60 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednik Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 2. NOVEMBRA 2007

Leto LX, št. 88, cena 1,20 EUR, 19 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in ob petkih | Naklada: 22.000 izvodov | www.gorenjskiglas.si

Kam s kranjskimi smetmi

Danes je napovedan shod proti gradnji centra za ravnanje z odpadki v Tenetišah. Komunala Kranj še ni dobila podaljšanja dovoljenja za obratovanje obstoječe deponije, zato bo smeti odvažala drugam.

Suzana P. Kovačič

Kranj - Danes ob devetih se bo na pobudo civilne iniciative Mlake in Tenetiš začel protestni shod okoliških krajanov proti gradnji regijskega centra za ravnanje z odpadki v Tenetišah in bo po besedah **Mirana Hudeta** iz civilne iniciative trajal, dokler bo Komunala Kranj na deponijo še odvažala smeti. Komunala Kranj je že pred šestimi meseci vložila vlogo za podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje deponije; dovoljenje je poteklo 31. oktobra 2007, do tega torka pa odgovora še niso dobili - uradno zato, ker so pritožbe na upravni postopek. Namera civilne iniciative, da bodo komunali preprečili nelegalen odvoz smeti na deponijo po prvem novembru, je po besedah direktorja Komunale Kranj **Ivana Hočevarja** nepotrebna: "Naši delavci so delali tudi na praznik, 31. oktobra, in so odvozili čim več smeti iz občin, s katerimi imamo sklenjene pogodbe. Pobranih odpadkov ne bomo vozili direktno na eno od odlagališč, ampak jih bomo najprej presortirali v večja vozila. V čim krajšem času pa pričakujemo soglasje k podaljšanju obratovanja deponije. Dogovarjam se tudi z nekim direktorjem (op.: imena še ni želel razkriti), da bomo kranjske in okoliške odpadke namesto v Tenetiše vozili na drugo smetišče.

5. stran

Od leve: Ivan Hočevar, kranjski podžupan Igor Velov in Aleš Sladojević; Velov je opozoril, da se bo odvoz smeti drugam poznal tudi na položnicah. Podobno se je zgodilo v Škofji Loki. / FOTO: TINA DOKL

Dva hotela in žičnica

Ob Vodnem parku Bohinj so začeli graditi novi hotel s štirimi zvezdicami.

Petra Lotrič

Bohinjska Bistrica - V ponedeljek so v izkopu, kjer bo zrasel novi hotel, prvi beton za temelje vlili generalni direktor direktorata za turizem pri ministrstvu za gospodarstvo **Marjan Hribar**, bohinjski župan **Franc Kramar** in direktor podjetja MPM Engineering **Boštjan Čokl**. Na slavnostnem dogodku se je zbralo kar lepo število ljudi. Direktorja smučišč Koble in Vogla **Petra Žnidarja** in **Tomaža Šumija** je čakalo prijetno presenečenje.

Investitorju je za gradnjo hotela uspelo pridobiti štiri milijone evrov iz evropskih strukturnih skladov. "Prepričan pa sem, da bi do te investicije prišlo tudi brez evropskega denarja," je povedal Marjan Hribar in izrazil veselje, da lokalna skupnost že od vsega začetka podpira ta projekt. "Na ministrstvu imamo za Bohinj še dva projekta, smučišče Vogel in hotel Jezero. S temi projekti bo Bohinj dobil nekaj novih delovnih mest, novih nočitvenih zmogljivosti in tudi mesto v slovenskem turizmu, ki mu vsekakor pripada," je še dejal Hribar.

"Hotel Park pa ni zadnje, kar se bo v Bohinju zgodilo. Začel se bo prenavljati Vogel in v čast mi je sporočiti, da je Vogel uspel na razpisu in bo dobil 1,75 milijona evrov," je z zanosom povedal župan Kramar.

Boštjan Čokl, Franc Kramar in Marjan Hribar, ki je odprl pretok betona iz hruške.

Kupili zemljo za vrtec in igrišče

Simon Subic

Šenčur - Občina Šenčur je pred dnevi za potrebe širitve otroškega vrtca pri Osnovni šoli Šenčur in za dodatno igrišče v bližnjem športnem parku odkupila 2.143 kvadratnih metrov veliko zemljišče, za katerega je po predhodno opravljeni cenitvi plačala 42.860 evrov. Kot je znano, si v nogometnem klubu Šenčur že dolgo prizadevajo pridobiti dodatno zemljišče za rezervno nogometno igrišče.

Nakup je na zadnji seji potrdil tudi občinski svet, ki je obravnaval še druge predloge za odkup ali prodajo zemljišč na ozemlju Občine Šenčur. Svetniki so se med drugim strinjali tudi s prodajo 165 kvadratnih metrov velike parcele ob večstanovanjskem objektu Stara pošta v Šenčurju. Na delu prodanega zemljišča bodo sedaj uredili parkirišče.

vsebina 88

AKTUALNO
Türk pred Peterletom
Klicni center slepih iz Škofje Loke je v sodelovanju z Gorenjskim glasom v 27 gorenjskih občinah opravil raziskavo javnega mnenja pred drugim krogom predsedniških volitev. Raziskava napoveduje zanesljivo zmago Danila Türka. 3

GORENJSKA
Na semaforju ves čas rumena
V začetku septembra je na cesti Jesenice-Kranjska Gora pri avtobusnem postajališču poskusno začel delovati semafor, ki so ga domačini zaradi svoje varnosti dolgo zahtevali. Žal na semaforju po dveh mesecih še vedno utripa rumena luč. 8

KMETIJSTVO
Ščiti jih sveti Florijan
Družina Tušek, po domače Debeljakovi iz Rovt v Selški dolini, je prejela pred kratkim kar dve priznanji za urejenost svoje domačije. Glavna dejavnost kmetije je pridelovanje mleka, ukvarjajo pa se tudi z izdelovanjem opaža iz lastnega lesa. 18

ZANIMIVOSTI
V Železnikih vroče zaradi obvoznice
Čeprav se je zdelo, da je naravna nesreča povezala prebivalce Železnikov, jih je sedaj načrtovana gradnja osemsto metrov dolge obvoznice razdvojila. Ustanovili so dve civilni iniciativi. 19

VREME

Danes bo pretežno jasno. Tudi v soboto in nedeljo bo zjutraj sprva oblačno, popoldne se bo razjasnilo. Pihal bo severni veter.

-2/11 °C

jutri: oblačno, popoldne jasno

9 770352 766025

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

Vlada predlaga ustavni zakon o izbrisanih

Vlada je pripravila predlog ustavnega zakona o dopolnitvi ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS, s katerim si bodo lahko izbrisane osebe za nazaj uredile status. Z zakonom želi vlada urediti status oseb, državljanov drugih držav naslednic SFRJ, ki so na dan 23. decembra 1990 imele prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji in od tedaj v Sloveniji tudi dejansko živijo. Pogoj je tudi, da so že kdaj zaprosile za stalno prebivališče, pa jim to ni bilo odobreno. Vloge bodo obravnavali posamično. Zakonski predlog izključuje pravico do kakršnekoli odškodnine. **D. Ž.**

LJUBLJANA

Veto za financiranje šolstva

Državni svet je sprejel veto na novelo zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki je med drugim predvidevala, da bi bile tudi zasebne šole stoodstotno državno financirane. Pobudniki so menili, da novele zakona ne morejo sprejeti zaradi nejasnosti glede tega, kdo jo bo uresničeval, s to novelo pa naj bi bilo v slabšem položaju javno šolstvo, saj ni jasnih omejitev, kakšni bodo posegi vanj. Zavzemajo se za dobro zakonodajo o javnem šolstvu, poleg tega pa so tudi prepričani, da mora takšen zakon imeti široko podporo stroke in socialnih partnerjev. **D. Ž.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JULKA ALIČ z Blejske Dobrave.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Zvesti Gorenjskemu glasu

Lenčka in Franc Bernard z Brezij Gorenjski glas prebirata že več kot 45 let. Vedno sta bila naročena le na ta časopis in Lenčka se spominja, kako je še v stari hiši, s hrbtom naslonjena na kmečko peč, prav uživala v branju podlistka Saharski pesek. Pove tudi, da se je v letu, ko se je upokojila, kar enajstkrat udeležila Glasovih izletov. Zakonca sta se spoznala v Elanu, letos pa sta praznovala petdesetletnico poroke in tega dne se še vedno ganjena spominjata s solzami v

Lenčka Bernard

očeh. Najbolj sta ju presenetile njune tri hčere, ki so skrivaj pripravile nepozabno slavje. Njuna družina je velika, saj imata poleg hčera še osem vnukov. Ker trenutno sama živita v hiši, so se odločili, da si bo v zgornjem nadstropju stanovanje uredila vnukinja Petra. Z družino skupaj praznujejo vse rojstne dneve in praznike.

Povesta, da ni bilo vedno lahko, še posebej takrat ne, ko sta zidala hišo in nov hlev. Danes imata kmetijo bolj za hobi. Lenčka ima veliko dela s hišo, pospravljanjem in drugimi opravili, Franc rad dela na polju. Kadar je dela veliko, pridejo pomagati tudi vnuki, da je hitreje narejeno. Zakonca pravita, da je najpomembnejše zdravje, zato vsak dan po kosilu rada ležeta h kratkemu počitku. **D. K.**

Z zakonom rešeni manj pomembnih zadev

Janez Čebulj, zadnja tri leta predsednik ustavnega sodišča, ki je pričakoval, da se bo 30. oktobra kot ustavni sodnik poslovil, a mu je mandat z žrebom podaljšan do izvolitve novega ustavnega sodnika, je ocenil devetletno delo ustavnega sodišča.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Medtem ko se je prejšnja sestava ustavnih sodnikov ukvarjala pretežno s tranzicijskimi zadevami, je bila teža dela ustavnega sodišča v mandatu 1998-2007 v glavnem na človekovih pravicah in na razmerjih med vejami oblasti. Ustavno sodišče je v tem obdobju reševalno številne pomembne zadeve. **Janez Čebulj** med njimi omenja dve pomembni presoji mednarodnih pogodb, vatikanskega sporazuma in maloobmejnega sporazuma s Hrvaško, varstvo manjšin, varstvo volilne pravice in svobodno izpovedovanje vere. Poseganje v osebno svobodo in integriteto, komunikacijska zasebnost (tu gre tudi za primer prisluškovanja mednarodnim zvezam s strani Sove), sojenje v razumnem roku (primer Lukenda), položaj sodstva, svoboda umetniškega ustvarjanja, žrtve vojnega nasilja, neodvisna preiskava policijskega nasilja so nadaljnje teme, ki sodijo med najpomembnejše odločitve ustavnega sodišča v minulih letih. Zadnji dve odločitvi, ki ju je sodišče sprejelo tik pred prazniki, sta primera Zalar in financiranje občin. V slednjem primeru je ustavno sodišče ugodilo pritožbi občin Ljubljana, Trzin, Log-Dragomer in Šempeter-Vrtojba, ki naj bi jih zakon o financiranju občin denarno prikrajšal.

Foto: Gorazd Kavčič

Janez Čebulj, predsednik ustavnega sodišča

O spoštovanju odločb ustavnega sodišča, ko to naloži zakonodajalcu, naj izvrši njegovo odločitev, je predsednik dejal, da so nekatere odločitve že dlje časa nespoštovane. Ne gre za to, da bi se zakonodajalec ne odzival, pač pa se ni odzival v celoti, ni pa še odziva na ducat odločitev, pri katerih je rok že potekel. Značilnost tega obdobja je tudi velik pripad zadev ustavnega sodišča. "V prvem letu po nastopu našega mandata smo prejeli toliko zadev, kot jih sedaj v enem mesecu, med njimi je tudi veliko takih, ki po našem mnenju ne sodijo na ustavno sodišče," je dejal Janez Čebulj. Do srede leta so prejeli v odločanje 2770 zadev in še 1628 prekrškov, do konca leta jih bo najmanj 5500. Zaradi tega jih veliko ostaja nerešenih. Sredi oktobra jim ostaja nerešenih 2268 zadev, vendar zatrjujejo, da bo konec leta ostanek nerešenega manjši, in sicer po zaslugi spremenjenega zakona o ustavnem sodišču. Po trinajstih letih je bila namreč sprejeta novela zakona o ustavnem sodišču, ki z novim načinom dela omogoča hitrejšo selekcijo zadev, ni se jim treba več ukvarjati s prekrški (tako so lani v treh mesecih rešili 107 zadev, letos pa 379), skratka delo ustavnih sodnikov je lahko učinkovitejše. Z zaostritvijo pravnega interesa za pobudo je razlaga zakonov in drugih predpisov najprej naloga pristojnih sodišč z vrhovnim sodiščem na vrhu, ustavno pa mora imeti ob presoji ustavnosti na razpolago razlago, ki so jo sprejela sodišča, ki sodijo po ustavi in zakonu. Pravni interes za vložitev pobude je izkazan šele hkrati z vložitvijo ustavne pritožbe, če pobudnik izkaže, da s sodnim varstvom zaradi razlage predpisa, za katero trdi, da je ustavno sporna, ni uspel.

V drugem krogu Peterle in Türk

Državna volilna komisija je v torek razglasila uradne izide prvega kroga predsedniških volitev.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Lojze Peterle je dobil 283.412 glasov (28,73 odstotka), **Danilo Türk** 241.349 glasov (24,47 odstotka), 11. novembra pa se bosta pomerila v drugem krogu volitev za predsednika republike. Potem ko so prešteli vse glasovnice, prispele z volišč na diplomatsko konzularnih predstavništvih in po pošti iz tujine, je državna volilna komisija ugotovila, da je tretjeuvrščeni **Mitja Gaspari** dobil 237.632 ali 24,09 odstotka glasov, **Zmago Jelinčič** 188.951 (19,16 odstotka), **Darko Krajnc** 21.526 (2,18 odstotka), **Elena Pečarič** 8830 (0,9 odstotka) in **Monika Piberl** 4729 glasov (0,48 odstotka).

Foto: Tina Dokl

Od 1.720.481 volivcev jih je na volitvah glasovalo 992.245 ali 57,67 odstotka. Po pošti iz tujine je bilo oddanih 6023 glasovnic, med temi volivci jih je največ glasovalo za Peterleta (2795 glasov), sledita Gaspari (1105 glasov) in Türk (1046 glasov), četrti je Jelinčič (358 glasov), peti Krajnc (281 glasov), šesta Pečaričeva (189 glasov) in sedma Piberlova (122 glasov). Štetje glasov iz tujine je bilo po besedah predsednika državne volilne komisije Antona Gašperja Frantarja dolgotrajno zaradi preverjanja morebitnega dvojnega glasovanja, česar pa niso ugotovili v nobenem primeru. Jutri, 3. novembra, bo državna volilna komisija objavila seznam kandidatur za drugi krog volitev. Na glasovnici bo na prvem mestu napisan Peterle, na drugem pa Türk.

Drugi krog volitev bo torej v nedeljo, 11. novembra. Takrat bomo volivke in volivci odločali tudi o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic, v Mestni občini Kranj pa bo tudi referendum o odlagališču odpadkov Tenetiše.

Türk pred Peterletom

Tudi za drugi krog predsedniških volitev smo v Klicnem studiu slepih, v sodelovanju z Gorenjskim glasom, od 29. oktobra do vključno 31. oktobra opravili javnomnenjsko raziskavo. Uradna objava obeh kandidatov, ki sta se uvrstila v drugi krog, je bila znana dokaj pozno, zato smo anketo opravljali tudi na praznični dan reformacije. To se morda nekaterim sodelujočim ni zdelo najbolj primerno, za kar se jim na tem mestu ponovno opravičujemo. Časa smo žal imeli samo tri dni, zato smo morali tudi zmanjšati vzorec sodelujočih po posameznih občinah. Vseeno smo pridobili 3.309 mnenj gorenjskih volivcev, ki bodo na volišče odšli, in tako smo lahko pripravili napoved rezultatov volitev po vseh gorenjskih občinah.

Poklicali smo gospodinjstva, ki so na območju Gorenjske in imajo svojo telefonsko številko objavljeno v telefonskem imeniku Slovenije. Iz osnovne klicne baze so bila izbrana naključno, število sodelujočih iz posamezne občine pa je bilo odvisno od gostote telefonskih številk po posameznih naseljih znotraj občine. Tako smo za vsako občino dosegli enakomerno zastopanost vseh občanov.

Raziskava je bila opravljena s pomočjo računalniško podprtega telefonskega anketiranja CATI. Poklicali smo 5.823 telefonskih številk, od tega se je oglasilo 5.150 oseb. Sodelovanje so zavrnile 1.503 osebe, torej smo pridobili 3.647 mnenj. Kot ponavadi je bilo pripravljeno sodelovati v anketi več žensk. Teh je bilo 66 odstotkov, moških pa je sodelovalo 34 odstotkov. Dobrih 11 odstotkov vprašanih še ni odločenih, ali se bodo volitev sploh udeležili, 9,3 odstotka pa jih bo na Martinovo nedeljo zagotovo ostalo doma. Koga bodo volili, smo tako vprašali le tiste, ki se bodo volitev udeležili oz. glede udeležbe še niso odločeni.

Za konec še enkrat zahvala vsem, ki ste bili prijazni in sodelovali, saj rezultatov te javnomnenjske raziskave ne bi bilo brez vas, ki ste si vzeli čas za nas in nam zaupali svoje mnenje. Tudi tokrat smo za nagrado za sodelovanje kar 950 gospodinjstvom poslali štiri brezplačne izvode, ker si boste lahko tudi nenaročniki prebrali rezultate raziskave in tudi pobližje spoznali Gorenjski glas.

Klicni center slepih
Matevž Pintar

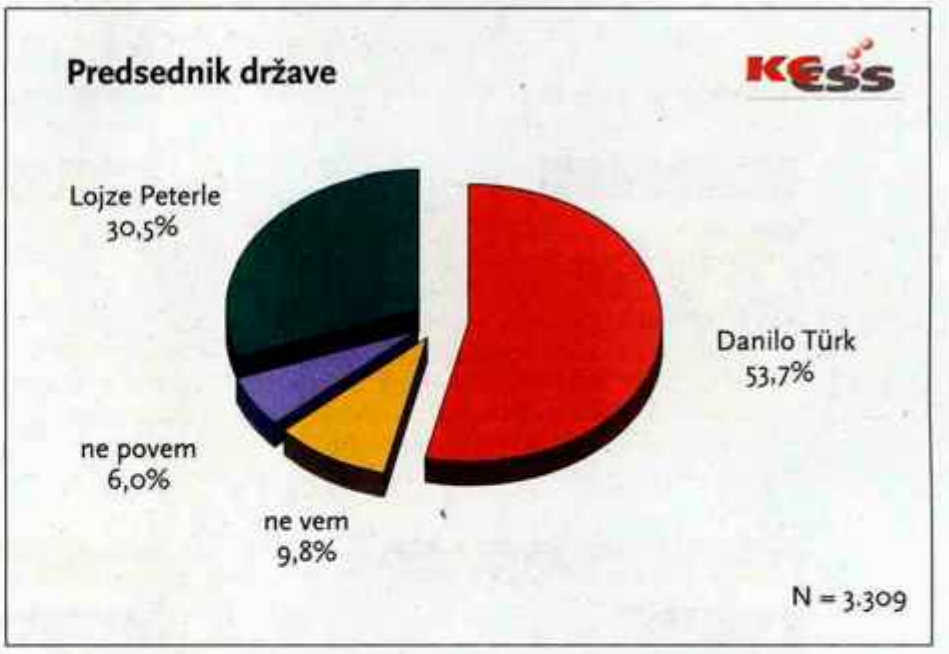

KLICNI CENTER SLEPIH
CSS-IP d.o.o. - invalidsko podjetje
www.klicni-center.com

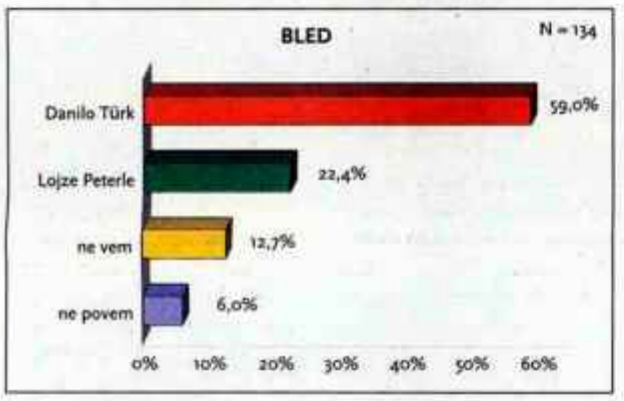

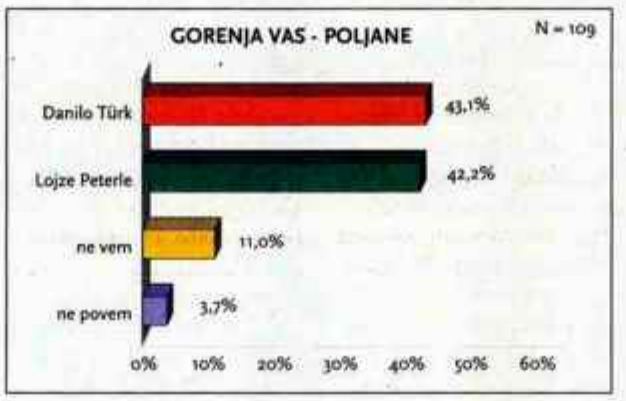

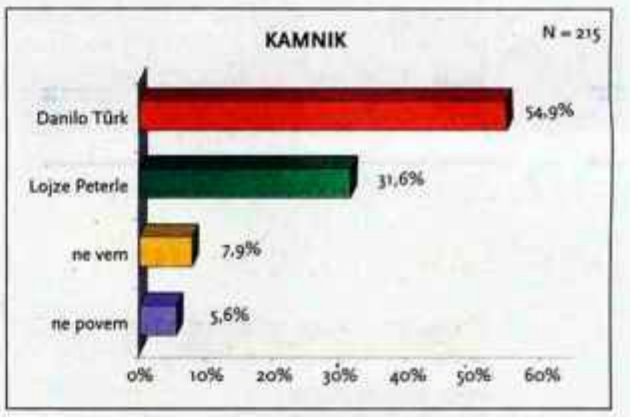

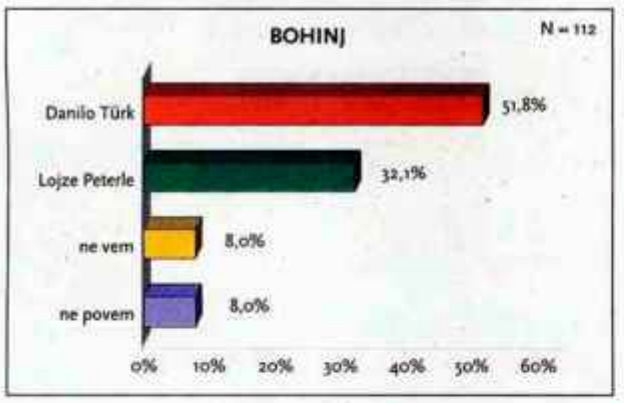

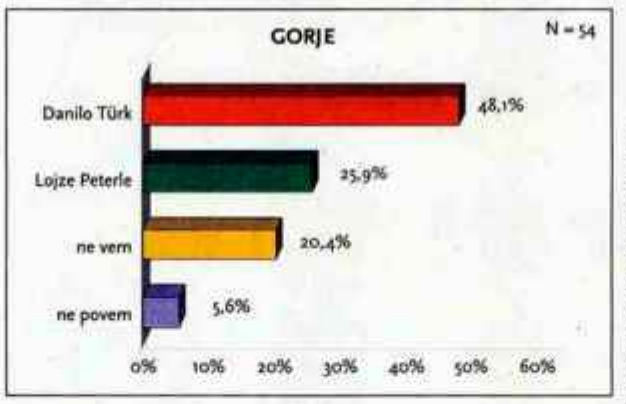

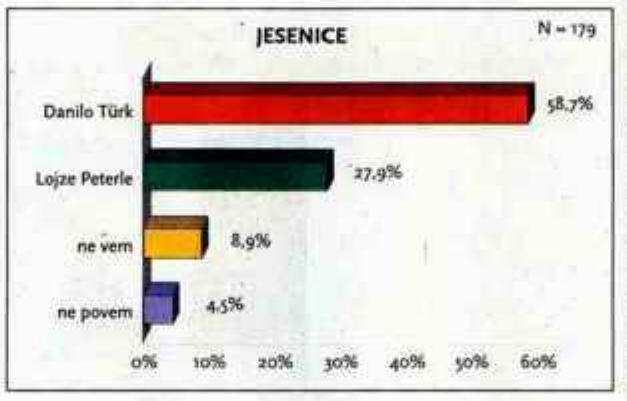

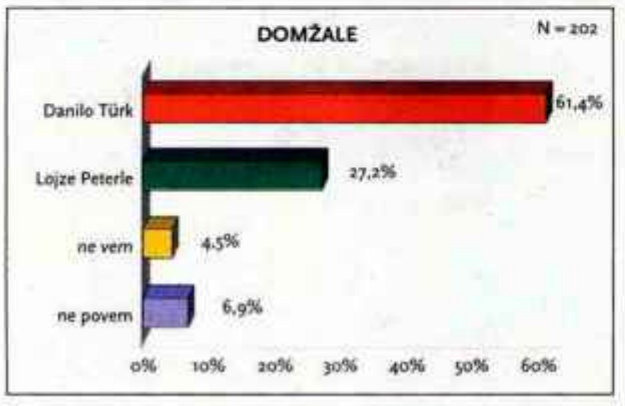

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;
stalni sodelavci:
Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Simon Šubic, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Tricikel

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanoviteljiz izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 8. do 19. ure / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,20 EUR, letna naročnina: 127,05 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

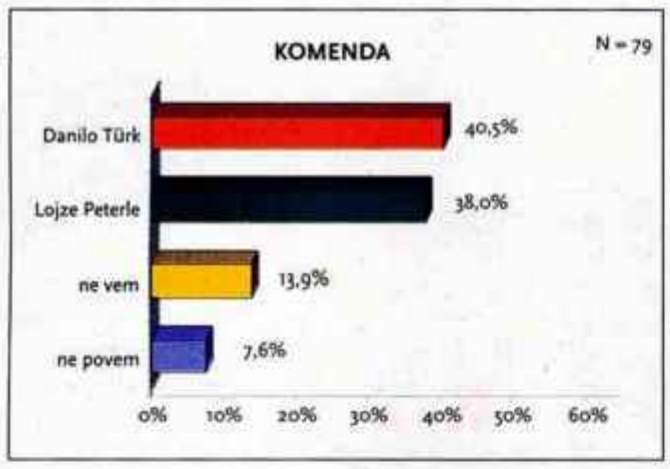
KOMENDA
N = 79
Danilo Türk 40,5%
Lojze Peterle 38,0%
ne vem 13,9%
ne povem 7,6%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

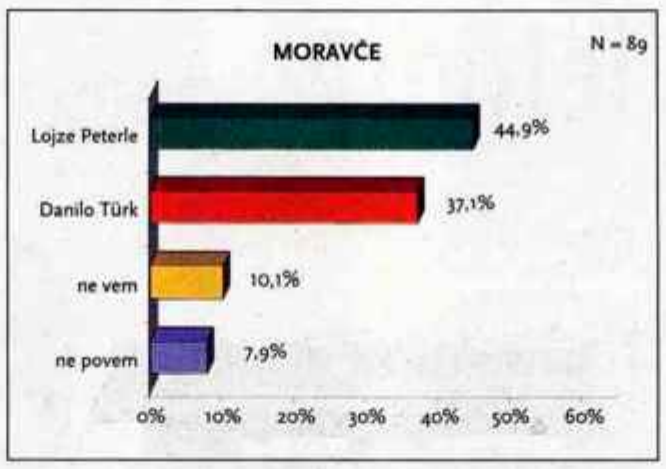
MORAVČE
N = 89
Lojze Peterle 44,9%
Danilo Türk 37,1%
ne vem 10,1%
ne povem 7,9%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

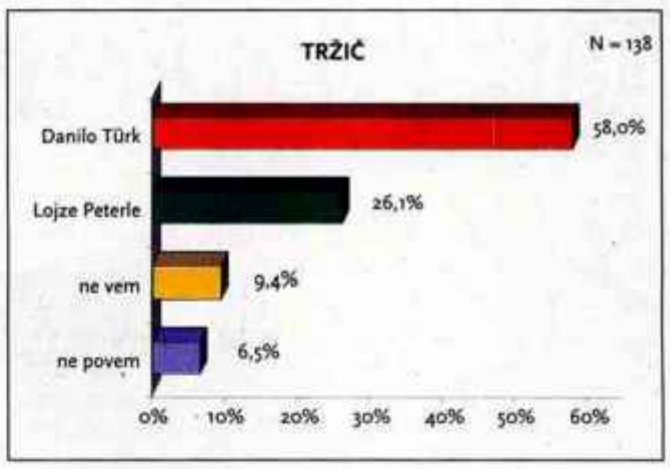
TRŽIČ
N = 138
Danilo Türk 58,0%
Lojze Peterle 26,1%
ne vem 9,4%
ne povem 6,5%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

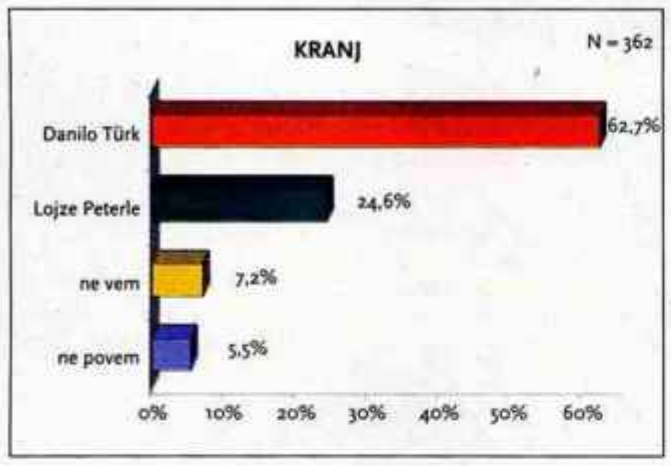
KRANJ
N = 362
Danilo Türk 62,7%
Lojze Peterle 24,6%
ne vem 7,2%
ne povem 5,5%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

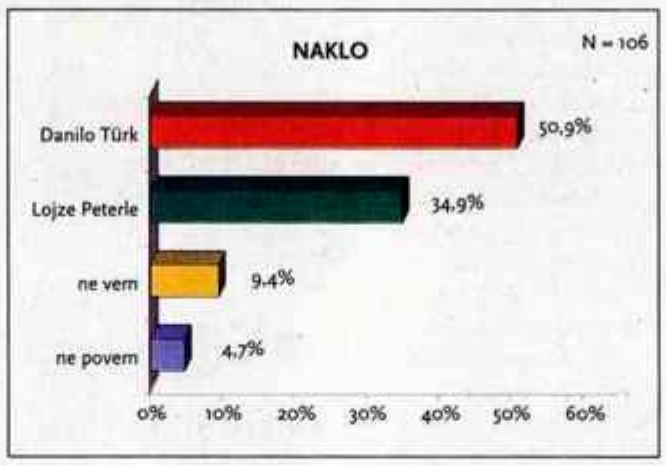
NAKLO
N = 106
Danilo Türk 50,9%
Lojze Peterle 34,9%
ne vem 9,4%
ne povem 4,7%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

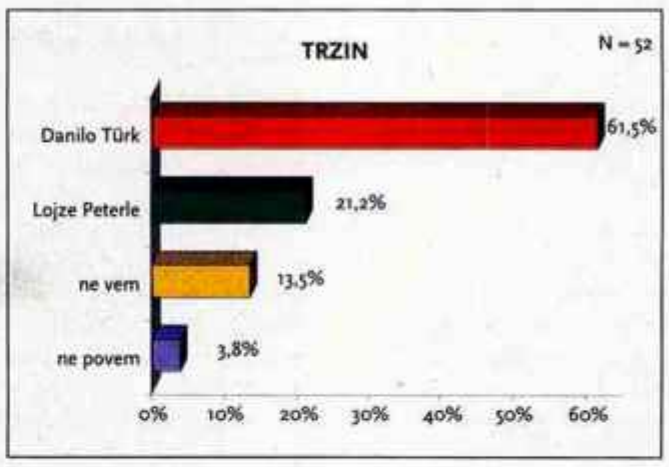
TRZIN
N = 52
Danilo Türk 61,5%
Lojze Peterle 21,2%
ne vem 13,5%
ne povem 3,8%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

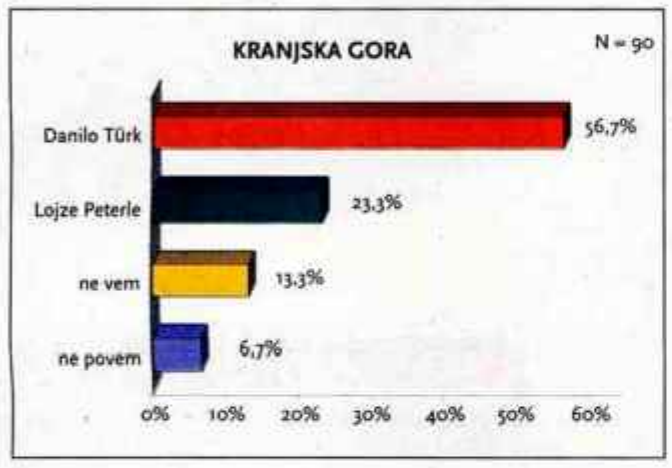
KRANJSKA GORA
N = 90
Danilo Türk 56,7%
Lojze Peterle 23,3%
ne vem 13,3%
ne povem 6,7%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

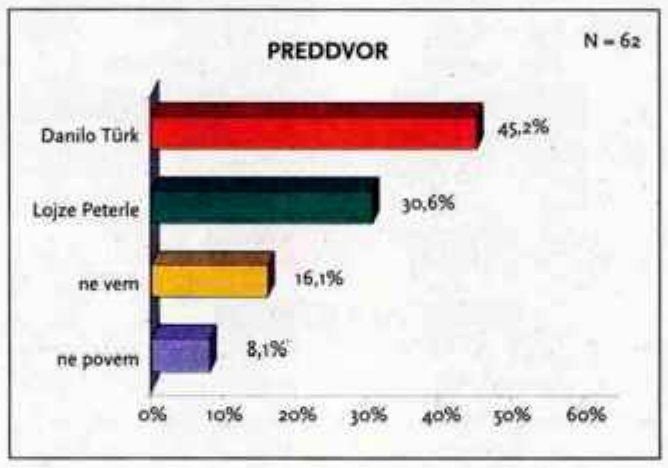
PREDDVOR
N = 62
Danilo Türk 45,2%
Lojze Peterle 30,6%
ne vem 16,1%
ne povem 8,1%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

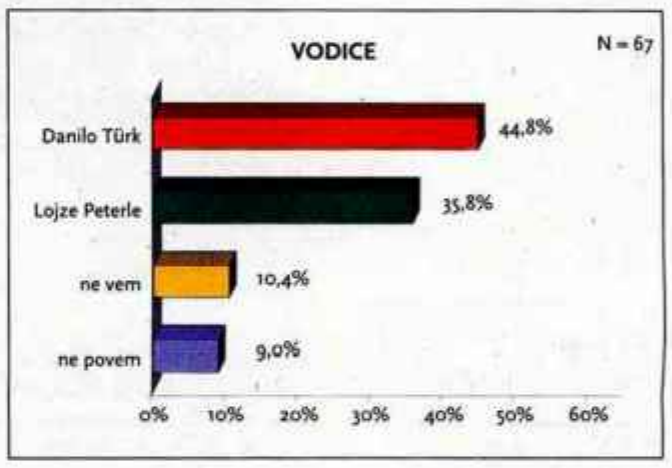
VODICE
N = 67
Danilo Türk 44,8%
Lojze Peterle 35,8%
ne vem 10,4%
ne povem 9,0%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

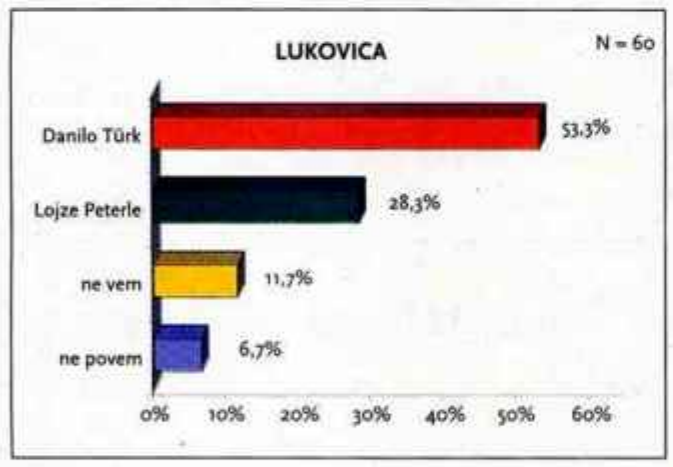
LUKOVICA
N = 60
Danilo Türk 53,3%
Lojze Peterle 28,3%
ne vem 11,7%
ne povem 6,7%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

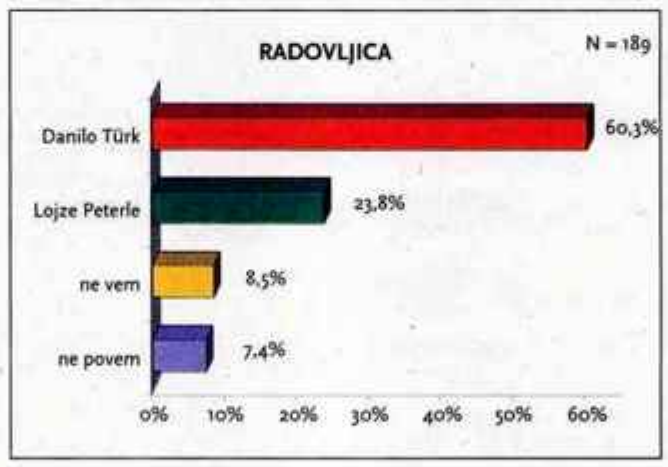
RADOVLJICA
N = 189
Danilo Türk 60,3%
Lojze Peterle 23,8%
ne vem 8,5%
ne povem 7,4%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

ŽELEZNIKI
N = 105
Lojze Peterle 41,0%
Danilo Türk 36,2%
ne vem 17,1%
ne povem 5,7%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

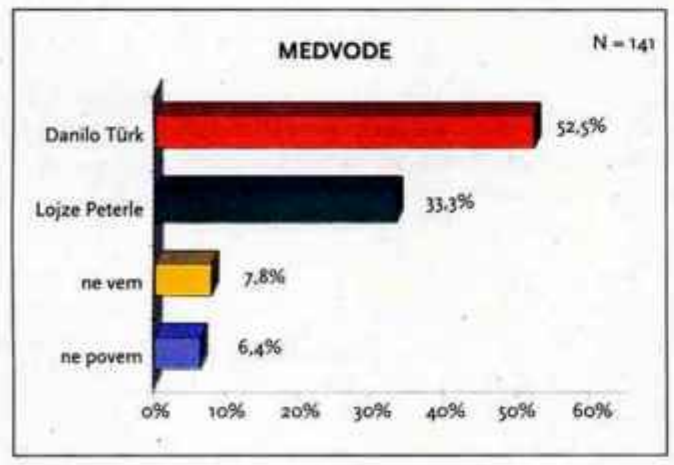
MEDVODE
N = 141
Danilo Türk 52,5%
Lojze Peterle 33,3%
ne vem 7,8%
ne povem 6,4%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

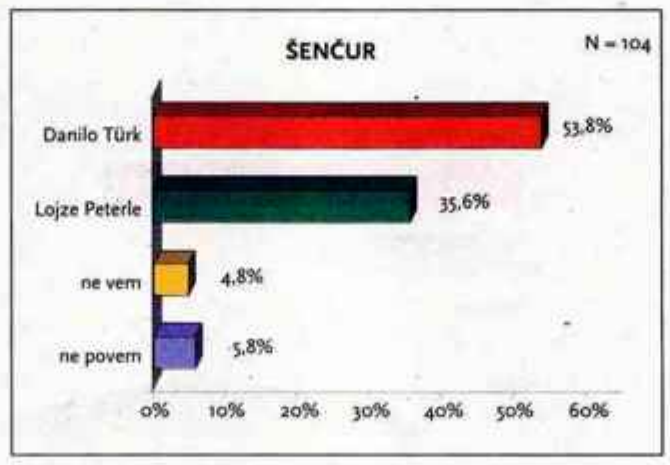
ŠENČUR
N = 104
Danilo Türk 53,8%
Lojze Peterle 35,6%
ne vem 4,8%
ne povem 5,8%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

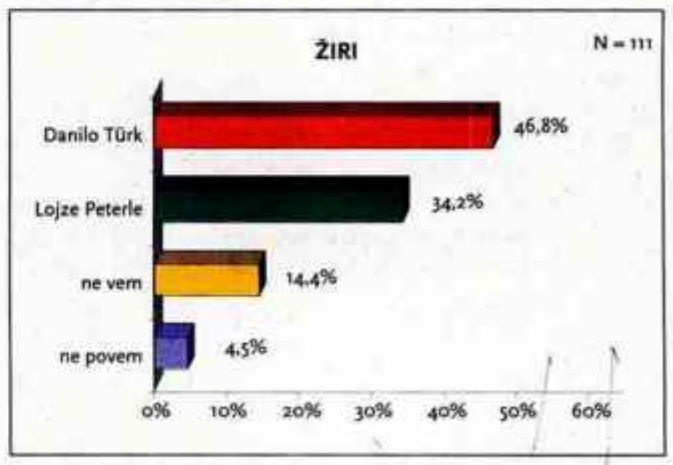
ŽIRI
N = 111
Danilo Türk 46,8%
Lojze Peterle 34,2%
ne vem 14,4%
ne povem 4,5%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

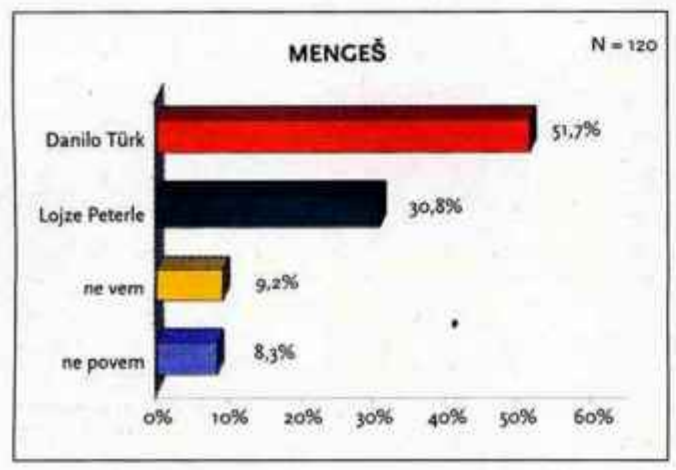
MENGEŠ
N = 120
Danilo Türk 51,7%
Lojze Peterle 30,8%
ne vem 9,2%
ne povem 8,3%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

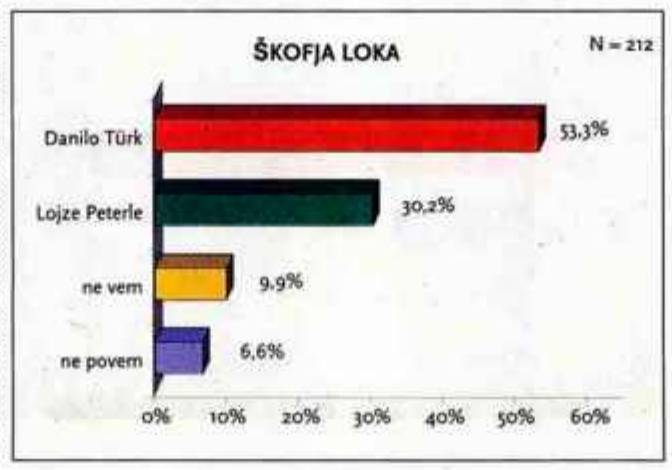
ŠKOFJA LOKA
N = 212
Danilo Türk 53,3%
Lojze Peterle 30,2%
ne vem 9,9%
ne povem 6,6%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

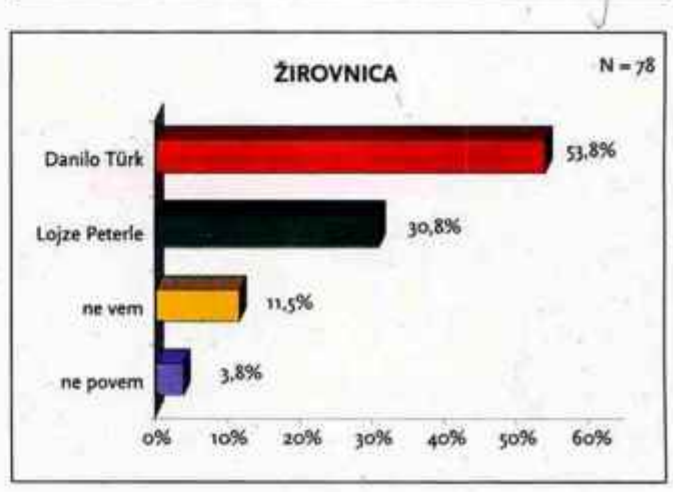
ŽIROVNICA
N = 78
Danilo Türk 53,8%
Lojze Peterle 30,8%
ne vem 11,5%
ne povem 3,8%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60%

Ceste so v slabem stanju

V krajevni skupnosti Brezje so zaradi gradnje avtoceste lokalne ceste z izjemo dveh v slabem stanju.

CVETO ZAPLOTNIK

Brezje - V krajevni skupnosti so letos obnovili most čez potok Lešnica v Peračici, na pokopališču na Brezjah tlakovali poti in druge površine ter očistili spomenik padlim za svobodo, v domu krajanov pa uredili sanitarije ter prenovili oder, preddverje in prostor za igralce. Na Brezjah urejajo pot do Poličarja, hkrati bodo na tem odseku poskrbeli za kanalizacijo, vodovod, električno omrežje, javno razsvetljavo ter za vode za kabelsko televizijo in telefon, spomladi pa bodo pot še asfaltirali. Za asfaltiranje bodo predvidoma še letos pripravili tudi tristo metrov poti do Šušteršiča na Črnivcu. "Prostorski načrti predvidevajo na Brezjah razvoj turizma, vendar za to nimamo ne kanalizacije ne odvodnjavanja, vodovod pa je iz 1952.

Na pokopališču so letos tlakovali poti in druge površine, očistili pa so tudi spomenik padlim za svobodo.

Na Brezjah so ob nedavnem krajevnem prazniku pripravili razstavo, na kateri so obrtniki, ekološke kmetije, vrtec in drugi predstavili izdelke domače obrti in ročnih del.

leta," ugotavlja predsednik sveta krajevne skupnosti **Janez Praprotnik** in poudarja, da so vse lokalne ceste z izjemo dveh zaradi gradnje avtoceste v zelo slabem stanju, še vedno pa je makadamski del občinske ceste med Brezjami in Lešami. Ko bo avtocesta končana, bodo del sedanje hitre ceste čez brezjansko polje ohranili za parkiranje vozil ob množičnih obiskih romarskega središča in za obvoznico, za katero naj bi manjkajoči del predvidoma zgradili v letu 2009. Za cestninsko postajo, ki bo v njihovi bližini, upajo, da ne bo dolgo in da bo država čimprej prešla na sodobnejši način pobiranja cestnine. In kaj načrtujejo za prihodnje leto? "Asfaltirali bomo nekaj odsekov cest in dokončno uredili pokopališče, želimo pa si tudi, da bi na Brezjah začeli urejati vaška trga," je dejal Janez Praprotnik in dodal, da bo le urejena vas privlačna za turiste.

Kam s kranjskimi smetmi

1. stran

"Za to bi se dogovoril že prej, a so tudi druge občine do zadnjega trenutka morale čakati na soglasje za nadaljnje obratovanje smetišč."

V torek popoldne je direktor kranjske občinske uprave **Aleš Sladojević** povedal: "Čaka nas petkovo jutro in ne vem, kaj bo. Danes dopoldne (op.: v torek) smo se župan Damijan Perne, Ivan Hočevar in jaz sestali z generalno direktorico Direktorata za evropske zadeve in investicije Bernardo Podlipnik, ki nam je povedala, da ni strokovnih podlag, ki bi oporekale podaljšanju obratovanja deponije Tenetiše. Pričakujemo, da bomo dovoljenje dobili, v nasprotnem primeru bi šlo za razloge, ki niso strokovni, ampak politični." Občina pričakuje soglasje za podaljšanje obratovanja deponije do sredine leta 2009, medtem ko so predstavniki civilne iniciative neomajni v stališču, da po tridesetih letih onesnaževanja okolja ne dovolijo več nadaljnjega obratovanja smetišča. Na to se je odzval Aleš Sladojević: "Vse domnevne težave s podzemnimi vodami so na deponiji v polju A, ki pa ne deluje več. To sega trideset let nazaj in z regijskim centrom za ravnanje z odpadki nima nobene veze. S centrom se bo stanje kvečjemu izboljšalo, saj bo to polje treba sanirati v dobrobit varovanja okolja." Sladojević je še pozval policijo, naj na današnjem shodu poskrbi za varnost udeležencev, Občina pa po njegovih besedah shoda ne bo ogrožala.

NAKLO

Uspešni tudi domači

Kinološko društvo Naklo je pripravilo finale državnega prvenstva v disciplini agility. Na enajsti tekmi se je zbralo 156 tekmovalnih parov iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Zvečer so podelili pokale za zadnjo tekmo in skupno razvrstitev. Končni zmagovalci v posameznih kategorijah so: **Ivana Kirik** in Pina v A1 small, **Andreja Jakopič** (KD Naklo) in Čuki v A1 medium, **Edvard Rovtar** in Princ v A1 large, **Ivanka Svetanič** in Lino v A2 small, **Barbara Rozman Lužaić** in Sava Sara Brakada v A2 medium, **Jean McCollister** in Lyra v A2 large, **Sonja Rozman Bizjak** (KD Naklo) in Irko v A3 small, **Anabella Kokalj** in Šana v A3 medium ter **Busan Paolo** in Rika v A3 large. Kot je dejala vodja prireditve **Katja Bizjak,** je agility vse bolj priljubljen tudi v Naklem. Med njimi so najuspešnejši dvakratni svetovni prvak na tekmah psov brez rodovnika **Vinko Oštarijaš** in državni prvakinji **Andreja Jakopič** in **Sonja Rozman Bizjak. S. S.**

Andreja Jakopič med finalno tekmo v kategoriji A3 large

KRATKE NOVICE

ŽIROVNICA

Občinski plaketi skavtom in Vojtehu Revu

Žirovniški občinski svet je na zadnji seji odločil, da bodo v začetku decembra ob občinskem prazniku podelili tri občinska priznanja. Občinsko plaketo bo letos na predlog PGD Zabreznica prejel **Vojteh Rev** za dolgoletno ustvarjalno in aktivno delo v gasilskem društvu ter pomoč krajanom. Plaketo bodo podelili tudi skavtskemu stegu Pod svobodnim soncem z Breznice, ki je v petnajstletni zgodovini aktivno vzgajal in usmerjal mlade ter zapolnjeval njihov prosti čas; predlagatelji so bili občinski svetniki Neodvisne liste za Žirovnico. Nagrado občine bodo na predlog Agrarne skupnosti Zabreznica-Selo izročili **Marku Pavlenču,** ki je bil štiri leta predsednik zelo aktivnega vaškega odbora Selo, pomaga pri organizaciji prireditev v občini, zelo dejaven je tudi pri obnovi kulturnih spomenikov. **A. H.**

DUPLJE

Nove poslovilne vežice v Dupljah

V nedeljo, 4. novembra, bo v Dupljah praznično. Ob dveh popoldne bo pomožni ljubljanski nadškof dr. Anton Jamnik blagoslovil obnovljeni del podružnične cerkve sv. Mihaela v Zgornjih Dupljah, nato pa se bo slovesnost preselila k cerkvi sv. Vida v Spodnjih Dupljah, kjer bo odprtje in blagoslovitev novih poslovilnih vežic in obnovitveni del v bližnji župnijski cerkvi. Z dograditvijo novih poslovilnih vežic je uresničena dolgoletna želja krajanov Dupelj in Zadrage. **J. K.**

BLED

Dalmatinsko sonce bodo prinesli na Gorenjsko

Pred kratkim se je delegacija blejskih turističnih in občinskih delavcev mudila na poslovnem in prijateljskem obisku v Dubrovniku, kjer so se dokončno dogovorili tudi za gostovanje dubrovniškega gledališča 9. in 11. novembra na Bledu. "Moram povedati, da smo člani uprave šli v Dubrovnik na svoje in ne občinske stroške, sprejela nas je dubrovniška županja, gostil pa nas je tudi častni občan Bleda Ivan Ruđenjak. Pogovarjali smo se o novi zimski turistični sezoni, že sedaj pa se veselimo gostovanja dubrovniškega gledališča, ki bo na Bledu pripravil dve čudoviti predstavi muzikala Dan od amora z glasbo Đela Jusića in besedilom Luke Paljetaka. Nastopil bo kar 80-članski ansambel in mislim, da bo to res lepa predstava in da bomo Gorenjci z njo pred zimo dobili nekaj dalmatinskega sonca," pravi župan Bleda **Janez Fajfar. V. S.**

KRANJSKA GORA

Na mizah že proračun za leto 2008

Kranjskogorski občinski svetniki bodo na seji prihodnjo sredo na mize že dobili predlog proračuna za leto 2008 v prvi obravnavi. Občina bo v prihodnjem letu imela na voljo dobrih osem milijonov evrov proračunskega denarja. Med najpomembnejšimi naložbami bodo dokončanje poslovnih prostorov Krajevne skupnosti Rute v Gozd-Martuljku, nadaljevanje gradnje kolesarske poti, dokončanje gradnje Komunalne baze Tabre in telovadnice pri osnovni šoli v Mojstrani, gradnja neprofitnih stanovanj v mansardi zdravstvenega doma in gradnja Slovenskega planinskega muzeja. Poseben poudarek bodo dali izdelavi projektne dokumentacije in pridobivanju gradbenih dovoljenj za projekte, s katerimi bodo v prihodnjih letih kandidirali na razpisih za pridobivanje nepovratnih sredstev. **U. P.**

GG mali oglasi
04/201 42 47, e-pošta: malioglasi@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica obvešča, da se
JAVNI NATEČAJ ZA NAJ FOTOGRAFIJO ŽIROVNICE
JAVNI NATEČAJ ZA TURISTIČNI SPOMINEK OBČINE ŽIROVNICA
JAVNI NATEČAJ ZA GORENJSKO JED
zaključujejo v torek, 20. novembra 2007

Podrobnosti natečajev so navedene na spletni strani zavoda www.zirovnica.eu

Dodatne informacije dobite na tel. št. 040/201-929

Zavod za turizem in kulturo ŽIROVNICA

KRATKE NOVICE

KRANJ

Psoriatiki dobili obsevalno kabino

Društvo psoriatikov Slovenije (DPS) - gorenjska podružnica je v dogovoru z Zdravstvenim domom Kranj pred dobrima dvema letoma začelo humanitarno akcijo zbiranja denarja za nakup sodobne obsevalne kabine SUP-ES I. Kupili so jo leta 2006 z denarjem, ki so ga prispevale gorenjske občine, številni donatorji iz gospodarstva, podružnice DPS in člani gorenjske podružnice društva. Kabino so namestili v Zdravstveni dom Kranj, z njo bo upravljala dermatološka ambulanta. "Vrednost darila je 16.186 evrov. S to napravo bomo lahko v okviru priznanega programa izvajali obsevanje bolnikov z luskavico," je povedal **Jože Veternik,** direktor javnega zavoda Osnovno zdravstvo Gorenjske.
"V Sloveniji je približno štirideset tisoč obolelih za luskavico. Na Gorenjskem je teh bolnikov skoraj štiri tisoč. Zdravljenje te bolezni s pomočjo svetlobe sodi med uspešne metode. Terapija se po novem izvaja v posebnih kabinah, ki so računalniško vodene. UV žarki prodrejo v globino kože in zavirajo prehitro odmiranje kožnih celic. Interes med bolniki za tovrstno zdravljenje je dokaj velik, vendar so se pacienti iz Gorenjske doslej morali voziti na terapije v Ljubljano," je povedal **Franc Jamnik,** član predsedstva DPS. "Nova obsevalna kabina bo namenjena vsem gorenjskim bolnikom in ne samo članom gorenjske podružnice DPS. Za obsevanje pa se je treba prijaviti pri dermatologu," je povedal **Alojz Aleš,** predsednik gorenjske podružnice DPS. **S. K.**

Od leve Jože Veternik, Alojz Aleš in predsednica Društva psoriatikov Slovenije Dragica Dremelj / Foto: Gorazd Kavčič

ŠENČUR

Kupili zemljišče za vrtec in športno igrišče

Občina Šenčur je pred dnevi za potrebe širitve otroškega vrtca pri Osnovni šoli Šenčur in za dodatno igrišče v bližnjem športnem parku odkupila 2.143 kvadratnih metrov veliko zemljišče, za katerega je po predhodno opravljeni cenitvi plačala 42.860 evrov. Nakup je na zadnji seji potrdil tudi občinski svet, ki je obravnaval še druge predloge za odkup ali prodajo zemljišč na ozemlju Občine Šenčur. Svetniki so se med drugim strinjali tudi s prodajo 165 kvadratnih metrov velike parcele ob večstanovanjskem objektu Stara pošta v Šenčurju. Na delu prodanega zemljišča bodo sedaj uredili parkirišče. **S. Š.**

DOMŽALE

Novi voditelji skupin starih za samopomoč

V Domžalah se je pred dnevi s slovesno podelitvijo priznanj zaključilo usposabljanje prostovoljcev za vodenje skupin starih ljudi za samopomoč, namenjeno prostovoljcem z vse Gorenjske. Stodvajseturno izobraževanje, ki je enkrat tedensko potekalo od lanskega septembra, je zaključilo 25 voditeljev, ki bodo v svojih lokalnih okoljih zdaj lahko ustanovili svoje skupine in tako pripomogli h kakovostnejši starosti. "Prostovoljci, ki so zdaj postali voditelji skupin, prihajajo iz različnih organizacij. Iz Doma starejših občanov Tisje jih je devet, iz MD Z roko v roki iz Kranja prihajajo trije, iz MD Cvetje v jeseni osem, iz RK Škofja Loka tri in iz centra slepih in slabovidnih Škofja Loka ena prostovoljka," je povedala koordinatorka nacionalne mreže skupin starih ljudi za samopomoč **Majda Horvat. J. P.**

GG naročnine
04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

Petrovčevo hišo obnavljajo

Obnovo in spremembo namembnosti Petrovčeve domačije v Cerkljah, vredno skoraj 1,3 milijona evrov, izvaja Cestno podjetje Kranj.

SIMON ŠUBIC

Obnova Petrovčeve hiše v Cerkljah že poteka. / Foto: Gorazd Kavčič

Cerklje - Cestno podjetje Kranj, s katerim je Občina Cerklje podpisala pogodbo o obnovi in spremembi namembnosti Petrovčeve domačije v središču Cerkelj, je te dni že začelo delati. Pogodbena vrednost del je 1,288 milijona evrov. Kot je znano, je Občina Cerklje za ta projekt na prvem javnem razpisu za Regionalne razvojne programe, ki ga je objavila služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko, pridobila dobrih 842 tisoč evrov, v cerkljanski proračun pa bo denar pritekal postopoma do leta 2009.

Petrovčevo hišo iz srede 19. stoletja, ki jo je zob časa že pošteno načel, je skupaj s pripadajočim zemljiščem Občina Cerklje za ceno 68.805 evrov odkupila v letih 2005 in 2006, letos pa jo je razglasila tudi za kulturni spomenik. Po rekonstrukciji nekdanje gostilne, ki bo končana najkasneje jeseni 2009, bodo celoten objekt namenili javni rabi. Mansardo bodo namenili knjižnici, ki je sedaj v bližnji Osnovni šoli Davorina Jenka, v prvem nadstropju bo muzejsko razstavni del s čitalnico in pisarnama, v pritličju bodo uredili info točko, etočko in slikarski atelje, kletna prostora pa bodo preuredili v vinsko klet. Glavni vhod v stavbo bo z zahodne strani, kjer bodo postavili tudi dvigalo za osem oseb.

"Z rekonstrukcijo Petrovčeve domačije bomo najlepše dopolnili podobo trškega dela Cerkelj s Hribarjevo hišo, občinsko stavbo in Plečnikovim spomenikom. Upamo samo, da končna vrednost obnovitvenih del ne bo bistveno drugačna od pogodbene, vse pa bo odvisno od zahtev kranjskega zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki bo nadziral restavratorska dela," je dejal župan **Franc Čebulj.**

ŠENČUR

Potrdili cene za odkup zemljišč

Občinski svet Občine Šenčur je sprejel nove cene za odkup zemljišč za potrebe gradnje občinskih cest oziroma njihovih širitev in ureditve pločnikov. Za gradbena zemljišča bo občina po novem plačala po 45 evrov na kvadratni meter, za kmetijska zemljišča pa po pet evrov na kvadratni meter. Navedeni ceni veljata za investicije, začete v letu 2007, in vse nadaljnje. **S. Š.**

ŠENČUR

Zmanjšati novoletno okrasitev

Občinski svetnik **Franci Sekne** iz Trboj (SDS) je županu Miru Kozelju in občinski upravi predlagal, da Občina Šenčur letos občutno zmanjša novoletno okrasitev in osvetlitev Šenčurja in cest. Po njegovem mnenju tekmovanje z bogatimi in svetlečimi okrasitvami javnih površin in objektov nima pravega smisla. Ali bo občina prisluhnila njegovemu predlogu, bodo lahko občani že kmalu preverili. **S. Š.**

Janda v Kranju z Zupanom

Smučarski skakalec Jakub Janda se je odločil, da bo do zime treniral s češko B-ekipo pod vodstvom Matjaža Zupana. Do torka so trenirali v Kranju.

MAJA BERTONCELJ

Kranj - Na treningu v Kranju so bile pretekli mesec številne skakalne reprezentance, prvič tudi Finci, pri katerih je manjkal le Janne Ahonen. S češko B-ekipo je s poletnim obdobjem priprav v državnem panožnem nordijskem centru v torek zaključil tudi naš strokovnjak Matjaž Zupan iz Dupelj. Od sredine septembra ima v ekipi tudi Jakuba Jando.

"En dan smo skakali v Beljaku, dva dni v Kranju, zraven smo kar na plastiki testirali Elanove zimske smuči. Z nami je bil tudi Jakub Janda. Na njegovo željo sta se skupaj s trenerjem A-ekipe Avstrijcem Richardom Schalertom odločila, da bo do zime treniral z nami. V A-ekipo pa je šel Lukaš Hlava. Janda si je že poleti želel spremembe, z nami trenira od 14. septembra. Bazo ima, za njim je kvaliteten trening, težave ima predvsem s počepom, kar smo skušali spremeniti. Če mu uspe, naredi v redu skok, če ne, skoči po starem. Ko enkrat izgubiš prave občutke, kar se lahko zgodi zelo hitro, potrebuješ veliko energije, da se vrneš nazaj," je povedal **Matjaž Zupan** ter dodal, da bodo na prvi sneg šli skupaj z A-ekipo in izbrali štiri najboljše, ki bodo nastopili na uvodu svetovnega pokala v Kuusamu konec novembra.

Matjaž Zupan (levo) od sredine septembra trenira tudi Jakuba Jando (desno). / Foto: Gorazd Kavčič

Zupan je s Čehi podpisal novo enoletno pogodbo: "Na Češkem sem zelo zadovoljen. Delo je bolj umirjeno, manj sem izpostavljen različnim pritiskom. Doma je sicer lepo delati, je pa veliko bolj obremenjujoče. Precej sem se naučil tudi od Schalerta in spoznal avstrijsko skakalno šolo. S trenerskega vidika sem zagotovo napredoval." V Kranju so trenirali tudi naši skakalci, brez Jerneja Damjana. Po Zupanovih besedah je po daljavah izstopal Primož Pikl.

Skakalni center v Kranju očitno postaja vedno bolj priljubljen za trening reprezentanc. "Razmere so v redu, poleg tega pogosto piha veter v hrbet, kar je dobro, da malce oteži trening," razkriva Zupan. Kako privabijo ekipe v Kranj, pa je povedal **Ivo Zupan**: "Z večino trenerjev se poznamo, reprezentance skušajo trenirati na različnih napravah, pozna se seveda tudi, da bomo decembra tukaj prvič gostili tekmo svetovnega pokala."

Z bobom želijo v Vancouver

Bob in skeleton zveza Slovenije je predstavila vozni park, reprezentanco, v kateri je tudi Kranjčan Anže Šetina, ter cilje. Največji je nastop na OI v Vancouvru leta 2010, letos pa prve slovenske točke v evropskem pokalu.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana - V prvem letu delovanja je Bob zvezi uspelo izšolati dve posadki v bobu dvosedu, se udeležiti prve tekme za evropski pokal, ustanovili so sekcijo za skeleton, uspešno izpeljali akcijo I feel Slobob in bili sprejeti v Olimpijski komite Slovenije. Velike cilje imajo tudi v novi sezoni, ko bodo v bobu tekmovali z dvema moškima in dvema ženskama posadkama ter štirimi tekmovalci v skeletonu.

"Dolgoročni cilj je v bobu in skeletonu nastopiti na OI leta 2010, letos pa na tekmah za evropski pokal osvojiti prve točke ter se uvrstiti na svetovno mladinsko prvenstvo v obeh disciplinah," pravijo na Bob in skeleton zvezi Slovenije. V evropskem pokalu bodo prvič v zgodovini nastopili z lastnim bobom dvosedom, skupaj imajo tri, vsi so rabljeni.

Slovenska reprezentanca v bobu in skeletonu letos cilja na prvo trideseterico v evropskem pokalu. / Foto: Tina Doki

Pred sezono so dobili nekaj novih članov, največ jih je iz atletike. Opraviti so morali različne fizične teste, kot je tek na 30 metrov z letečim startom. Slovensko reprezentanco v bobu sestavljata dve posadki v dvosedu pri moških (**David Urankar** - voznik in **Matjaž Lazar** - zaviralec, **Anže Šetina** in **Valter Grilanc**) in dve pri ženskah (**Urška Turnšek** - **Tatjana Urbanc** in **Karolina Bratina** - **Živa Cesar**). Tekmovalci v skeletonu pa so: **Milan Požar, Luka Cmok, Anže Šetina** in **Živa Cesar**. Edini Gorenjec v reprezentanci je 21-letni Anže Šetina, sicer šprinter, ki bo tekmoval tako v bobu dvosedu, kjer je voznik, kot tudi v skeletonu. Reprezentanca je do sredine oktobra trenirala na atletskih stezah in na stezah za treniranje startnega potiska, z oktobrom pa so se preselili na led. Trenirajo predvsem v Innsbrucku.

Na Bob in skeleton zvezi Slovenije bodo nadaljevali akcijo zbiranja denarja za nakup tekmovalne opreme. Uspešno akcijo I feel Slobob so nadgradili s sloganom I feel Vancouver.

VABILA, PRIREDITVE

Skoki za Pokal Cockta, Janežičev in Norčičev memorial: SK Triglav Kranj jutri v Državnem panožnem nordijskem centru Kranj organizira tekmovanje v smučarskih skokih za Pokal Cockta in 4. Norčičev memorial, v nedeljo pa tekmo za Pokal Cockta in 3. Janežičev memorial. V nedeljo bodo tekmovali tudi nordijski kombinatorci. Oba dneva se bo poskusna serija začela ob 9. uri, prva serija pa ob 10.30. Start tekov za nordijsko kombinacijo bo v Zg. Besnici ob 14. uri. SK Triglav obvešča prebivalce Besniške doline od Zgornje Besnice do Podblice, da bo zato v nedeljo od 13.45 do 15. ure popolna pomična zapora ceste Zgorja Besnica od odcepa za Slap Šum do Osnovne šole v Podblici. **M. B.**

Loški košarkarji in košarkarice bodo tekme odigrali v Poljanah - V 4. krogu **lige UPC Telemach** bo ekipa TCG Mercatorja jutri ob 20. uri igrala z ekipo Hopsi Polzela. Tekma bo zaradi menjave parketa v škofjeloški dvorani Poden odigrana v novi telovadnici OŠ Poljane. V prestavljeni tekmi 1. kroga lige bodo jutri ob 17. uri v gosteh pri Geoplin Slovanu igrali košarkarji Heliosa Domžal. V 2. krogu **1. SKL za ženske** bo ekipa Triglava jutri ob 18. uri gostovala pri Ježici, košarkarice Odeje KED bodo jutri ob 17. uri v Poljanah igrale z ekipo City center, HIT Kranjska Gora pa prav tako doma jutri ob 18. uri z ekipo Neso Ihke. Domžalčanke so proste. V **1. B ligi** za moške bodo jutri košarkarji Tinexa Medvod doma igrali z Litijo. Tekma se bo začela ob 19. uri. Triglav bo prav tako doma jutri ob 20.15 igral z ekipo Celjski KK. **M. B.**

Hokejski spored - V **ligi EBEL** je ekipa Acronija Jesenic v domači dvorani med tednom kar s 5 : 0 premagala hokejiste Red Bull iz Salzburga in so trenutno 2. na lestvici. Danes pod Mežaklo prihaja moštvo Graz 99ers. Tekma se bo začela ob 19.15. V **državnem prvenstvu,** ki bo na sporedu jutri, bodo hokejisti HK MK Bled doma igrali proti HD mladi Jesenice. Tekma se bo začela ob 18.45. Hokejisti Triglava bodo v gosteh igrali pri HDK Stavbar Maribor. Začetek tekme ob 19. uri. **M. B.**

Rokometni spored - V 7. krogu **1. MIK lige** za moške bodo rokometaši RD Knauf Insulation jutri ob 19. uri v gosteh igrali pri RK Prevent. V **1. A ženski rokometni ligi** ekipa Škofje Loke v nedeljo ob 18. uri doma igra s Ptujčankami. V **2. državni ligi za moške** ekipa Cerkelj jutri gostuje v Ilirski Bistrici, ekipa Kranja bo jutri ob 18. uri igrala z Radovljico, ekipa Alplesa Železnikov pa jutri gostuje pri ekipi Mokerc Ig. **M. B.**

Nogometni spored - V 17. krogu **Prve lige Telekom** bodo vodilni Domžalčani jutri doma igrali z ekipo MIK CM Celje. V **2. SNL** bo moštvo Triglava Gorenjske v nedeljo gostovalo pri Rudarju iz Velenja. Tekma se bo začela ob 16. uri. V **3. SNL - zahod** bo ekipa Kranja doma igrala z ekipo Avtoplus Korte, Jeseničani se bodo doma pomerili s Tinexom Šenčur, nogometaši Rolteka Dob bodo doma gostili Olimpijo Bežigrad, nogometaši iz Radomelj pa bodo gostovali pri Slovanu. Vse tekme bodo odigrane jutri. Pari 11. kroga v **1. gorenjski ligi** so: Bled Hirter - Polet, Železniki - Bohinj, Sava - Velesovo, Alpina Žiri - Britof, Naklo - Ločan, Šobec Lesce - Kranjska Gora. Vse tekme se bodo začele jutri ob 14. uri. V 10. krogu **2. gorenjske lige** igrajo: Bitnje - Trboje, Hrastje - Kondor, Preddvor - Podbrezje. Ekipa Visokega je prosta. Začetek tekem bo jutri ob 14. uri. **M. B.**

Odbojka - 1. DOL za ženske: Odbojkarice LIP Bleda uspešno nadaljujejo tekmovanje v letošnji 1. DOL. Jeseničanke so v prvih šestih krogih dosegle že več zmag v 1. DOL kot prej v dveh sezonah skupaj in so trenutno na 5. mestu. MZG Grosuplje : LIP Bled 0 : 3 (- 24, - 19, - 16). V vodstvu je spet Benedikt (15), pred Luko Koper 13. LIP Bled je osvojil 9 točk in je na 5. mestu. **B. M.**

JUDO

KRANJ

Kranjčani uspešni v Zagrebu

V Zagrebu je potekalo mednarodno tekmovanje v judu. Uspešno so nastopili tekmovalci Policijskega judo kluba Triglav Kranj. Pri dekletih je **Anka Pogačnik** (do 70 kg) v starostni kategoriji do 17 let osvojila prvo mesto, v starostni kategoriji do 20 let pa peto mesto. **Neja Šimenc** (do 52 kg) je v obeh starostnih kategorijah osvojila drugo mesto. Pri fantih v starostni kategoriji do 20 let je **Jaka Pogačnik** (do 60 kg) osvojil prvo mesto, **Andraž Šparovec** (do 66 kg) pa sedmo mesto. **V. S.**

Odbojka - Tekma šestega kroga 1. državne odbojkarske lige

SMART COM

Jutri, v soboto, 3. novembra 2007, ob 19. uri bo v Športni dvorani GIB v Ljubljani na sporedu tekma šestega kroga odbojkarskega državnega prvenstva moških. Odbojkarji **Astec Triglava** se bodo pomerili z ekipo **Olimpije**. Vabimo čim več navijačev k spodbujanju kranjskih odbojkarjev.

KOMENTAR
STOJAN SAJE

Dirkači v naravi

Marsikateri voznik z dolgoletno prakso se zgraža nad današnjo kulturo udeležencev v prometu na cestah. Dosledno upoštevanje cestno prometnih predpisov postaja redkost. Izsiljevanje prednosti in vožnja skozi rdečo luč v križiščih s semaforji sta vsakdanja stvar, telefoniranje med vožnjo je vse bolj razširjeno, prekoračitve dovoljene hitrosti se dogajajo vsepovsod, avtomobilisti marsikje s tesnim prehitevanjem ogrožajo kolesarje, pred prehodi v naseljih pa ustavi in da prednost pešcem le malokdo od motoriziranih.

Ta dejanja so izraz nestrpnosti in agresivnosti posameznikov, ki se premalo zavedajo svoje odgovornosti za varnost vseh udeležencev v prometu. Glede na to je čudež, da ni še več prometnih nesreč na cestah. Žal pa šibkejši udeleženci v prometu niso več varni niti zunaj kategoriziranih cest! Med jesenskimi sprehodi po poljskih in gozdnih poteh v okolici Šenčurja sem večkrat naletel na voznike, ki so zavili z asfalta na makadam. Niso se zmenili za to, da se za njimi dviguje prah. To za pešca ni niti prijetno niti zdravo. Da ne govorimo o preplašenih živalih v gozdu in škodi v okolju, ki jo povzročajo brezobzirni dirkači! Med njimi so vozniki avtov in motorjev, za katere je vožnja po takih poteh prepovedana. Dovolijo si jo sami, čeprav je nedaleč stran asfaltirana bližnjica do naselij, na primer, do Visokega in Praprotne Police. In celo dalj od naselij pešec ni več varen v gozdu! Gorski kolesarji si izbirajo markirane planinske poti za divje vožnje. Na primer, na Štefanji gori ali Sv. Jakobu mora biti pohodnik zelo previden ob nepričakovanih srečanjih z njimi.

Verjetno ni drugače niti drugod po Gorenjski. O tem me prepričuje izjava občinskega svetnika v Naklem, ki je tudi podprl ustanovitev medobčinskega inšpektorata v Kranju. Kmet ***Albin Golba*** *iz Podbrezij je potožil, da je bil ob zadnjo košnjo, ker so mu vozniki motorjev na štirih kolesih razrili travnik. Sprašujem se, ali bo ustanovitev nove inšpekcijske službe lahko kaj spremenila. Že sedaj imajo inšpektorji in policisti zakonsko podlago za ukrepanje, a so do dirkačev v naravi strpni ali pa jih sploh ne opazijo.*

Na semaforju ves čas rumena

Semafor na Dovjem ni prestal tehničnega pregleda. Komisija se ni strinjala s sistemom delovanja.

URŠA PETERNEL

Dovje - V začetku septembra je na cesti Jesenice-Kranjska Gora pri avtobusnem postajališču na Dovjem poskusno pričel delovati semafor. Za postavitev so si domačini prizadevali dolgo časa, saj mnogi vozniki na tem delu ne upoštevajo omejitve hitrosti in je v preteklosti prišlo že do več hudih prometnih nesreč. A vozniki, ki se vozijo proti Kranjski Gori in obratno, ugotavljajo, da na semaforju tudi po dveh mesecih še vedno utripa zgolj rumena luč.

Na Direkciji RS za ceste smo se zato pozanimali, zakaj semafor še vedno ne deluje tako, kot je bilo predvideno. **Tina Bučić** iz službe za odnose z javnostjo na Direkciji je pojasnila, da je bil tehnični pregled opravljen v začetku septembra. A komisija, ki je pregled opravila, je imela določene pripombe. "Semafor deluje tako, da se v primeru, če voznik vozi s hitrostjo, večjo od 60 kilometrov na uro, na semaforju prižge rdeča luč. S takim režimom se člani komisije niso strinjali," je pojasnila Bučićeva. "Na Direkciji RS za ceste proučujemo možnosti za izvedbo ukrepov, s katerimi bi zadostili podanim pripombam. Nov predlog bomo izdelali v čim krajšem času, do ponovnega komisijskega pregleda pa bo ohranjen obstoječ režim," je še dodala Bučićeva.

Bolj konkretnih pojasnil, zakaj se člani komisije niso strinjali s sistemom delovanja semaforja, na Direkciji nismo dobili. Neuradno pa

smo izvedeli, da je že prvi dan, ko so semafor poskusno prižgali, kar nekaj voznikov, med drugim tudi avtobus, prevozilo rdečo luč. Razdalja med znakom, ki zahteva zmanjšanje hitrosti na 60 kilometrov na uro in kjer so nameščene tudi zanke, ki merijo hitrost vozil, ter semaforjem naj bi bila namreč prekratka. Kako bodo na Direkciji rešili problem, še ni znano. Dejstvo pa je, da številni vozniki mimo Dovjega še naprej vozijo hitreje od omejitve, tako da je štirideset tisoč evrov vredna naložba v semafor za zdaj zgrešena ...

Prijeli nasilne mladeniče

Pet mladeničev je osumljenih, da so na Bledu pretepli in oropali skupino sedmih oškodovancev.

SIMON ŠUBIC

Bled - Radovljiški policisti so v sodelovanju s kriminalisti Policijske uprave Kranj preiskali več kaznivih dejanj ropov in izsiljevanja na svojem območju. Zagrešili naj bi jih trije starejši mladoletniki z Bleda, Radovljice in Jesenic ter 20-letni Jeseničan in 18-letni Ljubljančan, zoper katere bodo na kranjsko tožilstvo podali kazensko ovadbo.

Policisti so na podlagi zbranih obvestil ugotovili, da je osumljena skupina 23. septembra letos med 1. in 3. uro na sprehajalni poti ob Blejskem jezeru zagrozila skupini sedmih oseb, z nekaterimi pa je tudi fizično obračunala. Nazadnje so jim vzeli mobilni telefon, zlato verižico, zlato zapestnico, glasbeni predvajalnik MP3 in 80 evrov. Policija poroča, da so bili mladeniči zelo agresivni, saj so dva oškodovanca po pretepu celo vrgli v jezero.

Pri hišni preiskavah so policisti našli večino ukradenih predmetov, te pa so že vrnili oškodovancem. Pri enem osumljencu so našli tudi pištolo Crvena zastava, za katero nima orožne listine, zato ga bodo kazensko ovadili kaznivega dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov.

Serija vlomov v Cerkljah

V Cerkljah so policisti v zadnjem tednu obravnavali več vlomov v stanovanjske hiše.

SIMON ŠUBIC

Cerklje - Policija poroča, da je v zadnjem obdobju obravnavala večje število vlomov v stanovanjske hiše v Cerkljah in njihovi okolici. Nepridipravi odnašajo predvsem nakit in denar.

Nazadnje so bili vlomilci na delu v sredo zvečer v Lahovčah, kjer so vlomili v dve stanovanjski hiši. Iz ene je odnesel prenosni računalnik, vreden petsto evrov, iz druge pa za dva tisoč evrov zlatnine.

V noči na nedeljo so neznani storilci vlomili v tri stanovanjske hiše v Cerkljah in na Miljah. Tatovi so iz ene stanovanjske hiše vzeli za štiri tisoč evrov zlatnine in gotovine, iz druge denarnico s plačilnimi karticami, dokumenti in s petdesetimi evri gotovine, iz tretje pa zlatnino in več računalniške opreme. Vlomilci bi morda vlomili še v več hiš, če jih ne bi prepodil varnostnik ene izmed varnostnih družb, ki izvaja tehnično varovanje enega od objektov, v katerega so vlomili. Zadnjo soboto je nekdo skozi balkonska vrata vstopil v stanovanjsko hišo na Cesti Staneta Bobnarja v Cerkljah in odnesel 880 evrov. S precej večjim izkupičkom se lahko pohvali storilec, ki je pred dobrim tednom sredi dneva vlomil v hišo v Cerkljah in odnesel 9.500 evrov in za štiri tisoč evrov zlatega nakita.

Policija še poroča, da je minuli konec tedna v odsotnosti lastnikov vlomil v stanovanjsko hišo v Hotemažah in odnesel za 1.500 evrov zlatnine in denarja.

KRANJ

Pri sebi je imel bombo

Kranjski policisti in kriminalisti bodo ovadili 19-letnega Kranjčana. Med kontrolo prometa so v vozilu, v katerem se je peljal kot sopotnik, našli ročno bombo M-75. **S. Š.**

KRANJ

Policisti zbrali solidarnostno pomoč

V septembrski vodni ujmi je škodo utrpelo tudi nekaj gorenjskih policistov, zato so jim na pomoč priskočili poklicni kolegi. Kot je povedal predsednik območnega policijskega sindikata Gorenjske **Miroslav Volmajer**, je sindikat v sodelovanju s Policijsko upravo Kranj zbral 3.300 evrov denarne pomoči, dodatnih tri tisoč evrov pa je prispevala tudi koroška sekcija IPA Avstrija. Zbrano solidarnostno pomoč so v torek uradno razdelili med pet prizadetih policistov. **S. Š.**

KNAUF INSULATION

KNAUF INSULATION, d. d., Škofja Loka
Industrija termičnih izolacij, Škofja Loka

želi zaposliti sodelavca na delovnem mestu

varnostni inženir (m/ž)

Od kandidata pričakujemo:

- poklic diplomirani varnostni inženir;
- vsaj tri leta delovnih izkušenj s področja varnosti in zdravja pri delu in požarne varnosti
- opravljen strokovni izpit iz varnosti in zdravja pri delu
- opravljen strokovni izpit iz varstva pred požarom
- opravljen andragoški izpit
- aktivno znanje angleškega jezika
- sposobnost presoje in odločanja
- natančnost in zanesljivost

Novemu sodelavcu bomo omogočili možnost izobraževanja s področja dela.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s šestmesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Knauf Insulation, d. d., Škofja Loka, Industrija termičnih izolacij, Trata 32, 4220 Škofja Loka. Podrobnejše informacije lahko dobite v kadrovski službi družbe po telefonu 04/5114 126.

Kandidate, ki bodo izpolnjevali pogoje, bomo povabili na pogovor.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341

KOROŠKA BELA

Razbil steklo, vzel radio

Neznani storilec je v sredo z razbitjem stekla vlomil v osebni avtomobil BMW, ki je bil parkiran pred Acronijem na Jesenicah. Odnesel je avtoradio LG in povzročil za 150 evrov škode. **S. Š.**

KRIMINAL

KRANJ

Prijeli bencinska tatova

Kranjski policisti so v zadnjih dveh mesecih preiskovali povečano število kraj registrskih tablic in z njimi povezanimi tatvinami bencina na bencinskih servisih v Kranju. Pred dnevi so tako prijeli 21-letnega Kranjčana, ki naj bi registrske tablice kradel predvsem v javnih podzemnih garažah na Planini. V najmanj petih primerih naj bi potem ukradene tablice namestil na svoje vozilo in nato na bencinskih črpalkah natočil gorivo in odpeljal, ne da bi plačal račun. V vseh primerih so ga posnele varnostne kamere. Policisti so prijeli tudi 27-letno Ljubljančanko, za katero so ugotovili, da je vsaj dvakrat natočila gorivo na bencinski črpalki in odpeljala brez plačila, na avtomobilu pa je imela pritrjene ukradene tablice. **S. Š.**

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA
UREDNIK: MIHA.NAGLIČ@SIOL.NET

Resnoba dneva spomina na mrtve je za nami in že se napoveduje nov praznik. Praznovanje pravzaprav, v katerem bomo slavili vinski čudež, ki ga v teh dneh opravlja sveti Martin. V naslednjih vrsticah pa se posvetimo domnevi, da velik del naše kulture deluje na vinski pogon ...

Kultura na vinski pogon

MIHA NAGLIČ

Kaj bi Slovenci brez vina?! Še v himni ga slavimo, čeprav tistega dela, v katerem se omenja dobesedno, ob uradnih priložnostih ne pojemo. Zelo verjetno oziroma povsem gotovo je tudi, da je besedilo himne nastalo pod neposrednim vinskim vplivom. Prešeren je Zdravljico napisal leta 1844, ko je bilo vino že dolgo ena glavnih sestavin njegove vsakdanje prehrane in brez njega verjetno sploh ne bi mogel funkcionirati. O tem po svoje priča tudi anekdota, ki pripoveduje, kako je neke jeseni (najbrž vsake) martinoval. Zgodilo se je v peklu - pa ne v Dantejevem ali v tistem iz katoliške ideologije, ampak v gostilni s tem imenom.

Gostilna V peklu je bila favoritinja med njegovimi ljubljanskimi gostilnami. Takšno ime je dobila, ker se je vanjo hodilo z ulice po stopnicah navzdol, kakor bi šel pod zemljo. Stala je približno tam, kjer se danes s Kongresnega trga zavije v Vegovo ulico. Njena lastnica je bila Metka Podboj; "krofasta Metka" so ji rekli zato, ker ni bila preveč lepa. Pesnik in gostilničarka sta bila prijatelja, on njen stalni in cenjeni gost. Zanimale so ga tudi njene štiri hčerke, zlasti najmlajša Jerica. Z omenjenim martinovanjem je bilo pa tako, kakor sledi.

Ker je pesnik, ki je bil v letih 1834-46 odvetniški pripravnik pri svojem gorenjskem rojaku Blažu Crobathu, slutil, da zna biti vse skupaj precej naporno, si je že vnaprej vzel dan dopusta. A minil je že drugi dan po Martinu, ko ga še ni bilo v službo. Pa vpraša šef pisarne mladega pisarja, ali ve, kje je koncipient Prešeren. Ta se namuzne in mu pove, da sedi pri Metki. To je bilo za Crobatha zadosten razlog, da se še sam odpravi na grešni kraj. Na vprašanje ljubljanskega Železnikarja, kako da ga že tri dni ni v pisarno, mu Vrbljan odgovori: "Svetega Martina praznujem!" "Že, že, toda Martin je samo en dan, ti pa praznuješ že tri?" Odgovor je bil Prešerna vreden: "Predvčerajšnjim sem praznoval svetega Martina - papeža, včeraj svetega Martina škofa, danes pa Martina Lutra!" Crobathu ni ostalo drugega, kot da se mu pridruži.

Če bi zdaj našteval še druge slovenske literate, ki so funkcionirali na vinski pogon, bi bilo predolgo, saj bi moral našteti skoraj vse. Začel sem pri največjem pesniku med njimi, imenujem še Ivana Cankarja kot uradno največjega pisatelja, v biografije drugih pa sami poglejte in slej ko prej boste našli kakšno vinsko epopejo ali vsaj epizodo. Sicer pa ni prav, če se sprenevedamo in rabo vina kot življenjskega goriva pripisujemo samo umetnikom. Saj dobro vemo, kako je. So tudi taki, ki ga nič ne popijejo, a ti so bolj izjema kot pravilo.

Če bi našteval slovenske literate, ki so funkcionirali na vinski pogon, bi bilo predolgo, saj bi moral našteti skoraj vse. Tudi sicer ni prav, če rabo vina kot življenjskega goriva pripisujemo samo umetnikom. Res so med nami tudi taki, ki ga nič ne popijejo, a so bolj izjema kot pravilo.

Si predstavljate, kaj bi se zgodilo, če bi naši vrli narodni poslanci po protikadilskem sprejeli še protialkoholni zakon? Da se na ozemlju Republike Slovenije ne bi smelo več javno piti?! Ne, tega si niti predstavljati ni mogoče. Večina poslancev sploh ne bi glasovala za kaj takega, če pa bi, bi prišlo do spontane ljudske vstaje; grešniki bi se razbežali po vsej deželi in viseli - na oglasnih tablah. V nasprotnem primeru - če bi se ljudstvo uklonilo protialkoholnemu diktatu - bi propadli celi sektorji gospodarstva (gostinstvo, industrija pijač) ter vse naše vinogradništvo in vinarstvo, ki sta v zadnjih desetletjih dosegla izjemen napredek. Ne, Slovenija je vinska dežela in kaj takega res ni mogoče.

Po drugi strani pa, če malo pomislimo, protialkoholni zakon že imamo. Še ne tako dolgo nazaj ni bilo nič posebnega, če se je pilo na delu, po tovarnah in pisarnah. Kolikor mi je znano, so to grdo razvado v vseh resnih podjetjih povsem ukinili. Enako velja za pijane udeležence v javnem prometu. Saj so še, a vse manj in obetajo, da nas bodo še privili. Vrh tega je hvalevredno, da je iz teh ukrepov, ki so bili sprva prisila, sočasno nastala prava protialkoholna kultura. So dejavnosti in stanja, v katerih se piti preprosto ne sme: na delu, v prometu ... Ko ga srknemo zasebno, pa je to naša stvar in odgovornost. Takrat uničujemo le sami sebe in svoje najbližje, prepuščeni smo moralnemu zakonu, ki ga je ljudstvo že zdavnaj spoznalo in povzelo celo v pesmi: Le po pameti ga pijmo!

Ali z drugo besedo: Pijmo ga "kulturno". Prepovedano je torej samo, da s svojim javnim zapijanjem in kajenjem ogrožamo druge, sicer pa je to naša stvar. Pridelava in uživanje vina je del naše nacionalne kulture, od agrikulture, od katere mnogi živijo, do spodbujanja najvišjih umetniških dosežkov. Še Cerkev, ki ji pripada večina tega ljudstva, ima na vrhuncu svojega mašnega obreda zaužitje neproblematične količine dobrega vina, s katerim se vedno znova simbolično ponavlja Jezusova daritev ob zadnji večerji. Med njo se zgodi skrivnostna "transsubstanciacija": vino se čudežno spremeni v kri. Malo manjši, a še vedno čudež je tisto, kar v prihodnjih dneh in tednih stori sveti Martin, ko iz mošta naredi vin'. In ko martinujemo, se bi morali držati tako kot med vsakim drugim obredom. Kulturno.

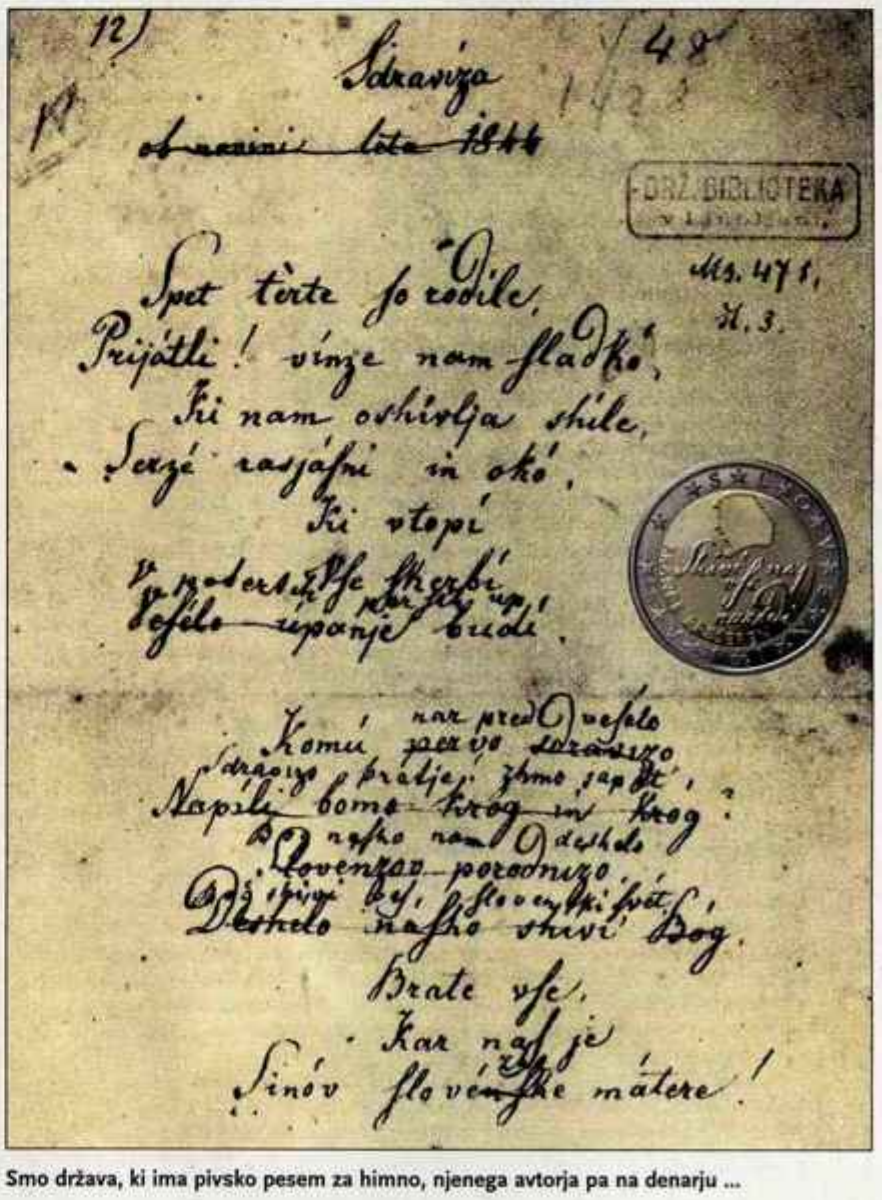

Smo država, ki ima pivsko pesem za himno, njenega avtorja pa na denarju ...

POGOVOR

Snovanja

Pogosto jo vidimo v časopisih in na slikah, sredi sveže razkopane zemlje in lepo zloženih človeških kosti. Članki so opremljeni z bombastičnimi naslovi, na primer: "Učna ura iz boljševizma". Njo pa zanimajo le kosti in tisto, kar iz njih razbere ...

Sodobna, a živi v preteklosti

DR. PETRA LEBEN SELJAK, FIZIČNA ANTROPOLOGINJA, ZASEBNA RAZISKOVALKA

MIHA NAGLIČ

Zanima me, kako vi osebno, v sebi doživljate vse te kosti? Čisto "obrtniško" oziroma strokovno? Ali pa podobno kot Hamlet, ki se z lobanjo v rokah spusti v znameniti monolog?

"Čisto obrtniško. Okostje je enako okostju in vsa obravnavam enako, ne glede na to, iz katerega obdobja so."

Kaj pa navadno najbolj zanima novinarje, ki vas motijo sredi dela?

"Odvisno. Tisti iz resnih medijev postavljajo bolj kulturna vprašanja, iz komercialnih medijev pa težijo k senzacionalizmu in temu primerna so tudi vprašanja: najprej vprašajo, ali so bili med žrtvami tudi otroci in če lahko povem, na kakšen način so bile žrtve ubite."

"Novinarji iz resnih medijev postavljajo bolj kulturna vprašanja, iz komercialnih medijev pa težijo k senzacionalizmu in temu primerna so tudi vprašanja: najprej vprašajo, ali so bili med žrtvami tudi otroci in če lahko povem, na kakšen način so bile žrtve ubite."

Pri delu na krajih izkopavanja vam navadno sredi dela dihajo za ovratnik tudi razni lokalni aktivisti, ki imajo pri tem svoje račune. Brali smo celo, da postanejo kar slabe volje, če je kosti manj, kot so pričakovali?

"To je res - v glavnem zaradi tega, ker se naši izsledki ne ujemajo z informacijami 'očividcev' in bo za to treba najti ustrezno razlago."

Na tej grobarski sceni so še kolegi iz drugih strok, ki se tu znajdejo po svoji liniji: kriminalisti, zgodovinarji, politiki ... ali pa čisto navadni bageristi, ki morajo prav tako strokovno opraviti svoje delo. Je vaše sodelovanje z njimi dobro, ali se kdaj tudi zaplete?

"Do zdaj je bilo v redu, saj so vsi izkopi, pri katerih sem sodelovala, potekali po arheološki metodologiji in v izvedbi usposobljene ekipe, s katero smo že stari znanci z arheoloških terenov. Drugače sploh ne bi sodelovala, ker brez strokovnega izkopa tudi antropološka analiza ne more dati dobrih rezultatov - razbitega jajca ne moreš več sestaviti."

Dr. Petra Leben Seljak v svojem domačem ambientu / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Katero od povojnih grobišč je bilo najbolj pretresljivo?

"V bistvu nobeno, ker so zame okostja vsakdanja stvar. Bolj se me dotaknejo pridatki, npr. uhani, verižica, cigaretni ustnik, glavnik, rožni venec, ki nekako individualizirajo posameznika."

Če prav vem, ste od gorenjskih povojnih grobišč preiskovali predvsem tista okoli Škofje Loke. Kaj ste ugotovili?

"Sodelovala sem pri treh izkopih: lanskega oktobra v Lovrenški grapi, decembra na Škofjeloškem gradu in sredi letošnjega oktobra v Žolščah. V Lovrenški grapi naj bi bila po pripovedovanju dva groba: v enem naj bi bilo 47 žrtev, večinoma domačinov, ki so jih prvotno pokopali drugod, vendar so jih morali zaradi možnosti onesnaženja vodnega zajetja prekopati, v drugem grobu pa naj bi po predvidevanjih ležalo 12 nemških ujetnikov, ki so izvedli prekop, potem pa so bili ubiti. Obstoj dveh grobov in prekop je bil potrjen, vsa okostja pripadajo moškim, vendar pa jih je manj: v enem grobu 8, v drugem 20. Tudi v Žolščah smo našli dva groba, vendar pa je bilo okostij spet manj kot so predvidevali, 11 namesto 17. Se je pa prvikrat zgodilo, da smo poleg moških okostij našli tudi ženska, in sicer tri. Ena od njih je imela še zlato verižico s križcem in zlate uhane."

Kaj pa sploh lahko ugotovite iz ostankov skeletov in drugih najdenih predmetov?

"Standardni postopek, s katerim se začne vsaka antropološka analiza okostja, je določitev starosti ob smrti in pri odraslih osebah tudi determinacija spola. Pri otrocih spola ne moremo določiti, ker se sekundarni spolni znaki izrazijo šele med puberteto. Sledi morfološka analiza, kjer s pomočjo meritev kosti povem nekaj o telesnih karakteristikah, kot so telesna višina in konstitucija ter oblika lobanje in obraza. Pregledam tudi zobe, opišem patološke spremembe in druge posebnosti, ki npr. kažejo, s kakšno dejavnostjo se je ukvarjal človek za časa življenja. S predmeti se ne ukvarjam, to je delo drugih strok - arheologov in kriminalistov. Je pa tako, da predmeti lahko lažejo, okostje pa ne. Če dobimo npr. ob ženskem okostju moški prstan, to ne pomeni, da pripada okostje moškemu, ampak da je ženska dobila prstan od neznanega moškega. Če je bila mlada, verjetno od svojega izvoljenca, če je bila stara, ga je pa morda nosila v spomin na pokojnega moža."

V čem bi lahko bila, če sploh je, bistvena razlika med okostji in drugimi najdbami iz povojnih in iz mnogo starejših najdišč?

"Na nivoju posameznih okostij razlike ni, ljudje smo danes enaki kot pred tisoč ali deset tisoč leti. Izjema so poškodbe, nastale zaradi strelov - pri analizah arheoloških najdišč nanje ne naletimo, ker takrat še niso uporabljali pištol in pušk, ampak le hladno orožje - poleg nožev in mečev tudi lok in fračo. Druga izjema so zobozdravstveni posegi in zobna protetika, na katero do sedaj v arheološkem materialu še nisem naletela, čeprav so zobne proteze poznali tudi v preteklosti. V najdbah so pa seveda precejšnje razlike, ker se je način življenja bistveno spremenil, čeprav predvsem šele v zadnjih sto ali dvesto letih."

Kaj je pravzaprav vaša stroka - biologija, arheologija ali nekaj v povezavi z obema?

"Moja osnovna stroka je biologija in sicer biologija človeka, ki se ji reče tudi biološka ali fizična antropologija (poznamo namreč tudi kulturno in socialno antropologijo, ki proučujeta človeka s povsem drugega vidika, kot družbeno bitje). Fizična antropologija se deli na več disciplin, nekatere proučujejo žive ljudi, sama pa sem se posvetila mrtvim - to je raziskavam človeških okostij. Izraza, ki bi opisoval to področje, ni, predlagani terminus skeletna antropologija se ni prijel. Kaj sem, je odvisno od tega, iz katerega obdobja izvirajo skeleti. Če bi se ukvarjala s predniki modernega človeka, bi bila paleoantropologinja, če pa z recentnimi skeleti, bi bila forenzična antropologinja. Ker prvih zaenkrat pri nas še niso našli, pa tudi drugih je za razliko od ZDA pri nas bolj malo, so mi ostali samo še skeleti iz zgodovinskih obdobij, to je iz arheoloških najdišč. Tako sem bila do pred kratkim historična antropologinja, zdaj pa tudi to nisem več, ker so se tako poimenovali socialni antropologi, ki brskajo po arhivih. Za moje področje pa se uveljavlja izraz bioarheologija, čeprav je po mojem to preširok pojem, ker bio- poleg človeških ostankov zajema tudi živalske in rastlinske. Za osnovno analizo posameznih skeletov ne potrebujem znanja arheologije in zgodovine, je pa to nujno potrebno za interpretacijo rezultatov pri analizah celotnih grobišč in primerjav med njimi. Tako da sem v bistvu res nekaj vmes, ne tič ne miš, ampak netopir, kar je s folklornega vidika kar prikladen opis."

Tudi ob pogledu v vašo bibliografijo se vidi, da se večina naslovov začenja z besedama "antropološka analiza". Kako ta navadno poteka?

POGOVOR

Snovanja

"Najprej si ogledam okostja že na terenu tekom arheoloških izkopavanj. Ni sicer nujno, je pa priporočljivo, predvsem kadar so okostja v zelo slabem stanju. Ko so skeleti izkopani, kosti najprej operem in polomljene oz. fragmentirane kosti tudi rekonstruiram oz. zlepim. Sledi analiza posameznih skeletov, ki sem jo že opisala in ki pomaga arheologom pri vrednotenju grobnih pridatkov. Nato izdelam analizo celotnega grobišča: morfološka analiza nam pove, kakšni so bili ti ljudje po videzu, vpogled v življenjske okoliščine pa nam dajo paleodemografska analiza (na osnovi mortalitetne strukture lahko izračunamo tudi pričakovano življenjsko dobo), analiza zobovja (pogostnost kariesa, parodontalnih obolenj ipd.) in patologije. Analiza epigenetskih znakov pa včasih lahko pokaže tudi na morebitne krvne sorodstvene vezi med okostji v okviru grobišča. Na koncu sledi še primerjava z drugimi skeletnimi serijami, ki umesti analizirano grobišče v širši časovni in geografski prostor. Po domače povedano zanima me npr., ali so se stari Slovani z Bleda razlikovali od tistih s Ptuja, in če obstajajo na Bledu razlike med starimi Slovani in populacijami, ki so živele na istem območju pred njimi in za njimi."

V svojih glavnih študijskih nalogah ste opravili antropološko analizo skeletov iz treh srednjeveških arheoloških najdišč: v diplomski iz cerkve sv. Miklavža z Otoka pri Dobravi (blizu Kostanjevice), v magistrski tiste iz Kranja, v doktorski disertaciji pa grobišča Bleda in okolice. Kakšna je tedaj antropološka slika srednjeveških Gorenjcev?

"Zgodnjesrednjeveški prebivalci Gorenjske (8. - 11. stoletje) so si bili dokaj podobni, skeletne serije so homogene, razlik med različnimi najdišči skorajda ni. Imeli so dolge in ozke ali srednje široke lobanje, ki so bile po obliki dolihokrane in mezokrane. Bili so dokaj visoki in krepke telesne postave, moški so bili v povprečju visoki med 170 in 171 centimetrov, ženske pa med 158 in 159 centimetrov. Podobno kot v vseh zgodovinskih obdobjih je večina moških umrla med 40. in 50. letom starosti, večina žensk pa desetletje pred tem. So pa živeli v za tisti čas dokaj ugodnih življenjskih pogojih. V evropskem prostoru se uvrščajo med populacije z daljšo življenjsko dobo, pri dvajsetih letih starosti so moški lahko v povprečju pričakovali še 30 let življenja, ženske pa malo manj, 20-25 let. Krajša življenjska doba žensk je v največji meri povezana z njihovo reproduktivno vlogo, saj je precej žensk umrlo ob porodu ali pa zaradi poporodnih zapletov. Na razmeroma ugodne življenjske okoliščine kaže tudi odsotnost patoloških sprememb, na naraven način prehrane pa nizka stopnja kariesa. Kot kaže, so imeli običaj pokopavati mlajše otroke izven grobišča ali pa jih izpostavljati. Po demografskih zakonitostih bi moralo biti med vsemi umrlimi najmanj 50 odstotkov otrok, od tega 20 odstotkov dojenčkov, dejansko pa smo jih na posameznih nekropolah našli od nič do največ štiri odstotke."

Kakšna pa je bila razlika med staroselci v teh krajih in med Slovani, ko so se priselili? So bili slednji res večji od onih?

"Zaenkrat kaže, da res. Poznoantična grobišča so mnogo bolj heterogena od zgodnjesrednjeveških, verjetno gre za etnično mešana grobišča. Sicer se najdejo visoki posamezniki, ki pa glede na grobne pridatke pripadajo germanskim plemenom. Tisti, ki so po pridatkih opredeljeni kot staroselci, pa so dejansko manjši od starih Slovanov, v povprečju za kakšnih pet centimetrov."

Občutek imam, da je Gorenjska arheološka bogata scena, od paleolitskih do povojnih grobišč in drugih najdišč?

"Je, vendar velja to za celotno Slovenijo, ki zaradi geografskega položaja tudi danes še vedno predstavlja nekakšen tranzitni koridor med severom in jugom ter vzhodom in zahodom. Štajerska je npr. zelo bogata z antičnimi najdbami, Dolenjska pa z železnodobnimi. Antropoloških analiz je res narejenih največ na gorenjskih najdiščih iz praktičnih razlogov. Delno zaradi tega, ker sem jaz doma s tega konca in sem začela z Gorenjsko, šele zdaj pa je na vrsti Štajerska. Dolenjska je z okostji manj bogata, ker skeleti v ilovnati zemlji propadejo in ker prevladujejo žarni pokopi. Sem pa kar malo razočarana, ker v bivši škofjeloški občini niso odkrili nobenega grobišča razen povojnih."

Na katero od najdb oziroma analiz doslej ste najbolj ponosni?

"Nobene analize ne bi mogla izpostaviti, ker pri vsaki skušam povedati največ, kar se da. Rezultati so seveda odvisni od ohranjenosti okostij, ki je na splošno slaba. Lahko bi izpostavila doktorsko disertacijo, kjer sem obdelala 467 okostij iz enajstih najdišč z Bleda in okolice in kjer gre za prvo celostno obravnavo določene regije v določenem časovnem okviru. Najbolj pri srcu mi je pa okostje Huna s Ptuja, ki je zelo dobro ohranjeno in ima precej posebnosti. Pripada mladeniču z umetno preoblikovano lobanjo, ki je bil jezdec in bojevnik in ki je uporabljal "zobno nitko" - verjetno je na ta način pripravljal za uporabo tetivo loka."

Kakšne so pravzaprav glavne razlike med nami in ljudmi iz davnih časov?

"Na individualnem nivoju jih ni. Populacijsko gledano pa so: zmanjšanje morfoloških razlik med populacijami zaradi migracij, izrazit porast kariesa zaradi uvedbe sladkorja v prehrano ter precej daljša pričakovana življenjska doba v razvitem delu sveta. Ta je posledica demografske revolucije, ko je izboljšanje zdravstvenih, higienskih in drugih življenjskih pogojev privedlo do zmanjšanja umrljivosti, zlasti otrok in žensk, tako da imajo danes ženske zaradi biološke prednosti lahko daljšo življenjsko dobo od moških, včasih pa je bilo ravno obratno."

Dr. Ivan Turk, ki je raziskoval Divje babe nad dolino Idrijce, kot študent pa s profesorjem Osoletom tudi Matjaževe kamre (jaz jim pravim "najstarejša hiša na Gorenjskem") in našel slovito neandertalčevo piščal, doslej ni bil deležen veselja, da bi našel tudi tisto, kar je najbolj zavzeto iskal - kosti teh praljudi. Kakšna najdba bi pa vam največ pomenila?

"Vsaj en dobro ohranjen skelet z veliko posebnosti in patologije ali pa mumificirano truplo (slovenski Oetzi, tudi če bi bil z Barja) ali pa eno razmeroma obsežno in v celoti izkopano grobišče, ki bi lahko služilo za referenčno skeletno serijo."

Vaš oče, dr. France Leben, za Ločane Aci, ugledni slovenski arheolog, bi bil gotovo ponosen, ko bi še živel in videl, kolikšno pozornost namenjajo vašemu delu. Najbrž je bil on tisti, ki je v vas vzbudil nagnjenje oziroma ljubezen do arheološke snovi?

"Malo moraš biti že po naravi tak, da te zanima raziskovalno in deduktivno delo, da ne pričakuješ hitrih rezultatov in denar ti tudi ne sme veliko pomeniti. Za današnje čase moraš biti že kar malo čudaka. Sem pa imela srečo, da sem zrasla v takem okolju, da sem lahko razvijala vse svoje interese, se že zgodaj spoznala z arheologijo in izvedela, da sploh obstaja antropologija kot stroka. Oče me je že kot otroka jemal s sabo na arheološka izkopavanja, lastno arheologijo sem se šla pa v domačem potoku. Mi je pa arheologijo pravzaprav odsvetoval, češ da je arheologov že preveč. In je bil tudi razočaran, ko v svoji stroki, ki je deficitarna, nisem dobila službe. Medijska pozornost mu pa, enako kot meni, ni pomenila nič."

Dr. Petra Leben Seljak / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Živite v Žireh, imate moža in tri otroke, veliko je torej dela za družino, na domu svoje tašče opravljate še kmečka dela, delate butarice, pobirate sadje ... Kako gre vse to skupaj z znanstvenim delom "zasebne raziskovalke s področja historične antropologije"?

"Gre kar v redu skupaj, jaz tako ali tako živim v preteklosti. Me precej bolj zanima kot sedanjost. Sem šla tudi v tečaj lončarjenja, pa tkanja, pa ročnega izdelovanja papirja. Me zanima, kako so vse to počeli včasih, pa še prav pride pri analizah okostij, ko moraš na osnovi anomalij v obliki sklepov in razlik v izraženosti mišičnih narastišč sklepati, s kakšnim delom se je tisti človek ukvarjal."

Boste ostali zasebni raziskovalka, ali pa vas še zamika akademska kariera?

"Verjetno prvo, ker bi rada še naprej delala to, kar znam in rada delam. Trenutno pomeni iti v akademske vode to, da bi bila omejena na pedagoško delo v obstoječem sistemu, kar pomeni poučevanje anatomije človeka za redne študente. Bi pa drugače razmišljala, če se bo spremenil sistem, ker zasebništvo ne zagotavlja finančne varnosti."

Kolikor vem, ste tudi strastna bralka. Človeka se navadno vpraša, koliko knjig prebere na leto? Pri vas pa bi se moralo to vprašanje glasiti: koliko na teden?

"Ja, že od majhnega sem bila vsak teden stalen gost knjižnice, tam je bilo tudi moje prvo počitniško delo v osnovni šoli, ko je bila loška knjižnica še v domu Zveze borcev, njen vodja pa žal že pokojni gospod Krek. Berem vse, kar ima dobro zgodbo. Ne maram preveč modernih romanov in slabih prevodov, privzgojen pa je tudi odpor do "obveznega čtiva" in žalostnih koncev. Najraje detektivke v slogu Agathe Christie, zgodovinske romane in fantastiko, še preden je ta postala 'in'. Čim debelejše, tem boljše, da užitek dalj traja. Najbolj priljubljeni so še vedno Jalnovi Bobri, blizu pa so tudi romani Jane Auel o neandertalcih in kromanjoncih. Na teden okrog pet, ker berem zelo hitro in to vsak dan najmanj dve uri. Je pa odvisno od debeline knjige, vrste literature in razpoložljivega časa. Prednost pred knjigo imajo samo skeleti in narava, pa še to ne zmeraj."

Imate na domačih policah zraven knjig tudi lobanje in druge kosti?

"Na policah ravno ne, so pa v škatlah skoraj po celi hiši."

Se vam kdaj o kosteh tudi sanja?

"Ne, oziroma ne da bi vedela. Sanja se mi, ker je to dokazano dejstvo, samo ne vem, o čem. Sem ena izmed tistih, ki trdno spimo in se ne spomnimo svojih sanj. Samo nekajkrat se mi je zgodilo, da sem se prebudila v fazi sanjanja, in takrat ni bilo o skeletih."

Pa naj se vam sanje uresničijo tako, da najdete še kakšno imenitno antropološko trofejo. In hvala za poučni pogovor.

"Malo moraš biti že po naravi tak, da te zanima raziskovalno delo, da ne pričakuješ hitrih rezultatov in denar ti tudi ne sme veliko pomeniti. Za današnje čase moraš biti že kar malo čudaka."

O STRIPU

Snovanja

Avtor stripov Iztok Sitar je dolgoletni sodelavec Gorenjskega glasa, v več kot dvajsetih letih je objavljal v mnogih slovenskih tiskanih medijih in izdal več kot deset stripovskih albumov. Tokrat nas je presenetil s prvo monografijo slovenskega stripa. Napisal je knjigo Zgodovina slovenskega stripa 1927-2007.

Slovenski strip spet zeleni

IZTOK SITAR, AVTOR STRIPOV

IGOR KAVČIČ

"Takoj po koncu vojne pri socialističnih oblasteh strip ni bil priljubljen. Vse do spora z Informbirojem, ko je Tito rekel Stalinu: "Ne. Mi bomo objavljali stripe, ne glede na to, kaj si ti misliš o tem," je duhovit Iztok.

Predstavitev tvoje knjige "Zgodovina slovenskega stripa 1927 - 2007" je bila v prodajalni stripov Striparnici Buch v trgovskem centru Murgle v Ljubljani, ki je brškone edina kompetentna točka, ko gre za avtorje in ljubitelje stripa pri nas. Ni manjkalo avtorjev različnih generacij, o katerih pišeš tudi v knjigi. Si zadovoljen z odzivom?

"V knjigo, ki zajema 80 let slovenskega stripa, ki jo praznujemo letos, sem uvrstil 80 avtorjev. Na predstavitev jih je prišla kar četrtina, med njimi ugledni starejši avtorji Miki Muster, Božo Kos, pa Kostja Gatnik, avtorji tretje generacije, v katero spadam tudi sam, Zoran Smiljanić, Tomaž Lavrič, Marko Kociper, bili pa so tudi mlajši avtorji iz vrst revije Stripburger ... Prvi odzivi so bili zelo pozitivni."

Če se dobro spomnim, si pred leti že zastavil s serijo člankov o zgodovini stripa nasploh?

"Res je. Ob stoletnici stripa leta 1995 je v časniku Slovenec, kjer sem bil celo zaposlen kot karikaturist, izšla serija mojih člankov o stripu, od prvega stripa, imenovanega Yellow Kid, pa do tridesetih let prejšnjega stoletja, ko je v Ameriki strip doživljal pravi razcvet. Ko so mi prenehali plačevati, sem članke prenehal tako objavljati kot pisati."

Čeprav si odličen poznavalec stripa, pa si kot pisec in avtor tokrat vendarle stopil na področje, kjer doslej še ni bilo nikogar ... Lahko bi dejal, da si začel podatke zbirati dobesedno "od začetka".

"Že v mlajših letih me je zelo zanimal jugoslovanski strip, pa sem si ob branju stripov izrezoval tudi članke in novice na to temo. V srbohrvaških stripih so izdajali tudi nekateri slovenski avtorji. Po slovenski osamosvojitvi sem svojo pozornost preusmeril predvsem na slovenski strip in skrbno hranil vse zapise, v katerih je bilo govora o naših avtorjih. Le kje bom dobil 80 avtorjev, ki bi jih predstavil v knjigi, sem razmišljal, saj si nisem predstavljal, da je pri nas ustvarjalo in še ustvarja toliko avtorjev. Nazadnje sem moral med več kot sto avtorji narediti izbor."

Kako si se lotil izbora?

"Vidiš, koliko stripov imam, vse je tukaj noter."

Iztok Sitar, sodelavec Gorenjskega glasa, je ob risanju stripov napisal tudi knjigo o stripu.

Dolgoletni zbiratelj ...

"Ne zbiratelj v pravem pomenu besede, zbiralci stripov so namreč prav posebna vrsta ljudi. Predvsem že več hranim stripe, ki mi vzbudijo pozornost, ne delam pa si ne vem kakšnih zbirk posameznih stripovskih junakov in podobno. Predvsem imam veliko stripov slovenskih avtorjev, iz katerih sem črpal tako grafični material kot biografske zapise, predvsem pri sodobnejših avtorjih mi je bil v pomoč internet, dodajal pa sem tudi krajše analize likovnega ustvarjanja posameznega avtorja. Poleg tega, da sem pisal knjigo, sem sam poskrbel za skeniranje slovenskih stripov iz starih časopisov, revij in albumov."

Neke vrste "gverilski sistem" ?

"Na neki način res. Saj pravim, pri pripravi grafičnega oziroma slikovnega dela knjige mi je zelo prav prišel moj bogat stripovski arhiv. Glede na to, da gre za moje avtorsko delo, sem si ob vsakem avtorju s kratkimi analizami privoščil tudi subjektivni pogled na njegov ustvarjalni opus."

Vedno več nas uporablja internet 67

RAČUNALNIK IN JAZ

ROBERT GUŠTIN

Vsak dan je več uporabnikov računalnikov, interneta, predvsem pa je vedno več tistih, ki izkoriščajo vse prednosti, ki jih ta sodobna tehnologija prinaša. Vizesih se sploh ne zavedamo, kje vse so računalniki, kje povsod se podatki in informacije potirajo in odlagajo na internet, kaj se pravzaprav zgodi, že ko gremo po nakupih. Računalniki so praktično povsod, spremljajo naše življenje, ga determinirajo, večina procesov in del, ki jih izvajajo so računalniško podprti in krmiljeni. Nenazadnje pa tudi vse več ljudi uporablja vse to, saj so spoznali, da lahko le, tako enakopravno sodelujejo v družbi, saj so sicer vedno korak ali dva zadaj.

V prvi četrtini leta 2007 je imelo 58 odstotkov slovenskih gospodinjstev dostop do interneta, kar je za 4 odstotne točke več kot v enakem obdobju lani. 44 odstotkov gospodinjstev je imelo širokopasovni dostop do interneta, kar je za 10 odstotkov več kot v enakem obdobju leta 2006. Na ta način se vedno bolj približujemo cilju Slovenije in tudi Evrope, da bi do leta 2013 pokrili celotno ozemlje s širokopasovnim dostopom. Za širokopasovni dostop se šteje hitrost vsaj 256/128 kbps, kar je že priključek tipa ADSL. Tako 29 odstotkov gospodinjstev do interneta dostopa prek ADSL ali VDSL povezave, kar je za 8 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Za 2 odstotka se je povečal delež kabelskih povezav, ki zdaj znaša 13 odstotkov. Klicni dostop preko modema pa še vedno uporablja 9 odstotkov gospodinjstev, kar je za 7 odstotkov manj, kot v enakem obdobju lani, od tega 6 odstotkov gospodinjstev uporablja ISDN. Razlogi za neuporabo širokopasovne povezave so različni. 64 odstotkov gospodinjstev pravi, da je ne potrebujejo, saj le redko brskajo po internetu, za 29 odstotkov pa širokopasovna povezava teritorialno ni dosegljiva.

Internet je v Sloveniji v prvi četrtini leta 2007 uporabljalo 56 odstotkov oseb, starih od 10 do 74 let, kar je za 2 odstotka več kot v enakem obdobju lani. 40 odstotkov je bilo dnevnih uporabnikov. 23 odstotkov rednih uporabnikov bi si internet želelo uporabljati pogosteje, a ga zaradi različnih razlogov ne morejo. Med razlogi za neuporabo se največkrat pojavljajo pomanjkanje časa in varovanje osebnih podatkov. Gospodinjstva z otroki so bolje opremljena z informacijsko komunikacijsko tehnologijo kot gospodinjstva brez otrok, saj je imelo dostop do interneta 77 odstotkov gospodinjstev z otroki in 48 odstotkov gospodinjstev brez otrok.

Med rednimi uporabniki računalnika in interneta je največ mlajših oseb. Rednih uporabnikov računalnikov je bilo v starostni skupini ljudi, starih od 10 do 74 let, 61 odstotkov, v starostni skupini ljudi, starih od 10 do 15 let, pa je bilo rednih uporabnikov računalnikov kar 99 odstotkov. Rednih uporabnikov interneta je v najmlajši starostni skupini ljudi največ, kar 90 odstotkov, najmanj pa jih je v starostni skupini ljudi, starih od 55 do 74 let, in sicer 14 odstotkov.

47 odstotkov uporabnikov je po internetu iskalo informacije o blagu in storitvah, 25 odstotkov pa informacije, povezane z zdravjem. 47 odstotkov oseb je internet uporabljalo za različne načine komuniciranja, 45 odstotkov je uporabljalo e-pošto, 19 odstotkov oseb pa je obiskalo in sodelovalo v klepetalnici, na forumu ali blogu. 18 odstotkov je prek spleta poslušalo radio, spletne TV-oddaje pa si je ogledalo 16 odstotkov oseb. 30 odstotkov uporabnikov je obiskalo strani državne uprave, kjer so pridobivali informacije in obrazce. 21 odstotkov je že opravilo nakup preko spleta, 29 odstotkov oseb je internet uporabljalo za izobraževanje, 2 odstotka oseb pa sta prek spleta opravila tečaj oziroma e-učenje.

Računalniki in internet so naše življenje, pa če to hočemo ali ne. Med tistimi, ki računalnika in interneta ne uporabljajo, pa so največkrat našteti razlogi za to strah, neznanje in nezaupanje. Vendar je potrebno vedeti, da sedanja starejša generacija izhaja iz obdobja, ko računalnikov in interneta še ni bilo ali pa vsaj ni bil toliko prisoten. Generacije, ki prihajajo, pa so ali bodo del življenja preživele z računalniki, tako da je upravičeno pričakovati, da bo čez leta statistika bistveno bolj ugodna. Tako kot navadne avtoceste, so tudi informacijske avtoceste pogoj za hitro življenje. A le previdno pri hitrosti.

O STRIPU

Snovanja

Po kratkem uvodu na temo splošne zgodovine stripa pišeš, da smo Slovenci začeli v Trstu?

"Leta 1927 je v Trstu v mesečniku Naš glas izšel prvi slovenski strip *Zamorček Bu-ci-bu*, avtorja Milka Bambiča, tudi tigrovca. Izšla so štiri nadaljevanja, potem pa so ga obtožili, da je njegov strip naperjen proti fašistični oblasti in so ga izgnali v takratno Jugoslavijo. Stripovska zgodba je govorila o arogantnem in netolerantnem zamorskem kralju, ki je svoj rod popeljal v propad ..., pa se je oblast očitno videla v tem. Bambič je med drugim tudi avtor znaka "tri srca" za našo Radensko. In tri srca pomenijo tri takratne narode v Jugoslaviji: Srbe, Hrvate in Slovence.

Po petnajstih letih stripovske suše je leta 1941 v času okupacije izšel strip *Mačji grad*, avtor pa je bil Saša Dobrila, ki poleg Marjana Amaliettija in Mikija Mustra sodi v prvo generacijo slovenskih avtorjev stripa. Takoj po koncu vojne pri socialističnih oblasteh strip ni bil priljubljen."

Petdeseta so leta, ko je Muster izumil Zvitorepca in njegovo družino ... Zanimiva je zgodba o nastanku tega stripa ...?

"Zvitorepec je začel izhajati leta 1952 v Poletovih podobah in povestih, reviji, ki se je kasneje preimenovala v Petkovo panoramo in še isto jesen v Tedensko tribuno. Strip je nastal po naključju. Pri Poletovih podobah so naročili Disneyjev strip iz ZDA, pa so tega zadržali na carini. Ker je bil izid revije že pred vrati, so Mustru rekli, naj nariše nekaj v Disneyjevem

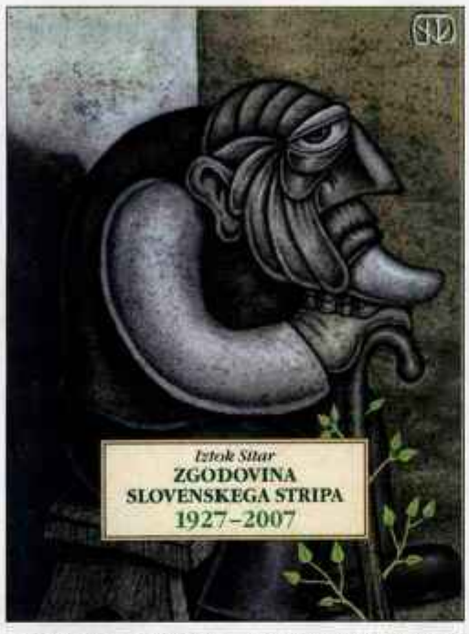

stilu. Tako so se rodili Zvitorepec, Trdonja in Lakotnik ... Od tu naprej lahko govorimo o legendi. Poleg *Kavboja Pipca in Rileče pese*, stripa, ki ga je Božo Kos 30 let ustvarjal za Pionirski list, so Mustrovi junaki v stripu izhajali najdlje, kar 21 let, vse do leta 1973."

Sledili so zlati stripovski časi v šestdesetih in začetku sedemdesetih ...

"Eden zelo aktivnih avtorjev tistega časa Jelko Peternelj, ki je takrat veliko risal za srbske revije, mi je povedal, da si je s tem zgradil hišo. Vprašal sem ga, kako je mogel tako veliko risati, hkrati pa še vihteti lopato in kramp pri domači hiši, pa mi je dejal, da lopate niti dvignil ni, da je hišo naredil na ključ. To samo potrjuje tvojo ugotovitev o zlatih časih za avtorje stripov. Mnogi naši so takrat objavljali v stripovskih edicijah dveh velikih založniških gigantov Dječjih novin iz Gornjega Milanovca in Dnevnika iz Novega Sada. Se spomniš serije partizanskih stripov *Nikad robom* ..."

Kdo se ne bi spomnil legendarnih junakov Mirka i Slavka in kultnega stavka "Pazi metak Mirko. Hvala Slavko." Pri nas pa je novo smer v sedemdesetih začrtal Kostja Gatnik s svojo prav tako kultno Magno Purgo, mar ne?

"To je bil čas seksualne revolucije, študentskih nemirov, otrok cvetja in ... odličnih stripov Kostje Gatnika, ki je zablestel s takrat še svežim *undergroundom* stripom, ki se je razvil v ZDA. Ameriški undergroun je prilagodil našemu okolju in v TT in Pavlihi objavljal legendarne stripe. Njegove *fore* so ponarodele, podobno kot kakšen "halo Bing, kako brat" iz Alan Forda.

Sicer pa je strip v sedemdesetih res cvetel. Prva slovenska stripovska revija Zvitorepec je izhajala od leta 1966 do 1973 in je imela najvišje naklade tudi po 60 tisoč izvodov in ko je ta padla na 20 tisoč, so revijo ukinili. Si predstavljaš. Danes ima mesečna revija Strip bumerang naklado tisoč izvodov, proda pa se je solidna polovica. V sedemdesetih je beograjski Politikin Zabavnik v izhajal v slovenščini prav tako v 60 tisoč izvodih in je bil med mladimi izjemno priljubljen."

Novejša stripovska doba pa je seveda vezana za revijo Mladina, ki ima nemalo zaslug, da se je slovenski strip obdržal vse do danes.

"Konec osemdesetih let je Mladina začela objavljati drugačne stripe, kot so bili dotedanji humoristični in avanturistični. Stavila je na družbeno angažiran strip, kjer se je izkazala moja generacija avtorjev. Gre za stripe naše surove sedanjosti, Smiljanićeve *Hardfuckerse*, Lavričevo *Diarjo*, pa Kasteličevo *Afero JBTZ* in moj 4000, v katerih se ukvarjamo s politiko, cerkvijo, slovensko družbo nasploh ..."

Po osamosvojitvi je sledila revija Stripburger, ki je uspela zdržati vse do danes?

"Stripburger, ki je začel izhajati leta 1992, je revija alternativnega stripa, ki je danes bolj poznana v zahodni Evropi, kot pa pri nas. Predstavlja ne le slovenske avtorje, ampak predvsem alternativne avtorje z območja bivše države, pa tudi velika imena tovrstnega stripa iz zahodne Evrope. Revija je za naše razmere mogoče nekoliko hermetična, a je vsekakor ena pomembnejših dejavnikov na področju stripa v Sloveniji. V zadnjih letih so revijo nadgradili tudi z izdajo odličnih stripovskih albumov tujih avtorjev."

Glede na številne avtorje stripov, ki prihajajo na površje v zadnjih letih, pa lahko rečemo, da strip v Sloveniji končno spet prihaja na zeleno vejo.

"Vsekakor. O tem govori risba na naslovnici knjige. Kot vidiš, na njej spokojno sedi osemdesetletni starček, ki gleda v prihodnost, saj je njegova sprehajalna palica pri osemdesetih spet začela zeleneti. To je najlepša prispodoba za slovenski strip danes."

Avtor stripov v Sloveniji lahko preživi s svojim osnovnim poslanstvom, risanjem stripov?

"Težko. Potrebno je delati še marsikaj drugega. Jaz ilustriram učbenike, rišem karikature, za story boarde za oglaševalske agencije. Poleg mene še dva Gorenjca, Zoran Smiljanić in Marko Kociper, s stripom se preživlja Tomaž Lavrič."

"Risba na naslovnici knjige prikazuje osemdesetletnega starčka, ki spokojno sedi in gleda v prihodnost, saj je njegova sprehajalna palica pri osemdesetih spet začela zeleneti. To je najlepša prispodoba za slovenski strip danes."

Na mrtvaškem odru

108 IZ STARIH ČASOV

MIHA NAGLIČ

Dan spomina na mrtve je sicer že za nami, še zmeraj pa si lahko ogledamo, kako so se v starih časih, ko še ni bilo mrliških vežic in z njimi povezanih ritualov, poslovili od umrlega. "Kadar se v hiši pripeti žalosten slučaj smrti, najprej ustavijo stensko uro, ki nemo kaže kropilcem čas pokojnikove smrti. Nadalje iz sobe, kjer ima biti pokojnik razpostavljen na mrtvaškem odru, odstranijo ogledalo, ker se mrličev obraz nikakor ne sme videti v ogledalu. Kdor bi gledal v zrcalu obraz mrliča, bi se mu znalo pripetiti - tako namreč pravijo - da bi mrličeva bledica sčasoma prešla na njegov obraz. Noseče žene pa sploh ne smejo gledati mrliča, vsaj dolgo časa ne, ker je istotako nevarnost, da bi potem dete dobilo preveč bled obrazek."

Pomembno vlogo so imeli v tej zadevi sosedje. "Ko je bolnik izdihnil dušo, ga svojci popolnoma prepuste sosedom. Sosedje ga umijejo in preoblečejo, sosedje ga polože v krsto ter ga postavijo na mrtvaški oder. Pri dekletu opravljajo ta posel njene tovarišice, pri fantu fantje, pri ženi žene in pri možu možje." Vse je na svojem mestu, vse ima svoj pomen. "Krsta in pregrinjalo čez mrtvaški oder sta, ali popolnoma bela, za neoženjene, ali pa popolnoma črna, kar velja za zakonce. Druge barve za krsto in oder pri nas ne poznamo. Dekle, pa če tudi umrje v visoki starosti, je na mrtvaškem odru oblečena vedno v belo obleko. Lase ima razpuščene po ramenih, na glavo ji pa polože venec iz suhih rož. Žene, fante in može pa oblečejo v najlepšo praznično obleko, na barvo ne gledajo veliko."

Posebna skrb je namenjena legi in opravi pokojnika ter postavitvi raznih pritiklin, od katerih ima vsaka svoje mesto in pomen. "Mrliču sklenejo roki na prsih kakor k molitvi. Med prste mu vtaknejo sveto razpelo, okrog rok ovijejo rožni venec, pod roke pa polože zaprto mašno knjigo. Fantje in dekleta imajo med prsti poleg križa tudi cvet bele lilije. Ako se slučaj smrti pripeti v času, ko ni mogoče dobiti naravnega cveta bele lilije, preskrbe ponarejen cvet. Od rok pa tja doli do nog obleže mrliča čez in čez s svetimi podobicami. Noge mu obujejo ali samo v bele nogavice, ali pa tudi v nalašč za to kupljene čevlje. Ob odru, pa naj si bo mrlič tega ali onega spola, samec ali zakonski, postavijo celo serijo cvetočih rož v lončkih, ki jih za to priliko zelo radi posodijo vsi vaščani, ki imajo cvetoče rože. Poleg rož stoje goreče sveče. Sveče so štiri, šest ali tudi več, kakoršne so pač imovinske razmere pri hiši. Nad mrličevo glavo polože kos lepo zganjenega platna (naličje), s katerim mu potem, preden se krsta zapre, prekrijejo obraz. To platno je bolj važno nego vse drugo, kajti na sodni dan, ko bo vstal pokojnik od mrtvih, bo ta kožček platna edina obleka, s katero bo pokril svojo nagoto. Ob koncu nog, na lesenem stojalu, stoji sveto razpelo ali podoba Matere Božje. Na vsaki strani te podobe je skledica, napolnjena z blagoslovljeno vodo. V steklenicah je vejica pušpana, s katero posetniki pokropé pokojnika." (Vir: Manica Koman, Na Gorenščem je fletno, 1928.)

Giovanni Bellini, Mrtvi Kristus v rokah Matere božje in sv. Janeza, 1460

USODE

Snovanja

Toda nekaj je bilo skupno skoraj vsem: hudobija

Šundar na Žirovskem

MILENA MIKLAVČIČ

"Kričanje ga je tako razburilo, da je na mizi pred pečjo zagrabil nož, in če se ne bi na vratih pojavili otroci, kdo ve, kaj bi naredil," mi je pripovedovala njegova hči, ki je danes stara že več kot 75 let.

"Saj se nismo hoteli kregat z njim," pripoveduje domača hči, ki se tega prestavljanja potoka še živo spominja iz svojega otroštva.

"Vem le, da so potok podstavljali s kamni, da se je njegov tok preusmeril na naše. Seveda se prvo leto ni kaj prida poznalo. Morda se je dalo pokositi le kak šop trave več, ampak tudi to je bil že dosežek, drobna sosedova zmaga! Čez dve leti je tam pokosil toliko trave več, kot se je lahko naenkrat nabode na vile. Ko je bilo prepozno, smo zaradi matérine *cincavosti*, češ s sosedi se ne sme kregati, šele začeli ukrepati, toda kaj, ko se ni dalo nič več pomagati. Ne vem, kaj je sosed s to krajo pridobil, vem pa, da mu niti zemlja niti lakomnost nista prinesla sreče."

(Potok še danes teče v "prestavljeni" obliki, potomci pa, čeprav vedo, za kaj je šlo, govorijo med seboj in vzdržujejo primerne sosedske odnose.)

Veliko sivih las so povzročali še razni odtoki. Tako so bili včasih speljani kar iz hleva, proti kozolcu, naprej pa si je gnojnica sama izbojevala pot. Marsikateri sosed, ki so mu prijetne dišave ob večjih deževjih popestrile dan, s tem ni bil zadovoljen. Seveda so se želeli najprej pogovoriti in doseči, da bi se kaj ukrenilo, toda velikokrat so slišali le:

- to ni več naša stvar,
- če ti ni kaj prav, ti bomo napeljali naravnost v hišo.

Nekatere ženske so pri takšnih obračunih precej rade uporabljale svoj naostreni jeziček. Tako se je zgodilo tudi v naslednjem primeru *(ki pa se mogoče tudi ne bi, če bi sosedov možakar bolje premislil in takrat, ko je bil čas, vzel za ženo kakšno drugo)*:

Tri družine so že več kot petdeset let uporabljale vodno zajetje. Tudi razumele so se med seboj, dokler ni "zakomandirala ta mlada". Mož *(ki je tudi preveč pil)* ji je bil v vsem podrejen. V največje veselje ji je bilo, če je v vodo zlivala sok rdeče pese ali pa bližnji travnik potresla z gnojem. Sosedje so jo nekaj časa opazovali, potem so jo začeli vlačiti po zobeh. Enkrat ji je eden nalašč celo splašil konja, ko je vlačila iz gozda hlode. *(Bila je močna kot kakšen dedec.)* Nič je ni izučilo.

"Potem pa je naš stari ata stopil do nje in jo vprašal, zakaj zganja 'žlehtnobo'. Toda takoj ko ga je zagledala, je začela kričati na pomoč, češ da jo hoče nekdo ubiti. Atu je ob teh besedah zavrela kri. *Če že 'glih išeš'*, je zakričal nanjo, jo prijel za lase in butnil z njeno glavo ob vrata. Kričanje ga je tako razburilo, da je na mizi pred pečjo zagrabil nož, in če se ne bi na vratih pojavili otroci, kdo ve, kaj bi naredil," mi je pripovedovala njegova hči, ki je danes stara že več kot 75 let.

"Toda še zmeraj si upam trditi, da je očeta ta ženska spravila ob živce. Bila je 'namest hudiča'. *(Zelo znana in pogosta žirovska primerjava.)* Z očetom sta morala k župniku. Tam se je šele lagala! Toda župnik, ki je bil moder človek, je že prej slišal o njeni hudobiji, zato jo je samo oštel. Na koncu je le dosegla svoje, saj sta oba soseda napeljala vodo od drugod. Vem še to, da sta okoli novih vodnih zajetij velikokrat našla crkovino, toda če je to počela ona, ne bi mogla zagotovo trditi," je še pokomentirala hči, ki mi je ob tej priložnosti povedala še marsikaj zanimivega tudi o mojih prednikih.

Foto: Tina Dokl

Po kateri poti krenil si, popotnik?

Prepirov zaradi poti je bilo več vrst. Ljudje so se sporekali zaradi:

- gozdnih poti,
- skupnih dohodov do hiš ali gospodarskih poslopij,
- poljskih poti,
- najrazličnejših bližnjic ali "stez".

Si predstavljate dolgočasne zimske dneve, ko zunaj ni nobenega poštenega dela, vam pa gredo po glavi same zaspane misli? Kako krasno bi bilo malo ponagajati tistemu čez cesto. Sneg, ki je *zametel* poti, bi bilo dobro *skidati* na sosedovo dvorišče, potem pa opazovati, kako se bodo skozi visoke kupe oni prebijali na plano? Kaj pa, če bi zvalili na pot kakšen hlod? Ali celo dva? Še bolje bi bilo, če bi stezo, ki res ni označena v nobeni zemljiški knjigi, polili z gnojnico in vmes nastavili še kakšno past?

Veliko primerov so mi opisali moji sogovorniki. Toda nekaj je bilo skupno skoraj vsem: hudobija.

Med sosedi

62 SLOVENCI ZA MEJAMI

JOŽE KOŠNJEK

Deželni svet italijanske dežele Furlanije in Julijske Krajine je 23. oktobra sprejel **zaščitni zakon za slovensko manjšino v Italiji**. Pomemben zakon za zaščito Slovencev v Italiji je bil sprejet po štirih zelo napetih zasedanjih, na katerih je skupina ljudi iz Rezije zelo grobo in nekulturno pred deželno palačo in tudi v dvorani protestirala proti sprejemu zakona in trdila, da rezijanščina ni slovenščina, ampak povsem samostojen jezik. Dosežen je bil dogovor, da je v zakonu posebej omenjena rezijanščina in da zaradi ohranitve tega jezika občina Rezija lahko dobi poseben denar za slovensko manjšino. Pomembno je, da Rezija, ki leži v Videmski pokrajini, ostaja v zakonu za zaščito slovenske manjšine v deželi Furlaniji in Julijski Krajini. Poskus politične desnice, ki ima še vedno veliko opraviti z domnevno nevarnostjo, ki naj bi jo povzročali Slovenci, da bi rezijanščino izločili iz zakona, tokrat ni uspel. V Trstu pa se je predstavljala kot zaščitnica rezijanščine, čeprav ji je bilo v preteklosti zanjo zelo malo mar in so za njeno ohranitev skrbeli le slovenske organizacije v Videmski pokrajini in slovenski kulturni delavci v Reziji. Slovensko ministrstvo za zunanje zadeve je že naslednji dan pozdravilo odločitev deželnega sveta, zunanji minister **dr. Dimitrij Rupel** pa se je predsedniku Furlanije in Julijske Krajine **Riccardu Illyju** zahvalil za pozornost, ki jo dežela namenja slovenski manjšini. Minister Rupel je zapisal, da je do odobritve zakona prišlo v času, ko se bo z uvedbo šengenske meje dejansko zaključilo vključevanje Slovenije v Evropsko unijo in bosta slovenska manjšina v Italiji in italijanska v Sloveniji lahko celoviteje opravljali vlogo povezovalca in dejavnika v uresničevanju skupnih interesov na obeh straneh državne meje.

Edina politična stranka Slovencev na Koroškem **Enotna lista** je na občnem zboru v Domu prosvete v Tinjah pod geslom Razmišljati drugače, za Koroško, za predsednika znova izbrala **Vladimirja Smrtnika**, rojenega v znameniti Smrtnikovi družini v Kortah nad Železno Kaplo. Po njegovih besedah je Enotna lista prva sila med Slovenci na Koroškem, osrednjima organizacijama pa je očital, da sta preživeti in preveč le samemu sebi namen. Enotna lista želi združevati Slovence na Koroškem in priti v deželni zbor, kar ji sedaj onemogoča visok 10-odstotni prag. Na zadnjih občinskih volitvah je dobila 5632 glasov in 52 občinskih odbornikov. Na prihodnjih deželnih volitvah jeseni prihodnje leto ali spomladi leta 2009 mora dobiti lista še več glasov, leta 2013, ko naj bi znižali volilni prag na štiri odstotke, pa svojega poslanca v deželnem zboru, je povedal Smrtnik, ki je bil za predsednika izvoljen z glasovi vseh udeležencev. Vodenje Enotne liste je prevzel leta 2003. Napovedal je, da se bo stranka odprla tudi nemško govorečim Koroščem, kar jim v nekaterih občinah že uspeva.

Foto: Jože Košnjek

Vladimir Smrtnik (desno), predsednik Enotne liste, med pogovorom z nekdanjim predsednikom Zveze slovenskih organizacij in podjetnikom Feliksom Wieserjem

DEDIŠČINA

Snovanja

Občina Vodice se ne more pohvaliti z večjimi kulturnimi spomeniki državnega pomena, a dediščine, vredne naše pozornosti, ji vseeno ne manjka. Na to že vrsto let opozarja Martin Stanonik, ki je za zasluge pri ohranjanju kulturne dediščine v Vodicah letos prejel tudi občinsko priznanje.

V Vodicah bi lahko imeli muzej

MARTIN STANONIK, LJUBITELJ KULTURNE DEDIŠČINE

JASNA PALADIN

Martin Stanonik že vse svoje življenje živi na kmetiji na obrobju Vodic, v hiši, ki je pred leti nadomestila staro zgradbo, v kateri je odraščal. A njegovo domovanje ni zgradba sodobnega, našemu okolju tujega izgleda, saj že na daleč izraža, da njen lastnik "ne sledi modernim smernicam in se vseskozi trudi za ohranjenje narodovega izročila", kakor o Martinu pravijo njegovi sokrajani.

Vodnjak na dvorišču, na novo postavljen kmečki *pod* v bližini in številno, skrbno postavljeno kmečko orodje v okolici hiše, ter prava kmečka izba s krušno pečjo in pohištvom, ki spominja na primere iz knjige Sto najlepših domačij na Slovenskem, bohkov kot, kmečka skrinja, replike Gasparijevih risb o kmečkem življenju ter stare fotografije Vodic in tukajšnjih domačinov - to je le nekaj elementov, ki kažejo na njegovo ljubezen do vsega starega in vsega slovenskega. Izrazito romantično-nostalgičen pogled na dediščino, kakor tovrstnemu doživljanju radi rečejo etnologi, si je Martin izoblikoval že v mladosti. "Čeprav sem doma s kmetov, se pri nas nikoli niso zanimali za stare predmete. Nihče, razen mene se ni nikoli tako zanimal za to, sam pa sem navdušenje za slovenske običaje in življenje, kot so ga živeli nekoč, pobral iz različnih slovenskih kmečkih povesti, ki sem jih že kot otrok od vsega najraje bral," pravi Martin, ki se s strokovno literaturo ni nikdar ubadal in se je izučil za mizarja, kar še danes z veseljem počne. "Ko sem svojo hišo začel opremljati v kmečkem slogu, sem bil eden redkih, takrat to še ni bilo tako moderno kot danes," pravi med razkazovanjem skrbno opremljenih prostorov svojega doma, a ob letošnjem občinskem prazniku mu Vodičani priznanja niso podelili zaradi hiše, temveč zaradi številnih prizadevanj za ohranjanje kulturne dediščine v občini Vodice in širše.

"V prejšnjem mandatu sem si kot občinski svetnik močno prizadeval, da smo sprejeli odlok, čigar namen je tudi ohranjanje posebnosti slovenske arhitekture, slovenskega kmetijstva in podeželja. Zavzel sem se za to, da je občina podprla vse posameznike, ki so bili pripravljeni ohraniti in obnoviti svoje kozolce, pode in čebeljnake. Žal svetnik nisem več in ne vem, kako se stvari zdaj izvajajo," nekoliko žalostno pripomne, a doda, da so morda uspeli ohraniti vsaj kakšen toplar in lesen kozolec, saj jih v občini ni več veliko. Prav tako ne starih hiš ali kmečkih stavb s črnimi kuhinjami - v središču Vodic je takšna menda le še ena.

"Menim, da so me krajani s priznanjem najbolj nagradili za moja prizadevanja ob obnovi vodiške farne cerkve," odgovori na vprašanje, kakšne zasluge mu priznavajo Vodičani. Pred dvema letoma se je namreč na njegovo pobudo začela temeljita obnova cerkve sv. Marjete, ki je pred dnevi, v letu, ko beležijo stoletnico poslikave cerkve s freskami rojaka Matije Koželja, zažarela v novem sijaju. Bil je pobudnik obnove in povezovalec pri vseh gradbenih delih. "S svojim vztrajnim prizadevanjem mi je uspelo doseči, da sta pri obnovi naše cerkve sodelovali tako občina kot župnija in danes smo lahko res ponosni, da imamo povsem prenovljene freske, novo ogrevanje in sploh lepšo podobo cerkve," ponosno razlaga in ne pozabi poudariti, da je za sodelovanje hvaležen župniku, županu in vsem tistim prijateljem in sokrajanom, ki so s svojim delom nesebično pomagali. "Dela je bilo ogromno, a stopili smo skupaj in cerkev bomo novembra slovesno blagoslovili."

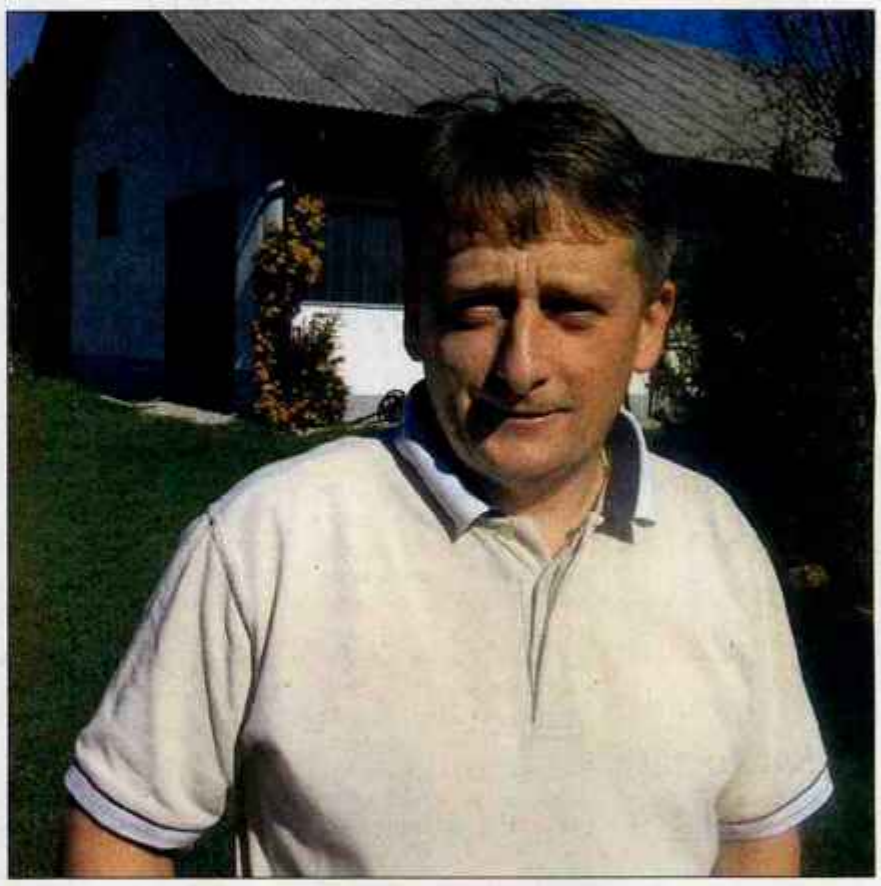

Martin Stanonik

Kot pravi, ga ne navdušujejo le stari predmeti in kmečke stavbe, ampak vse, kar je slovenskega. "Res sem razočaran, ker Slovenci s takim veseljem in navdušenjem sprejemamo vse, kar je tujega. Svoje dediščine ne znamo ohranjati in ceniti, najboljše se nam zdi le tisto, kar je uvoženo. Ob božiču na vsakem drugem balkonu visi Božiček, nič kaj drugače ni z jezikom. Poglejte, saj se niti pozdraviti ne znamo več po slovensko, saj povsod slišimo le še *ok* in *čao*. Ne zdi se mi prav, da otrok na takšne stvari ne opozarjajo v šoli, tudi starši bi morali biti bolj pozorni na to, kako njihovi otroci govorijo. Starši bi se morali bolj zavedati, kako pomembno je, da svojim otrokom že zgodaj privzgojijo pozitiven odnos do dediščine in vsega starega," je odločen Martin Stanonik, ki je tudi predsednik Društva narodnih noš in kočijažev v Vodicah, edinega društva v občini, ki združuje ljubitelje kulturne dediščine. Teh bi si Martin želel ob sebi še več, saj - kot pravi, en posameznik ne more narediti veliko. Predvsem več mladih si želi v društvenih vrstah, a razočaran ugotavlja, da "nas je Slovence pogosto celo sram svoje dediščine, ali pa si naklonjenosti do starih stvari ne upamo pokazati".

Njegova tiha, a zato toliko večja želja je, da bi v Vodicah uredili muzej. "Kmečke hiše se počasi, a vztrajno podirajo. Podobno je s kozolci, saj stoji le še en toplar, črna kuhinja je ohranjena le še v eni hiši. Tudi staro orodje bo s kmetij v nekaj letih povsem izginilo in kmalu svojim otrokom ne bomo imeli več česa pokazati. Moja velika želja zato je, da bi uredili vsaj majhen muzej, neki spomin na preteklost v Vodicah. Ugledano sem že imel eno zgradbo v središču naselja, ki bi bila zato več kot primerna, žal pa se z mojimi nameni lastnik ni strinjal. Pri ljudeh je ta zamisel sicer naletela na zelo pozitiven odziv, a zdaj žal ne vem, kako bo in kakšne možnosti imamo za to," nekoliko zamišljeno povzame svoje želje in spet poudari: "Slovenci res prevečkrat pozabljamo na svojo kulturo in se sramujemo svojih narečij, običajev. Tujci nas občudujejo, mi pa podiramo in zapravljamo, kar imamo. To se dogaja, kaj bomo rešili, pa ne vem."

Vsekakor mu je občinsko priznanje dalo novega zagona in potrditve, da ljudje cenijo njegova prizadevanja. Upa, da bodo tudi v Vodicah imeli svoj muzej in priprave na to z veseljem prevzame nase.

"Slovenci prevečkrat pozabljamo na svojo kulturo in se sramujemo svojih narečij, običajev. Tujci nas občudujejo, mi pa podiramo in zapravljamo, kar imamo."

POEZIJA

Snovanja

Ob vseh mogočih obletnicah se spomnimo še ene, ki je bila sicer spregledana: prav letos je minilo 150 let od prvega izida epohalne Baudelairove pesniške zbirke Rože zla (Fleurs du mal, 1857), ki velja za začetnico moderne poezije ...

Rože zla

MIHA NAGLIČ

Na drugi strani oceana je pravzaprav že dve leti pred Rožami zla izšla še ena zbirka, ki v moderni prav tako velja za temeljno: Travne bilke (*Leaves of Grass*, 1855) Walta Whitmana. A tej knjigi v Evropi, ki je bila takrat še središče sveta in leglo modernosti, ni bilo dano vplivati. Rože zla pa so navdihnile celo pesniško gibanje - francoski simbolizem, ki so mu pripadali Arthur Rimbaud, Stephane Mallarme, Paule Verlaine in drugi. Biti "absolutno moderen" je postala prva zahteva časa, ki je veljala več kot sto let, vse do postmodernizma zadnjih desetletij 20. stoletja. Rimbaud je v tem duhu zaklical: "*Il faut etre absolument moderne!*"

V Sloveniji pa je letos izšla knjiga, ki zelo lepo in hkrati študiozno prikaže te reči. Njen naslov je **Pogledi na francoski simbolizem**, avtor prof. **Boris A. Novak**, tudi sam odlični pesnik in prevajalec, izšla je pri Študentski založbi v Ljubljani, v zbirki Scripta. Po njej navedemo prevod in nekaj poudarkov iz komentarja Korespondenc, četrte od stotih pesmi iz prve izdaje Rož zla. Pesem je sonet, njen naslov pa je pesnik povzel po misli švedskega mistika Emanuela Swedenborga (1688-1772), ki je svoj čas zatrdil: "Vse, kar je nebeško, je v korespondenci z vsem, kar je človeško."

V prvem verzu pesnik naravo posveti v simbol, naredi jo za katedralo z živimi stebri. Ves svet živi, sestavljen iz celih gozdov simbolov. Narava (gozd) in kultura oz. umetnost (svetišče) sta v stalni korespondenci. Ključna izjava druge kvartine je njen zadnji verz, v katerem pesnik vzpostavi novo korespondenco - med barvami, zvoki in vonjavami, ki "soglašajo". Gre tudi za simbolni prikaz korespondence med različnimi umetnostmi, med likovnimi (barve), glasbo (zvoki) ... Za simboliste so bile umetnosti sestre, še najbolj sestri pa sta si bili poezija in glasba. V tercinskem delu soneta povzdigne čut vonja, ki je bil v dotedanji estetiki izrazito zapostavljen, preveč banalen. Vonj je sicer lahko tudi lep (sveži vonj otroške kože), še raje pa grd ("in drugi, gnili in bogati, zmagoviti"). In vendar: prav tisto, kar je najnižje - smrad, prikliče najvišje - neskončnost (kot simbol za duhovnost). Če bi Baudelaire znal slovensko, bi bil gotovo očaran tudi nad homonimno zvezo med duhom (kot vonjem) in duhovnostjo. Korespondenca med čuti in duhovnostjo je torej vzpostavljena in simbolni pomen pesmi dosežen.

Sicer pa je namen tega zapisa ob 150-letnici Rož zla predvsem ta, da jih vzamete v roke - in se z njimi vsaj nekoliko zastrupite. Razstrupitev bo težka.

Sicer pa je namen tega zapisa ob 150-letnici Rož zla predvsem ta, da jih vzamete v roke - in se z njimi vsaj nekoliko zastrupite. Razstrupitev bo težka.

Charles Baudelaire, avtoportret

Korespondence

Charles Baudelaire

Narava je svetišče, kjer živi stebri
zašepetajo včasih zmedene glasove;
tam človek hodi mimo skoz gozdove
simbolov, ki vanj zro z domačimi očmi.

Kot se podaljšani odmevi sred daljave
stopijo v temačno in globoko enost,
prostrano kakor noč in kakor čudna jasnost,
tako soglašajo barve, zvoki in vonjave.

So vonji sveži, kot otroška polt umiti,
mili kot oboa, zeleni kot prerije,
- in drugi, gnili in bogati, zmagoviti,

ki derejo povsod, kjer se neskončnost skrije,
kot vonji smol, kadila, ambre, mošusa,
ki pojejo zanosnost čutov in duha.

Prevedel: Boris A. Novak

Kandidatka v predpasniku

7 SEDMICA

MARJETA SMOLNIKAR

Da ne bo pomote, nobena feministka nisem. Vendar to ne pomeni, da se strinjam s tistimi, ki so že vedno prepričani, da se ženskam najbolj poda predpasnik. Da je torej njihova glavna vloga in naloga na tem svetu biti mati in biti gospodinja. Skratka, sem za to, da so tudi v deželici pod Alpami ženske povsem enakovredne moškim. To pomeni: napočil je čas, da Slovenke prerastemo inštitut prve dame v državi in se enakovredno potegujemo za glavno politično vlogo, se pravi, za vlogo predsednice države ali predsednice vlade. Pri tem, kajpada, ni rečeno, da ne smeta biti obe vlogi hkrati v ženskih rokah.

Žal so letošnje volitve še ena zavožena priložnost, da dobimo za predsednico države žensko. Za to, roko na srce, ne moremo kriviti moškega dela podalpske družbe, pač pa tiste dame in gospode, ki so žensko kandidirali samo zato, da so nekoga kandidirali, oziroma so jo kandidirali tja v tri dni ali pa so predsedniške volitve izrabili bodisi za promocijo obrobne politične stranke bodisi interesne skupine.

Kot pripadnica ženske družbene sfere težko razumem žensko, ki je v svetu politike, ki je še vedno v večinski moški domeni. Še zlasti ženske bi morale kot kandidatke za najvišje politične funkcije v državi igrati na zmago, saj si vrata v politične sobane šele odpirajo. Ne pa da so nekakšen privesek moških kandidatov, ki jim na volitvah ne uspe prepričati niti pol odstotka volilnih upravičencev.

Če bo šlo še naprej tako, kot je šlo do zdaj in bodo razne Elene in Monike še naprej pristajale na vlogo političnih statistk, potem v Sloveniji predsednice države ne bomo dobili niti v prihodnjih petdesetih letih. V tem družbenem kontekstu že zdaj ne capljamo samo za zahodnoevropskimi državami, pač pa tudi za latinskoameriškimi.

V Argentini, recimo, kjer je duh Evite Peron tudi petintpetdeset let po njeni smrti še vedno živ, je na letošnjih predsedniških volitvah gladko zmagala Cristina Fernandez de Kirchner, štiriinpetdesetletna pravnica, senatorka in soproga aktualnega predsednika Nestorja Kirchnerja. Razlika med slovensko Eleno ali Moniko na eni in argentinsko Evito ali Cristino na drugi strani pa je več kot očitna. Tako Evita Peron kot tudi Cristina Fernandez de Kirchner sta v javnosti ohranili svojo ženskost oziroma sta na karto ženskosti celo igrali. Nasprotno pa so si vse dosedanje kandidatke za najvišje politične funkcije v Sloveniji (vključno s predsednico Liberalne demokracije Slovenije Katarino Kresal) nadele nekaj moškega videza. Očitno v slogu nekdanjih slovenskih političark tipa Lidija Šentjurc, Vida Tomšič, Nuša Kerševan, Pepca Kardelj in drugih nekdanjih prvih dam podalpskega političnega cirkusa.

Hočem reči, tudi v Sloveniji so minili časi političnih možač. V sodobnem političnem svetu so na potezi ženske, ki so do najmanjše podrobnosti sposobne izpiliti vlogo krhke in koketne ženske in jo v javnosti potem tudi odigrati. V resnici pa so te ženske vse prej kot krhke kokete. Igrati zmagovalca ali biti zmagovalec, je bistvena razlika. To je, vsaj predvidevam, zdaj jasno tudi Moniki Piberl, ki ji, vsaj po mojem mnenju, bolj pristaja predpasnik kot večerna toaleta.

Nad inflacijo pri plačah?

Podatki kažejo, da se nadaljujejo ugodna gospodarska gibanja iz prve polovice leta. Pri inflaciji je potrebna zajezitev inflacijskih pričakovanj.

ŠTEFAN ŽARGI

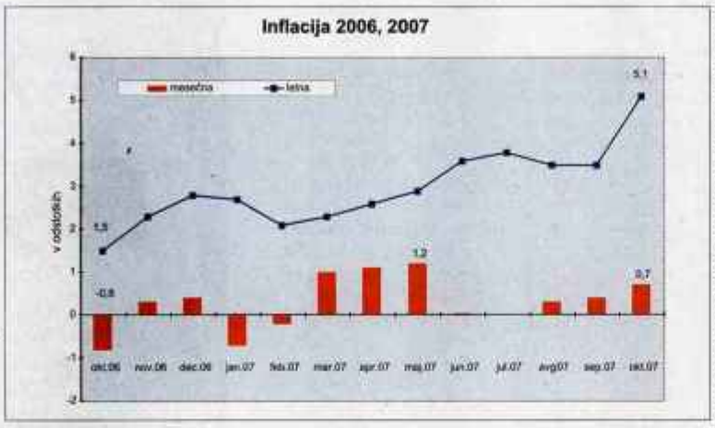

Ljubljana - V torek je Statistični urad Republike Slovenije (SURS) objavil podatke o rasti življenjskih potrebščin v oktobru, ki je merilo za splošno rast cen oziroma inflacijo. Kljub pričakovanjem, da se rast cen ne bo umirila, pa je visok skok - za 0,7 odstotka, presenetil. Kako neugodna so gibanja, pove zlasti podatek, da smo imeli lani oktobra celo 0,8-odstotno znižanje cen, ter podatek, da je letna rast cen v letošnjem oktobru dosegla kar 5,1 odstotka, medtem ko je bila lani oktobra letna rast cen le 1,5 odstotka. Tako smo krepko ohranili nezavidljiv položaj države, ki ima v evrskem območju najvišjo inflacijo, saj so v sredo iz Bruslja sporočili, da je povprečna inflacija v Evropski monetarni uniji (EMU) oktobra na letni ravni znašala 2,6 odstotka, kar je sicer tudi za 0,3 odstotne točke več od napovedi in za 0,5 odstotka višja kot v septembru.

Dražji obleka in hrana

Statistični urad je seveda pripravil podrobnejši pregled podražitev in pri tem ugotovil, da so se v oktobru najbolj podražili obleka in obutev (4,4 odstotka), hrana in brezalkoholne pijače (2,2 odstotka) in stanovanja (za 1 odstotek). Vzroki za te podražitve so v prehodu na zimsko kolekcijo oblačil (dvig za 5,4 odstotka), pri hrani so se podražili mlečni izdelki, meso in spet celo kruh, na rast stanovanjskih stroškov pa so najbolj vplivala dražja goriva za ogrevanje oziroma energija (rast za 1,6 odstotka). Zanimivo: pogonska goriva so se v oktobru pocenila za 0,1 odstotka.

UMAR: krivi sta hrana in nafta

Na objavo statističnih podatkov o gibanjih cen se je še isti dan odzval tudi Urad za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v oktobrski številki Ekonomskega ogledala že komentira podatke o inflaciji. Na UMAR-ju ugotavljajo, da so za neugodno visoko rast cen krivi predvsem hrana in rast cen nafte, pri čemer so slednje izrazit zunanji dejavnik, ki pa se pri nas zaradi večjega deleža cen goriv v indeksu vseh cen močneje odraža. Znižanje cen pogonskih goriv v oktobru je predvsem posledica zamika za dogajanji na svetovnih trgih (v začetku tedna je nafta že presegla ceno 90 dolarjev za sod) ter vladnega znižanja trošarin na minimalno zakonsko raven. Tako vlada nima več možnosti za blažitev cen goriv in s tem blažitev posledic za slovensko inflacijo.

Na UMAR ugotavljajo, da je bila tudi rast cen hrane spodbujena z naraščanjem primarnih cen surovin na tujih trgih. Slovenija znotraj EU ni izjema, saj visoke rasti cen hrane beležijo tudi druge nove članice EU, medtem ko so v starih članicah cene hrane sicer višje kot v istem obdobju lani, vendar za manjši odstotek. Pri tem dodajajo, da je visoka rast v Sloveniji verjetno tudi posledica moči pridelovalcev, predelovalcev in prodajalcev hrane, da višje cene prevalijo na kupce. V verigi pridelovalci hrane - živilska industrija - trgovina smo pri nas očitno slabo organizirani, premalo je konkurence, preveč monopolov in celo kartelnega obnašanja.

Zajeziti inflacijska pričakovanja

Sicer pa v UMAR-ju ocenjujejo, da se v zadnjih mesecih v Sloveniji nadaljujejo ugodna gospodarska gibanja iz prve polovice leta. Industrijska proizvodnja ostaja visoka, spremljajo jo spodbudna gibanja na trgu dela. Kot vladna služba so seveda prepričani, da sedanje povišanje inflacije ni posledica napak pri vodenju ekonomskih politik, bo pa za umirjanje visoke inflacije in predvsem zajezitev inflacijskih pričakovanj ključnega pomena, kako se bodo razpletla pogajanja med delodajalci in delojemalci glede dogovora o plačah v prihodnjih mesecih. Čeprav so še pred mesecem dni ugotavljali, da produktivnost odpira možnosti za povišanje plač. Pri tem pa mora vlada ohraniti restriktivno držo pri cenah, ki so pod njenim nadzorom, ter s fiskalno politiko ohranjati okvir, ki bo omejeval pritiske na inflacijo.

Sprejete spremembe obrtnega zakona

Spremembe obrtnega zakona omogočajo lažji vstop v obrtno dejavnost, prinašajo pa tudi enotno članarino za Obrtno zbornico Slovenije.

ŠTEFAN ŽARGI

Ljubljana - Državni zbor je v četrtek soglasno (kar se zgodi izjemno redko) sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona, katerega najpomembnejši cilj je omogočiti čim lažji vstop v obrtni del gospodarstva in s tem omogočiti nadaljnji razvoj tega pomembnega dela slovenskega gospodarstva. Zakon odpravlja obrtno dovoljenje za obrtne dejavnosti, za katere ne bo določen kvalifikacijski pogoj. Pri tistih dejavnostih, kjer bo ta določen, pa bodo odpadli vsi administrativni postopki, povezani z opravljanjem mojstrskega izpita. Ti pomenijo tudi materialno razbremenitev, saj ni stroškov, povezanih z opravljanjem mojstrskega izpita. Vlada bo s posebno uredbo določila obrtne dejavnosti, za katere ne bo treba izpolnjevati kvalifikacijskih pogojev, in tiste, za katere bo potrebna poklicna usposobljenost. Znižuje se sedanja kvalifikacijska raven za opravljanje mojstrskega izpita iz obrtne dejavnosti (srednja strokovna izobrazba) na srednjo poklicno raven, poleg tega pa se ustrezna srednja strokovna izobrazba izenači z mojstrskim izpitom.

Druga pomembna novost sprememb obrtnega zakona je uvajanje enotne in znižane članarine za Obrtno zbornico Slovenije, ki ostaja zbornica z obveznim članstvom, po novem pa se bo preimenovala v Obrtno podjetniško zbornico. Višina članarine bo za člane, ki osebno opravljajo dejavnost domače in umetnostne obrti, deset evrov mesečno. Za samostojne podjetnike in gospodarske družbe brez zaposlenih dvajset evrov mesečno, samostojne podjetnike in gospodarske družbe z do tremi zaposlenimi trideset evrov mesečno, samostojne podjetnike in gospodarske družbe, ki imajo od tri do deset zaposlenih, štirideset evrov mesečno ter samostojne podjetnike in gospodarske družbe z deset in več zaposlenimi petdeset evrov mesečno.

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

Adria Airways pridobila varnostni certifikat

Iz Adrie Airways so sporočili, da so ena izmed prvih letalskih družb na svetu, ki je avgusta 2004 pridobila varnostni certifikat IOSA (IATA Operational Safety Audit), ki ga podeljuje Mednarodno združenje letalskih prevoznikov IATA (International Air Transport Association) letalskim družbam, ki izpolnjujejo najvišje zahteve s področja zagotavljanja varnosti letenja. Certifikat IOSA potnikom zagotavlja, da letalski prevoznik izpolnjuje stroge varnostne in organizacijske standarde v letalstvu. V Adrii Airways zahteve certifikata IOSA, ki nadgrajuje pravila mednarodnih evropskih predpisov in standardov - zahtev in priporočil s področja varnosti letenja - v celoti izpolnjujejo in jih dopolnjujejo še z notranjim strokovnim nadzorom, z delovanjem ekipe za varnost, s kakovostnim usposabljanjem posadk, odličnim vzdrževanjem samih letal in z upoštevanjem ISO standardov, ki določajo samo kakovost vodenja podjetja. Predhodna pridobitev varnostnega certifikata IOSA je bil tudi en izmed ključnih pogojev za končno priključitev Adrie Airways v združenje letalskih prevoznikov Star Alliance 15. decembra 2004. **Š. Ž.**

LJUBLJANA

Najboljša spletna predstavitev Abanke

Na konferenci Minerva, ki je bila 25. in 26. oktobra v Portorožu, so med 125 prijavljenimi spletnimi stranmi kot najboljšo izbrali spletno predstavitev Abanke, poslovni imenik **bizi.si** pa je zasedel drugo mesto. Kot sporočajo s Telekoma Slovenije (imenik so pripravili v hčerinski družbi Teledat), imenik bizi.si na enem spletnem naslovu združuje ažurne kontaktne in pomembne poslovne podatke o podjetjih. Ključni poudarek imenika, ki sicer tekmuje na razmeroma zrelem trgu, pa je prijazen, intuitiven uporabniški vmesnik. Vsi trendi namreč kažejo, da poslovnih podatkov ne obdelujejo zgolj finančniki, temveč postajajo priljubljeno orodje za načrtovanje prodaje, spremljanje finančnega ozadja poslovnih partnerjem in s tem zmanjševanje tveganja, povezanega predvsem s slabo finančno disciplino. **Š. Ž.**

Jubilej Alpskega mleka

Alpsko mleko je ena najbolj prepoznavnih slovenskih blagovnih znamk.

MATJAŽ GREGORIČ

Ljubljana - V Ljubljanskih mlekarnah so pred kratkim obeležili štirideseto obletnico od začetka proizvodnje trajnega mleka, ki je znano pod imenom Alpsko mleko. Alpsko mleko s svojo podobo in okusom še vedno sodi med najbolj prepoznavne blagovne znamke v jugovzhodni Evropi, okroglo obletnico pa bodo v Ljubljanskih mlekarnah proslavili tudi s posebno spletno nagradno igro.

Po podatkih Statističnega urada republike Slovenije znaša povprečna letna poraba mleka na prebivalca 73,4 litra. Alpsko mleko, ki so ga leta 1967 kot prvo mleko začeli polniti v tetrapak embalažo ima ob svojem štiridesetem rojstnem dnevu že precej veliko družino, ki jo sestavljajo mleko s 3,5 odstotka maščobe, manj mastno z 1,6 odstotka in z 0,5 odstotka. Poleg tega je v skupini še mleko z dodatkom kalcija in koencima Q10. Obiskovalci posebne spletne strani www.alpskomleko.si lahko preberejo informacije o pomembnosti pitja mleka, navedeni so nekateri zgodovinski mejniki, mogoče pa je objaviti tudi kuharske mojstrovine z uporabo Alpskega mleka. Sicer pa so v Ljubljanskih mlekarnah pred nekaj leti napolnili že milijardni liter Alpskega mleka.

ŠKOFJA LOKA

Tržnica ekoloških pridelkov

Razvojna agencija Sora jutri, v soboto, 3. novembra, vabi na Tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov, ki bo potekala na Mestnem trgu v Škofji Loki od 8. do 12. ure. Na stojnicah se vam bodo predstavili ponudniki izdelkov blagovnih znamk Babica Jerca in Dedek Jaka - naravni izdelki iz škofjeloških hribov in ponudniki izdelkov blagovne znamke Za moj dom. To soboto bo na tržnici mogoče dobiti kruh in pecivo iz krušne peči, med in izdelke iz medu, mlečne izdelke in domače jušne rezance, dražgoške kruhke, izdelke iz volne ter kvačkane, vezene in šivane izdelke ter druge izdelke domače in umetnostne obrti. **M. G.**

ZGORNJA SORICA

Prikaz in delavnica

Gozdno gospodarstvo Bled in Agrarna skupnost Zgornja Sorica vabita na prikaz in delavnico drugega redčenja v smrekovih drogovnjakih, kjer je lastnik gozdov Agrarna skupnost Zgornja Sorica, izvajalec del pa Gozdno gospodarstvo Bled. Prikaz bo v sredo, 7. novembra, ob 9. in ob 15. uri na glavni cesti Sorica-Petrovo Brdo na Ravtku. Poleg večjih površin in velike jakosti redčenj so zanimive močne poškodbe po jelenjadi ter tehnologija (izvlek celih dreves - syncrofalk s procesorsko glavo in woody s procesorsko glavo). Udeleženci bodo seznanjeni z novostmi Programa razvoja podeželja 2007-2013 in pogoji razpisa za leto 2007. V primeru dežja bo delavnica naslednji dan ob istih urah. **M. G.**

Ščiti jih sveti Florjan

Družina Tušek, po domače Debeljakovi iz Rovt v Selški dolini, je pred kratkim prejela kar dve priznanji za urejenost svoje domačije.

BOŠTJAN BOGATAJ

Rovte - Kmetijo vodita **Marija** in **Anton Tušek**, ki imata štiri otroke. **Vilma** se je poročila in odselila v Žiri, ob našem obisku je bil **Franci** na dopustu v Mehiki, doma pa sta bila še **David** in **Maja**. Ker sta imela moška pri hiši delo pri končnem urejanju ogrevanja z lesno biomaso, se je z nami pogovarjala mama Marija. "Priznanji pomenita le to, da vsakdo, ki gre mimo, opazi našo urejenost. Res je lepo, predvsem poleti, ko je tu tudi veliko rož," pravi.

Kmečki glas jim je podelil priznanje za prenovo gospodarskega objekta in priznanje za ozelenitev. "Kako so prišli do nas, mi ni jasno, niti nimamo stare hiše, saj je obnovljena, na hlevu, ki je bil pred 30 leti obnovljen, pa smo pred kratkim prekrili streho," pravi Marija Tušek. Prav slednje je s skladnostjo, to je z uporabo enakega razmerja med višino ostenja in višino strehe, med dolžino in širino objekta, enako oblikovanih streh in enake kritine, ..., prepričala komisijo. Na gospodarskem poslopju je zanimiva tudi freska, ki jo je leta 1975 izdelal **Ive Šubic**. Prikazuje Florjana, ki celotno kmetijo ščiti pred ognjem - tega v dolgi zgodovini na domačiji Debeljakovih ne poznajo. Žal je fresko pred leti načel močan dež, zato čakajo na avtorjevo hčer, **Majo Šubic**, da jo obnovi.

Žled razredčil sadovnjak

Drugo priznanje, za ozelenitev, gre na račun vsaj sto let starega sadovnjaka. Ta je včasih štel več kot 100 dreves, zaradi žleda pa jih je danes še okoli 70. "Letos smo nabrali 10 ton hrušk, čeprav jih samo pobiramo in nič drugega," o naravni pridelavi tepk, rumenk in rjavk pravi Marija Tušek in doda, da jih največ prekuhajo v žganje. Sadovnjak je zanimiv tudi zato, ker v njem čez leto pasejo živino. "Le po bolj ravnih delih tudi kosimo, sicer pa že 25 let pasemo. Pred tem smo potrebovali kar mesec dni za košnjo na roke, kar je preveč," pravi Marija in dodaja, kako neživljenjski so nekateri birokrati v dolini, ki želijo, da trikrat na leto kosijo na skoraj 1.000 metrih nadmorske višine. Tako ali tako danes od pridelave mleka ni veliko zaslužka, zato se mladim zdi vzreja krav še bolj nesmiselna in nesmotrna.

Kljub vsemu je prav pridelava mleka glavna dejavnost kmetije Debeljakovih, dodatno pa se ukvarjajo z izdelavo opaža iz lastnega lesa. Danes imajo 13 krav molznic in sedem telic, ki so od srede v hlevu. Kot rečeno, se dodatno ukvarjajo tudi z lesarstvom, kar je logično, saj imajo na 60 hektarjev veliki kmetiji le 12 hektarjev pašnikov in travnikov ter nekaj vrta. "Povrtnine že pridelamo doma, moko za peko kruha pa že moram kupiti, saj na skoraj 1.000 metrih nadmorske višine ne bi nič uspevalo," pravi Marija in razloži, da se zime pozno končajo, šele konec maja. No, lani je bilo drugače in tudi za letos gospodarica napoveduje podobno: "Ker je bila Uršula lepa, je možno, da bo tudi letos mila zima."

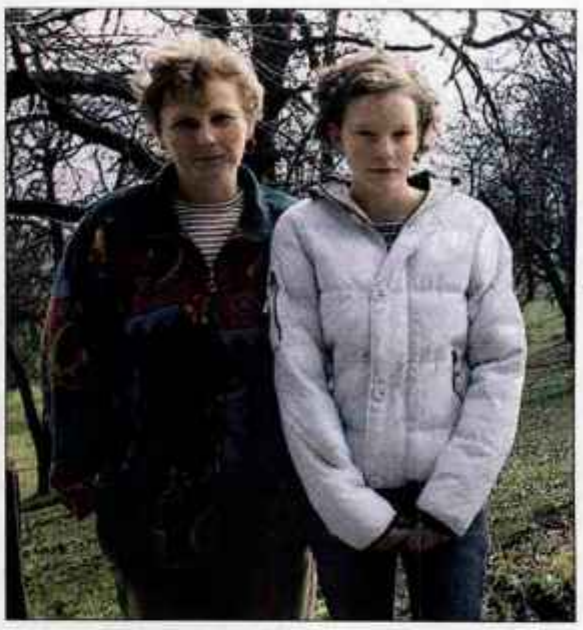

Marija in Maja Tušek pred več kot stoletje starim hruškovim sadovnjakom, kjer čez leto tudi pasejo živino. / Foto: Gorazd Kavčič

Lepo življenje na gorski kmetiji

Tudi ob bolj ostri zimi pa je življenje na gorsko višinski kmetiji prijetno, zatrjujejo Tuškovi. Tega so navajeni, saj so na domačijo Debeljakovih predhodniki prišli pred 350 do 400 leti iz Davče. "Ob dobri cestni povezavi in dobri zimski službi smo mi vedno zelo hitro v Škofji Loki, v mestu. Včasih je res bilo drugače, saj so odhajali peš ali s kolesom v Loko prodajat jajca. Zdaj ni hudega," razloži Marija Tušek. Tudi mladim ni več težko v šolo, saj so do petega razreda v bližnjem Sv. Lenartu, nato pa jih avtobus vozi v Škofjo Loko. Ob koncu pogovora vprašamo Marijo še po načrtih: "Nič velikega nimamo za postoriti. Drži pa, da bomo v kratkem začeli ogrevati na lesno biomaso in s tem pokurili žaganje in oblance, ki ostanejo od proizvodnje opaža. Čeprav je investicija velika, bomo s tem lahko ogrevali sušilnico za les, hišo, vodo." Kljub skromnosti je pri Tuškovih torej še veliko novega. In lepega.

www.gorenjskiglas.si

www.volkswagen.si

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4 , 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Ohranjanje sadovnjakov

JASNA PALADIN

Lukovica - Kmetijska svetovalna služba že skoraj leto dni izvaja projekt Obnova in ohranjanje travniških sadovnjakov v občini Lukovica. "V naši občini je 42 kmetov, ki imajo travniške sadovnjake, in s tem projektom bi jih radi spodbudili, da bi jih v čim večji meri ohranili, predvsem pa si prizadevamo, da bi kmete navdušili nad predelavo sadja - ne le za domače potrebe, temveč tudi za trg," je povedala vodja projekta **Pavla Pirnat** in dodala, da je v projekt doslej vključenih približno dvajset okoliških kmetov. Doslej so zanje pripravili že štiri praktične delavnice, zadnjo pred nedavnim v okviru Lukovega sejma. V dvorani kulturnega doma so razstavili več kot štirideset vrst jabolk, hrušk in orehov.

Lukovški kmetje so predstavili več kot štirideset domačih sort sadja.

V Železnikih vroče zaradi obvoznice

Zaradi obvoznice se bosta v Železnikih oblikovali kar dve civilni iniciativi: prva zahteva ustavitev vseh aktivnosti v zvezi z njeno gradnjo, drugo pa bodo ustanovili, da bo bedela nad gradnjo obvoznice.

Ana Hartman

Železniki - Čeprav se je zdelo, da je naravna nesreča povezala prebivalce Železnikov, pa je le poldrugi mesec po ujmi med njimi nastal velik razkorak zaradi načrtovane gradnje osemstometrske obvoznice, umeščene na protipoplavne zidove na levem bregu Sore, s katero nameravajo reševati tudi poplavno varnost. Na Plavžu je najprej nastal odbor za nujno samopomoč, ki se zavzema za zagotovitev poplave varnosti in obenem nasprotuje gradnji obvoznice po predlaganem načrtu. "Nam je bistvena poplavna varnost, ta obvoznica pa ne bo varna, saj bomo kot v bazenu. Poiskati je treba varno varianto," je odločna **Marija Konjar**. Pred tednom dni pa so nekateri krajani predlagali ustanovitev še enega odbora, ki bo bedel nad gradnjo obvoznice.

"Naš odbor bo skrbel predvsem za to, da bodo strokovnjaki pri pripravi načrta obvoznice upoštevali tudi pretekle izkušnje krajanov in da bomo seznanjeni z vsem, kar se bo na tem področju dogajalo," je predsednik krajevne skupnosti Železniki **Martin Pintar** predstavil razloge za ustanovitev novega odbora. Konjarjeva na drugi strani poudarja, da bodo v nastajajoči civilni iniciativi predvsem tisti, ki živijo ob sedanji ozki cesti skozi staro mestno jedro in bi se z obvoznico radi znebili prometne ceste mimo svojih domov. "Izpred svojih hiš zdaj želijo cesto prenesti pred sosedove. Ustanavljajo odbor, ki bo deloval proti našemu," je prepričana. Pintar očitka Konjarjeve ni želel komentirati: "Že iz preteklosti vemo, kaj je njen interes. Nihče iz odbora za samopomoč nas noče poslušati, da bodo zdaj začeli pripravljati prostorski načrt in da je pravi čas, da podamo svoje pritožbe in pripombe."

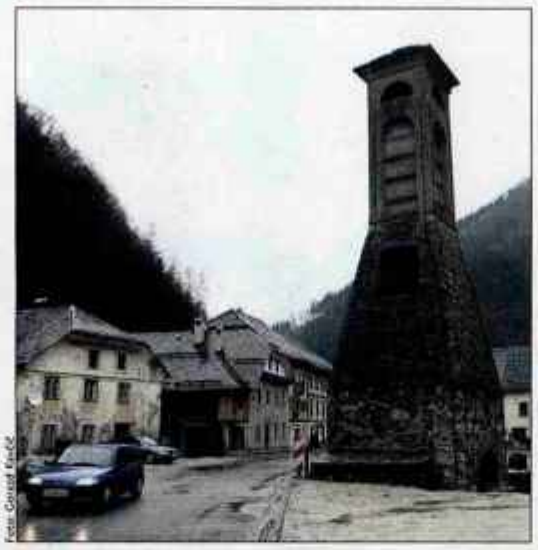
Foto: Gorazd Kavčič

Naj spomnimo, da je župan **Mihael Prevc** že zavrnil zahtevo po ustavitvi vseh aktivnosti za gradnjo obvoznice. "Gre za peščico posameznikov, ki bodo z obvoznico osebno najbolj prizadeti. Njihova civilna iniciativa se je izoblikovala na osnovi osebnih interesov," meni župan in dodaja, da če se bodo na ministrstvu za okolje in prostor zaradi zahtev krajanov spustili v iskanje nove trase obvoznice, slednje zagotovo še 20 let ne bodo imeli. Konjarjeva je kljub temu trdno odločena, da do konca zastopa svoje stališče: "Rojena sem v Železnikih in bom tu tudi ostala. S krvavo glavo bom šla skozi in te obvoznice tu ne bo."

Škofja Loka

Tudi jeseni čistijo Škofjo Loko

V soboto je bila v Škofji Loki jesenska čistilna akcija, s katero zbirajo in odvažajo predvsem biološke odpadke. Kot je povedala **Danica Langerholc** iz škofjeloške občinske uprave, z akcijo vsako jesen zberejo od dvesto do tristo kubikov teh odpadkov. Večje potem oddajo Tisi v Ljubljano, manjše pa v ljubljansko kompostarno. **D. Ž.**

Železniki

Elektorja bosta Rakovčeva in Prezelj

Občinski svet Železniki je na zadnji seji za kandidata za državnega svetnika imenoval **Janeza Sušnika**, sedanjega predsednika državnega sveta. Občinski svetniki so mu namenili osem glasov, kar je en glas več, kot jih je dobil drugi predlagani kandidat **Milan Čadež**, župan občine Gorenja vas-Poljane. Za elektorja so izmed treh predlaganih kandidatov imenovali **Anko Rakovec** iz Selc, ki je dobila enajst glasov, in **Petra Prezlja** iz Davče, ki so mu svetniki namenili osem glasov. Prav toliko glasov je dobil tudi tretji predlagani kandidat za elektorja **Mirko Berce** iz Lajš, a je imel Prezelj nato več sreče pri žrebu. **A. H.**

Žiri

Praznovanje desetletnice društva

Društvo invalidov Žiri letos praznuje desetletnico ustanovitve, zato to nedeljo ob 14. uri v domu Partizan v Žireh pripravlja slovesno praznovanje. Društvo je 27. oktobra 1997 ustanovilo natanko 118 udeležencev, večina se bo tokrat spet sestala. V kulturnem programu bodo nastopili Mešani pevski zbor Društva upokojencev Žiri Srebrni (g)las, žirovski osnovnošolci, skupina Poljanski v-eter ter Krokodilčki. Podelili bodo tudi nekaj priznanj. **B. B.**

Popravek

V članku pod naslovom Škofjeloški pasijon leta 2009 smo napačno zapisali ime svetnika. Stanetu Praprotniku in bralcem se za napako opravičujemo. **D. Ž.**

*Izdelki so dobavljivi samo v omejenih količinah. V primeru, da boste kljub skrbnemu načrtovanju zaloge pri nepričakovano velikem povpraševanju že prvi dan razprodani, vnaprej kupce prosimo za razumevanje. Prodaja samo v količinah, obiljnih za gospodinjstvo. Slike so simbolične. Vse cene veljajo za izdelke brez dekorativnih elementov do razprodaje zaloge. Vse cene so v EUR s upoštevanim DDV. Za tiskarske napake se odgovarjamo.

Lidl d.o.o. k.d.
www.lidl.si
VISA MasterCard Maestro

Za obvoznico evropski denar

Ta teden je občino Škofja Loka obiskal novi minister za promet Radovan Žerjav, si ogledal gradbišča na cestah v občini in javnosti pojasnil, kako potekajo projekti, ki jih sofinancira država.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Ob vladnem obisku na Gorenjskem je minister za promet **Radovan Žerjav** obljubil, da obišče tudi Škofjo Loko, zlasti še, ker je bilo slišati, da se z odhodom prejšnjega ministra za to občino marsikaj spremeni. Velikih sprememb ni, je dejal ta teden, ko je javnosti tudi povedal, kako potekajo projekti, ki jih v občini Škofja Loka sofinancira država. Teh je kar osem, med njimi tudi poljanska obvoznica. Pripravljalna dela za prvo fazo so bila končana, kmalu se bodo začela gradbena dela za križišče v Zmincu, kar bo stalo 864 tisoč evrov. Za gradnjo prve etape obvoznice, ki zajema odsek od Ljubljanske ceste prek Suhe do vhoda v predor pod Stenom, še čakajo na gradbeno dovoljenje. Vrednost del na tem odseku, dolgem manj kot kilometer, je okoli 7,5 milijona evrov, celotna naložba v poljansko obvoznico pa znaša 36 milijonov evrov. Odobrena so že sredstva evropskih strukturnih skladov, in sicer 22,4 milijonov za vso državo, koliko pa jih bo dodeljenih za škofjeloško obvoznico, bo znano do novega leta. Računajo na 85 odstotkov vrednosti naložbe. O zapletih, ki so nastali pri gradnji obvoznice zaradi nasprotovanja gradnji nekaterih lastnikov, je spregovoril župan **Igor Draksler**. Odkupljene so že vse za rušenje predvidene stavbe, pridobljena je tudi večina zemljišč na trasi do predora in na odseku od predora do Zminca. Zatika se še pri razlastitvi štirih lastnikov, vendar se postopki nadaljujejo, ob pravnih postopkih pa se s prizadetimi lastniki še vedno skušajo dogovoriti. Izrazil je tudi zadovoljstvo, da projekt poljanske obvoznice poteka po programu. Sicer pa je predvideno, da bi promet po obvoznici stekel v drugi polovici leta 2010, zaključek vseh del in poravnavo finančnih obveznosti pa pričakujejo leta 2011. Končane obvoznice bodo najbolj veseli prebivalci Spodnjega trga in Poljanske ceste v Škofji Loki, kjer se sedaj dušijo v prometu, kar so ob obisku pokazali tudi ministru Žerjavu. Sicer pa ta čas že potekajo sanacijska dela prometno nevarnih mest na cesti od Šeširja prek Spodnjega trga in Grabna so upravne enote, ki so jih zahtevali krajani in občinski svetniki.

Minister Radovan Žerjav v Zmincu, kjer bo tekla obvoznica. / Foto: Gorazd Kavčič

Občina prevzema utrdbe

Na okrogli mizi o turizmu je župan Milan Čadež napovedal, da bodo prevzeli upravljanje utrdb Rupnikove linije.

Boštjan Bogataj

Gorenja vas - Župan **Milan Čadež** je pred tednom gostil **Marjana Hribarja** z ministrstva za gospodarstva in **Dejana Podgorška** iz Slovenske turistične organizacije, ki sta bila navdušena nad turističnim potencialom utrdb in bunkerjev Rupnikove linije. Hribar je izpostavil, da je treba urediti lastništvo in upravljanje linije, župan pa mu je pritrdil, čeprav utrdbe danes upravlja LTO Blegoš.

"Z ministrstvom za obrambo se dogovarjamo za prenos lastništva utrdb in bunkerjev na občino. To ne pomeni, da bi jih občina upravljala, ampak bi to pravico prenesla na eno od naših turističnih društev," nam je kasneje potrdil Čadež in dodal: "LTO je v preteklih letih naredil premalo, utrdbe so prevelik potencial. Tudi v prihodnosti pa si želimo njihove tehnične pomoči in promocije." "Danes ti objekti z vidika obrambnih zadev države v glavnem niso več pomembni. Ministrstvo za obrambo (oziroma Slovenska vojska) pa je zainteresirano, da se objekti utrjevanja ohranijo kot del kulturne dediščine. S tega vidika je oktobra 2006 ministrstvo izdalo LTO Blegoš soglasje za uporabo oziroma skrbništvo nad objekti Rupnikove linije," pojasnjujejo na ministrstvo za obrambo in dodajajo, da se "*v tem trenutku Ministrstvu za obrambo z nikomer ne pogovarja o spremembi lastništva nad objekti Rupnikove linije*".

Odločitev župana oziroma občine Gorenja vas-Poljane je presenetila **Matejo Korošec**, direktorico LTO Blegoš, ki o prevzemu upravljanja Rupnikove linije ne ve nič: "Presenečena sem, saj bi izgubili izredno pomemben turistični projekt za Poljansko dolino, ki ga vodimo šest let in za oživitev veliko delali, še posebej moja predhodnica **Saša Jereb**." Tako so v preteklih letih uredili celostno grafično podobo, promocijski material, usposobili 29 vodnikov, kupili lučke in drug material, obleko za animatorja v podobi starojugoslovanskega vojaka ... "Nadaljnji razvoj je odvisen od denarja. Prijavili smo se na razpis norveškega finančnega mehanizma, s katerim bi obnovili utrdbe, opremili info točke, postavili table, uredili postajališče in podobno. Seveda pa je treba v utrdbah najprej poskrbeti za varnost," meni direktorica.

Mateja Korošec ugiba, da je župan Milan Čadež pridobil izkrivljene informacije iz turističnih društev o slabem delu LTO, morda ga moti tudi razmeroma nizek obisk (letos 164 evidentiranih obiskovalcev) Rupnikove linije. V LTO Blegoš so prepričani, da je obiska več, vendar nekateri vodniki svojih gostov ne prijavijo, zato niso zajeti v statistiko. Med neprijavljenimi so bili prejšnji teden tudi županovi gosti iz vrha slovenskega turizma.

Kdo bo skrbel za razvoj turističnega bisera Poljanske doline - utrdbe in bunkerje Rupnikove linije? / Foto: Gorazd Kavčič

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objave sporočamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-11 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju od 30 petih - do petnajstih in Oktrika do 11.00 uri! Cena najave in pomoči v rubriki: Izredne upodne

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04/53 15 249, FAX: 04/53 04 230
MADŽARSKE TOPLICE 2. 11 - 8. 11; 22. 11. - 25. 11.; 1. 12 - 4. 12.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat.

PRIREDITVE

Človek: navodila za uporabo

Kranj - V Splošnem oddelku Osrednje knjižnice Kranj v Delavskem domu se bo v torek, 6. novembra, ob 19.30 začela predstavitev knjige pisatelja Nare Petroviča Človek: navodila za uporabo. Pisatelj bo pripovedoval o tem, kako z naravnimi navadami utrditi temelje celostnega zdravja telesa, duha, družbenih vezi in harmonije življenja.

Lavtižarjevi dnevi

Kranjska Gora - Od 2. do 4. novembra bodo v Kranjski Gori potekali 10. Lavtižarjevi dnevi. Danes, v petek, 2. novembra, bo ob 19.30 v Ljudskem domu predavanje alpinista Marka Prezlja Posneto po resničnih dogodkih, v soboto, 3. novembra, bo ob 19.30 v monokomedija Evangelij po Čušinu, v nedeljo, 4. novembra, ob 16. uri otroška predstava Teatra za vse Jesenice Gospod Pozavnikar, isti dan pa bo ob 19.30 v cerkvi sv. Tomaža v Ratečah koncert vokalne skupine Triglavski zvonovi.

V Mladinskem centru Jesenice

Blejska Dobrava, Jesenice - V torek, 6. novembra, se bo ob 19. uri dogajalo tudi v prostorih KS Blejska Dobrava: mladi iz Mladinske točke Blejska Dobrava ob mesecu boja proti odvisnosti vabijo na ogled filma Mladost za ogledalom, v četrtek, 8. novembra, pa boste v prostorih Mladinskega centra Jesenice na prireditvi Skok čez mejo, ki se bo začela ob 19. uri, izvedeli vse o programih in možnostih za mlade v tujini.

IZLETI

Od Litije do Čateža

Jesenice - Planinsko društvo Jesenice organizira v soboto, 10. novembra, izlet po Levstikovi poti od Litije do Čateža. Odhod avtobusa bo ob 6. uri z zgornje postaje na Hrušici. Celotna pot je dolga 22 km in traja približno 4 ure. Na cilj se je možno pripeljati z avtobusom ali izstopiti v Moravčah in narediti peš nekaj zadnjih kilometrov poti. Prijave z vplačili sprejemajo samo na upravi društva do četrtka, 8. novembra, do 18. ure.

Kokrica - Pohodniška sekcija pri Društvu upokojencev Kokrica vabi na tradicionalno, že 21. Popotovanje od Litije do Čateža, ki bo v soboto, 10. novembra. Zbor bo ob 6. uri na Železniški postaji v Kranju, odkoder se boste z vlakom odpeljali v Litijo. Vrnitev je predviden v poznih popoldanskih urah. Podrobne informacije dobite na mob. 051/418 565.

Po Vertovčevih poteh

Kranj - PD Iskra Kranj v nedeljo, 18. novembra, vabi na tradicionalni pohod po Vertovčevih poteh. Izlet je primeren za vse planince z nekaj kondicije. Hoje bo za 4 do 5 ur. Odhod s posebnim avtobusom izpred hotela Creina bo ob 6. uri. Prijave in dodatne informacije: Niko Ugrica, tel. 041/734 049; Peter Globočnik 04/20 41 087 in v pisarni društva ob sredah od 17. do 18. ure, Poslovni center Planina 3, Kranj.

Gozd - življenjsko okolje

Slovenski Javornik - Odsek za varstvo narave Planinskega društva Javornik-Koroška Bela vabi na tematski izlet z naslovom Gozd - življenjsko okolje, ki bo v nedeljo, 4. novembra. Zbor udeležencev bo ob 10. uri pred kulturnim domom Julke in Albina Pibernik na Javorniku.

V Strunjan

Naklo - Društvo upokojencev Naklo organizira v petek, 9. novembra, obisk Strunjana, kjer bo možna nabava kakijev, olja in vina, lahko pa se boste tudi kopali. Odhod iz Naklega bo ob 7.30. Pohodniki DU Naklo pa ste vabljeni 13. novembra na Ljubelj, na strani prelaz. Zbrali se boste ob 13. uri pred gasilskim domom v Dupljah.

Kozjansko, Atomske Toplice in martinovanje

Žirovnica - Društvo upokojencev Žirovnica organizira v četrtek, 8. novembra, turistično-kopalni izlet na Kozjansko in v Atomske Toplice, združen z martinovanjem. Prijave in informacije ob torkih in četrtkih do zasedenosti mest po tel.: 580 13 04 v pisarni društva in gsm Nataša 041/765 426.

Do Krnskih jezer in od Litije do Čateža

Radovljica - Planinsko društvo Radovljica organizira 10. novembra 10. spominski pohod do Krnskih jezer, posvečen žrtvam soške fronte. Izhodišče bo dom. Dr. Klementa Juga v Lepeni. Spominska svečanost pri Krnskih jezerih bo ob 14. uri. Tura je lahka, hoje bo za 5 ur. 10. novembra pa organizirajo udeležbo na 20. popotovanju od Litije do Čateža. Tura je lahka primerna za vse planince, hoje bo za 5 do 6 ur.

V neznano

Žirovnica - Pohodno-planinska sekcija Društva upokojencev Žirovnica vabi na pohod - izlet v neznano. Izlet bo v torek, 6. novembra, z odhodom avtobusa ob 7.30 z avtobusnih postaj iz Žirovnice do Begunj. Lahke - zmerne hoje bo za okoli 2 uri. Prijave in informacije pri Dragu Kajdižu po tel.: 031/535 799.

OBVESTILA

Mozaiki iz keramičnih ploščic

Jesenice - Danes, v torek, 6. novembra, lahko med 17. in 20. uro pridete v prostore MCJ pridete ustvarjat Mozaike iz keramičnih ploščic. Brezplačno delavnico bo vodila Katja Frelih.

Meritve tlaka, holesterola in sladkorja

Žirovnica - Društvo upokojencev in Rdeči križ Žirovnica obveščata, da bodo preventivne meritve krvnega tlaka, holesterola in sladkorja v krvi v ponedeljek, 5. novembra, od 8. do 10. ure v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici.

PREDSTAVE

Marjeta in ljubimci

Srednja vas pri Bohinju - Kulturno Društvo Brezje - Smeh Teater - bo v nedeljo, 4. novembra, ob 17. uri v dvorani krajevne skupnosti Srednja vas pri Bohinju uprizorilo komedijo Franca Ankersta Marjeta in ljubimci.

PREDAVANJA

Prostata - žleza ali težava?

Cerklje - V torek, 6. novembra, ob 19. uri Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj in RK Cerklje vabita na predavanje z naslovom Prostata žleza ali težava?. Predaval bo mag. Marko Lovšin, dr. med. spec. urolog. Predavanje bo v prostorih občine Cerklje.

Proučevanje Sv. pisma

Kranj - Društvo prijateljev Sv. pisma vabi jutri ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo (Jezerska cest 41, Kranj) na proučevanje Sv. pisma z okvirno temo: Kam, ko ne veš več kam?. Srečanje bo povezoval Daniel Marin. Vstopnine ni.

Potrebe v medsebojnih odnosih

Kranj - Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi na predavanje na temo Potrebe v medsebojnih odnosih. O pomenu medsebojnih odnosov se boste pogovarjali z univ. dipl. psihologinjo Marušo Zaletel, psihoterapevtko. Predavanje bo v torek, 6. novembra, ob 16. uri v prostorih društvene pisarne v Kranju. Informacije po tel.: 04/20 117 20

SKD
Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
Območna izpostava KRANJ, www.skd-kranj.sklad.si

SOBOTNA MATINEJA
Gostuje: Pavlihovo gledališče GLOBUS Kranj

KAZNOVANA TRDOSRČNOST

Sobota, 3. november 2007, ob 10. uri,
v Prešernovem gledališču

Gorenjski Glas GTV GOODYEAR

LOTO

Rezultati 87. kroga - 31. oktobra 2007
2, 3, 11, 17, 18, 21, 24 in 20

Lotko: 6, 7, 3, 2, 2, 4

Predvideni sklad 88. kroga za Sedmico: 125.000 EUR
Predvideni sklad 88. kroga za Lotka: 250.000 EUR

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 8, Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

O arhitektu Jožetu Plečniku

Koroška Bela - V Kulturnem hramu na Koroški Beli se bo jutri, v soboto, 3. novembra, ob 18.30 začelo predavanje Antona Berčana z naslovom Arhitekt Jože Plečnik - duhovna podoba arhitekta v njegovih domačih pismih.

RAZSTAVE

Gore in mi

Kranj - V avli študijskega oddelka Osrednje knjižnice Kranj na Tavčarjevi 41 je na ogled razstava o delovanju Planinskega društva Iskra Kranj z naslovom Gore in mi.

Razstava del likovno-kiparskega krožka

Kranj - Društvo upokojencev Kranj vabi na ogled del kiparskega krožka. Odprtje razstave bo v torek, 6. novembra, ob 17. uri v muzeju Občine Šenčur. Razstavo si lahko do 25. novembra ogledate v torek in petek od 17. do 19. ure ali v nedeljo od 10. do 12. ure.

GG IZLETI

10. 11. 2007

MARTINOVANJE V PRLEKIJI IN ORMOŽU

Letos pripravljamo praznovanje v jeruzalemsko-ormoških goricah. Privoščili si bomo degustacijo vin s prigrizkom.
Cena: samo 39 EUR.

NAPOVEDUJEMO 1. 12. 2007

MIKLAVŽEVANJE V RUDNIKU SOLI - SALZBURG

Cena: samo 30 EUR.

Naročniki Gorenjskega glasa imajo 10% popust

Prijave: Agencija Linda po tel.: 04/235 84 20, 041/248 773 ali Gorenjski glas po tel.: 04/201 42 41.

Gorenjski Glas

TURISTIČNA AGENCIJA LINDA

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

novogradnje, adaptacije, nepremičnine

venum d.o.o.
Britof 43, 4000 Kranj
tel./fax: 04/234-30-50
gsm: 031/684-777
e-pošta: lidija@venum.si

PRODAMO

Zlato polje, 1,5 s stan., 41 m2, l. 1960, P/4. Zelo lepo stanovanje, obnovljeno in opremljeno v celoti. Primerno tudi za 4-člansko družino. Vselitev mogoča brez dodat. finančnih vložkov. Cena: **91.805,00 EUR.**

Zlato polje, Kidričeva, 3s stan., 2./2, 71,5 m2, l. 60, balkon. Obnovljeno l. 03, opremljeno. Sončno. Odlična lokacija blizu OŠ in vrtca. **UGODNA** cena: **112.000,00 EUR** oz. po dogovoru.

Planina 1, 1s stan., 41,4 m2, l. 76, VP/7, zamenjana okna 07. Funkcionalno. Uporaba atrija. Primerno tudi za družino z otrokom. Cena: 82.833,00 EUR.

Šorlijevo naselje, 2 s stan., 54 m2, 6./9, prvotno stanje, dobra lokacija. Cena: 98.000,00 EUR oz. po dogovoru.

www.venum.si

Iščete nov dom ali kupca za svojo nepremičnino? Oddajate ali najemate stanovanje, hišo ali poslovni prostor? Celovita rešitev na enem mestu. Za vas delamo
Aktivno - Jasno - Preudarno

AJP d.o.o. Kranj
Koroška cesta 2,
4000 Kranj
gsm: 031/330 - 040

STANOVANJE PRODAM

KRANJ, Stražišče - trinpolsobno, 92 m2 mansarda v starejši večstanovanjski hiši, kompl. obnovljeno pred 7 leti, CK plin, klima, 2 park. mesti. Prevzem: julij 08. 119.000 EUR (28,5 mio SIT).

KRANJ, Šor. nas. - dvosobno predelano v dvoinpolsobno, 53,89 m2, IX./9, l.izg. 72, obnova 2006 (okna, vrata, instalacije). CK, T2, dvigalo, domofon. 105.000 EUR (25,2 mio SIT).

KRANJ, Hrastje - dvoinpolsobno, 59,01 m2, l. izg. 64, obn. 2003, CK, tel. III./3. Funkcionalno razporejeno stanovanja z 2 park. mesti, zelenico. 107.000 EUR (25,6 mio SIT).

KRANJ, Planina 1 - vzdrževano, enosobno, 42,38 m2, l. izg. 74, V/12. Možna preureditev v enoinpolsobno. CK, domofon, T2, KTV. Prevzem: feb. 08. 85.000 EUR (20,4 mio SIT).

PREDDVOR - enosobno, 45,65 m2, l. izg. 83, pritličje, blok tik ob gozdu, CK, tel., balkona ni. Prevzem: takoj. 80.000 EUR (19,2 mio SIT).

NOVOGRADNJA

KRANJ - Stražišče, duplex enota 118 m2 s teraso, zelenico, parkirnim mestom. III. PGF. Prevzem: dec. 07. 146.074 EUR, DDV vključen.

HIŠO PRODAM

ZG. BESNICA, l. 05 moderno prenovljena, delno opr. hiša (P+M, delno klet) 186 m2 na zemljišču 2092 m2 z izjemno lokacijo. CK olje, tel. ADSI. Prevzem po dogovoru. 342.000 EUR (82 mio SIT).

KRANJ - Drulovka, lepo vzdrževana vrstna 12 let stara hiša 179 m2 K+P+M na zemljišču 144 m2. Lani obnovljena (okna, vrata, CK mestni plin, tla), vsi priključki. Urejeno naselje. Prevzem po dogovoru. 260.000 EUR (62,3 mio SIT).

KRANJ - Orehek, l. 95 obnovljena hiša s 188 m2 neto uporab. površine, K+P+I, nad. + podstreha, nadstrešek 26 m2, ločena garaža 29 m2, kamin, pergola na zemljišču 537 m2. Prevzem: po dogovoru. 330.000 EUR (79 mio SIT).

NOMENJ - lepo vzdrževana 10 let stara, kvalitetno zgrajena hiša v vaškem okolju z 280 m2 (K+P+I+M) na 372 m2 zemljišča. Prevzem: po dogovoru. 410.000 EUR (98 mio SIT).

RADOVLJICA - dvostanovanjska hiša izg. 84, obn. 98, 350 m2 površine (K+P+M) na zemljišču 1460 m2, zadnja v vrsti. Možna prodaja vsake enote posebej. Prevzem: po dogovoru. 530.000 EUR (127 mio SIT).

DRAŽGOŠE - starejša hiša tlorisa 117 m2, l. izd. 49 (P+I+M) na zemljišču 1519 m2. 87.000 EUR (20,85 mio SIT).

VIKEND PRODAM

LUČINE v Poljanski d. 873 m2 zemljišča, lepo vzdrževana, delno obn. (streha) hiška (P+podstreha) iz l. 1920 tlorisa 76 m2. Prevzem takoj. 52.500 EUR (12,6 mio SIT).

POSLOVNI PROSTOR ODDAM / PRODAM

KRANJ, ŠENČUR, KRIŽE, LJUBLJANA - za različne namene. Opise najdete na www.ajp.si

ZAZIDLJIVO PARCELO PRODAM

VIRMAŠE, 950 m2, ravna, v celoti komunalno opremljena, prispevki večinoma plačani, namenjena za izgradnjo stanovanjsko-poslovne hiše z lepim razgledom na Lubnik. Možno začeti takoj s pridobivanjem gradbenega dovoljenja. Cena: 140 EUR/m2.

ZA ZNANE STRANKE IŠČEMO

Stavbna zemljišča 600 -1.200 m2 Kranj z okolico, Srnlednik, Kamnik, Naklo, Šenčur, Cerklje, Tržič, Radovljica, Lesce.

Starejšo hišo z vrtom ali III. PGF - Kranj z okolico.

Najem za več oseb Kamna Gorica, Lipnica, Lancovo, Podnart.

www.ajp.si

IDA d.o.o. nepremičnine
Ul. Juleta Gabrovška 34, 4000 Kranj
email: info@ida-nepremicnine.si
PE Kranj, Planina 03, Kranj
tel.: 04/2351 000, GSM 041/331 886, 051/391 100, fax: 04/2351 001

STANOVANJA PRODAMO:

KRANJ, LEVSTIKOVA ULICA: 135,88 m2, petsobno, zgrajeno l. 2006, prit., v vila bloku v Kranju, atrij, trije parkirni prostori, stanovanje je novo in ima zelo lepo razporeditev, cena: 212.000 EUR.

KRANJ - NEBOTIČNIK: 83,94 m2, štirisobno, zgrajena l. 1964, 5./14 nad., stanovanje je sedaj v uporabi kot poslovni prostor cena: 108.500 EUR.

KRANJ, VALJAVČEVA ULICA: 74 m2, trisobno, v stavbi zgrajeni l. 1961, 3. nad., vseljivo 01. 02. 2008, v ceno vzamemo manjše stanovanje, prodamo brez provizije, cena: 110.000 EUR.

KRANJ, LJUBLJANSKA CESTA: 56,1 m2, trisobno, zgrajeno l. 1952, adaptirano l. 2002, pritličje v večstanovanjski hiši, cena: 72.200 EUR.

HIŠE PRODAMO:

KRANJ, VISOKO: 180 m2, samostojna, adaptirana l. 2007, 230 m2 zemljišča, lahko tudi dvostanovanjska, v račun vzamemo tudi stanovanje, parcelo, cena: 165.000 EUR.

PARCELE PRODAMO:

STIŠKA VAS, K.O. ŠENTURŠKA GORA: 590 in 574 m2, stavbno zemljišče, cena: 55 EUR/m2.

KRIŽE PRI TRŽIČU: 1.361 m2, zazidljiva, zazidljivi parcela z gradbenim dovoljenjem za enostanovanjsko hišo, cena: 110 EUR/m2.

POSLOVNI PROSTOR PRODAMO:

KRANJ - NEBOTIČNIK: 83,94 m2, štirisobno, zgrajena l. 1964, 5./14 nad., pisarna, možnost uporabe tudi kot stanovanja, cena: 108.500 EUR.

KUPIMO:

Kranj okolica kupimo kmetijsko zemljišče.

Gorenjska kupimo stavbno zemljišče.

Kupimo zazidljivo parcelo 1200-1500 m2 v Kranju ali okolici.

Na območju Gorenjske kupimo stanovanja, hiše in parcele. Plačilo takoj. Za več informacij nas pokličite.

www.ida-nepremicnine.si

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

POSLOVNI PROSTORI:

Prodamo:

KRANJ: poslovni prostor (kozmetika, frizer, pedikura in pd.) v izmeri 82 m2, v pritličju objekta, obnova 2004 leta, parkirni prostori, za 152.000 EUR.

KRANJ: bistro in kava bar v izmeri 52 m2 in skladišče 12 m2, z zunanjo teraso 20 stolov, v pritličju objekta, obnova 2006 leta, za 190.000 EUR z vso opremo.

HIŠE:

Prodamo:

DRULOVKA - stan. hiša, stara 45 let, na lokaciji, skupaj 270 m2 (klet, pritličje, mansarda), parcela 1011 m2, cena = 230.000 EUR.

KRANJ (Visoko): moderna atrijska hiša na robu naselja (ob gozdu), klet 33 m2, pritličje skupaj 133 m2 in mansarda 133 m2, stara 7 let, cena = 430.000 EUR.

BITNJE: 30 let staro hišo, ki ni podkletena, ima ločeno stanovanje v pritličju in ločeno v nadstropju, skupna stan. površina je 262 m2 na parceli 1.719 m2, ob hiši stoji samostojen objekt drvarnica, cena = 250.000 EUR.

DRULOVKA - stan. hiša dvojček, zgrajena do 3. gr. faze, stan. površine 170 m2, letnik 2006, 244 m2 zemljišča, možnost izdelave na ključ, mirna lokacija, mestni plin, kupci ne plačajo provizije, cena = 181.105 EUR.

TRŽIČ (bližina): stan. hiša zgrajena do 3. gr. faze, stan. površine 186 m2, letnik 2006, 551 m2 zemljišča, možnost izdelave na ključ, CK na plin, mirna lokacija, cena = 190.000 EUR.

V BESNICI: dvodružinska hiša, podkletena, stanovanje v pritličju in ločeno v nadstropju, letnik 74, stan. površina je 260 m2, parcela 637 m2, hiša prazna, cena = 250.000 EUR.

ZEMLJIŠČA:

Prodamo:

Bitnje: stavb. parcelo 723 m2, sončna lokacija, po 120 EUR/m2.

Drulovka: stavb. parcela 1186 m2, po 80 EUR/m2.

Goriče: stavb. parcela 998 m2, po 85 EUR/m2.

Naklo: stavb. parcela 453 m2 po 180 EUR/m2.

Podljubelj: stavbna parcela 716 m2 po 98 EUR/m2.

Šenturška gora: več zemljišč, v izmeri od 422-677 m2 po 70 EUR/m2.

STANOVANJA:

Prodamo:

JESENICE (Koroška Bela): dvoinpolsobno, 66 m2 v pritličju hiše in klet 27 m2 v 2004 letu obnova, cena = 93.000 EUR.

KRANJ, Planina I: enosobno, 46,60 m2 v 7. nad., letnik 74, obnova 2004, cena = 89.000 EUR.

KRANJ, pod mestom: enosobno, 50 m2 v pritličju, letnik 89, cena = 78.000 EUR.

KRANJ, Planina III: enosobno, 48,71 m2 v 3. nad., nizek blok, letnik 88, cena = 87.000 EUR,

KRANJ, Planina I: 1 G 32 m2 v 1. nad., nizek blok, letnik 81, cena = 69.500 EUR.

KRANJ, Čirče: dvosobno, 61 m2 v pritličju objekta, obnova let 1999 (fasada, streha), z vrtom in nadstreškom pred hišo, cena = 99.000 EUR.

KRANJ (Stražišče): trisobno, 90 m2 v mansardi hiše, z ogrevano teraso, ima tudi pripadajočo klet in z parkirni mesti, svojo CK in klima, obnova 2001, prodajajo za 119.000,00 EUR.

TRŽIČ: trisobno, 72 m2 v 1. nadstropju, obnova 2002, cena = 87.000 EUR.

www.k3-kern.si

domplan
družba za inženiring, nepremičnine, urbanizem in energetiko, d.d.
Kranj, Bleiweisova 14
tel.: 041/647-433
www.domplan.si

Ugodna prodaja novih stanovanj v Struževem pri Kranju.

Več podatkov na internetu - http: // agencija.domplan.si

STANOVANJE PRODAMO

Kranj, Drulovka, dvosobno, l. nadstr. v izmeri 61,7 m2, l. izgr. 1989, kopalnica obnovljena 2006, cena 115.000,00 EUR (27.558.600,00 SIT).

Kranj, Planina II, popolnoma novo dvosobno na Ul. Tuga Vidmarja, visoko prit. v izmeri 59,56 m2, lahko z garažnim mestom v podzemni garaži, l. izgr. 2007, cena 117.000,00 EUR (28.037.880,00 SIT) za stanovanje in 10.000,00 EUR za garažno mesto.

Kranj, Planina II, dvosobno, 5. nadstr. v izmeri 66,62 m2, lepo ohranjeno, l. izgr. 1977, vselitev po dogovoru, cena 111.000,00 EUR (26.600.004,00 SIT).

Kranj, Planina II, dvosobno, 7. nadstr. v izmeri 66,62 m2, lega VZ, vpisano v ZK, l. izgr. 1983, možnost vselitve 01.01.2008, cena 104.000,00 EUR (24.922.560,00 SIT).

Kranj, Zlato polje, trisobno, visoko pritličje v izmeri 66,82 m2, delno obnovljeno v letih 2000 in 2003 (kopalnica in okna), l. izgr. 1961, CK, telefon, kabel. telev., balkona ni, cena 114.755,00 EUR (27,5 mio SIT).

Šenčur, trisobno v pritličju dvostanovanjske hiše, neopremljeno, velikosti 85,00 m2, stanovanju pripada še 90,00 m2 zemljišča, dve parkirišči, l. izgr. 2002, cena 135.620,00 EUR (32.499.976,80 SIT).

Tržič, mestno jedro, 3 dvosobna stanovanja v trinadstropni hiši, velikosti od 61 m2 - 83,00 m2, leto izgr. 1957, v celoti prenovljena leta 2000 (tlaki, instalacije, kopalnica, CK, telefon, dvigalo) balkona ni, cena 1290 EUR/m2 (309.135,60 SIT/m2) za manjše stanov. in 1230 EUR (294.757,20 SIT) za večje stanov., vpisana v ZK, vseljiva takoj.

STANOVANJE ODDAMO V NAJEM

Šenčur - v novem objektu, dvosobno, l. nadstr., izmere 67,68 m2 z garažnim mestom v podzemni garaži, kuhinja delno opremljena, garderobna omara v predsobi, cena 430,00 EUR (103.045,20 SIT) mesečno+stroški+2X varščina, možnost vselitve 01. 12. 2007.

Cerklje na Gorenjskem, v novem bloku, enosobno v II. nadstr. izmere 29 m2 + 9 m2 terase + klet 11 m2, kuhinja opremljena, garažno mesto v podzemni garaži, l. izgr. 2007, cena 350.00 EUR (83.874.00 SIT) mesečno + stroški + 2X varščina, vseljivo takoj.

HIŠE - PRODAMO

Kranj, Sp. Besnica, visokopritlična, tlorisa 120 m2 na parceli velikosti 549 m2, CK na olje, tel. garaža, dva parkirni mesti, sončna lega, hiša je lepo vzdrževana, l. izgrad. 1981, cena 320.000,00 EUR (76.684.800,00 SIT).

Kranj, Klanec, vrstna - enonadstropna v celoti podkletena, v vsaki etaži cca. 75 m2, na parceli velikosti 253 m2, l. izgr. 1973, v celoti prenovljena 2002, garaža, zelo lepo urejen vrt, na mirni in sončni lokaciji, cena 350.000,00 EUR (83.874.000,00 SIT), vselitev po dogovoru.

Križe, Gorenjska, enonadstropna - dvostanovanjska, tlorisa 75 m2 v vsaki etaži na parceli velikosti 222 m2, l. izgr. 1936, popolnoma prenovljena od l. 2004-2006, CK na plin, tel., vse instalacije v vsaki etaži ločene, tri parkirišča, cena 204.000,00 EUR (48.999.998,00 SIT).

PARCELA - PRODAMO

Javorniški Rovt nad Jesenicami v izmeri 759 m2, na parceli elektrika in telefon, sončna, dostop z glavne ceste, geodetsko odmerjena, celotna zazidljiva, 6 km od avtoceste, cena 37.556,33 EUR (9 mio SIT).

Srednja vas pri Bohinju v izmeri 929 m2, sončna lega, 2/3 parcele je bolj strme, od Bohinja je oddaljena 5 KM, cena 230,00 EUR/m2 (55.117,00 SIT/m2).

Mali oglasi
tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglasi@g-glas.si

Mali oglasi se sprejemajo: **za objavo v petek - v sredo do 13.30 in za objavo v torek do petka do 14.00!** Delovni čas: od ponedeljka do petka neprekinjeno od 8. - 19. ure.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

STANOVANJE novozgrajeno, 61 m2, Zlato polje, 2 garažna boksa, cena 125 EUR, ☎ 040/594-941 7008309

TRISOBNO stanovanje z vrtom ali zamenjam za staro hišo na vasi, ☎ 041/54-53-38 7008305

gekkoprojekt
nepremičnine
Britof 79A, 4000 Kranj
info-nep@gekkoprojekt.si
www.gekkoprojekt.si
04 2341 999
031 67 40 33

V PODREČI prodam stanovanjsko novogradnjo, 051/388-822 7008320

STANOVANJE s poslovnim prostorom v pritličju, Stražišče, 051/388-822 7008322

KUPIM

NA OBMOČJU Šk. Loke z okolico ali Kranja z okolico, za gotovino kupim stanovanje, lahko tudi starejše ali potrebno obnove, ☎ 051/212-262 7008317

ODDAM

ENOSOBNO opremljeno stanovanje za mlado družino, CK, cena 300 EUR s stroški vred mesečno, ☎ 040/795-602 7008297

Nepremičnine
mp PROJEKT
Tel.: 04 20 43 200
GSM: 031 511 111
info@mp-projekt.si
www.mp-projekt.si

ENOSOBNO stanovanje, delno opremljeno, Kranj - bližina zdravstvenega doma, ☎ 040/235-410 7008323

ZAMENJAM

TRISOBNO, lastniško stanovanje za 72,4 m2 za manjše 40-45 m2, šifra: VODOVODNI STOLP 7008315

HIŠE

PRODAM

STANOVANJSKI DVOJČEK v Predvoru, vselitev možna konec poletja 2008, 051/388-822 7008321

VIKENDI, APARTMAJI

KUPIM

BIVALNI vikend ali starejšo hišo, primerno za vikend na območju Gorenjske, ☎ 041/738-678 7008316

POSESTI

PRODAM

BREG ob Savi, zazidljiva, možna večstanovanjska gradnja, parcela 1500 m2, izredna lokacija, ☎ 031/451-622 7008206

KUPIM

PARCELO, zazidljivo ali zemljišče s starejšim objektom na Gorenjskem, ☎ 04/23-23-916, 031/494-232 7008341

NJIVO, relacija Voklo - Voglje, ☎ 041/206-311 7008282

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

ŠENČUR mirna, atraktivna lokacija, oddamo nove, ekskluzivno urejene pisarniške prostore od 50 do 130 m2, cca. 6 do 12 EUR/m2, ☎ 040/433-331 7008008

GA-NI
GA-NI, d.o.o., P.E. Mlakarjeva ulica 107 (OPC Šenčur), 4208 Šenčur
tel: 04/25-17-199, fax: 04/26-17-198
e-pošta: info@nepremicnine-gani.si
Kupimo nepremičnine na različnih lokacijah
www.nepremicnine-gani.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

ODKUP, PRODAJA, PREPIS rabljenih vozil, gotovinsko plačilo, Avto Kranj, d. o. o., Kranj, Savska 34, Kranj, 04/20-11-413, 041/707-145, 031/231-358 7008348

RENAULT MEGANE 1.4 16V karavan, l. 99, 101.000 km klima, 4x air bag, cena: 3.900,00 EUR, ☎ 031/456-217 7008327

PRODAJA novih vozil Seat, ugodno financiranje na položnice, Gorenjesavska 13, Kranj, ☎ 04/23-67-340 7008346

GOLF l. 83 in Z101 confort l. 81, ohranjena, ugodno, ☎ 04/58-91-232 7008303

KUPIM

TERENSKI avto, pogon 4x4, po možnosti diesel, ☎ 041/227-338 7008312

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

4 JEKLENA platišča 15", luknje 5x100 z zimskimi gumami 195/65/15, ☎ 040/996-685 7008289

4 ZIMSKE gume Dunlop wintersport 195/65/15 na platiščih, original za BMW serija 3, pet vijakov, ☎ 051/627-040 7007728

AG GANTAR
Bratov Praprotnik 10, 4202 Naklo
PE Kranjska cesta 22, 4202 Naklo
PRODAJA IN MONTAŽA:
- pnevmatike in platišča
- amortizerji MONROE hitri servis vozil
- avtooptika, vse za podvozje vozil,
- izpušni sistemi, katalizatorji
Tel. 04/25 78 052
Http://www.aggantar.si

GUME IN PLATIŠČA, jeklena za razne avte, rabljene in nove, cena po dogovoru, 041/722-625 7008281

MALO RABLJENE pnevmatike, od 12 do 22 col, kos od 5 EUR, nove od 20 EUR, montaža že od 17 EUR. Cvetkovič d.o.o., Dobrunjska 36a, Dobrunje, ☎ 041/632-130, 051/632-130, več na www.rabljene-gume.com 7008154

ZIMSKE gume 175/65/14 Sava Eskimo S3 na platiščih za Peugeot 206, ☎ 031/212-981 7008306

ZIMSKE GUME na platiščih 165/70/14 za Suzuki Ignis ali Opel Agilo, nov komplet 230 EUR, ☎ 041/4722-625 7008290

STROJI IN ORODJA

KUPIM

ENOFAZNI električni motor 2,2 do 3 KW, cca 2800 obr./min, ☎ 04/204-23-97 7008297

KÄRCHER GITAS
infrardeči grelniki za zunanje terase in vrtove
telefon: 04/231-57-00
www.gitas.si

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

4 m3 suhih smrekovih desk in 2 m3 suhih smrekovih plohov, ☎ 04/250-13-75 7008295

436 STREŠNIKOV Tondah antracid figaro, lege 18x22, špirovce 10x16 in 16x16 ter snegolovce, ☎ 031/804-447 7008314

KUPIM

ODKUPUJEMO vse vrste hlodovine iglavcev in listavcev ter celulozni les iglavcev KGZ z.o.o., Šk. Loka, ☎ 04/51-30-341, dop., 041/758-932 7007632

ODKUPUJEMO hlodovino hrasta, jesena, bukve ter smreke, odkupimo tudi les goli ter večjo količino rezanega lesa hrasta in jesena ter smreke, ☎ 04/51-80-220, 041/639-348 7008187

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, ☎ 041/718-019 7008330

BUKOVA drva in okrogla drva, možna dostava in razrez, ☎ 040/646-124 7008242

LESNE brikete za kurjavo, ugodno, ☎ 04/533-16-48, 040/887-425 7008259

SUHA bukova drva možen razrez in dostava, ☎ 031/699-145 7008300

SUHA bukova in gabrova drva po 25 in 40 EUR/m3 v Poljanski dolini, ☎ 031/811-931 7008338

SUHA bukova drva, cena po dogovoru, ☎ 031/443-126, Bled 7008340

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PODARIM

DOBRO ohranjen kavč in dva fotelja, ☎ 04/233-24-74 7008290

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

PRALNI stroj in hladilnik Gorenje, ☎ 041/878-494 7008333

ZAMRZOVALNO omaro in hladilnik oboje Gorenje ter več različnih koles, ☎ 040/285-748 7008313

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

RABLJEN oljni gorilnik API 13-40 KLW-60 W in armaturo s termostatom za peč Ferrotherm, ☎ 041/33-65-39 7007988

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

OTROŠKE DRSALKE št. 33 in rolerje št. 34-36, ☎ 051/200-255 7008304

OTROŠKA OPREMA

PODARIM

ZIBELKO in nekaj opreme, ☎ 041/546-125 7008288

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

NAGLAVNE UŠI zanesljivo uničite z Follicel losjonom in odstranite z MagiComb glavnikom. Boris velikanje s.p., Rupa 31c, 4000 Kranj, ☎ 031/335-028, http://www.finechance.com 7008343

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

SKOBČEVKE, cebrice in zajce za zakol ali rejo, ☎ 041/840-792 7008310

DVE SORTI sadik gorenjskih sliv, zrelost do 15. avgusta, ☎ 040/223-642 7008342

LIGUSTER lepe sadike za živo mejo, ugodno, ☎ 04/53-18-314, 040/295-312 7008279

SADNE SADIKE jablan, hrušk, sliv, češenj, breskev, višenj, marelic, ribeza in malin ter jedilni in krmni krompir. Drevsnica Cegnar, Dorfarje 26, ☎ 04/513-22-93 7008217

PODARIM

BELO dolgodlako muco, staro 3 mesece, ☎ 04/514-73-41 7008292

MLADO muco, pripeljem jo tudi na dom, ☎ 04/233-20-62, 040/295-932 7008339

BIKCA simentalca, težkega 180 kg, ☎ 031/854-443 7008288

BIKCA ČB, starega en teden, ☎ 031/378-922 7008324

BIKCE ČB in križance, ☎ 031/757-796 7008278

BREJO zajklo, ☎ 04/25-25-560 7008334

ČB BIKCA, ☎ 031/59-60-77 7008326

DVA BIKCA simentalca, stara 3 mesece in prašiče, težke od 25 do 130 kg, domača reja, ☎ 040/758-524 7008328

DVE BURSKE koze, plemenske, z rodovnikom, ☎ 04/574-40-15 7008271

KAKOVOSTNE pujske od 40 do 60 kg, možnost dostave, ☎ 041/455-732 7008084

OVCE JS, breje, po izbiri, ☎ 040/200-016 7008117

PAŠENE bikce po izbiri, ☎ 031/217-029 7008306

PUJSKE stare 8 tednov in jedilni krompir, ☎ 051/391-828 7008284

RAČKE za marfina, ☎ 051/838-252 7008291

TELICO simentalko, brejo 7 mesecev, ☎ 04/252-21-18 7008277

TELICO simentalko, brejo 8 mes. in bikca simentalca težkega 120 kg, ☎ 041/350-365 7008337

TELIČKO simentalko, staro 8 mesecev, ☎ 051/218-278 7008319

VEČ TELIČK simentalk, ☎ 04/25-91-191 7008299

VEČ TELIČK simentalk, starih od enega tedna do pol leta, ☎ 031/356-669 7008325

VEČJE število mladih, v naravi hranjenih petelinov za zakol ali rejo, Na Vidmu 53, Zg. Besnica, ☎ 04/250-35-01 7008301

ZAJČJE MESO ali žive, mi kdo podari rabljene čebelje panje, ☎ 04/25-21-626 7008307

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 14 dni, ☎ 04/531-55-74 7008336

VISOKO brejo telico ali kravo, ☎ 031/604-918 7008347

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

SAMONAKLADALKO SIP 17 m3 malo rabljena, ☎ 04/25-22-610, 041/229-159 7008311

KUPIM

KIPER prikolico, traktorsko in nakladač za gnoj, traktorski, ☎ 041/538-697 7008335

PRIDELKI

PRODAM

JAGNJETA za zakol ter balirano seno, ☎ 04/580-14-91, 041/673-163 7008332

KRMNI krompir, ☎ 041/948-063 7008294

KROMPIR za krmo in late za kozolec, ☎ 041/218-877 7008318

SENO, goveje, balirano v kockah, z dostavo, 031/276-930 7008282

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA limuzin, starega 8 mesecev, ☎ 07/57-22-600 7008283

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ARENA BAR Jezerska c. 93 a, Kranj, zaposli dekle za delo v strežbi. Delovni čas dva dni na teden oz. po dogovoru, dobro plačilo, ☎ 041/77-45-99 7008040

BAR MONIKA, Velesovo 56, Cerklje, išče polnoletno dekle za delo v strežbi, delo je izmenično, možnost zaposlitve, ☎ 040/330-060 7008158

Zaposlimo
MEHANIKA (m/ž)
za servisiranje kmetijskih strojev:
• zaželene izkušnje pri servisiranju traktorjev
• delo je terensko po vsej Sloveniji
• obvezno znanje nemškega ali angleškega jezika
• nastop dela lahko takoj
Delo je za nedoločen čas: nudimo dobro plačilo
Prijave na naslov: **Romakz, d. o. o. Prodaja in servis kmetijskih strojev Staneta Žagarja 23, 4000 Kranj**

FANTA za dostavo pic zaposlimo v redno delovno razmerje, Picerija Pod gradom, Viljemina Dolhar s.p., Koroška c. 26, Tržič, ☎ 031/571-781 7008257

OSEBO za delo - pomoč v strežbi zaposlimo takoj. Pizzerija Sraka, Mošnje 41, Radovljica, ☎ 031/302-221 7008234

REDNO ali honorarno zaposlimo natakarico, Stare-Hribar Mateja s.p., Koroška c. 59, Kranj, ☎ 04/236-13-02 7008298

REDNO ali honorarno zaposlimo kuharja ali kuharico in picopeka v piceriji Oliva, Sv. Duh 140, Škofja Loka, ☎ 031/620-356 7008329

ŠE ENEGA picopeka zaposlimo v redno delovno razmerje, Picerija Pod gradom, Viljemina Dolhar s.p., Koroška c. 26, Tržič, ☎ 031/571-781 7008258

ZAPOSLIMO kuharico/kuharja v Gostilni Tavčar, Begunje 73, Begunje za delo v dopoldanskem času, ☎ 041/715-007 7008260

GABROVŠEK TRANSPORT d.o.o., Mala ulica 10, Horjul, išče voznika kombija za EU, ☎ 041/788-678 7007970

ZAPOSLIMO voznika tovornega avtomobila kat. C, Jovanovič Drago s.p. Partizanska c. 48, Kranj, vse informacije na, ☎ 040/637-901 7008285

TAKOJ zaposlimo 4 zastopnike, poleg osnovne plače še dodatna stimulacija, Posredništvo Zdene Brovč s.p., Virmaše 170, Škofja Loka, ☎ 040/304-270 7008123

V PE KRANJ priučimo in zaposlimo dva zastopnika za trženje medicinskega pripomočka na območju Gorenjske že poznanim strankam, Fantom international d.o.o., Ul. M. Grevenbroich 13, Celje, ☎ 051/435-145 7007488

IŠČEMO žensko za čiščenje gostinskega lokala, Benz d.o.o., Glavna cesta 43, Naklo, ☎ 041/759-183 7008293

ZAPOSLIMO delavca v skladišču, Agropromet d.o.o., Ul. 4. oktobra 10, Cerklje, ☎ 041/628-290 7008263

MIZARJI, lesarski tehniki - takoj zaposlimo, Obić d.o.o., Mirka Vadnova 14, Kranj 7008296

ZAPOSLIMO delavca strojnika in delavca v proizvodnji kovinskih izdelkov, Petal Pečnik d.o.o., Strahinj 31, Naklo, ☎ 031/359-525 7008302

AVTOKLEPAR, za nedoločen čas. Pisne prijave na naslov Andrej Ambrožič s.p., Lahovče 40, Cerklje, do 10. 11. 2007 7008094

AVTOLIČAR, za nedoločen čas. Pisne prijave na naslov Andrej Ambrožič s.p., Lahovče 40, Cerklje, do 10. 11. 2007 7008093

PREVZAMEMO vsa zidarsko-fasaderska dela z našim ali vašim materialom. Aluloski Georgie s.p., Alpska cesta 13, Bled, ☎ 031/524-914 7008114

ZAPOSLIM KOVINARJA, zaželena praksa na CNC strojih. Ropret d.o.o., Hotemaže 47a, Preddvor, ☎ 041/672-043 7008251

ZAPOSLIMO KOMUNIKATIVNE prodajalke-ce v trgovini S.Oliver v Kranju. Pisne ponudbe M-Ultra trgivina, Povšetova ulica 104a, Ljubljana 7008239

ZAPOSLIMO MOŠKEGA iz Kranja ali bližnje okolice za pomoč pri montaži kuhinj. Planinšek k.d., Šinkov Turn 23, Vodice, ☎ 031/206-724 7008264

IŠČEM

DODATNO DELO na področju prevodov iz/v angleščini in inštruiranja ang. jezika, ☎ 031/323-235 7008331

POSLOVNE PRILOŽNOSTI

GOTOVINSKI KREDITI za vse zaposlene in upokojene. Lons, d. o. o., Gregorčičeva 8, Kranj, ☎ 04/23-66-808, 051/387-753 7007748

UREJAMO najugodnejše kredite na hipoteko, OD ali pokojnino. V kreditno sposobnost se upoštevajo tudi dodatek za malico, prevoz, otroški dodatek itd., Planinšek k.d., Šinkov Turn 23, Vodice, ☎ 031/206-352 7008205

KREDITI DO 10 LET ZA VSE ZAP., TUDI ZA DOLOČEN ČAS, IN UPOKOJENCE
do 50 % obremenitve, stare obveznosti niso ovira. Krediti na osnovi vozila in leasingi. Možnost odplačila na položnice: Pridemo tudi na dom.
NUMERO UNO Robert Kukovec s.p., Mlinska ul. 22, Maribor, telefon: 02/252-48-26, 041/750-560.

ZASTOPANJE, KREDITI IN ODŠKODNINE
Zelo ugodno KREDITI (hipotekarni in potrošniški) - tudi v Avstriji. Info: 05/993-9110, 051/838-511, www.krediti.oui.si

FESST d.o.o., PE Stritarjeva 5, Kranj
Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75
Fesst d.o.o., Podreča 74, Mavčiče

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE, novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, SGP Bytyqi d.n.o., Struževo 3a, Kranj, 041/222-741 7007617

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Senično 7, Križe, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 7008344

BARVANJE fasad in napuščev, ugodno in kvalitetno, Megamatrix, d.o.o., Staretova 39, Kranj, ☎ 041/570-957 7008226

BELJENJE notranjih prostorov, izravnava sten in stropov, odstranjevanje tapet, pleskanje oken in vrat, dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavec Ivan s.p., Podbrezje 179, Naklo, ☎ 031/39-29-09 7007902

CELOVITE SELITVE pisarn, arhivov, hiš, stanovanj, pianinov, dostave blaga, odvozi... SELITVE.SI - selitve - prevozi - avtovleka - po vsej Slo. www.selitve.si. Plaja d.o.o., Hribernikova 2, Lj, ☎ 040/564-421 7008276

GRADBENIK REXHO d.n.o. Adergas 13, Cerklje, izvaja od temeljev do strehe, notranji ometi, vse vrste fasad, kamnite škarpe, adaptacije, urejanje in tlakovanje dvorišč, 041/589-996 7007475

IZDELUJEMO in prenavljamo strehe, Megamatrix d.o.o. Staretova 39, Kranj, ☎ 041/570-957 7008227

OBŽAGOVANJE težje dostopnih dreves Aljoša Švab s.p., Spodnje Vetrno 9, Križe, ☎ 051/225-590 7007831

POLAGAMO KERAMIČNE ploščice. Morel Dejan s.p., Voklo 2a, Šenčur, ☎ 041/722-560 7008246

PRENAVLJAMO HIŠE in stanovanja v Kranju in okolici - rezervirajte svoj termin, Megamatrix, d.o.o., Staretova ul. 39, Kranj, ☎ 041/570-957 7008225

PREVOZ HLODOVINE, žaganega lesa in drva nudimo po konkurenčni ceni. Terles d.o.o., Bistrica 1, Naklo, ☎ 04/533-16-10, 041/875-091 7008218

RTV SERVIS Šinko Marko s.p., C. na Klanec 53, Kranj, pop. TV, video, malih gos. aparatov, ☎ 04/233-11-99 7007787

TESNENJE OKEN IN VRAT uvožena tesnila do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. BE & MA, d. o. o., Ekslerjeva 6, Kamnik, 01/83-15-057, 041/694-229 7008345

IZOBRAŽEVANJE

PLESNI TEČAJI za vse generacije (skupina ali posamezno) - tečaji KITARE, ugodno! Vabi vas Studio Tango, Britof 316, Kranj, ☎ 041/820-485, www.studiotango.com 7007432

ZASEBNI STIKI

30.000 POSREDOVANJ, 11.000 poznanstev v preteklem letu je karakteristika ženitne posredovalnice Zaupanje za vse generacije, ki posreduje po vsej Slo, ☎ 03/57-26-319, 031/505-495, 031/836-378 7004038

BREZPLAČNO spoznajte fante, Ženitna posredovalnica Zaupanje, p.p.40, Prebold, ☎ 03/57-26-319, 031/836-378 7008045

DEKLETA, brezplačno lahko spoznate fante za iskrene, resne, trajne zveze iz vse države, ☎ 031/836-378 7004126

SPOROČILO O SMRTI

Umrl je upokojeni delavec bolnišnice

SHYQRI GASHI

Vestnega delavca se bomo s spoštovanjem spominjali.

Delavci
BOLNIŠNICE GOLNIK-KLINIČNEGA ODDELKA ZA PLJUČNE BOLEZNI IN ALERGIJO

OSMRTNICA

V 77. letu nas je zapustila naša draga mama

Tončka Grohar

Od nje se bomo poslovili jutri, v soboto, 3. novembra, ob 15. uri na pokopališču na Bledu.

Žalujoči: sinovi Miran, Brane in Bojan z družinami
Bled, 30. oktobra 2007

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustil ljubljeni sin, brat, stric, bratranec in nečak

Slavko Kasunič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, sveče in darovano cvetje. Hvala pogrebni službi Navček, bolnišnici Jesenice za zdravljenje, pevcem iz Predoselj in g. župniku za lep pogrebni obred.

Vsi njegovi
Kranj, Golnik, Bitnje

Kogar ljubimo,
nikoli ne umre,
le daleč je ...

ZAHVALA

V 91. letu starosti je za vedno odšla naša dobra in skrbna mama, stara mama, prababica, sestra in tašča

Marija Gačnik

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in imeli našo mamo radi. Hvala tudi Bolnišnici Jesenice, Domu upokojencev Kranj, gospodu župniku za pogrebni obred. Hvala za zapete pesmi, Danici za lepe poslovilne besede ter pogrebni službi Komunale Kranj. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče.

Žalujoči vsi njeni
Kranj, 29. oktobra 2007

ZAHVALA

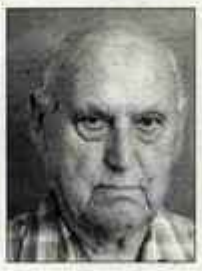

V 94. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded, praded, stric in tast

Jožef Tomšič

upokojeni šofer iz Kranja, Gorenjesavska c. 13

Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in nam izrazili sožalje, darovali sveče in cvetje. Hvala gospodu župniku iz Gorič za obisk v bolnišnici Golnik, kakor tudi vsemu osebju tamkajšnje bolnišnice za pozornost v zadnjih dneh njegovega življenja. Zahvaljujemo se gospe dr. Zupanc Vipotnik za dolgoletno zdravljenje in za obiske na domu. Zahvala tudi pogrebni službi Navček, ki je poskrbela za dostojno zadnje slovo, in gospodu župniku iz Stražišča za lepo opravljen pogrebni obred.

Žena Alojzija, otroci Marko, Magda, Jana in nečak Dušan z družinami ter vsi njegovi
Kranj, Ovsiše, Kozana, New York, 20. oktobra 2007

Spomin je ljubezen,
ki v srcih prebiva.

ZAHVALA

V 79. letu starosti je v večnost zaspal mož, oče, ded in praded

Janez Gaber

iz Puštala pri Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala gospodu kaplanu za lepo opravljen pogreb z mašo, pevcem zbora Aeternum ter Lovski družini Škofja Loka, praporščakom sosednjih lovskih družin, lovskemu pevskemu zboru in trobentaču za prelepo opravljen lovski obred. Zahvala tudi pogrebni službi Akris in vsem, ki ste se v velikem številu poslovili od dragega moža in očeta.

Žena Ana ter hčerki Nuša in Darka z družinama

ZAHVALA

Ob izgubi dragega atija

Stanislava Ječnika

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerka Nataša
Primskovo, 25. oktobra 2007

ZAHVALA

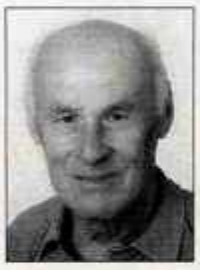

V 79. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

Vinko Poljanec

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu OŠ Mesto in klubu Lubnikarjev za vsa izražena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove. Hvala gospodu župniku J. Miklavčiču za poslovilni obred. Vsem imenovanim in neimenovanim iskreno hvala.

Vsi njegovi
Škofja Loka, Žiri, oktober 2007

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je v 64. letu starosti zapustila dobra in skrbna žena

Antonija Grošelj

iz Lahovč 36

Zahvaljujem se sosedom, prijateljem, znancem za pomoč v težkih dneh bolezni, za podarjeno cvetje, sveče, maše in darove. Hvala župnikom za lep pogrebni obred, domačim cerkvenim pevcem, zvonarju, pogrebni službi Dvorje, odboru RK, Društvu upokojencev in gasilcem. Hvala tudi njeni osebni zdravnici in osebju bolnišnice Jesenice.

Žalujoči mož Pavle
Lahovče, 25. oktobra 2007

ZAHVALA

Ko je odšel od nas naš dragi ata in dida

Anton Verčič

ste vsi sorodniki, prijatelji, sosedje in številni znanci še enkrat pokazali z obiskom, pomočjo in darovi, da ste ga imeli radi in ga spoštovali. Zato se vam iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala družini Bogataj za pozornost in Tonetove prijazne besede ob slovesu. Hvala gospe Julki za molitve, hvala pevcem, službi Akris in gospodu kaplanu za spoštljiv pogrebni obred. Ohranite našega ata v lepem spominu. Hvala!

Vsi njegovi
Škofja Loka, 27. oktobra 2007

Življenje naše kratko je,
končali bomo romanje,
odšli nad zvezde v pravi dom
in tam živeli z Jezusom.
Tam bomo našli drage vse ...

V SPOMIN

Minila so žalostna tri leta, odkar ni več med nami dragega moža, očeta in starega ata

Franca Trilerja

Hvala vsem, ki se ga spominjate v mislih, besedah in s prižigom svečke na njegovem grobu.

Za njim žalujejo: žena Sonja, hčerki Marija in Greti, vnuk in vnukinje
Podbrezje, 3. novembra 2007

ANKETA

Treba bo menjati gume

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Petnajsti november je datum, ko moramo po zakonu opremiti avtomobile za zimsko vožnjo; semkaj sodijo predvsem zimske gume. Pa boste to naredili?

Foto: Tina Dokl

Karmen Stare:

"Gum še nisem zamenjala, jih pa nameravam v kratkem, verjetno že prihodnji teden. To se mi zdi pomembno z vidika varnosti."

Jože Pirnat:

"Gum ne bom menjal. Imam letne gume in verige v prtljažniku. Pozimi se malo vozim, samo če je res nujno. Sem že upokojen in se mi ni treba več voziti v službo."

Domen Kozjek:

"Ne bom menjal gum, ker menim, da so te, ki so zdaj na avtu, v redu. Kadar je veliko snega, pa avto raje pustim parkiran doma."

Jože Potočnik:

"Gume bom menjal, že zaradi varnosti. Časa imam še do 15. novembra, ko nam zakon nalaga, da moramo avto pripraviti za zimo. Tudi verige imam v avtu."

Roman Iskra:

"Na avtu imam kombinirane zimsko-letne gume, zato jih ne bom menjal. V prtljažniku imam verige in drugo zimsko opremo (lopato, strgalo za steklo ...)."

Stoletnik Karel Bajd

Svoje bogate spomine je napisal v 98. letu starosti in še danes z veseljem pripoveduje, kako je bilo včasih.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Karel Bajd se je rodil 25. oktobra 1907 v Letenicah kot deseti otrok v družini. Mati Uršula je bila edinka, sama pa je rodila dvanajst otrok. Oče Franc je bil doma iz Srednje vasi pri Goričah in se je na Letenice priženil. Kot otrok je Karel pasel krave in tudi dve leti služil kot pastir. Leta 1923 se je šel učit za čevljarja v Strahinj k mojstru Černilcu. Leta 1926 je postal čevljarski pomočnik in ta poklic je opravljal pri različnih čevljarskih mojstrih. Kot čevljar je delal vse do leta 1938, vmes je odslužil vojaški rok. Leta 1938 je postal član Tekstilne zadruge v Otočah, kjer je opravljal knjigovodska dela in delo trgovskega potnika. Bil je tudi poverjenik Delavske politike, Cankarjeve družbe in drugih občasnih delavskih časopisov. Decembra 1938 je sodeloval na državnozborskih volitvah kot namestnik kandidata združene opozicije.

Karla Bajda je obiskal tudi župan Damijan Perne.

V letih pred drugo svetovno vojno je bil član Delavskega kulturnega društva Svoboda, po njegovi razpustitvi pa član Vzajemnosti. Med drugo svetovno vojno je za kratek čas odšel v partizane, zaradi bolezni pa se je vrnil domov in odšel v ilegalo. Med okupacijo je imel precej sreče, da ni padel v roke gestapu, saj so ga večkrat iskali na domu v Letenicah. Po vojni je tri mesece delal kot miličnik, potem pa se je spet zaposlil pri Tekstilni zadrugi kot računovodja. Leta 1946 se je poročil s Katarino Pegam. V zakonu se je rodila hčerka Zdenka.

Zadnjih osem let pred upokojitvijo je bil zaposlen pri Obrtni in kasneje Gospodarski zbornici Kranj kot finančni svetovalec; v tem času je naredil strokovni izpit za priznanje srednje strokovne izobrazbe. Upokojil se je leta 1963. "Rad imam naravo in planine, v katere sem veliko zahajal še zlasti po upokojitvi. Takoj po vojni sem postal član Planinskega društva Kranj. Do upokojitve sem bil pasiven član, potem pa sem aktivno sodeloval v društvu. Prvih deset let sem urejal knjigovodske zadeve in sestavljal bilance, kasneje pa sem bil aktiven član markacijskega odseka. Bil sem tudi član gospodarske komisije pri Planinski zvezi Slovenije," se spominja Karel Bajd, ki je veliko pisal. "Moje pesmi opisujejo predvsem naravo, planine, pa tudi kakšno kritično misel. Članke sem objavljal v različnih časopisih, tudi v Gorenjskem glasu," pove. Svoje spomine je napisal v 98. letu starosti. Njegova hči Zdenka je del spominov zbrala pod naslovom Stezice, pri tem pa ohranila očetov slog pisanja.

Od smrti soproge leta 1997 Karel Bajd živi sam ob pomoči domačih, hčerke Zdenke in zeta Slavka, vnukinj Vesne in Katje, ter dobrih sosed Mimice Krevh in Zofke Čebašek. Ob visokem jubileju so mu voščili tudi planinci Planinskega društva Kranj in ga odlikovali s svečano listino.

ŠKOFJA LOKA

Ocenili urejenost Škofje Loke

Skupina za lepšo Loko je v petek v gostišču Starman v Stari Loki (lani najlepše urejenem gostinskem objektu v občini) podelila priznanja tistim, ki si prizadevajo za lepo urejene hiše in druge objekte. Letos je med stanovanjskimi stavbami v starem mestnem jedru zmagala hiša Mestni trg 30 (družine Gortnar, Hafner in Isailovič), druga je bila Klobovesova 12 (družina Krek) in tretja Mestni trg 38 (staro župnišče pri sv. Jakobu). Med lokali v starem mestnem jedru zmagovalca ni bilo, drugo mesto so ocenjevalci prisodili kavarni Homan in krčmi pri Moholu, tretje pa trgovini Čipke Mojca. Med sakralnimi objekti in kulturnimi spomeniki v občini je na prvem mestu cerkev pri Sv. Duhu, druga Nacetova hiša v Puštalu in tretja cerkev sv. Janeza Evangelista v Retečah. Med večstanovanjskimi hišami v občini tudi ni zmagovalke, drugo mesto pa si zaslužita Frankovo naselje 45 in 46. Od podjetij in ustanov v občini so najlepše Upravna enota na Poljanski cesti, Center slepih, slabovidnih in starejših v Stari Loki in Odeja na Kidričevi. Med nastanitvenimi, gostinskimi in turističnimi objekti je prvi mini hotel v Vincarjih, druga gostilna Starman v Stari Loki in tretja turistična kmetija pri Marku v Crnogrobu. Od stanovanjskih hiš ima najlepšo družina Rupar na Cesti talcev 37, drugo mesto si delijo Trilerjevi (Frankovo naselje 179) in Globočnikovi (Virmaše 127), tretje pa Florjanovičevi (Podlubnik 121) in Jerebovi (Stara Loka 126). Posebno priznanje so podelili družini Plestenjak s Trate 24 za ohranjanje tradicije nageljnov in Mojci Debeljak, ki je na lastno pobudo s cvetjem uredila zapuščeno Krono. Žal so tudi letos podelili bodečo nežo. Spet si jo je zaslužila Triglav finančna družba za kopališče v Puštalu in bivši hotel Transturist. **D. Ž.**

Zahvala

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v dneh po poplavah pomagali in nam stali ob strani. **Družina Triler iz Železnikov.**

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo pretežno jasno. Tudi v soboto in nedeljo bo zjutraj sprva oblačno, popoldne se bo razjasnilo. Pihal bo severni veter.

Agencija RS za okolje, Urad za Meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
-3/12°C	-2/11°C	-3/12°C

Željkova olimpijska zlata medalja

Željko Najdek z Jesenic se je v začetku oktobra udeležil letnih iger specialne olimpijade, ki so potekale v kitajskem Šanghaju.

stran 13

Prva glaska Gorenjske sta Nina in Žan

Na že enajstem Prvem glasku Gorenjske, ki je v organizaciji Radia Triglav potekal v jeseniškem gledališču, sta slavila Nina Jagodic iz Rateč in Žan Zelič iz Kranja.

stran 16

jeseniške novice GG

Časopis občine Jesenice, 2. novembra 2007, številka 20

Nevaren železniški prehod na Potokih

Domačini zahtevajo zapornice, država jim odgovarja, da je v Sloveniji še veliko bolj nevarnih prehodov. Bodo protestno zaprli progo?

Urša Peternel

Domačini s Potokov že dalj časa opozarjajo na nevaren železniški prehod v kraju, ki je zavarovan samo z Andrejevim križem in utripajočimi lučmi. Kot je povedal domačin **Branko Potočnik**, ki je tudi član sveta Krajevne skupnosti Slovenski Javornik-Koroška Bela, je prehod nepregleden in voznik mora zapeljati skoraj čisto do tirov, da vidi, ali prihaja vlak. Poleti je problem tudi sonce, ki zaslepi voznika. Nevaren prehod vsakodnevno prečkajo tudi otroci, ki morajo peš do glavne ceste, kjer jih pobere šolski avtobus. "Vas je bila pred leti vas starih ljudi. Zdaj pa je spet več mladih družin in otrok, zato smo se odločili znova opozoriti na problem. Z njim smo že seznanili Slovenske železnice in Občino Jesenice, a rešitve ni," je povedal Potočnik. Da je železniški prehod zares nevaren, dokazujejo številne nesreče, ki so se na njem zgodile. Domačini so v preteklosti našteli že pet smrtnih žrtev, med njimi je umrl tudi štiriletni otrok. Ker nočejo, da bi se zgodila nova tragedija, zdaj od svoje zahteve ne bodo odstopili, je dejal Potočnik, ki je bil kot otrok tudi sam priča nesreči, ko je voznik osebnega avtomobila spregledal vlak in zapeljal na tire. Vlak je avto zadel in ga kot igračko potiskal nekaj deset metrov naprej po progi. Voznik povsem zmečkanega avtomobila je takrat po čudežu preživel. Mnogi niso imeli podobne sreče ...

Pozanimali smo se tudi na Direkciji RS za investicije v javno železniško infrastrukturo, kakšne so možnosti za namestitev zapornic na Potokih. Kot so nam povedali, je narejena prednostna lista za prvih sto najbolj kritičnih prehodov v državi. Prehoda na Potokih ni na tem seznamu, saj je že zavarovan z avtomatsko cestno signalizacijo. Obenem navajajo podatke, da je v Sloveniji še 633 nivojskih prehodov, ki niso zavarovani in so opremljeni le z Andrejevim križem, ter precej nivojskih prehodov, ki so v gradbenem smislu slabše urejeni. Zapornic na Potokih očitno še nekaj časa ne bo ... Domačini zato napovedujejo, da bodo protestno zaprli železniško progo.

Branko Potočnik ob nevarnem železniškem prehodu

Domačini s Potokov opozarjajo tudi na nevarno prečkanje glavne ceste - med drugim jo vsakodnevno prečkajo otroci, ki gredo na šolski avtobus. V kraju tudi ni pločnika, tako da je šolska pot otrok s Potokov zares nevarna.

Bolnišnica bo dobila garažno hišo

Graditi naj bi jo pričeli marca prihodnje leto, zgrajena pa naj bi bila že do avgusta.

Urša Peternel

Eden najbolj žgočih problemov Splošne bolnišnice Jesenice je že vrsto let pomanjkanje parkirnih mest. Težave imajo tako zaposleni kot bolniki in obiskovalci, saj je parkirišče ob bolnišnici nenehno zatrpano s pločevino. A že prihodnje leto bo težav konec, saj bodo predvidoma marca pričeli gradnjo garažno-parkirne hiše. Kot je povedal direktor Splošne bolnišnice Jesenice **Igor Horvat**, bo garažna hiša stala na južni strani bolnišnice, v njej bo prostora za 350 vozil, na zunanjem parkirišču pa še za sto. V bolnišnici računajo, da bodo gradbeno dovoljenje pridobili do decembra. Do tedaj naj bi sklenili tudi pogodbo z investitorjem, ki bo garažno hišo gradil. Na javnem razpisu so dobili ponudbe treh večjih slovenskih podjetij, ki so zainteresirana za gradnjo. Izbrani ponudnik bo dobil stavbno pravico za določeno obdobje (po Horvatovih besedah se stavbna pravica običajno podeli za dvajset do trideset let), v katerem bo imel tudi pravico upravljanja garažne hiše. Horvat računa, da bodo pričeli graditi marca prihodnje leto, objekt pa naj bi bil zgrajen v šestih do osmih mesecih. Torej bi v novi garažno-parkirni hiši uporabniki lahko parkirali že avgusta prihodnje leto.

Ob tem potekajo tudi pogovori z Direkcijo RS za ceste, ki je zahtevala ureditev semaforiziranega križišča ob bolnišnici, ter z Občino Jesenice glede prenosa upravljanja dosedanjega parkirišča na Splošno bolnišnico Jesenice.

Direktor Splošne bolnišnice Jesenice Igor Horvat

Na vrhu parkirno garažne hiše bodo uredili tudi heliodrom, kjer bodo pristajali helikopterji.

Dobili najemnika Doma Pristava

Občina Jesenice je dobila najemnika za obnovljeni Dom Pristava, ki ga je lani pomladi uničil požar. To bo postal **Alojz Janc**, ki že ima v najemu Kurirski dom. Kot je na zadnji seji občinskega sveta dejal župan **Tomaž Tom Mencinger**, so pogodbo že podpisali, veljati pa bo začela 15. novembra. Razpisno dokumentacijo je sicer dvignilo šest interesentov, na koncu pa je kot edini ponudnik ostal samo Alojz Janc. Za skupni najem Doma Pristava in Kurirske koče bo mesečno plačeval petsto evrov najemnine ter stroške. Po županovih besedah pa pogodba vsebuje določene zelo zavezujoče člene, in če jih najemnik ne bo izpolnjeval, lahko župan pogodbo takoj razveljavi. U. P.

OBČINSKE NOVICE

Za vsakega novorojenčka po dvesto evrov?

Na Občini Jesenice pripravljajo nov odlok, po katerem bodo vsi starši ob rojstvu otroka dobili denarno pomoč.

stran 2

OBČINSKE NOVICE

Dražje vozovnice za mestni promet

Vožnje z mestnimi avtobusi bodo na Jesenicah od prvega novembra nekoliko dražje. Za eno vožnjo v eni coni bo po novem treba odšteti 1,20 evra (doslej 1,17 evra).

stran 3

ŠPORT

Navkljub skeptikom so jeseniški hokejisti odlični!

Tako kot je možno izreči pohvale tem na ledu, je treba potrepljati po ramenih in iskreno stisniti dlani tudi onim na tribunah.

stran 9

ZANIMIVOSTI

Vnuki bodo stare starše učili brskanja po spletu

Naučili jih bodo, kako najdejo različne spletne strani, berejo spletne časopise, spletno nakupujejo, pošiljajo elektronska sporočila ...

stran 12

Občinske novice

Nekdanji plavžarji obujali spomine

V prostorih Kasarne na Stari Savi se je zbralo lepo število nekdanjih zaposlenih, ki so aktivno sooblikovali zgodovino plavžev.

Janko Rabič

V Gornjesavskem muzeju Jesenice z različnimi dogodki ohranjajo spomine na bogato, večstoletno tradicijo železarstva. V oktobru so pripravili srečanje z nekdanjimi jeseniškimi plavžarji ob 110-letnici ustavitve fužinskega plavža na Stari Savi leta 1897 in 70-letnici postavitve prvega plavža na Jesenicah leta 1937. V prostorih Kasarne na Stari Savi se je zbralo lepo število nekdanjih zaposlenih, ki so aktivno sooblikovali zgodovino plavžev, predvsem po drugi svetovni vojni do njihove ustavitve. Direktorica Muzeja **Irena Lačen Benedičič** je najprej orisala zgodovinsko obdobje železarstva, povezano s plavži. Zatem so si ogledali dokumentarni film o delu in pomenu plavžev za takratno Železarno Jesenice, ki so ga leta 1998 posneli v muzeju. Navzočim takratnim sodelavcem in soustvarjalcem filma so se zahvalili za sodelovanje in jim za spomin poklonili film na DVD-ju. V nadaljevanju je **dr. Jakob Lamut** z Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani predstavil pomen jeklarstva v 21. stoletju. Za zaključek so se vsi seznanili še s potekom obsežnih obnovitvenih del na Stari Savi, o katerih je spregovoril predsednik odbora za ureditev **Boris Bregant**. Z muzejskim kompleksom in trgom pred Ruardovo graščino bo predstavljal pomemben pomnik železarske tradicije. Z načrtovanimi novimi dejavnostmi se bo zanimanje za obisk tega dela Jesenic zagotovo še povečalo.

Dimnikarske storitve spet razburjajo

Urša Peternel

Na zadnji seji občinskega sveta je občinski svetnik **Ibrahim Smajić** vnovič opozoril na problematiko dimnikarskih storitev. Dejal je, da visoke cene povzročajo veliko nejevolje med občani.

Dimnikarji po drugi strani ugotavljajo, da je v Sloveniji polovica kurilnih naprav neprimernih, njihova povprečna starost pa je osemnajst let.

Nerazumno visoke so zlasti cene meritev dimnih plinov v plinskih pečeh, ki jih je treba opraviti vsako leto. Ibrahim Smajić je zato pozval župana, naj v imenu Občine opozori pristojne na nevzdržno stanje na tem področju. Župan **Tomaž Tom Mencinger** je dejal, da je seznanjen z nezadovoljstvom občanov, ter dodal, da na okoljskem ministrstvu že pripravljajo korenite spremembe dimnikarske zakonodaje. Razmišljali naj bi tudi, da bi podeljevanje koncesij spet prenesli na občine.

Ob tem dodajmo, da so pred kratkim v Kranju člani civilne pobude Dimnik predstavili peticijo, v kateri zahtevajo razveljavitev uredbe o koncesijah dimnikarske službe in koncesijskih pogodb. Odgovor vlade pričakujejo v mesecu dni, dotlej pa pozivajo državljane, naj izvajajo državljansko nepokorščino oziroma bojkot dimnikarskih storitev razen tistih, ki jih bodo sami naročili. Neuradno smo izvedeli, da se je za to na Gorenjskem odločilo že kar nekaj občanov, ki dimnikarjem ne dovolijo opraviti obveznih pregledov in meritev.

Za vsakega novorojenčka po dvesto evrov?

Na Občini Jesenice pripravljajo odlok, po katerem bodo vsi starši ob rojstvu otroka dobili denarno pomoč.

Urša Peternel

Predvidoma s prvim decembrom bo na Jesenicah začel veljati nov odlok, po katerem bodo starši za vsakega novorojenčka ob rojstvu prejeli enkratno denarno pomoč v višini dvesto evrov. Občinski svetniki so na oktobrski seji potrdili odlok v prvi obravnavi, na naslednji seji pa naj bi ga dokončno sprejeli. Kot je dejala **Tea Višnar**, vodja oddelka za družbene dejavnosti na Občini Jesenice, so doslej enkratno denarno pomoč v višini sto evrov na Jesenicah prejemali le socialno ogroženi starši (tisti, ki prejemajo denarno socialno pomoč). Po novem pa naj bi bili upravičenci vsi novorojenčki, pogoj je le, da ima vsaj eden od staršev stalno bivališče v jeseniški občini in slovensko državljanstvo. "S tem želi Občina Jesenice prispevati k dvigu natalitete na Jesenicah in slediti družinski politiki celotne države," je poudarila Višnarjeva. V razpravi je večina občinskih svetnikov podprla predlog odloka, so pa menili, da bi postopke za pridobitev pomoči morali kar se da poenostaviti. Predlagali so celo, da bi starše o tem obvestili že kar v porodnišnici. Ena od občinskih svetnic, ki odloka ne podpirajo, pa je **Marija Mulej**. Kot je dejala, naj bi bilo zatrjevanje, da bodo s tem povečali rodnost, demagogija. "To je sicer všečna in prijazna poteza Občine, a na dvig natalitete nikakor ne bo vplivala. Menim, da je naloga države, da z drugimi ukrepi omogoči mladim staršem boljše razmere za življenje, predvsem s stanovanjsko politiko, subvencioniranjem nakupa stanovanj, ostrim ukrepanjem proti delodajalcem, ki odpuščajo noseče delavke ...," je poudarila Mulejeva.

Po oceni naj bi se v letu 2008 na Jesenicah rodilo 210 otrok, zaradi česar bo Občina morala v proračunu zagotoviti 42 tisoč evrov v ta namen. Doslej so letno za enkratne denarne pomoči za socialno ogrožene starše porabili le 2450 evrov.

Občinski svet o gledališču ...

Direktorica Branka Smole je opozorila predvsem na prostorsko stisko in nujnost obnove kinodvorane.

Urša Peternel

V okviru predstavitev jeseniških javnih zavodov je na zadnji seji občinskega sveta direktorica **Branka Smole** predstavila delovanje Gledališča Toneta Čufarja. Kot je dejala, delujejo kot polpoklicno gledališče. Igralci so ljubiteljski, medtem ko je redno zaposlenih sedem strokovnih sodelavcev. V sezoni pripravijo kar šest lastnih premier, sicer pa se v gledališču letno zgodi kar okrog 140 dogodkov, torej vsak tretji dan eden. Pripravljajo gledališki in glasbeni abonma, Čufarjev maraton, Čufarjeve dneve, Kekčeve dneve, sodelujejo na srečanjih ... Kakovost gledališča potrjujejo številne nagrade in priznanja, ki jih prejemajo, je dejala Smoletova. Med težavami, ki pestijo javni zavod, je omenila predvsem prostorsko stisko, saj bi nujno potrebovali prostor za shranjevanje kulis, nujna bi bila tudi obnova kinodvorane (problem sta požarna varnost in zračenje), otežen pa je tudi finančni položaj zavoda, saj je lani od pogodbe o financiranju odstopila žirovniška občina. Kljub temu jim po besedah Branke Smole nekako uspe poslovati s pozitivno ničlo.

Direktorica Gledališča Toneta Čufarja Branka Smole ob županu na seji občinskega sveta

... ter o športu in mladih

Direktor Zavoda za šport Jesenice Zoran Kramar: "Problem športnih objektov sta starost in energetska zastarelost."

Urša Peternel

Direktor Zavoda za šport Jesenice **Zoran Kramar** je na zadnji seji občinskega sveta predstavil delovanje zavoda, ki upravlja občinske športne objekte in je vmesni člen med Občino Jesenice in jeseniškimi športnimi društvi. Na Jesenicah deluje kar 34 športnih klubov, v katerih je športno dejavnih prek tri tisoč ljudi, je povedal Kramar. Zavod za šport skrbi tudi za vzdrževanje jeseniških športnih objektov (to so Športni park Podmežakla, Športna dvorana Podmežakla, kegljišče na asfaltu, nogometna igrišča, rokometno igrišče, atletska steza, kopališče Ukova, balinišče Baza, smučišče Španov vrh, obnovljena trim steza Žerjavec ...). Po Kramarjevih besedah sta glavni težavi športnih objektov starost in energetska zastarelost, zaradi česar je vzdrževanje dokaj zahtevno, denarja pa vedno premalo. Kramar je ob tem opozoril tudi na slabo urejene prostore Mladinskega centra Jesenice, ki sodi pod okrilje Zavoda za šport, potrebo po večji dvorani za vsaj dvesto mladih ter ureditvi mladinskega hotela oziroma prenočišč nižjega cenovnega razreda za mlade turiste, športnike, študente ...

Vodja Mladinskega centra **Lili Tkalec** je predstavila dejavnost centra, kjer je lani potekalo kar 881 dogodkov s prek 10.600 obiskovalci. "Mladinski center je prostor, ki mladim ponuja aktivno in kvalitetno preživljanje prostega časa, oblikovano po njihovi meri," je poudarila ter spregovorila o razvejani dejavnosti centra, ki je pred kratkim prejel tudi visoko priznanje Sveta Evrope.

Direktor zavoda za šport Jesenice Zoran Kramar in vodja Mladinskega centra Jesenice Lili Tkalec

Občinske novice

Avtocesto obnavljajo

Urša Peternel

Foto: Anka Bulovec

Prejšnji torek je Družba za avtoceste Republike Slovenije (DARS) začela z obnovitvenimi deli na odseku avtoceste med Vrbo in Hrušico. Izvajalec podjetje SCT bo postavil novo protihrupno ograjo (na območju objekta Verdnikova 40) v skupni dolžini 380 metrov in zamenjal dotrajane elemente betonske varnostne ograje v skupni dolžini 500 metrov (deloma na vmesnem ločilnem pasu in deloma na zunanjem delu vozišča). Družba bo dela izvedla v okviru iste prometne zapore, ki bo v smeri Ljubljane dolga 700 metov, v smeri Karavank pa 4,4 kilometra. Pogodbena vrednost del za izgradnjo protihrupne ograje znaša 229.900 evrov, za zamenjavo poškodovanih elementov betonske varnostne ograje pa 165.700 evrov, so navedli v Darsu. Dela naj bi bila končana do 20. novembra, dotlej pa bosta v obe smeri zaprta prehitevalna pasova, promet pa bo potekal po enem prometnem pasu v vsako smer. Ob povečanem obsegu prometa so na teh odsekih mogoče zgostitve prometa, še opozarjajo na DARS-u.

Dražje vozovnice za mestni promet

Vožnje z mestnimi avtobusi bodo na Jesenicah od prvega novembra nekoliko dražje. Za eno vožnjo v eni coni bo po novem treba odšteti 1,20 evra (doslej 1,17 evra), za dve coni 1,50 evra (doslej 1,46 evra) in za tri cone 2 evra (doslej 1,96 evra). Sorazmerno s tem se bodo povišale tudi cene mesečnih in drugih vozovnic. Povišanje cen je po besedah **Tomaža Vidmarja** s komunalne direkcije 2,4-odstotno. U. P.

Foto: Anka Bulovec

Človek ne živi le od kruha

Marjan Čufer je občinski svetnik na listi SDS. Kot pravi, med ljudmi pogreša več solidarnosti in topline.

Urša Peternel

Kratka osebna predstavitev
"Rojen sem bil 21. avgusta 1954 v majhni gorski vasici Spodnje Danje na koncu Selške doline. Sem že deset let relativno srečno razvezan, imam dva odrasla sinova. Starejši je v zadnjem letniku medicinske fakultete, mlajši pa študent prvega letnika prava. Imam dve univerzitetni diplomi, in sicer iz organizacije dela in informatike in magisterij ekonomske fakultete. Zadnjih devet let sem bil srednješolski profesor informatike, zdaj pa čakam na zaposlitev na Ministrstvu za šolstvo in šport kot analitik na evropskih strukturnih skladih, kjer si bom prizadeval za naše šolske in obšolske dejavnosti pridobiti čim več evropskega denarja. Odločbo imam že in po prvem pričnem."

Želim si, da bi Občina Jesenice postala ...
"... ena najuspešnejših slovenskih občin in da bi čim več skrbi posvečala tudi sociali in mladini. Socialno službo bi bilo nujno povečati s prijaznimi in razumevajočimi ljudmi. Že v Bibliji piše, da človek ne živi samo od kruha. Številni so žalostni, osamljeni in v težavah, pa nimajo nikogar, ki bi se z njimi pogovoril in jih potolažil. Osebno sem pripravljen, kadarkoli bom imel čas, brezplačno obiskati kogarkoli, ki želi pogovor o svojih težavah ali zgolj prijazen in razumevajoč pogovor zaradi osamljenosti. Premalo je solidarnosti in topline med ljudmi. Marsikdo bo dejal, da je njegova težava denar, vendar je to zmotno razmišljanje, kajti tudi z malo denarja je mogoče kakovostno živeti, in obratno, z veliko denarja slabo."

Katerim ciljem sledite kot občinski svetnik?
"Kot svetnika me najbolj zanimajo razvojna vprašanja. Želel bi si, da bi bilo v občini več visoko tehnoloških podjetij, primerljivih z evropskimi in svetovnimi. Da smo ustanovili visoko šolo za medicinske sestre, je zelo dobro. Lahko pa bi ustanovili recimo še višjo dvoletno strojno šolo in šolo za računalniške programerje, ki jih Evropa in svet zelo iščejo."

Marjan Čufer

Katere svoje tri osebnostne lastnosti, pozitivne ali negativne, bi izpostavili?
"Prva je še vedno velika želja po izobraževanju, druga je ljubezen tako do znanosti kot do umetnosti, tretja pa veliko sočutje do ljudi. V Ljubljani imam vedno nekaj drobiža v žepu, da ga dam brezdomcem. Osebno se raje pogovarjam z malimi ljudmi, tudi brezdomci, kot z intelektualci ali premožnimi, ker mali človek je iskren, številni intelektualci ali premožneži pa so prevzetni in radi blefirajo. Za pogovor z bleferji in pozerji pa se mi zdi škoda časa."

Najljubši hobi oziroma preživljanje prostega časa
"Branje knjig in hoja v gore. Berem zelo veliko, v poprečju kakih sto knjig na leto. Nekaj je strokovnih, druge pa so vrhunska literatura, pa tudi kakšne filozofske in družboslovne. Vendar tega že toliko poznam, da le redko naletim na kaj novega. Plehkih knjig ali časopisov pa seveda ne berem."

Zadnja prebrana knjiga?
"Groteskni ples Aldousa Huxleyja. Sama zgodba ni nič posebnega, ima pa bleščeč slog. Ker sem tudi sam v življenju kar nekaj napisal, mi odličen literarni slog veliko pomeni, zgodba je pač zgodba."

Najljubši kraj za dopust?
"Najraje hodim v visokogorje. Letos poleti sem bil kar na 22 gorah, višjih od 1800 metrov."

Na kaj ste v življenju najbolj ponosni?
"Besede ponos ne uporabljam, ker je od ponosa do ošabnosti in domišljavosti samo majhen korak. Jaz uporabljam bolj blage besede, kot na primer stopnjevanje besede zadovoljstvo. V tem smislu pa lahko rečem, da sem zelo zadovoljen s svojima sinovoma, ki sta bila vseskozi povsem neproblematična in ju tudi k učenju ni bilo nikoli treba siliti. Če nekoliko v šali rečem, sem ju moral včasih celo malo nazaj držati."

Življenjsko vodilo ali moto?
"'Kdo bo z menoj ostal mlad, če boste vsi ostareli.' Ta moto je mišljen v smislu intelektualne in duhovne mladosti in ne telesne. Te besede so iz pesmi Arsena Dediča v izvedbi Radeta Šerbedžije Ne daj se Ines. Takrat pred 30 leti mi je bila ta pesem izredno všeč in sem si obljubil, da se bom jaz tega držal. Do zdaj mi to odlično uspeva."

Vprašanje o aktualnem dogajanju: pred časom ste dali zanimivo pobudo o preimenovanju Ceste maršala Tita na Jesenicah. Zakaj menite, da je preimenovanje potrebno in kakšno novo ime bi dali omenjeni ulici?
"Po tistem predlogu sem doživel kar nekaj nerazumnih napadov, češ kaj se grem. Na to zamisel sem prišel zgolj zato, ker sem sam stanoval na Titovi in ko sem v Ljubljani povedal naslov, so se številni čudili in dvakrat vprašali, češ ali imamo pri nas še kar Titovo cesto. Mi smo ponosni na železarstvo in na Titovo cesto, že v Ljubljani pa številni to razumejo slabšalno kot znak zaostalosti in zaplankanosti. Velikokrat sem imel občutek, da mislijo, da nekdo z Jesenic, in to še s Titove ceste ne more biti kaj prida. Ta kaj prida ni mišljen v moralnem, pač pa v strokovnem in evropsko naravnanem smislu. To je celo rahlo oteževalna okoliščina pri iskanju zaposlitve. Kdor celo življenje živi na Jesenicah, tega ne razume, sam pa sem zadnjih deset let dela v Ljubljani spoznal, da marsikje (ne povsod) mislijo, da mora biti Jeseničan s Titove manj izobražen podeželan, kateremu v roke še najbolje pristojita kramp in lopata ..."

Popravek

V prejšnji številki Jeseniških novic je v članku Jeseniški projekti za zgled prišlo do napake pri navedbi vsote, ki so jo na Jesenicah doslej dobili iz evropskih in državnih virov. Pravilna številka je sedem milijonov evrov (in ne 70 milijonov), k temu pa lahko prištejemo še 2,2 milijona evrov, ki so jih dobili na zadnjem razpisu. Za napako, ki je nastala pri preračunavanju tolarjev v evre, se opravičujemo.

jeseniške novice

WWW.JESENICE.SI

Gorenjski Glas

Jeseniške novice so priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

STROKOVNA SODELAVKA
Božena Ronner, novice.jesenice@jesenice.si

UREDNICA
Urša Peternel, GSM: 041/370 942

UREDNIŠKI ODBOR:
Božena Ronner, Nataša Harej, Jaša Vari, Cveto Erman, Urša Peternel

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Trickel

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Dolžina prispevka za objavo ali pismo za rubriko Pisma bralcev sme obsegati največ tri tisoč znakov s presledki in ne sme biti daljši od ene tipkane strani formata A4.

Jeseniške novice št. 20/letnik II so priloga časopisa Gorenjski glas št. 88, ki je izšla 2. novembra 2007.
Jeseniške novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslane v vsa gospodinjstva v Občini Jesenice, izšle so v nakladi 18.000 izvodov. Tisk: Set, d. d., Ljubljana. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. [illegible] pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 8. do 19. ure / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,20 EUR, letna naročnina: 127,05 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v ceni je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Občinske novice

Eko kotiček

Nasveti za zeleno gospodinjstvo

Urša Peternel

V kuhinji uporabljamo celo vrsto čistilnih sredstev, ki močno onesnažujejo naravo, mnoga pa tudi škodujejo zdravju. Na spletni strani pesticidi.net smo našli nekaj nasvetov za zeleno gospodinjstvo.

Pri ročnem pomivanju posode tako varčujmo z detergenti za pomivanje posode in z vodo. Pomite posode ne brišimo, ampak jo pustimo, da se posuši na zraku. Pri strojnem pomivanju s posode najprej odstranimo vse večje ostanke hrane, tudi kavno usedlino. Uporabljajmo čistila brez fosfatov in klora. Posebna svetila za posodo niso potrebna, so samo nepotrebno breme za naš organizem in naravo. Namesto njih raje uporabljajmo kis in citronsko kislino.

Pri čiščenju štedilnika ali pečice v nobenem primeru ne uporabljajmo posebnih čistil, pri uporabi katerih reklame obljubljajo čudeže. Razjedajo kožo rok, dihala ter načenjajo kovino. Če pridejo ta čistila v oči, povzročajo nepopravljive okvare! Najbolj škodljiva so peneča pršila, ki povzročajo tako veliko škodo zdravju in naravi, da bi jih morali prepovedati.

Pomagamo si lahko s posodo z vročo vodo, ki smo ji dodali kis ali limonin sok in ki jo postavimo v pečico, da zavre. Ko se v notranjosti nabere veliko pare, ki razmehča umazanijo, pečico zbrišemo z mehko krpo.

Pri kuhinjskem odtoku je pomembno, da vanj ne mečemo ostankov hrane in drugih odpadkov. V odtok lahko občasno stresemo žlico jedilne sode in čeznjo zlijemo vrelo vodo. Dokaj močno in uspešno čistilo za odtoke lahko pripravimo tudi iz mešanice soli, sode bikarbone in kisa. Pustimo delovati vsaj pol ure, nato odtok splaknemo z vrelo vodo. Številna kemična čistila za razgradnjo umazanije v sifonih so najbolj agresivna od vseh čistil v kuhinji in zato zelo škodujejo naravi.

Učenje za vse generacije

Ob letošnjem tednu vseživljenjskega učenja je na Jesenicah potekalo kar 43 različnih prireditev.

Janko Rabič

Občina Jesenice že nekaj let sodi med najbolj aktivne izvajalce tedna vseživljenjskega učenja. S pomembnimi izkušnjami in zavzetim delom je organizacijski odbor letos uspešno izvedel že deseti teden, ki je obsegal 43 različnih prireditev in drugih dogodkov. Vključenih je bilo 14 različnih izvajalcev, ki so pripravili programe za ljudi vseh generacij. Letošnja tema se je navezovala na evropsko leto enakih možnosti za vse, glavni poudarek pa so ji dali na zaključni prireditvi v dvorani Gledališča Toneta Čufarja. Najprej so se z enominutnim molkom spomnili **Srečka Krča**, ki je od vsega začetka do letos vodil organizacijski odbor v občini Jesenice. Njegovo delo je bilo prežeto z učenjem, poučevanjem in prenašanjem izkušenj na sodelavce. Bil je prvi dobitnik priznanja Andragoškega centra Slovenije iz občine Jesenice.

Slavnostni govornik na prireditvi, župan občine Jesenice **Tomaž Tom Mencinger** je učenje izpostavil kot veliko družbeno vrednoto. "Znanje je lahko temeljna strateška prednost, ne le za državo, temveč tudi za občino. Samo z učenjem, veščinami in izkušnjami si bomo zagotovili trden družbeni razvoj. S tem skupnosti dajemo priložnost, da z močjo misli in spoznanj soustvarjamo možnosti za boljše življenje vseh nas."

Veliko pohval je jeseniškim organizatorjem letos spet izrekla **Zvonka Pangerc Pahernik**, ki je slovenska koordinatorka tedna vseživljenjskega učenja pri Andragoškem centru Slovenije. "Dejavnosti v okviru Tedna so pri vas vraščene v življenje občine. To vas krepi in pomembno vpliva na razvoj. Da ste uspešni, so dokaz številni nagrajenci iz vašega okolja. Skupaj s sodelavci neprestano izboljšujejo kakovost lastnega življenja ter okolja, v katerem živijo in delujejo," je poudarila.

Kulturni program na prireditvi je še enkrat utrdil letošnja prizadevanja izvajalcev, da evropsko leto enakih možnosti za vse udejanjajo v vsakdanjem življenju. Lepega aplavza so bili deležni izvajalci različnih narodnosti. S pesmijo in plesom se je najprej predstavila otroška folklorna skupina Rožle Kulturno športnega društva Hrušica. Sledili so nastopi skupin Kulturno športnega društva Bošnjakov Biser, Makedonskega kulturnega društva Ilinden, Kulturno prosvetnega in športnega društva Vuk Karadžič, večer pa je z nastopom zaokrožila skupina Varstveno delovnega centra Škrat z Jesenic.

S celotno izvedbo vseh aktivnosti je bila zadovoljna nova predsednica organizacijskega odbora **Maja Radinovič Hajdič**, letošnja nagrajenka Andragoškega centra Slovenije. "Prijetno sem bila presenečena nad velikim obiskom na posameznih prireditvah. Kot kaže, smo v organizacijskem odboru izbrali prave teme, ki so za ljudi zanimive in jih pritegnejo," je dejala nagrajenka.

AdriaticSlovenica

ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d.d.
je sodobna, druga največja splošna slovenska zavarovalnica z bogato in kakovostno ponudbo zavarovanj. Več kot pol milijonu zavarovancem želimo nuditi odlične zavarovalne storitve, najboljšo dodatno ponudbo in svetovanje.
V razvejano mrežo poslovnih enot po Sloveniji vabimo prodorne, motivirane in k uspehom naravnane

■ zastopniške kandidate (m/ž)
na področju MOJSTRANE in DOVJA
ter enega na področju KRANJSKE GORE

Od kandidatov pričakujemo:
- vsaj IV. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske, tehnične ali druge ustrezne smeri,
- sposobnost učinkovitega komuniciranja po telefonu,
- sposobnost učinkovit,e prodajne komunikacije,
- poznavanje uporabe orodij MS Office.

Ponujamo vam možnost:
- plačila odvisnega od uspešnosti,
- pridobivanja zavarovalniških znanj in komunikacijskih veščin,
- dokazovanja svojih sposobnosti,
- samostojnega organiziranja delavnega časa.

Z izbranim kandidatom bomo delovno razmerje sklenili za določen čas 1 leta, ob pridobitvi licence pa za nedoločen čas.

Če izpolnjujete pogoje za zasedbo delovnega mesta zastopniškega kandidata in če ste tudi komunikativni, samostojni in iniciativni, se nam lahko pridružite v urejenem in prijetnem delovnem okolju.

Več informacij o vsebini dela lahko dobite po **telefonu 04/281 70 00.**

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev nam pošljite v 8 dneh od objave na naslov: **Adriatic Slovenica d.d. Koper, Poslovna enota KRANJ, Kidričeva cesta 2, 4000 Kranj**. Kandidati bodo o odločitvi obveščeni v 8 dneh po sklenitvi pogodbe z izbranim kandidatom.

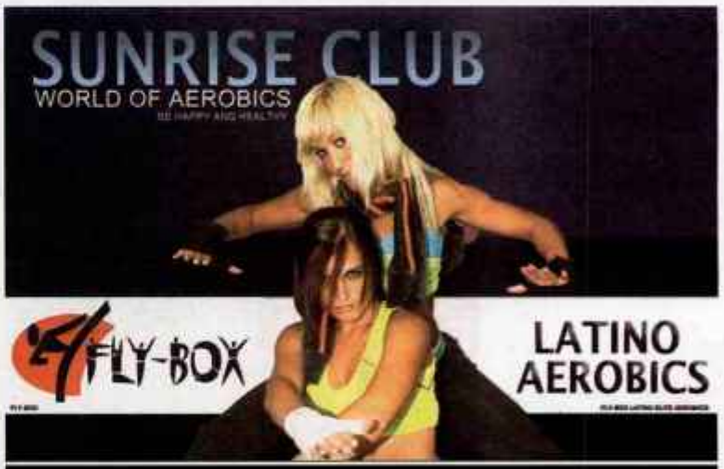

Oblikujte svoje telo in se zabavajte
s FLY-BOX-om, latino Elite Aerobiko in trebušnim plesom.
Za ženske vseh postav in vseh starosti!

FLY-BOX: aerobna, dinamična, raznolika vadba s posameznimi elementi borilnih veščin. Vadbo nadgrajujejo vaje z utežmi 0,5 kg in kolebnico, s katerimi izvajamo vaje za roke in zgornji del trupa. Vadba je koreografsko nezahtevna in primerna za vsakogar. Velik poudarek dajemo tudi na zadnjičnih in trebušnih mišicah. Na koncu sledi sprostitev s tai-čijem, jogo, virtualno relaksacijo ali masažo.

FLY-BOX LATINO ELITE AEROBICS: za vse, ki uživate v latino ritmih in se ob tem dodobra naplešete in spotite! Deluje na principu vaj, ki jim lahko sledi čisto vsak posameznik.

TREBUŠNI PLES: lahko se naučite pravega izredno čutnega, sproščujočega plesa.

Urnik si lahko ogledate na naši spletni strani www.sunrise-sport.com.
GSM: 031/340-631

Krajevna skupnost

Začeli obsežno obnovo kulturnega doma

Največja pridobitev bo nov vrtec, ki bo nared prihodnjo pomlad.

Janko Rabič

V Krajevni skupnosti Hrušica ugodno ocenjujejo potek letošnjih investicij, ki jih izvajata Občina Jesenice in Komunalna direkcija. V vzhodnem delu naselja so končali gradnjo kanalizacijskega kolektorja od gasilskega doma do špedicijskega platoja na Plavžu. Tako je sedaj celotna Hrušica priključena na kanalizacijsko omrežje do čistilne naprave. Letos so uredili novo parkirišče ob cesti ob železniškem nadvozu. Koristijo ga lahko predvsem prebivalci v starem delu naselja.

Sredi oktobra so začeli izvajati novo investicijo, ki obsega temeljito prenovo Kulturnega doma. Zgrajen je bil leta 1960, predvsem z udarniškim delom krajanov ter ob pomoči Občine Jesenice, Železniškega gospodarstva in Železarne Jesenice. Notranjost doma bo v celoti spremenila podobo. Največja pridobitev bo v spodnjem delu, kjer bo nov vrtec. Otroci se bodo po dolgih letih z neprimerne lokacije v starem delu Hrušice preselili v objekt, ki bo omogočal kvalitetno varstvo otrok skupaj in bo uporabljal tudi igrišča pred domom. Novi prostori za vrtec bodo nared prihodnjo pomlad. V spodnjem delu bodo še novi prostori za knjižnico z dnevno čitalnico. V zgornjih nadstropjih doma bodo prenovili prostore za sedež krajevne skupnosti in delo društev ter organizacij, načrtujejo pa tudi gradnjo več enosobnih in dvosobnih stanovanj.

Jeseniška zaplankanost

BoF

Si lahko mislite, da bi Bog pred vhod v nebesa postavil zapornico in po tistem dovolil vstopiti samo tistim posvečenim, ki bi jim podaril daljinca za odpiranje? Hja, če že ne vemo, kako je pred nebeškimi vrati (a bomo to zagotovo nekoč izvedeli ...), pa imamo tak primer pred nosom! Bogovi v belem iz zdravstvenega doma na Jesenicah so si v spregi z delavci upravne enote Jesenice in drugimi, ki so zasedli prostore nekdanje občinske stavbe na Plavžu, v začetku junija letos omislili zapornico. Horuk!, in je bila postavljena rampa na dobršnem delu parkirišča okoli stavbe. Javno parkirno površino, ki je namenjena vsem državljanom Slovenije ob opravkih v teh iz davkoplačevalske malhe plačanih službah, so si gospe in gospodje prilastili, ne da bi v gradnjo parkirišča investirali sam samcat cent, tolar ali dinar. Parkirišče se je uredilo z občinskim denarjem, kamor so hočeš-nočeš morali prispevati davkoplačevalci, ki so junija letos pred rampo obstali z dolgimi nosovi.

Kmalu po tistem se je direktorju Zdravstvenega doma Jesenice postavilo nekaj vprašanj v skladu z zakonom in pravili pridobivanj informacij javnega značaja, pa je občinarjem, ki so prav tako prejeli taka vprašanja, dejal, da na neumna novinarska vprašanja že ne bo odgovarjal. Prav, če ne bo dajal odgovorov na po njegovem neumna vprašanja, pa jih bo morda le moral iztisniti iz sebe gradbeni inšpektorici, ki se bo po prijavi motenja in uzurpacije javnih parkirnih površin najavila pri njem. Ali pa bo tudi njo odslovil, češ da naj mu ne zastavlja neumnih vprašanj? Saj se zaradi zapornice mnogi sploh ne bi obremenjevali, če bi bili oni, ki so se zaplankali, na svoji strani, stranke v uradih in pacienti na njim namenjenih parkirnih mestih v modri coni, drugi stanovalci v bližini zdravstvenega doma pa na svojih. A ni tako! Zaposlenim v zdravstvenem domu pa onim na upravni enoti in še drugim niso jasna pravila korektnega obnašanja. Zato svoje avtomobile pustijo za zdravstvenim domom okoli blokov, njihovi parkirni prostori za rampo pa so prazni! Da bi jim bilo mar za recimo voznika komunalnega tovornjaka, ki se muči ob odvažanju odpadkov izpred blokov, da bi pomislili, kako naj bi se reševalno vozilo v primeru nujne vožnje prebilo do vhodnih vrat ali pa da bi morali posredovati gasilci s svojimi vozili, ne, to gospodom iz velike stavbe na Plavžu ni mar! Na stanovalce blokov pod Murovo pa se tako ali tako požvižgajo! Glavno, da imajo oni nekaj metrov bližje do stranskega vhoda v stavbo!

Stanovalci blokov na Titovi, ki so razpotegnjeni pod Murovo in imajo na prostor okoli stanovanjskih objektov en sam vhod z glavne ceste, so menili, da če so si že gospodje navijačili svojo rampo, bi si jo lahko tudi oni. In bi bil seveda red, lahko bi govorili o ferpleju ter enakih možnostih za vse! "Kje pa!" so poskočili na Komunalni direkciji in dodali, da bodo ukrepali, naj se stanovalci malo pomirijo.

Potem so konec junija sestavili:

1. O odstranitvi zapornice na Občini Jesenice še nismo odločali. V zvezi z navedeno zadevo bomo sklicali sestanek, na katerem bomo sprejeli določene sklepe, v skladu z veljavno zakonodajo. (Teh določenih sklepov še danes ni!)
2. Občinski redar si je zadevo ogledal in ugotovil, da je zapornica še vedno v funkciji. (Kako? So mu mar posodili daljinec, da je pol ure dvigoval in spuščal zapornico?)
3. Občina Jesenice bo sklicala sestanek v čim krajšem možnem času. (Začenja se mesec november in po petih mesecih bi bil pa nemara res že čas!)
4. Občani lahko vložijo tako pisno kot ustno nasprotovanje postavitvi zapornice na Občino Jesenice, Komunalna direkcija, C. železarjev 6, Jesenice. (Bilo je vloženih več nasprotovanj, a do danes Komunalna direkcija ni ukrenila popolnoma ničesar!)

Da bi bili posebej pametni in se postavili na eno ali drugo stran, bomo spoštovanemu bralstvu prihranili, toda Komunalni direkciji bomo prav s pomočjo javnosti zastavili uganko, ki je, upamo, ne bodo mleli še nadaljnjih pet mesecev: ali imajo občani Jesenic prav tako kot tisti iz nekdanje občinske stavbe na Plavžu pravico postaviti zapornice pred parkirnimi mesti, ki jim pripadajo? Da ali ne? Ker če te pravice nimajo, jih nima niti zdravstveni dom niti upravna enota niti kdo drug in mora sporna zapornica pred javnimi parkirnimi površinami takoj na smetišče. Če pa zapornica med zdravstvenim domom in garažami reševalnih vozil ostane z blagoslovom Komunalne direkcije, potem imajo tudi občani Jesenic pravico do postavitve zapornic pred svojimi parkirnimi prostori, kajne?

Zapornica: dvigne se le posvečenim.

Odstirajo zgodovino Planine pod Golico

V letošnji Teden vseživljenjskega učenja v občini Jesenice je Ljudska univerza Jesenice vključila projekt raziskovanja kulturne dediščine v lokalni skupnosti. Po lanskem vzorcu na temo Kako so včasih živeli na Jesenicah? nadaljujejo raziskovanje v Planini pod Golico. To je kraj z bogato zgodovino, dogodki in ljudmi. Partnerja v projektu sta Občinska knjižnica Jesenice in Gornjesavski muzej. Člani študijskega krožka pri Ljudski univerzi Jesenice pod vodstvom mentorice **Gordane Trokič** so se skupaj z domačini nadvse resno lotili dela. 4. decembra, na dan, ko v Planini pod Golico praznujejo god svete Barbare, bodo predstavili brošuro z izbranim zgodovinskim gradivom. Prihodnje leto za praznik občine Jesenice pa bodo pripravili še razstavo. J. R.

Parkirni križi v okolici pošte

Eno najbolj zasedenih parkirišč je tisto ob jeseniški pošti, saj mnogi obiskovalci parkirajo skoraj na stopnicah stavbe (ki žal še vedno nima urejenega dostopa za invalide) pa po pločniku križem kražem ... Občasno pa se na drugi strani na urejenem parkirnem prostoru še vedno najdejo prosti parkirni prostori. J. P.

OKNA, VRATA IN ZIMSKI VRTOVI

STOPNIŠČNE IN BALKONSKE OGRAJE

PA&CO d. o. o.
Ulica Heroja Vendnika 22, 4270 JESENICE
tel.: 04/5861-680, e-pošta: pa-co@siol.net

Okna, vrata in zimski vrtovi
FINSTRAL

Kultura

Večerni zvon

V Domu upokojencev dr. Franceta Berglja so v letu 2000 ustanovili mešani pevski zbor, ki so ga poimenovali Večerni zvon. Zbor pridno vadi vsak petek pod vodstvom zborovodkinje **Metke Rutar Piber.** Domskim pevcem se je pridružilo še nekaj zunanjih prostovoljcev kakor tudi harmonikarica **Marjana Komelj,** večkrat pa jim zapoje še jeseniška primadona **Melita Jelen.** Seveda so oskrbovanci doma veseli svojih pojočih sostanovalcev na občasnih kulturnih prireditvah. J. P.

Letni koncert veteranskega pevskega zbora

V petek, 12. oktobra, je bil v baročni dvorani v Radovljici letni koncert, na katerem so se predstavili pevci in pevke veteranskega pevskega zbora območnega združenja Radovljica Jesenice. Pod vodstvom **Franca Podjeda** in **Metke Rutar Piber** so peli ljudske, ponarodele, domoljubne in borbene pesmi, pesmi trpljenja, upora in zmag slovenskega naroda. Kot gostje so na koncertu sodelovali še Gašper Primožič in Harmonikarski orkester Glasbene šole Radovljica. Koncert je spremljalo približno dvesto poslušalk in poslušalcev. Veteranski pevski zbor šteje 24 pevk in pevcev. V sedmih letih so nastopili več kot 120-krat. Novembra imajo koncert na Blejski Dobravi, dogovarjajo pa se tudi za nastop v Begunjah. R. K.

Fotografska razstava Walterja Tomaschitza

Fotografsko društvo Jesenice je povabilo k sodelovanju člana FK Visible iz Beljaka **Walterja Tomaschitza** in 12. oktobra so v Fotogaleriji Gledališča Toneta Čufarja odprli razstavo njegovih fotografij večjega formata. Avtor je član obrtniške zveze Ustvarjajočih umetnikov Avstrije ter član društva Visible za usposabljanje in oblikovanje umetniške fotografije v Beljaku. Je dobitnik kar nekaj pomembnih nagrad in priznanj, pripravil je že več razstav po Avstriji in tudi v Švici. Pri fotografiranju sta mu pomembna tako domišljija kot iskanje pestrosti in raznolikosti. Tokratna razstava je na ogled do 9. novembra. J. P.

Likovna razstava Eda Gregoriča

V razstavnem salonu Dolik na Jesenicah so v petek, 19. oktobra, odprli razstavo likovnih del člana **Eda Gregoriča** iz Kranja. Razstava bo na ogled do 14. novembra. Slikar sodi med bolj umirjene slikarje. Motive išče med mestnimi in vaškimi vedutami, marinami, v gorski pokrajini, domačijah in sakralnih objektih, pa tudi tihožitje je med njegovimi deli. Kot je zapisal likovni kritik **dr. Damir Globočnik,** avtor uporablja različne tehnike slikanja - barvni svinčnik, voščenke, akvarel in podobno. "Srečujemo se torej z različnimi načini slikarskega in risarskega pogleda na motiv, v katerem je vselej na delu tudi njegova razpoloženjska odslikava," je zapisal Globočnik. J. P.

Zlata žetev za Vox Carniolus

Na mednarodnem zborovskem tekmovanju v Italiji je zmagal v kategorijah ljudske in sakralne glasbe.

Andrej Černe

Na mednarodnem zborovskem tekmovanju "IN ... CANTO SUL GARDA" v Rivi del Garda v Italiji je komorni zbor Vox Carniolus nastopil v kategorijah tradicionalna (ljudska) glasba in sakralna glasba ter v obeh zmagal. Uspeha se veselimo z vsemi, ki nas razumejo, podpirajo in imajo glasbo radi. Prvi nastop na mednarodni sceni potem, ko je zbor opozoril nase na Naši pesmi spomladi v Mariboru, ni le potrditev uspešnega dela, ampak korak, ki razkriva razsežnosti in daje možnosti, da postaneš del mednarodne družčine, zaljubljene v petje oziroma glasbo nasploh. Druženje in okolje navdihujeta in polnita z adrenalinom tako močno, da le zrela, topla in umirjena beseda Micheleta vrača v realnost pred sprostitvijo čustev, nabitih z energijo. Vselej ni šlo. Na nastopih smo si dali duška, da sta si "odmev" zadnjih taktov in aplavz podala roki, ko smo se s povečanim srčnim utripom vračali z odra. Podobno je bilo tudi na zaključnem koncertu, kjer je tisočglava množica kritičnih poznavalcev - udeležencev tekmovanja navdušeno pozdravila najboljše v pričakovanju lastne potrditve med nagrajenimi.

K znatnemu deležu visokih priznanj za Slovenijo sta prispevala tudi Dekliški zbor Gimnazije Kranj in Mešana pevska skupina dr. France Prešeren iz Žirovnice.

Po zaključku je stroka obstopila zbor in našega dirigenta Micheleta z vrsto pohval, zanimivih vprašanj ter povabil k sodelovanju v Veroni, Rusiji na Švedskem in ZDA. Med tem so prek mobilnikov že prispele čestitke. Med prvimi nas je poklical župan Tomaž Tom Mencinger. Posebej smo bili veseli čestitk prijateljev, skladateljev, katerih skladbe smo predstavili, in naše pevske konkurence, katere del smo postali. Občutek, da je slovensko zborovsko petje v svetovnem vrhu, dviguje in potrjuje samozavest, uspeh pa jo osmišlja.

Simbolično se je potrdilo razmišljanje pred letom dni, ko smo izbrali naslov prve zgoščenke Zrelo je ... Tedaj smo v dvomih pritrdili tej izbiri. Na Naši pesmi smo si utrgali cvet, v Gardi pa poželi "zrelo". Čeprav piscu teh vrstic izbor istoimenske skladbe za zaključni nastop najprej ni bil najbolj po volji, je spomin na simbolično odločitev navdihujoče odtehtal. Ob vrnitvi v hotel sta se razsežnost in razkošje talentov drugih glasbenih zvrsti in njihovih ritmov prešerno razpotegnila do jutra na obali Gardskega jezera. Za nas, pevce in dirigenta, so trenutki slave kratki, saj so priprave na samostojni koncert, ki ga bomo izvedli 20. januarja 2008 v veliki dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani, intenzivne. Delovna vnema, ki jo krasi spomin na uspešno epizodo, je povabilo našim novim upom. Če so morda bolj od strani spremljali priprave, sedaj lahko strnemo vrste in skupaj naredimo nov korak.

Novo zlato za pihalni orkester

Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora je osvojil prvo mesto in denarno nagrado na mednarodnem tekmovanju v Novem mestu.

Štefi Muhar

Od 19. do 21. oktobra letos je v Novem mestu potekalo 3. mednarodno tekmovanje pihalnih orkestrov v koncertnem igranju Slovenija 2007, ki so ga organizirali Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Mestna občina Novo mesto in Zveza slovenskih godb. Na tekmovanju je sodelovalo 16 ljubiteljskih pihalnih orkestrov iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Avstrije, Poljske in Litve. Mednarodna zasedba sodnikov iz Nemčije, Švice in Slovenije je ocenjevala intonacijo, zvok orkestra, ritem in doslednost v tempu, tehniko igranja, dinamiko in fraziranje ter umetniški vtis nastopa. Orkestri so bili razporejeni v tri težavnostne stopnje. Vsak orkester je zaigral štiri skladbe, od tega dve predpisani in dve po lastnem izboru. Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora si je letos zadal težek izziv, kar dve tekmovanji. Po zlatu v Ormožu so nastopili tudi v mednarodni konkurenci v Novem mestu. S skladbami Raya Lombrette Circus around the world, Vinka Štrucla Bagatela, Pierra LaPlanta In the forest of the king in Jacquesa Offenbacha Orpheus in the underworld je osvojil 1. mesto v svoji skupini in tako osvojil še denarno nagrado.

Dirigent in umetniški vodja orkestra **Domen Jeraša** je takole ocenil napore svojih godbenikov: "Če dirigent ve, kaj počne, če mu orkester zaupa, potem obstaja velika možnost za uspeh. To se je udejanjilo na mednarodnem tekmovanju godb v Novem mestu. Zahvala gre vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu dosežku!"

Profesor Zupan, sodnik iz Slovenije, je v kasnejšem pogovoru poudaril, da je orkester vidno napredoval: "Lepo vas je bilo poslušati. Pohvaliti je treba solistki na klarinetu in oboi, mestoma sem pogrešal več čustev v interpretaciji, kar pa je odvisno od posameznih godbenikov, ne dirigenta. To preprosto imaš v sebi ali pa nimaš."

Alojzij Mušič, župan mestne občine Novo mesto in predsednik organizacijskega sveta, je med drugim dejal: "Prav glasba je tisti del kulture, ki igra pomembno vlogo že od nekdaj; s svojim poslanstvom namreč izobražuje in zabava. V ta vrtinec pa z vsakim dogodkom posebej posrka tiste, ki so ji pripravljeni prisluhniti. Med vidnejše kulturne popestritve v našem mestu sodijo tudi nastopi in tekmovanja pihalnih orkestrov. Prireditev, kot je mednarodno tekmovanje pihalnih orkestrov, pa ima še širše razsežnosti, saj ruši občinske in celo državne meje ter s tem plemeniti sodelovanje. Tovrstna srečanja zato predstavljajo stičišče različnih mnenj, idej, rešitev in potrditev."

In še vesela novica: Sklad pripravlja za prihodnje leto tekmovanje v izvajanju Avsenikovih skladb, ki bo potekalo na Bledu. Pred orkestrom je nov izziv, ki se mu gotovo ne bo izognil.

Novosti s knjižnih polic

Veronika Osredkar

György Dragoman je obetaven madžarski pisatelj mlajše generacije. Roman Beli kralj je v prevodu Jožeta Hradila njegov prvi v slovenščini (Didakta, zbirka Gostosevci). Dogaja se v času totalitarizma, ko očeta dečka Džata režimska policija odvede v zloglasno delovno taborišče. Roman sestavlja več zgodb, ki jih pripoveduje enajstletni deček, in tako na svojevrsten način slika osebno in družbeno tragiko mračnega obdobja.

Po zgradbi in vsebini nekoliko podoben je roman Zgodba gospoda Sommerja pisatelja **Patricka Süskinda**, avtorja kultnega romana Parfum. Tudi tu gre za prvoosebno otroško pripoved, s katero pisatelj razmišlja o krivdi in upanju po koncu druge svetovne vojne (Celjska Mohorjeva družba).

Feri Lainšček, letošnji dobitnik nagrade kresnik, je v mednarodno zbirko Miti (v Sloveniji jo izdaja založba Mladinska knjiga) prispeval roman Nedotakljivi. V njem je mojstrsko popisal mit o Ciganih, ki so skovali žeblje za križanje Kristusa.

Cukrarska ulica je zadnji del Kairske trilogije egipčanskega pisatelja nobelovca **Naguiba Mahfouza.** Z njo se končuje obsežna kronika družine premožnega kairskega trgovca Ahmeda, z njo pa tudi pripoved o Egiptu, njegovih burnih časih in silnih družbenih spremembah (Založba /cf.)

Pankrt iz Istanbula je drugi roman v angleščini priznane turške pisateljice **Elif Shafak.** Roman, v katerem so v ospredju usode žensk različnih generacij, si je poleg priznanj prislužil tudi obtožnico v Turčiji, ker naj bi žalil turška nacionalna čustva. Pisateljica namreč poleg zgodb svojih junakinj piše tudi o turškem nacionalizmu in armenskem genocidu (založba Sanje).

Izšla je tudi knjiga **J. J. Tolkiena** Hurinova otroka, ki jo je za izdajo pripravil pisateljev sin. Zgodba se dogaja daleč pred časom iz Gospodarja prstanov, gre pa seveda prav tako za fantazijski roman, poln spletk, prekletstev in pravljičnih bitij. Delo je prevedel Branko Gradišnik, izdala pa Mladinska knjiga.

Kultura

Sto deset let gledališke dejavnosti na Jesenicah

Leta 1897 je v takratni vasi Jesenice začela delovati gledališka družina.

Joža Varl

Ob letošnjih jubilejnih Čufarjevih dnevih - festivalu ljubiteljskih gledališč - praznujemo tudi 110-letnico gledališke dejavnosti. V takratni vasi Jesenice je oktobra 1897 v okviru Katoliškega delavskega društva Jesenice poleg pevskega zbora in kovinarske godbe začela delovati tudi gledališka družina. Razen med prvo in drugo svetovno vojno je delovala stalno in se uveljavljala v domovini in zunaj meja. Še zlasti v takratni avstro-ogrski monarhiji in ob grobih poskusih germanizacije naših krajev se je gledališka dejavnost vključevala v prizadevanja za uveljavljanje slovenskega jezika in slovenske kulturne in nacionalne identitete.

Že pred prvo svetovno vojno se je na Jesenicah uveljavljalo tudi Gledališko društvo, ki je v štirih sezonah odigralo petdeset predstav in dejavnost pred vojno sklenilo s farso Ivana Cankarja Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. Po vojni je med prvimi začel delovati dramski odsek Delavskega izobraževalnega društva Svoboda Jesenice in odigral dramo Ivana Cankarja Kralj na Betajnovi. Kot zanimivost naj dodam, da je tudi po drugi svetovni vojni ustanovljeno Slovensko gledališče (sedanji GTČ) kot otvoritveno predstavo 8. decembra 1945 zaigralo isto delo.

V letih 1920-1941 sta na Jesenicah poleg že omenjenega delavskega odra zelo uspešno delovali gledališka skupina pri jeseniškemu Sokolu, kjer so uprizarjali tudi operete, in gledališka družina "Aljaž" pri Krščanskemu delavskemu društvu v Krekovem domu.

Nagrajena predstava Kralj Arthur in sveti gral

Izreden razmah pa je gledališka dejavnost doživela po drugi svetovni vojni v okviru na novo ustanovljenega Slovenskega ljudskega gledališča. Že v prvi sezoni 1945/46 so odigrali enajst premier z 82 ponovitvami, vedno pred razprodano dvorano. Nekaj sezon po vojni je uspešno deloval še delavski oder pri jeseniški Svobodi, ki se je uveljavila tudi z zelo uspešno lutkovno dejavnostjo - marionetami. Omeniti moram tudi letno gledališče Ukova, kjer so zlasti uspešno zaigrali združeni gledališčniki Sketovo Miklovo Zalo in dramo Bratka Krefta Velika puntarija.

Gledališko dejavnost na Jesenicah nadaljuje Gledališče Toneta Čufarja, ki je ob organizacijskem odboru tudi nosilec Čufarjevih dnevov - festivala ljubiteljskih gledališč. To vlogo so si nedvomno pridobili z redno in kvalitetno dejavnostjo. Jeseniško gledališče je bilo v letih 1961, 1963 in 1965 izbrano za najboljše ljubiteljsko gledališče v nekdanji Jugoslaviji in je ljubiteljsko gledališko dejavnost Jugoslavije zastopalo na festivalih najboljših ljubiteljskih gledališč iz vse Evrope v Monaku (1961), Pesaru (1963) in Gentu (1965). Sledile so še številne uvrstitve na slovenska Linhartova srečanja najboljših slovenskih ljubiteljskih gledališč. Letošnje jubileje so kronali še na 46. Linhartovem srečanju septembra, ko jim je mednarodna žirija dodelila glavno nagrado matiček za najboljšo predstavo v celoti Kralj Artur in sveti gral v režiji Gregorja Čušina.

Čufarjevi dnevi - festival ljubiteljskih gledališč je postal slovenska manifestacija najboljših ljubiteljskih gledališč ob veliki podpori obiskovalcev in priznanjih udeleženih gledališč. To pa so najlepše čestitke za 20. jubilejne dneve in zahvala organizacijskemu odboru in izvajalcu Gledališča Toneta Čufarja Jesenice.

Dvajseti Čufarjevi dnevi

Potekali bodo med 14. in 19. novembrom na Jesenicah.

Branka Smole

Letos mineva 80 let, odkar je Tone Čufar začel zahajati v delavsko prosvetno društvo Svoboda Jesenice in začel aktivno delovati v dramskem odseku. Igralci so leta 1927 prav z njegovo socialno dramo Jutranja molitev v režiji Franca Škrlja začeli novo gledališko sezono. Delavstvo je Jutranjo molitev z navdušenjem sprejelo, saj jim je na odru razkrila lastno življenje in trpljenje v tovarni. Drama je ob gledanju sprožala spontane čustvene izzive in je bila deležna velikega povpraševanja. Kljub temu pa Čufar ni dovolil veliko igrati, ker je bila po njegovem mnenju drama začetniška, resnično težka in slaba.

Zelo dobro se je med slovenskimi ljubiteljskimi gledališčniki "prijel" tudi Čufarjev festival, ki povezuje ustvarjalne niti slovenskih in zamejskih gledaliških ustvarjalcev. Aplavzi in druženje so edino in hkrati največje plačilo nastopajočim. No, če "pade" kakšna nagrada, še toliko bolje.

Dvajseti Čufarjevi dnevi prinašajo nekaj simbolike. Prvo in zadnjo besedo bo imel Linhart in z njim domače gledališče, igralci Gledališča Toneta Čufarja, ki bodo za uvod na oder postavili "Matička", za zaključek pa Županovo Micko. Ta veseli dan ali Matiček se ženi bo uvodna in hkrati že prva tekmovalna predstava v izvedbi jeseniškega gledališča. Županova Micka pa ne bo tekmovalni projekt, pač pa slovesnost ob jubileju, ob 20-letnici Čufarjevih dnevov. Projekt povezuje in združuje v en večer, en jezik, eno predstavo tri gledališča iz treh držav: Avstrije, Italije in Slovenije. Lahko si predstavljate, da delo ni bilo lahko, da ni bilo tako zlahka uskladiti časa in možnosti za srečanje, da so bili jekleni konjički kar naprej vpreženi, predvsem pa, da je imelo glavno besedo neizmerno veselje do gledališča in ne nazadnje spoštovanje ideje, ki jih je združila. Pri rojstvu omenjene Županove Micke sodeluje malodane "vsa Slovenija": režiser **Emil Aberšek** iz Nove Gorice, svetovalka za govor **Alenka Bole Vrabec**, skladatelj, glasbenik in korepetitor **Franc Podjed** z Bleda, koreograf **Janez Mejač** iz Ljubljane, igralci pa iz Štandreža v Italiji, Šentprimoža v Avstriji in seveda domačih Jesenic. Tale "naša Micka" bo res rojena v posebnih razmerah, zato si brez dvoma zasluži tudi kanček vaše pozornosti.

Županova Micka ne bo tekmovalni projekt, pač pa slovesnost ob jubileju, ob 20-letnici Čufarjevih dni. Projekt povezuje in združuje v en večer, en jezik, eno predstavo tri gledališča iz treh držav: Avstrije, Italije in Slovenije.

Tako imamo mejnike, začetek in konec 20. Čufarjevih dnevov, vmes pa bodo na ogled tekmovalne predstave, ki jih je po selektorskem ogledu devetnajstih predstav predlagal univ. dipl. dramaturg **Alen Jelen**.

Spomin na 65. obletnico smrti Toneta Čufarja

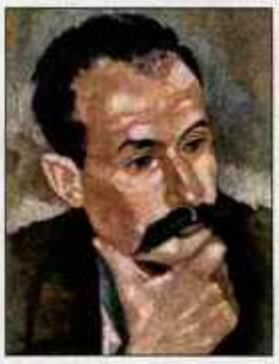

Po šestih tednih internacije v italijanskem taborišču Gonars so karabinjerji 37-letnega pisatelja, pesnika in publicista Toneta Čufarja 10. avgusta 1942 odpeljali v Ljubljano, od tam pa naslednji dan proti italijansko-nemški meji, da bi ga v Šentvidu izročili nemškemu Gestapu. Ob predaji je vklenjeni Čufar poskušal zbežati, toda na begu so ga pokosili gestapovski streli. J. V.

Ranjeno srce (vajenec toži)

Vsi moji dnevi so neznosno dolgi,
v delavnici brez sonca mi teko,
ob kletvah pomočnikov, psovkah mojstra,
med kvantami, ki srce mi žgo.
Najmlajši, najslabši sem od vseh,
a mi nalagajo najtežja dela;
največ prahu posrkam vase,
lačen sem, lačen in svet sovražim,
ki mi življenje uničuje,
ga zastruplja, zagrenjuje...
Obup se me loteva,
a mu zdaj ne klonem,
še je volja v meni,
da prestanem leta
žalosti, trpljenja
in v življenju novem
želje po lepoti,
soncu in radosti
si nekoč utešim.

Predstave na letošnjih Čufarjevih dnevih

Jaroslav Hašek: **Prigode dobrega vojaka Švejka**, režija: Gojmir Lešnjak - Gojc; Šentjakobsko gledališče Ljubljana

Ray Cooney: **Denar z neba**, režija Srečko Centrih; Gledališka skupina KD Ivan Kaučič Ljutomer

Georges Feydeau: **Gospod lovec**, režija Miha Alujevič, Amaterski gledališki ansambel KUD Zarja Trnovlje-Celje

Heiner Müller: **Hamlet stroj**, režija Svit Vurberški & Co, Gledališče Gnosis, MKUD Ivan Cankar, II. Gimnazija Maribor

Milan Jesih: **Stevardesa**, režija: Jaka Andrej Vojevec, KD Janez Jalen, Notranje Gorice-Plešivica

Milena Olip: **Iz spomina** (konstrukt sodobne slovenske in svetovne poezije), režija: Michael Kristof, Mladinska gledališka skupina KPD Planina v Selah, Koroška, Avstrija

Michale Frayn: **Hrup za odrom**, režija: Matija Milčinski, Loški oder, Škofja Loka

Drama Polom kot radijska igra

Čufarjeva drama Polom, ki so jo jeseniški igralci nadvse uspešno ambientalno uprizorili ob stoletnici rojstva Toneta Čufarja (14. novembra 2005) v tovarniškem obratu Acronija, bo ob letošnjih 20. Čufarjevih dnevih doživela še eno zanimivo preobrazbo, in sicer v tonski izvedbi. Predstavo je posnela ekipa Radia Slovenija. Tako bo med dogodki jubilejnega festivala tudi javno predvajanje radijske igre Polom.

Šport

Uspešen tekač veteran

Od 4. do 7. oktobra so v mestu Plovdiv v Bolgariji potekale Atletske balkanske igre za veterane. V slovenski reprezentanci je uspešno nastopil tudi član Atletskega kluba Jesenice **Tomaž Majer.** V kategoriji do 45 let je nastopil najprej v teku na 10 km in osvojil odlično 3. mesto in s tem bronasto medaljo. V teku na 1500 m pa je le malce zaostal za bronom in osvojil četrto mesto. V konkurenci reprezentanc iz desetih držav sta oba rezultata imeniten uspeh. Tomaž pa je pred dnevi tekmoval tudi v Murski Soboti na državnem prvenstvu v cestnem teku na 10 km, kjer je osvojil tretje mesto. Tomaž Majer je že začel priprave na Evropsko veteransko prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Ljubljani. Sicer pa vabi vse tekaške navdušence, da se vključijo v Atletski klub Jesenice, ki sedaj že tri leta aktivno deluje na področju tekmovalne atletike, v svoje vrste pa vabijo tudi starejše. Kot pravi Tomaž, je skupen tekaški trening bolj zabaven. Torej vsi, ki aktivno tečete in želite podrobnejše informacije, pokličite na GSM 041/205 022. B. J.

PARTIZAN Jesenice
Društvo za telesno vzgojo
in športno rekreacijo - prijave na tel.: 04/583 16 51
ali e-pošta: info@partizan-jesenice-drustvo.si

Dopolnjen urnik programov

JUDO - tekmovalni
Ponedeljek-petek ob 20.30
Program je namenjen tekmovalcem, ki želijo dosegati vrhunske rezultate.

FITNES
Ponedeljek-petek 9.30-12.30 in 15.30-21.30
ter sobota 9.30-12.30
Poleg proste samostojne vadbe vam omogočamo tudi vodeno posamezno ali skupinsko vadbo s prostimi utežmi ter na trenažnih in kardio napravah.

BADMINTON
Ponedeljek-petek 9.00-15.00 in sobota 9.00-13.00
Program je namenjen tekmovalcem, ki želijo dosegati vrhunske rezultate.

SAVNA
Ponedeljek-petek 9.00-21.00 in sobota 9.00-13.00
Našim članom omogočamo tudi sproščanje telesa in duha v društveni savni ob predhodni rezervaciji termina.

OPTIKA MESEC
OČESNA AMBULANTA
Titova 31, Jesenice,
tel.: 04/5832-663

GG
mali oglasi
04/201 42 47,
e-pošta: malioglasi@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

Kako in kdaj naj vadimo na trimski stezi?

Treba je upoštevati načelo postopnosti in prehajati od lažjega k težjemu ter od manj zahtevnih gibalnih nalog k bolj zahtevnim.

Zoran Kramar

Vadbo na trim stezi sestavljata v glavnem hoja in tek, vendar pa jo koristno dopolnjuje tudi izvajanje posameznih gimnastičnih vaj in gibalnih nalog ali drugih športno rekreativnih aktivnosti. Posamezne gimnastične vaje se izvajajo glede na postavljena orodja in naprave na postajah vzdolž trim steze. Vadeči lahko izpušča posamezne naloge, če meni, da so zanj prezahtevne, oziroma ustrezno zmanjša obremenitev med vadbo. Najpomembneje je, da se vsak posameznik, preden se odpravi na trimsko stezo, posvetuje s svojim zdravnikom, saj se moramo le zdravi odločiti za vadbo. Poleg tega je treba upoštevati načelo postopnosti (prehajati od lažjega k težjemu ter od manj zahtevnih gibalnih nalog k bolj zahtevnim). Obremenitev in intenzivnost vadbe sta odvisni od pripravljenosti organizma na določene psihofizične napore, od stopnje osvojenosti gibalnih nalog, od tako imenovanih psihofizičnih sposobnosti (stopnje prilagoditve srca in ožilja, dihal, živčnomišičnega sistema ter drugih organskih sistemov). Prav tako sta tempo in ritem vadbe odvisna od starosti in spola ter splošnega počutja. Vadba na trim stezi poteka lahko organizirano v rekreacijskih skupinah (pod vodstvom strokovnjaka) ali pa udeleženci vadijo individualno. Priprava na vadbo se začne že doma z izbiro primernega oblačila in obutve. Prihod na trim stezo izkoristimo za ogrevanje oziroma za pripravo na večje napore.

Pomembno je, da se določen čas na začetku vadbe posveti ogrevanju (z lahkotnim tekom in hitro hojo postopoma pospešimo krvni obtok in srčni utrip, vključimo posamezne gibalne centre ter centre za koordinacijo gibanja v centralno živčnem sistemu, povečamo delovno sposobnost mišičnega tkiva, kar omogoči posamezniku, da lažje opravlja težje naloge. Pred vsako intenzivnejšo vadbo ali fizičnim naporom se priporoča izdatno ogrevanje; učinke ogrevanja lahko spremljamo tudi z merjenjem frekvence srčno žilnega sistema, po ogrevanju naj bi se število srčnih utripov povečalo približno na 120. Z ogrevanjem se bomo izognili poškodbam in kasneje bolečim mišicam. Ogrevanje naj bi trajalo pet do petnajst minut, lahko pa tudi dlje.

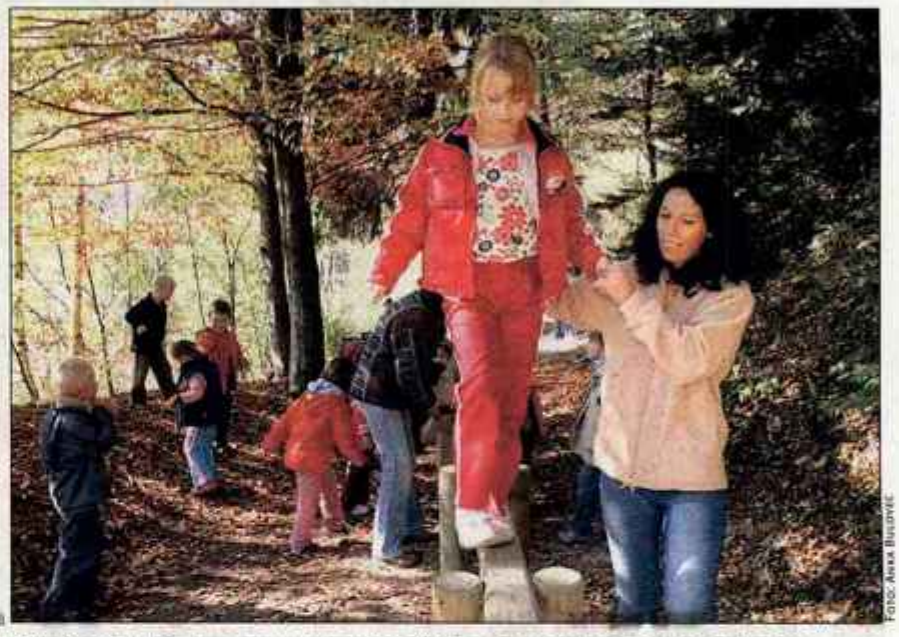

Foto: Anja Bugovič

Skupina Zajčki ob lepem vremenu redno prihaja na prenovljeno jeseniško trim stezo.

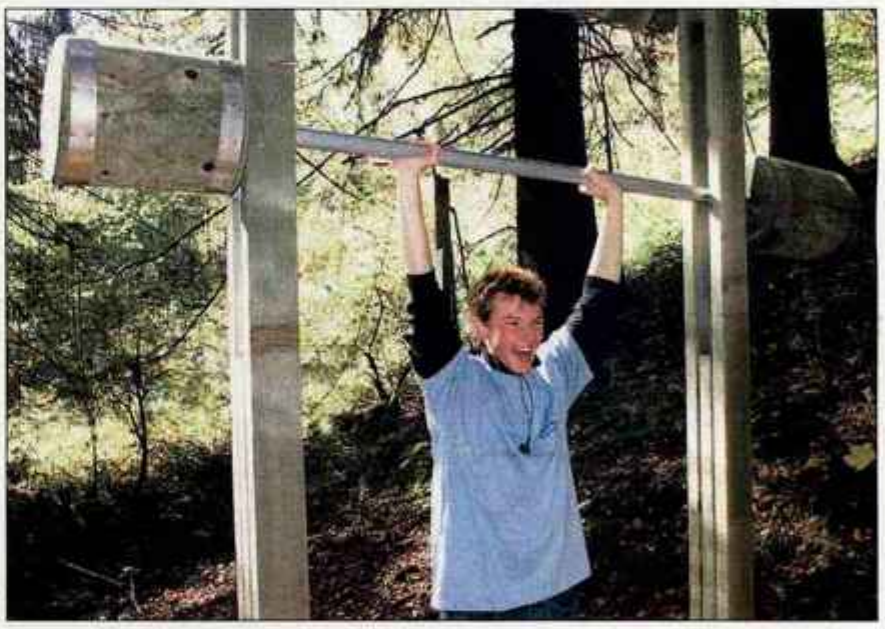

Demonstrator Peter je pokazal, kako se pravilno vadi.

Nato sledimo posameznim postajam, na katerih izvajamo različne gimnastične vaje. Pri tem pa je pomembno, da pazimo na ritmično dihanje (pri nobeni vaji ne smemo zadrževati sape). Naloge so izbrane tako, da na poti od postaje do postaje obdelamo vse mišične skupine in celostno učinkujemo na ta pomemben organski sistem. Ob krepilnih gimnastičnih vajah in gibalnih nalogah pa so na trimskih stezah predvidene tudi take vaje, ki pridejo prav v vsakdanjem življenju (naskakovanje, preskakovanje, visenje in druge). Intenzivnost vadbe, ki je postopoma naraščala, pa doseže svoj vrh približno na začetku druge polovice trimske steze (FSU = 140-160/udarcev na minuto). V tem delu tudi hitreje tečemo od postaje do postaje in delamo težje gibalne naloge. Med zadnjimi postajami zmanjšamo tempo teka in preidemo v hojo, prav tako na zadnjih postajah delamo lažje gimnastične vaje. Zaključek vadbe opravimo na znatno nižji ravni delovanja posameznih organskih sistemov. Skupna vadba naj bi trajala približno šestdeset minut. Eno osnovnih načel se glasi, da moramo vaditi redno, in sicer tako, da smo na začetku vsak drugi dan na trim stezi, potem pa naj bi vadili dva do trikrat na teden. Večkrat se pojavlja vprašanje, kako naj pričnejo vaditi začetniki. Pred začetkom vadbe se je treba najprej preizkusiti v hoji in teku, pri čemer moramo biti pozorni na število srčnih utripov na minuto in na dihanje. Ko imamo dovolj moči, pa postopno povečujemo število in intenzivnost ponavljanja vaj na posameznih postajah.

Skupna vadba naj bi trajala približno šestdeset minut. Eno osnovnih načel se glasi, da moramo vaditi redno, in sicer tako, da smo na začetku vsak drugi dan na trim stezi, potem pa naj bi vadili dva do trikrat na teden.

Šport

Slavje na derbiju v Podmežakli

Prejšnji petek smo dočakali prvi letošnji slovenski hokejski derbi v dvorani Podmežakla, Gorenjci pa smo se veselili zaslužene zmage Acronija Jesenic z rezultatom 4 : 3.

Čeprav navijačev ZM Olimpije ni bilo prav veliko, je bilo varovanje močno poostreno, policisti pa na vsakem koraku.

Navijači so prišli iz vseh koncev Slovenije, večini pa je srce utripalo za rdeče.

Kot je običaj na derbijih, je hokejistom na ledu nekajkrat zavrela tudi kri.

Prelepa Gorenjska je spet postala obvezen zaključek ob slavju domačih.

Tekmo sta si skupaj ogledala Peter Rožič in Jure Košir, nasmejani smučar Jure pa je med odmori sprejemal tudi čestitke ob rojstvu tretjega otroka, sina Jalna.

Hokejisti Acronija Jesenic po zmagah znajo poskrbeti tudi za primerno slavje, ki se začne že na ledu.

I. Besedilo: Vilma Stanovnik, foto: Tina Dokl

Navkljub skeptikom so jeseniški hokejisti odlični!

Tako kot je možno izreči pohvale tem na ledu, je treba potrepljati po ramenih in iskreno stisniti dlani tudi onim na tribunah.

BoF

Pojdimo lepo po vrsti in si nalijmo čistega vina: **Aaron Fox**, 40, **David Rodman**, 29, **Jean-Philippe Pare**, 25, **Marcel Rodman**, 21, **Tomaž Razingar**, 20. Ne, ne, to niso njihova leta! Peterice hokejistov, ki so v lanski ligi EBEL dosegli 135 od 194 ali 70 odstotkov vseh golov za Acroni Jesenice, v novi sezoni ni v rdečem dresu. Tudi trener **Matjaž Kopitar** je odšel, pa cel kup pravno formalnih, delno lokalno zaplankanih in drugih frustracij je bilo pred sezono 2007/2008. Na zdravje s čistim vinom in konec dober, vse dobro? Sploh še ni konec, pa je že dobro. Kaj dobro! Odlično!

Novemu trenerju Acronija **Kimu Collinsu** je predvsem s tradicionalnim rusko naravnanim pogledom na hokej vedno pametna srenja teoretikov oziroma nediplomiranih trenerjev s tribun napovedovala, da se bo kaj kmalu lotil pakiranja kovčkov. Seveda, prav dobro ga nihče ni poznal, o njegovih dosežkih se ni vedelo skoraj nič, tistih tujcev, ki jih je privlekel s seboj, pa ni nihče jemal resno. Ampak prav ta pametujoča srenja je že pred tem napovedovala, da se bo športni direktor **Matjaž Mahkovic** s sodelavci in ne nazadnje tudi s predsednikom **Dimitrijem Picigo** potegnil iz Podmežakle kot smrkelj po ogradi. In kaj zdaj, gospodje?

V tem trenutku se je na Jesenicah izoblikoval kolektiv, ki se samoeduktivno, kot pravijo strokovnjaki za pedagogiko, uči iz dneva v dan, s treninga v trening. Tudi publika se je začela sicer počasi, a vendar spogledovati z racionalnim in pragmatičnim razmišljanjem: seveda, odšla je peterica, kar ne pomeni, da jih prihodnje leto morda ne bo nazaj, vsaj koga od njih. Toda v našem dresu so fantje, ki ga nosijo s ponosom in mi z njimi! Še več, ne hodi se na hokej zato, da se gleda igro nasprotnika, temveč zato, da se pomaga svojemu moštvu. To je preskok v miselnosti, ki so ga posamezniki na tribunah, ki se štejejo v tisočih, morali narediti vsak sam pri sebi. Tako kot je možno izreči pohvale tem na ledu, je treba potrepljati po ramenih in iskreno stisniti dlani tudi onim na tribunah. Gleda se jeseniški hokej v ligi EBEL, ne razmišlja se o nasprotnikih, temveč o lastni igri, ki za Jeseničana pomeni identiteto. Zakaj bi se bal drugih, ko lahko verjamem vase?

Mimo napovedi pesimistov, strokovnjakov, skeptikov, predvsem pa domačih nergačev je jeseniški hokej letošnjo sezono stopil na led lige EBEL s trdnim korakom, predvsem pa jasnim ciljem. Tekmovalnega uspeha ni treba komentirati, tega prikažejo lestvice, statistika in druga navlaka suhoparnih številk. Uspeh nove uprave, dobro delo trenerskega štaba in odlične predstave akterjev na ledeni ploskvi so sestavile mozaik z navijači na tribunah. Zgodil se je moment, ki zagotavlja prijetno zimo ob toplih mislih in vročem navijanju v dvorani Podmežakla. In prav to smo potrebovali, mar ne?

Gledamo jeseniški hokej doma in na tujem.

Navijaška mora

Suzana P. Kovačič

komentar

Po nekaj letih sem si prejšnji petek v živo ogledala derbi med hokejisti Acroni Jesenic in ZM Olimpije v dvorani Podmežakla. Vstopnici sem v predprodaji kupila za tja, kamor tudi sama sodim, na stojišča med jeseniške navijače. Z možem sva bila slabo uro pred začetkom tekme pred dvorano, saj so preko medijev obveščali, da je dvorana razprodana. Množica obiskovalcev prireditve pa ne bi smela predstavljati težav v primeru dobre organizacije, kar pa tokrat ni bila. Ne oporekam temu, da so reditelji vsakega obiskovalca dodobra pregledali in da je bila za varnost potrebna cela četa Posebne policijske enote. Ne razumem pa, da organizator ni predvidel in pravočasno odprl vseh vhodov na strani stojišč ter temu primerno zagotovil zadostno število rediteljev. Slaba volja čakajočih pred dvorano - padale so tudi težke besede - se je stopnjevala, saj se je tekma že začela, precej obiskovalcev pa nas je bilo še vedno zunaj. Zamudila sem skoraj dvajset minut tekme. Čudim se organizatorju, Hokejskemu klubu Acroni, da je prišlo do takega kaosa, saj dvorana ja ni bila prvič razprodana. Tudi v dvorani ni bilo kaj dosti bolje, saj ni bilo nikogar, ki bi pomagal usmerjati obiskovalce. Tako se je zgodilo, da je bila zgornja polovica stojišč nabito polna, spodaj je bilo pa še nekaj "lufta".

Nič bolje ni bilo po koncu tekme. Dokler policisti niso pospremili iz prizorišča ljubljanskih navijačev, smo obiskovalci na strani stojišč ostali zaklenjeni v dvorani. Tu težko polemiziram, ker so to storili iz varnostnih razlogov. Po drugi strani pa se je en navijač upravičeno jezil, da gre za odvzem prostosti. Ko so odprli vrata, je bilo pričakovati, da bodo spustili na prostost najprej invalide na vozičkih. Pa niso.

Tudi uradno policijsko poročilo navaja nekaj dejstev, zaradi katerih bi se morali predstavniki organizatorja usesti za mizo: na prireditvenem prostoru niso zagotovili praznih intervencijskih poti, niso zavarovali točilnih mest in dovolili so vstop večjemu številu obiskovalcev, kot to omogoča prireditveni prostor. Še dobro, da je bila vsaj tekma vredna ogleda!

OPTIKA MESEC
OČESNA AMBULANTA
Titova 31, Jesenice,
tel.: 04/5832-663
Vida Mihelčič s.p.

GG
mali oglasi
04/201 42 47,
e-pošta: malioglasi@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

Nasvet

MR. SC. MED.
ŽELJKO B. JAKELIČ,
DR. DENT. MED

Beljenje zob

Zaradi zabarvanosti zob in želje po odpravi te kozmetične napake se število pacientov, ki iščejo pomoč in nasvete osebnega zobozdravnika, povečuje. K zabarvanju zob ljudje velikokrat sami pripomorejo - s pitjem kave in čaja, kajenjem. Nekateri ljudje pa imajo zabarvane zobe zaradi jemanja nekaterih antibiotikov, predvsem tetraciklinov. Ta zdravila so ljudje množično uporabljali v 60. in 70. letih. Zabarvanje zob zaradi pitja kave, čaja, kajenja in podobnih dejavnikov je mogoče preprosto odstraniti s klasičnim čiščenjem zobnega kamna in zobnih oblog in ni treba uporabljati kemičnih belil. Kemično beljenje zob pa se uporablja pri zobeh, ki so temnejše barve že po naravi, in ob tetraciklinski zabarvanosti. Kako poteka beljenje zob? Pred beljenjem zobozdravnik najprej očisti zobe, odstrani kariozne mase in amalgamske zalivke. Zobozdravnik nato vzame odtis zobovja in na njegovi osnovi v laboratoriju izdelajo žlico za beljenje. Zobozdravnik potem pouči pacienta o postopku beljenja zob, ki ga ta opravlja doma. Ko si umije zobe, pacient zajame zadostno količino belilnega sredstva v žlico in jo vstavi v usta (dve do osem ur, lahko tudi čez noč). Postopek ponavlja 10 do 20 dni, odvisno od zabarvanosti zob in želje pacienta po močnejšem odtenku beline zob.

Zobe lahko pobelimo tudi s kozmetičnimi preparati, ki so v prosti prodaji. Ker gre za kozmetične izdelke, so ta sredstva bistveno manj koncentrirana (triodstotna koncentracija vodikovega peroksida) in s tem manj učinkovita. Stranski učinki beljenja pa so pri nekaterih zelo podobni kot pri profesionalnih belilnih sredstvih. Preparati, ki so v prosti prodaji, odstranijo predvsem površinske madeže na zobeh, ki jih je lahko odstraniti že s klasičnim čiščenjem zob in zobnih oblog pri zobozdravniku. Nekatere belilne zobne paste vsebujejo močne abrazive, ki delujejo na mehanski osnovi. Zato moramo biti pri uporabi teh izredno pazljivi, ker pri dolgotrajni uporabi lahko pride do trajnih in opaznih poškodb sklenine. Mnenja strokovnjakov o ustreznosti uporabe te metode so različna, stranski učinki pa še niso dokončno raziskani. Dejstvo pa je, da komercialni gel za beljenje vsebuje karbamid-peroksid v različnih koncentracijah (10-odstotni, 15-odstotni in 22- do 35-odstotni), karbopol in vodo. Kemijska reakcija, ki se pri tem procesu dogaja, povzroči spremembo konfiguracije elektronov v makromolekuli, kar ima za posledico spre-

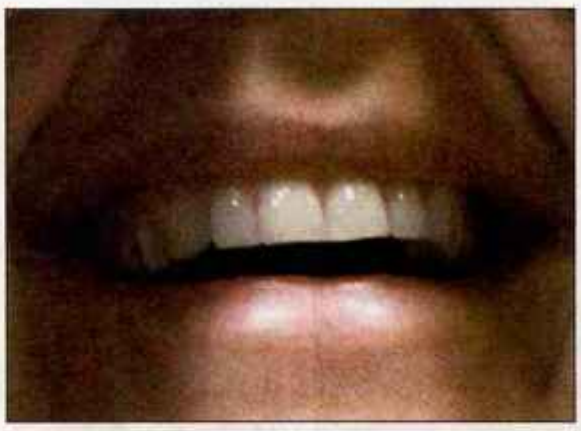

membo absorpcijske energije v makromolekuli in premik vidnega absorpcijskega spektra od daljšega h krajšemu spektru valovnih dolžin. To klinično pomeni svetlejši ali bolj bel zob. A prosti radikali napadajo vse organske molekule v organskem matriksu sklenine in dentina in ne le organskega madeža. Posledica je poškodba in v skrajnjem primeru uničenje organske matrice sklenine in dentina. Čim večja je poškodba trdih zobnih tkiv, tem bolj bo zob bel, saj poškodba povzroči belilni učinek.

Stranski učinki, ki jih pacienti občutijo pri beljenju zob, so preobčutljivost zob na termične dražljaje, draženje dlesni (če je žlica za beljenje neprimerno in nepravilno izdelana, in če je koncentracija vodikovega peroksida v koncentraciji od 22 do 35 odstotkov) ulceracije gingive in ustne sluznice, neprijeten okus in občutek pekočega neba ter suha usta. Pride tudi do mikroskopsko zaznavnega stanjšanja sklenine in nastanka majhnih pod mikroskopom vidnih točkovnih defektov. Sklenina zato ni več tako gladka, kot je bila pred posegom; kasneje se sicer delno obnovi, a nikoli popolnoma. Učinki beljenja so seveda večji pri uporabi bolj koncentriranega belilnega sredstva. Če bi ta sredstva predolgo uporabljali, bi zobje postali kredaste barve in bi izgubili lesk.

Kaj lahko ljudje pričakujejo od beljenja zob? Postopek beljenja zob ni primeren za ljudi, ki imajo že naravno bele zobe in bi radi imeli še bolj bele, saj z beljenjem to težko dosežemo. Učinek je veliko bolj opazen pri temnejših zobeh. Čudežev pa ne gre pričakovati, zato tudi človek s temnejšimi zobmi ne more pričakovati povsem belih, ampak za nekaj odtenkov svetlejše zobe. Poudariti je treba še, da belilna sredstva pobelijo samo zobe, ne pa tudi zalivk, prevlek in drugih protetičnih nadomestkov, in da zobje tudi po beljenju ostanejo zabarvani v plasteh, če so bili taki že prej. Učinek beljenja je po zobozdravnikovih izkušnjah opazen do štiri leta, potem pa zobje deloma potemnijo in je treba postopek ponoviti. Postopek beljenja traja krajši čas (dva do tri dni).

Zelo pomembno je, da se pacient sam odloči za poseg in da pozna razloge, sodobne načine beljenja zob ter stranske učinke, ki se lahko pojavijo kot posledica beljenja zob.

Literatura
I. Potočnik: Stranski učinki beljenja vitalnih zob s karbamid-peroksidom. ZobV. 1997: 4-5: 13-7
Družinska enciklopedija. Ljubljana: DZS; 1993
Stomatološki leksikon. Zagreb, Globus; 1990
Ž. B. Jakelič: XI. Dan celjske-ga zobozdravstva CEDENS. ISIS, april, 2005; 128
M. Lorenčič. Čim temnejši je zob, tem vidnejši je učinek beljenja. Dnevnik, 7. aprila 2005; 12

MAG. KARMEN KLOBASA

Trdno v roki

Trenutni trend se giblje v smeri večjih in prostornejših torbic. Torbica je postala zelo viden del našega sloga in izraža našo univerzalnost.

Ko kupimo čevlje, nas nakup vodi tudi k torbicam. Ali obratno: najprej kupimo torbico, potem pa čevlje. Osnovno pravilo je, da smo pozorni na stilsko in barvno usklajenost. No ja, ni nujno. Lahko je torbica v popolnoma drugi barvi kot čevlji in se po barvi usklajuje z nakitom ali oblačili, ki jih nosimo. Stil pa naj se le ohranja. Za vas sem izbrala nekaj najdražjih in najbolj prestižnih damskih torbic s podpisom znanih modnih oblikovalcev. Velike pozornosti je bila deležna torba iz krokodiljega usnja črne barve. "Krokodilja" lepotica s pozlačenimi sponkami in okrasnimi šivi se poda skoraj k vsakemu oblačilu, seveda upoštevajte, da je treba poleg kombinirati čevlje v istem odtenku (slika 1).

Svet je tudi štirioglat. Čiste geometrijske oblike so zelo močan element, zato previdno pri izbiri velikosti torbice. Prilagodite jo svoji višini in postavi. Dolg pravokotnik sodi k višjim damam. Novo, svežo "kroko" torbico s številnimi notranjimi žepi bodo vzljubile tudi inovativne poslovne dame (slika 2).

Strokovnjaki menijo, da je torbica bele barve ena najbolj prodajanih doslej. Pomemben je preprosti dizajn, velika dimenzija, nebarvano lakirano usnje. Potrebuje še kaj več? Naj vas zapelje bela evolucija (slika 3).

Pogumno z barvami. Letos morate imeti vijoličasto ali rdečo torbo. Odločila sem se za vijolično, pa vi? Obvezna je povezava s čevlji in nekaj zlatega ali srebrnega sijaja.

Slika 4

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Pridih glamurja je zelo zaželen. Tudi v dnevnih variantah. Rezultat pa: nova, najnovejša učinkovita mešanica (slika 4).

Torbica je namenjena shranjevanju osebnih pripomočkov, torej naj bo estetska in funkcionalna. Ne pozabite na notranjo preglednost, saj se nam tako pogosto dogaja, da kakšnih stvari sploh ne najdemo. Ključev na primer, pa mobilnika, ki nam že nekaj časa prav besno zvoni. Strokovni nasvet: imejte eno črno, eno bež in eno dizajnersko torbo najboljše kvalitete. Druge kupite za manj denarja in naj se barvno skladajo z vašimi najljubšimi oblačili. Za vse pa naj velja neizmerna preglednost znotraj!

Mladi

Jabolko za zdravje

Vsi mimoidoči so se lahko posladkali s krhlji in jabolčnim zavitkom, ki so ga učenci pripravili pri gospodinjstvu.

Anka Bulovec

V predzadnjem tednu meseca oktobra so učenci Osnovne šole Koroška Bela pripravili razstavo in pokušino starih slovenskih sort jabolk. Razstava, ki je potekala v okviru tedna vseživljenjskega učenja in katere letošnji moto je bil 'Izberite zdravje, ker se cenite', se je odvijala v sklopu projekta z naslovom Jabolko, ''rdeče zlato''. Vodi ga učiteljica biologije in gospodinjstva **Manca Strajnar**, koordinatorica pa je šolska socialna delavka **Bernarda Hribar.**

S projektom, ki so ga na omenjeni šoli izvedli že tretje leto zapored, otroke ozaveščajo o zdravem prehranjevanju in o razvijanju pozitivnega odnosa do narave in kulturne dediščine. Je obogaten in razširjen po zaslugi medpredmetnega povezovanja, saj učenci v projektu sodelujejo na različne načine pri različnih predmetih. Tako je bilo mogoče na razstavi v šolski avli videti plakate, zloženke o zdravi prehrani, recepte za pripravo slastnih jabolčnih jedi, izdelke iz jabolk in tudi razne likovne izdelke, ki so jih učenci ustvarili in razstavili pod mentorstvom učiteljice likovne vzgoje **Katje Lukan.** Na skrbno pripravljenih pogrinjkih so se ponujale stare sorte jabolk, od pesarja, rožmarina ter kosmača pa vse do pohančka in pšančarja. Vsi mimoidoči so se lahko posladkali še s krhlji in jabolčnim zavitkom, ki so ga učenci pripravili pri gospodinjstvu. Zelo zabavna je bila tudi igra s kartami, v kateri so najmlajši spoznavali sadje in zelenjavo ter njihove vitamine, otroci z nekaj umetniške žilice pa so se lotili izdelovanja okrasnega laboda iz jabolka.

Na razstavi so otroci lahko izdelali tudi zanimivega okrasnega laboda iz jabolka.

Zdrava neškropljena jabolka nimajo ravno najlepšega videza, so pa veliko bolj kvalitetna in boljšega okusa.

Na Jesenice je pripeljal solarni kombi

Kombi ima vgrajeno majhno solarno elektrarno, poganja pa ga čisto gorivo - avtoplin.

Anka Bulovec

Prejšnji četrtek je bilo v okviru dopoldanskih delavnic Gimnazije Jesenice na parkirnem prostoru za Gledališčem Toneta Čufarja predavanje o ekološko pridelani električni energiji. Organizirala ga je neprofitna organizacija Slovenski E-forum (društvo za energetsko ekonomiko in ekologijo), soorganizatorja pa sta bila učitelja jeseniške gimnazije, profesor fizike **Matej Erjavec** ter profesorica kemije **Veronika Žnidaršič.** Predavatelj **Andrej Klemenc** iz E-foruma je gimnazijcem pripravil nadvse zanimiv prikaz pridobivanja ekološko pridelane energije, saj se je na parkirišču pojavil s pravo malo elektrarno na štirih kolesih. Solarni kombi, katerega sponzor je sklad Modra energija HSE, ima namreč vgrajeno majhno solarno elektrarno, poganja pa ga čisto gorivo - avtoplin. Malo elektrarno sestavljajo štirje fotonapetostni moduli s skupno močjo 520 vatov, dve akumulatorski bateriji, razdelilna plošča, regulator polnjenja in razsmernik. Glasbeni sistem z močjo dvakrat 250 vatov, ki dokaže, da je proizvedena elektrika uporabna, pa pritegne več pozornosti in izboljša razpoloženje. Andrej Klemenc je pojasnil, da tako mladim lažje razložijo in približajo proizvajanje ekološke električne energije s pomočjo sončne energije, in nadaljeval, da predstavitev poteka v okviru kampanje z naslovom Naša šola znižuje CO_2, ki je sestavni del projekta Slovenija znižuje CO_2. Ta projekt podpirata slovensko ministrstvo za okolje in prostor ter britansko veleposlaništvo in je tudi sestavni del projekta Energy path, ki se financira iz programa Inteligent energy for Europe, ki ga sofinancira tudi evropska komisija. Povedal je še, da je namen kampanje predvsem opozoriti mlade na zmanjševanje emisij CO_2 v okolje, kar je v današnjem času biološka nujnost in hkrati tudi razvojna priložnost.

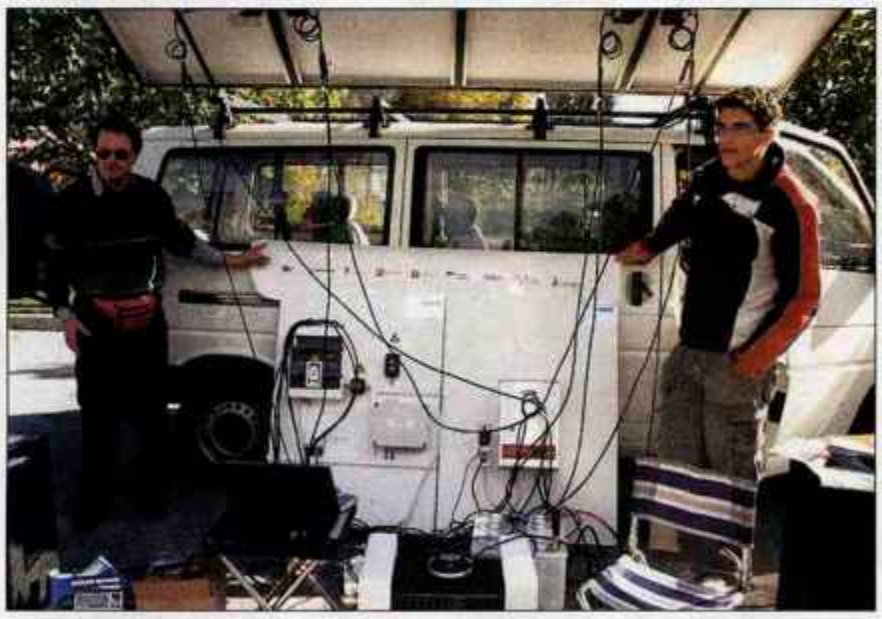

Solarni kombi je predstavil Andrej Klemenc, pri demonstraciji pa so se mu pridružili tudi jeseniški gimnazijci.

Solarni kombi, katerega sponzor je sklad Modra energija HSE, ima vgrajeno majhno solarno elektrarno, poganja pa ga čisto gorivo - avtoplin.

Waldorfska šola na Gorenjskem

Programi na waldorfski šoli so očiščeni balasta in učencev ne "zasipajo" z obilico podatkov, ampak jih naučijo poglavitne stvari.

Simona Pajk

(za Iniciativo za ustanovitev waldorfske šole na Gorenjskem)

Imate mobilni telefon? Seveda, kdo pa ga danes nima! Veste, kako deluje? Kaj pa vaš otrok ali mladostnik - obvlada vse gumbke še dosti bolje kakor vi, kajne! Pa mu je jasno, kako lahko njegova fotografija "poleti" iz enega mobilca v drugega sto ali več kilometrov stran? Če ve odgovor, potem je eden redkih. Večina nima pojma, kako te napravice delujejo. In sploh ne gre zato, da bi morali vedeti natančen odgovor. Bolj kot to je pomembno, da bi se morali vsaj spraševati: kako se čuditi, biti navdušeni nad znanjem, ki se skriva notri, bolj kot nad barvo njegovega ohišja! Mobilni telefon je le eden od mnogih fenomenov današnjega časa. Obkroženi smo z njimi, odvisni od njih, vsak po svoje je čudežen, mi pa se v glavnem ne čudimo več. Še bolj žalostno je, da se ne čudijo naši šolarji. Malčki imajo na stotine vprašanj, šolarji in mladostniki pa nič več! "Kva me briga!" je dosti bolj pogosto slišati, kot pa: "Me pa res zanima, kako to čudo deluje?!" Fizika, kemija, matematika so na splošno, žal, med manj priljubljenimi šolskimi predmeti, pa ravno ti lahko razložijo mnoga čuda in čudesa, ki nas obkrožajo!

Eden od ciljev waldorfskega načina poučevanja naravoslovnih predmetov je spodbujanje čudenja nad fenomeni, gojenje zanimanja za stvari okoli nas. Dosti bolj kot znanje formul na pamet je v tem konceptu pomembno razumevanje principov delovanja. In najbolj pomembno: da šolarji, mladostniki ne izgubijo zanimanja. Kritiki waldorfske šole trdijo, da se v tej šoli otroci naučijo manj kot otroci v drugih šolah, po drugi strani pa bijejo plat zvona, da vsaka generacija zna manj, ker ima vsega preveč. Dejstvo je, da so programi na waldorfski šoli očiščeni balasta, da učencev ne zasipa z obilico podatkov, ampak jih nauči poglavitne stvari, del časa pa nameni drugim pedagoškim ciljem, kot je na primer ohranjanje zanimanja za stvari okrog sebe, ročna dela, umetniške dejavnosti ...

Če nam uspe otroka za nekaj navdušiti, potem bo podatke o tem poiskal sam, če pa ga zasitimo s preobilico informacij, bo izgubil vse zanimanje. Na waldorfski šoli otroka torej v resnici ne naučimo manj - ampak več!

V prostorih Občinske knjižnice na Jesenicah bodo 14. novembra ob 18. uri potekale waldorfske dejavnosti za otroke - Peter Klepec. Vstop je prost.

Srednješolci za Železnike

"Z našo pomočjo bo tudi njim po dežju posijalo sonce!" Pod tem geslom so na Srednji šoli Jesenice na pobudo dijakov in pod okriljem šolske dijaške skupnosti zbirali denar za prebivalce Železnikov, ki jih je prizadela vodna ujma. V ta namen so na šoli postavili stojnico, kjer so dijaki in zaposleni lahko prispevali po svojih zmožnostih. Kot je povedal ravnatelj Srednje šole Jesenice **Stane Vidmar,** so v času akcije zbrali lepo vsoto denarja, ki so ga izročili županu Železnikov. Ta je bil prispevka vesel in je dijakom zagotovil, da bo denar namenjen Zdravstvenemu domu v Železnikih. Nekateri dijaki pa so se udeležili tudi čiščenja Železnikov. Tako so jeseniški srednješolci dokazali, da imajo čut za sočloveka, za kar jih je ravnatelj posebej pohvalil. U. P.

GG naročnine
04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

GG mali oglasi
04/201 42 47,
e-pošta: malioglasi@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

OPTIKA MESEC
OČESNA AMBULANTA
Titova 31, Jesenice,
tel.: 04/5832-663

Zanimivosti

Predavanje Stopimo iz teme

Pri Društvu upokojencev Jesenice so pripravili zanimivo predavanje na temo Stopimo iz teme. V klubske prostore so povabili pomočnika komandirja Policijske postaje Jesenice **Simona Sušanja** in **Edvarda Ladana,** novega vodjo policijskega okoliša v Krajevni skupnosti Sava. Pred številnimi obiskovalci sta v pogovoru predstavila splošno prometno varnost pri nas in v sami občini Jesenice, podala veliko zanimivih podatkov, kot so o "dežurnih" prekrškarjih, ki jih je na Jesenicah dvanajst in imajo na svoji vesti žal po več kot 15 težkih prekrškov samo v tem letu. Izpostavila sta tudi nujnost uporabe kresničk ali odsevnih trakov, saj je vidnost pešca s kresničko ponoči 136 metrov. Če pešec nosi svetla oblačila, ga voznik opazi na razdalji 36 metrov, če pa nosi temna oblačila, pa šele na razdalji 26 metrov, kolikor znaša tudi zavorna razdalja ob hitrosti 50 km/h. Kot ilustracijo sta navedla še nekaj členov zakonodaje iz leta 1874 (takrat za vozove) ter iz leta 1905 že za motorna vozila. Udeleženci so si ob koncu ogledali še krajše dokumentarne (žal pretresljive) filme iz prometa danes. Alkohol, neuporaba varnostnih pasov, hitrost - vse to vsako leto na evropskih cestah terja preko 45 tisoč življenj in več kot 1,5 milijonov poškodovanih, da o stroških ne govorimo. J. P.

O druženju v tretjem življenjskem obdobju

Pri Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela so v okviru desetega tedna vseživljenjskega učenja in evropskega leta enakih možnosti za vse pripravili okrogło mizo na temo kultura druženja v tretjem življenjskem obdobju. Pogovor na to temo je vodil **Jože Vindišar, Ivo Boršnik** je nadaljeval s poročilom o pohodniški sekciji pri društvu upokojencev (vsako sredo imajo izlet ali pohod, kar je že tradicija sekcije), **Pavel Smolej** je z računalniško projekcijo prikazal fotografije o dejavnosti pohodniške skupine in o lepotah naravne kulturne dediščine. Kulturni program pa so popestrile pevke ŽPZ DU Javornik-Koroška Bela. J. P.

Srečanje podeželskih žena

Članice Društva podeželskih žensk pod Golico in Stolom si enkrat na leto vzamejo čas za srečanje, ki ga izmenično organizirajo v občinah Jesenice in Žirovnica. Po lanskem na Blejski Dobravi je bila letos na vrsti sosednja občina. V dvorani na Breznici so članice najprej prisluhnile pozdravnim besedam predsednice **Darje Jakopič** iz Planine pod Golico, ki je kasneje skupaj z vnukinjo **Polono Toman** poskrbela za kulturni del srečanja. Sledili so pozdravi gostov iz občin Žirovnica in Jesenice ter strokovne sodelavke društva **Majde Loncnar** (na sliki). Članice so si ogledale fotografije o krajih pod Golico in Stolom, ki jih je posnel član Fotografskega društva Jesenice **Ivan Šenveter.** Pripravile so tudi razstavo ročnih del, kjer so predstavile del svojega ustvarjanja z vezenjem, klekljanjem in pletenjem. J. R.

Vnuki bodo stare starše učili brskanja po spletu

Naučili jih bodo, kako najdejo različne spletne strani, berejo spletne časopise, spletno nakupujejo, pošiljajo elektronska sporočila ...

Urša Peternel

Stari starši in vnuki se imenuje zanimiv projekt, ki se pričenja na Ljudski univerzi Jesenice in v okviru katerega bodo starejši od 55 let lahko brezplačno prišli do znanja uporabe interneta. Na posebnih tečajih jih bodo dijaki učili različnih praktičnih veščin, od iskanja spletnih strani, branja spletnih časopisov, nakupovanja prek spleta do pošiljanja in prejemanja elektronskih sporočil. Tečaji se bodo pričeli konec decembra, trajali pa bodo do marca. Število ur bo odvisno od potreb udeležencev. Zanimanja med starejšimi je veliko in prvi so se že prijavili na tečaj.

Kot je povedala **Maja Radinovič Hajdič**, direktorica Ljudske univerze Jesenice, gre za evropski projekt, ki je namenjen starejšim od 55 let, v njem pa sodelujejo tudi dijaki. Ti bodo nastopili

Maja Radinovič Hajdič

kot učitelji - vsak bo poučeval po dva starejša. Dijaki se bodo pod vodstvom mentorja prej usposobili za poučevanje. Kot je povedala Maja Radinovič Hajdič, so se že dogovorili z Gimnazijo Jesenice, kjer se je za projekt odločilo petnajst dijakov. "Metoda je odlična, v Italiji denimo poteka že desetletje. Dijaki so prostovoljci in delajo brezplačno, tako da so stroški organiziranja tečajev minimalni, potreben je le denar za mentorja. Potrebno infrastrukturo, to je računalnike in drugo opremo, pa že imamo," poudarja Radinovič Hajdičeva. Obenem je zelo pomemben koncept prostovoljstva mladih ter koncept medgeneracijskega povezovanja. "V projektu gre tudi za spreminjanje miselnosti, češ da lahko le starejši učijo mlade - projekt je dokaz, da lahko tudi mladi prenašajo znanje na starejše," dodaja sogovornica. Ob tem, da se bo dijakom usposabljanje štelo med obvezne izbirne učne vsebine, bodo za nagrado za sodelovanje v projektu dobili promocijsko gradivo, eden od njih pa bo odšel tudi na zaključno konferenco projekta v Bruselj.

Na Ljudski univerzi Jesenice imajo denarja za 30 udeležencev, prihodnje leto pa bi radi projekt razširili na celotno Gorenjsko in tudi Slovenijo.

Brezplačni tečaji bodo potekali v prostorih centra za samostojno učenje na Ljudski univerzi Jesenice, tisti starejši, ki doma nimajo računalnika, pa bodo lahko brezplačno uporabljali tudi računalnike na e-točkah v jeseniških knjižnicah. Učne vsebine bodo širše dostopne na portalu Centra vseživljenjskega učenja Gorenjske, tako da bodo do njih lahko prišli prav vsi, ki bi se radi naučili uporabe interneta.

Namesto "kazni" družbeno koristno delo

Za mladoletnike, ki so storili kaznivo dejanje, je opravljanje družbeno koristnega dela mnogo bolj vzgojno, manj je tudi povratništva.

Urša Peternel

Srednješolec z Jesenic je pred časom povzročil kaznivo dejanje poškodovanja tuje stvari. V dogovoru s starši in centrom za socialno delo pa je sodišče odložilo pregon, če bo fant opravil družbeno koristno delo. Organizirali so, da je mladenič med počitnicami delal na eni od jeseniških osnovnih šol, pomagal je pri delu hišniku, pripraviti pa je moral tudi plakat, na katerem je srednjo šolo, ki jo obiskuje, predstavil učencem devetih razredov. Ali drug primer: mladoletnik je povzročil škodo v nekem jeseniškem podjetju, škodo pa je povrnil tako, da je določeno število ur delal v tem podjetju ...

"Takšno družbeno koristno delo ima veliko večji vzgojni učinek kot ukor ali graja sodišča, ki ostaneta le na papirju, ali kot če bi škodo povrnili starši. Če mladostnik opravi družbeno koristno delo, je to mnogo bolj vzgojno, saj mora prevzeti odgovornost za to, kar je storil. Obenem s tem povrne materialno in moralno škodo okolju," pravi **Anita Bregar** s Centra za socialno delo Jesenice, kjer se že nekaj časa ukvarjajo s tovrstnimi postopki. Zakon o kazenskem postopku namreč omogočata odložen pregon mladoletnika, ki je storil kaznivo dejanje, kjer je za dejanje predvidena kazen do treh let zapora ali denarna kazen, če mladostnik v zameno opravi družbeno koristno delo. "Za mladoletnika je ta ukrep zelo primeren, sploh če je v postopku prvič. Seveda pa mora sam biti pripravljen opraviti družbeno koristno delo, s tem pa se mora strinjati tudi oškodovanec," poudarja Bregarjeva. Prav tako pa kazenski zakonik omogoča, da sodišče mladostniku izreče vzgojni ukrep, po katerem mora opraviti delo v korist humanitarne organizacije. Na centru so pristojni za izvedbo teh ukrepov. Treba je najti ustanove, organizirati ter tudi nadzorovati delo. A po besedah Bregarjeve imajo za zdaj še majhno bazo takšnih ustanov, zato so pred kratkim pripravili posvet za predstavnike raznih društev ter vladnih in nevladnih organizacij. Anita Bregar jim je predstavila ukrep in po njenih besedah so vsi sodelujoči izrazili načelno pripravljenost, da bi sprejeli mladoletnike, ki bi jih doletel ta ukrep. Ob tem pa je Bregarjeva opozorila na nekatere nejasnosti, saj zakon ne predvideva financiranja morebitnih stroškov in zdravstvenega zavarovanja mladih v času opravljanja dela.

Anita Bregar

Prav tako to prinaša določeno odgovornost za mentorje, ki bodo bedeli nad mladoletnikom v času opravljanja družbeno koristnega dela. Kljub temu na Centru za socialno delo Jesenice upajo, da bo ta vzgojni ukrep še bolj zaživel v praksi. Ne le, da ima pozitivne vzgojne učinke, med mladimi, ki so morali opraviti družbeno koristno delo, je tudi mnogo manj povratništva. "Namen ukrepov ni kaznovanje, ampak prevzemanje odgovornosti," še poudarja Anita Bregar.

Najpogostejša kazniva dejanja, ki jih storijo mladoletniki, so predvsem premoženjski delikti, denimo tatvine, goljufije, poškodovanja tuje stvari, kamor sodi tudi pisanje grafitov. "Veliko je pri tem nepremišljenosti in vpliva skupine. A mladi se morajo zavedati, da lahko rečejo ne in se sami odločijo za svoje ravnanje, ko skupina namerava narediti kaj nezakonitega," pravi Anita Bregar.

Zanimivosti

Željkova olimpijska zlata medalja

Urša Peternel

Željko Najdek z Jesenic se je v začetku oktobra udeležil letnih iger specialne olimpijade, ki so potekale v kitajskem Šanghaju. Šestindvajsetletni varovanec VDC Škrat z Jesenic in član Judo kluba Jesenice se je v tekmovanju v judu odlično odrezal, saj je osvojil zlato olimpijsko medaljo. Kot je povedal Željko, je za zmago moral premagati tri nasprotnike, v finalni borbi se je za zlato boril z Nizozemcem Patrickom in uspelo mu ga je premagati. Željka je na Kitajskem spremljal trener **Jaka Kolbl**, sicer pa ga trenira **Brane Dvoršak**. "Judo treniram štiri leta in pol, treninge pa imam trikrat na teden," je povedal Željko. Njegov inštruktor v VDC Škrat **Samo Čarman** pa je dodal, da specialna olimpijada, namenjena osebam s posebnimi potrebami, poteka vsaka štiri leta. Medalje zmagovalcem sta letos podelila Jackie Chan in Arnold Schwarzenegger.

In kako je bila Željku všeč Kitajska? Najbolj si je zapomnil riževa polja in velik živalski vrt, učil pa se je tudi jesti s palčkami. V prostem času Željko piše pesmi, riše, želi pa si napisati tudi knjigo s svojo življenjsko zgodbo. Predvsem pa je dober športnik, kajti poleg juda rad igra tudi košarko, nogomet ...

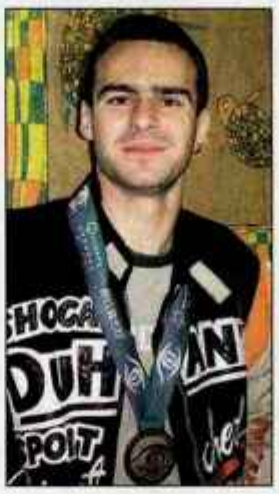

Kratka novica

Skok čez mejo

Razmišljaš kdaj o potovanjih v tujino, o navadah drugih kultur, spoznavanju drugačnega okolja? Se zaradi razlogov, kot so premalo denarja in informacij, nepoznavanje okolja, premalo znanih ljudi, na katere bi se v tujini lahko obrnil/a ... vse tudi pri razmišljanju konča? To pa res ni treba! Če te zanima, kakšne možnosti imate mladi za delo v tujini, vse o mladinskih izmenjavah, mladinskih pobudah, vključitvi v mednarodne programe, te vabimo, da se v četrtek, 8. novembra, ob 19. uri udeležiš predstavitve mednarodnih programov za mlade z naslovom Skok čez mejo. Med drugim bomo predstavili Mednarodno priznanje za mlade MEPI ter program Nacionalne agencije Slovenije Mladi v akciji. Tam pa boš izvedel/a tudi to, kaj na mednarodnem področju že v mesecu decembru pripravlja Mladinski center Jesenice. Nikar ne odlašaj - izkoristi svojo mladost! N. H.

Ocvirki in pohvale

"Trst je naš," je misel neznanega grafitarja na steni M-trgovine na Slovenskem Javorniku. Seveda je naš, saj bo povezan z Luko Koper, sicer pa je tudi Evropa naša, samo plače so malo neevropske ...

Ob "težki progi" na Slovenskem Javorniku je nekdo v ograji naredil luknjo, ki je lahko zelo nevarna za najmlajše raziskovalce.

Parkirišče smetišče je na cesti v rovte v neposredni bližini železarne. Večkrat letno ga sicer očistijo, tako da je bilo v preteklosti mogoče videti še hujšo nesnago. Nekateri očitno uživajo v dovažanju svoje svinjarije ...

Besedilo in fotografije: Janez Pipan

TELE SAT
okno v svet

TELEVIZIJA ▪ RADIO
▪ INTERNET ▪ TELEFONIJA

KABELSKA TELEVIZIJA + IP TELEFON
SAMO 16,00 EUR

Tudi cene telefonskih impulzov so ugodne.

KABELSKA TELEVIZIJA
osnovni paket ➤ 13,14 EUR

V osnovnem paketu lahko gledate brez dodatnega plačila naročnine:

- 59 analognih televizijskih programov
- 34 analognih radijskih programov in
- 90 digitalnih televizijskih programov
- 47 digitalnih radijskih programov

Po posebnem naročilu še dodatnih 14 digitalnih programov (poljudnoznanstvene ter glasbene vsebine, programi za odrasle ter filmska programa HBO in HBO Comedy).

Za sprejem digitalnih programov potrebujete samo digitalni sprejemnik DVB-C. Strošek je samo enkratni nakup digitalnega sprejemnika (od 60 EUR naprej). Digitalni sprejemnik se vgradi brez predelave hišne instalacije, enako kot videorekorder ali DVD predvajalnik.

INTERNET

Pristop v internet preko kabelskega modema oz. v zgradbah, ki so že neposredno povezane z optičnimi vodniki, z ethernetom na optičnem vodniku.

Cena mesečne naročnine od 13,30 EUR* naprej glede na izbrano hitrost.
Posebej ugodne cene v paketih:

- kabelska naročnina + internet 1023 kbit/sek + IP telefon 35,50 EUR*
- kabelska naročnina + internet 1023 kbit/sek 23,00 EUR*
- kabelska naročnina + IP telefon 16,00 EUR

* v zgradbah, ki so povezane na optične vodnike, so cene pristopa na internet še nižje.

Prijave in informacije na naslovu:

TELESAT, d. o. o., Jesenice
Cesta talcev 20, 4270 Jesenice
Tel.: 04/58 65 250, fax: 04/58 65 252
E-naslov: info@telesat.si
www.telesat.si

Recepti, križanka

Temnooka Neva

Mala Neva je doma z Jesenic in je prejšnji teden praznovala prvi rojstni dan. Kot je povedala njena mamica Lidija, je deklica zelo pridna in potrpežljiva. Le redko joka, čeprav mora zaradi težav s srčkom pogosto hoditi na preglede k zdravniku. Temnooka Neva je za zdaj edinka, a mamica Lidija in očka Zoran pravita, da bo zagotovo dobila še bratca ali sestrico. U. P.

Foto: Janez Pavan

Nagrajenci križanke iz prejšnje številke

Pravilno geslo križanke iz prejšnje številke se glasi VABI LAST MINUTE CENTER RELAX. Sponzor križanke turistična **agencija Relax Jesenice**, Cesta maršala Tita 34, Jesenice, telefon 04/583 35 50, podarja naslednje nagrade:

1. nagrada - enodnevni izlet na predbožični Dunaj (ena oseba): Majda Mayer, Gogalova 6, 4000 Kranj

2. nagrada - 5% popust pri vplačilu počitnic (ena oseba): Ivana Veskovič, Blejska Dobrava 132, 4273 Blejska Dobrava

3. nagrada - majica: Martina Mlakar, Rakulk 39, 4226 Žiri.

Čestitamo! Za nagrade se oglasite v Turistični agenciji Relax Jesenice.

Zamesimo domač kruh!

Poiskali smo nekaj receptov za pripravo domačega kruha in peciva.

Domači kruh

Sestavine: 75 dag moke, 25 g svežega kvasa, 2 čajni žlički sladkorja, 3 čajne žličke soli, približno 0,5 l mlačne vode, 1 jedilna žlica olja

Priprava: v skodelico nadrobimo kvas, dodamo žličko sladkorja in malo mlačne vode. Premešamo in pustimo, da kvasec vzhaja. V skledi zmešamo moko, žličko sladkorja in sol. V sredini naredimo jamico, vanjo vlijemo olje in kvasec, malo premešamo in dolijemo mlačno vodo. Z električnim mešalcem testo gnetemo toliko časa, da dobimo elastično testo, ki samo odstopi od sklede. Nato ga še ročno pognetemo v obliko hlebčka in pustimo vzhajati, da naraste na dvojno količino. Ko je dovolj vzhajano, ga stresemo na pomokano površino in še enkrat na roke dobro pregnetemo. Položimo ga v pekač in postavimo na toplo, da testo še enkrat vzhaja. Vzhajano testo postavimo v ogreto pečico na srednjo rešetko in 15 minut pečemo pri temperaturi 220 stopinj, nato pa še 20 minut na 200 stopinj Celzija.

Lepinja

Sestavine: 450 g moke, 2 dl jogurta, kvas, sol, sladkor, olje, voda

Priprava: moko stresemo v plastično posodo in ji dodamo kvas. Dodamo sol, sladkor, malo olja, jogurt in vodo. Testo dobro zgnetemo in pustimo vzhajati na toplem približno pol ure. Vzhajano testo pregnetemo in dodamo še toliko moke, da se testo ne lepi. Testo razdelimo na štiri dele. Vsako kepo razvaljamo v tanek krog. Lepinje položimo na peki papir in pečemo približno 15 minut na 200 stopinj Celzija. Nasvet: pri gnetenju testa lahko uporabimo tudi mešalnik. Lepinja lahko vzhaja tudi v rahlo ogreti pečici.

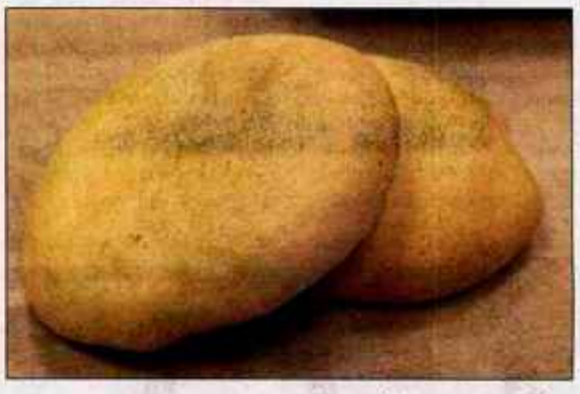

Čebulni kruh

Sestavine: 30 g kvasa, 500 g moke, 1 žlica sladkorja, 3 dl vode, 100 g čebule, 1 dl olja, 200 g ržene moke, sol, 1 rumenjak

Priprava: v manjšo skledo damo kvas, dodamo mu žličko moke, žličko sladkorja in malo mlačne vode. Dobiti moramo gosto maso. Skledo pokrijemo in pustimo vzhajati na toplem 15 minut. Čebulo olupimo in sesekljamo. Prepražimo jo na žlici olja. V skledo damo obe moki, prepraženo čebulo, kvasec, olje, sol in toliko mlačne vode, da dobimo gladko testo. Testo rahlo pomokamo, pokrijemo in pustimo vzhajati približno pol ure, da se testo podvoji. Testo še enkrat zgnetemo, oblikujemo ga v hlebec in ga položimo na pekač, obložen s papirjem za peko. Testo pokrijemo in pustimo vzhajati še 20 minut. Testo nato premažemo z rumenjakom. Na vrhu z nožem zarežemo tri črte. Kruh pečemo eno uro na 180 stopinj Celzija.

Sponzor križanke je Pekarna Planika, d. o. o., Bled, Trgovina Jesenice

(nasproti sodišča, stara železnina), ki podarja 5 nagrad po 10 evrov, unovčljivih v trgovini Planika na Jesenicah.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do ponedeljka, 12. novembra 2007, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124 ali vržite v naš poštni nabiralnik.

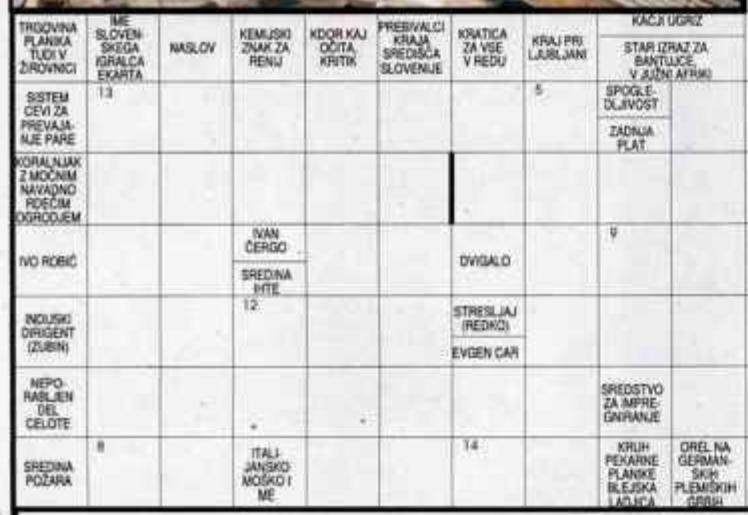

SLOVARČEK: SANA: glavno mesto Jemna KAFRI: pleme v Južni Afriki ADAR: šesti mesec v judovskem koledarju RAKEL: del stroja za bakrotisk ASEJEV: ruski pesnik (Nikolaj Nikolajevič) KURT: avstrijski muzikolog (Ernst)

GORENJSKI GLAS
KRIŽANKA
JESENIŠKE NOVICE 20/2007
P. P. 124, 4001 KRANJ

Prireditve, zanimivosti

Najdenčki iščejo dom

Oddamo eno leto starega mešanca srednje rasti. Ne mara mačk, do psov je zelo toleranten. Aro je cepljen in čipiran. Zaradi svoje živahnosti in razigranosti ga podarimo nekomu, ki bo imel veliko časa za ukvarjanje z njim, ker ima neizmerno veliko energije. Kontakt: 031/429-435 ali 031/836-922

Zaradi alergije oddamo muca Čurija, je kastriran, star je leto in pol, je navajen čistoče in bivanja v stanovanju, se zelo dobro razume z otroki, posvojitelju podarimo opremo za muca, pokličite na GSM 040/662 138!

Oddamo tri lepe mucke samičke, stare so 8 tednov, pregledane so za mikrosporijo, razglistane in razbolhane. Vse so malo dolgodlake. Možen ogled, popust pri sterilizaciji. Več informacij na GSM 041/743 028.

Brezdomne mačke

Polona Rabič

Konec septembra se je pod okriljem Občine Jesenice izvajala akcija sterilizacije brezdomnih mačk v tej občini. Na sedmih lokacijah v občini je bilo pobranih 32 mačk in mačkov. Živali so bile po posegu sterilizacije oz. kastracije spuščene nazaj v svoje dotedanje bivalno okolje, le štiri živali so bile oddane v dobre roke. Brane Pirc iz zavetišča za zapuščene živali Perun, ki mu je bila zaupana izvedba te akcije, je povedal, da je bilo največ mačk pobranih na Javorniškem Rovtu.

Velik problem, s katerim se srečuje tako lokalno društvo za zaščito živali kot tudi lokalno zavetišče, je hranjenje brezdomnih mačk. Ljudje, ki hranijo brezdomne mačke, ponavadi pozabljajo, da se z rednim hranjenjem teh mačk ustvarijo idealnejše razmere za njihovo razmnoževanje. Le majhen odstotek ljudi, ki hranijo brezdomne mačke, poskrbi tudi za sterilizacijo in kastracijo teh mačk, ker ponavadi ne zmorejo drugih stroškov, ki jih taka odgovornost prinaša. Velikokrat pa ljudje pokličejo šele takrat, ko števila mačk ne obvladujejo več, takrat pa tudi samo zavetišče ali društvo potrebujeta več časa in sredstev za rešitev situacije.

Zapuščene živali, katerim je bil opravljen poseg sterilizacije oz. kastracije, so označene. Vsako prosto živečo mačko ali mačka so po posegu označili z odščipom konice desnega ušesa. Označitev je nujna, saj se s tovrstno prepoznavnostjo že oskrbljenih živali doseže, da ne prihaja do zamenjav in pomot pri novih lovljenjih, ohranja pa se tudi pregled nad številom že oskrbljenih mačk na določeni lokaciji.

Občina Jesenice je v tej akciji pokazala veliko razumevanja za problematiko brezdomnih mačk. Le na način, ki je bil uporabljen v tej akciji, se bo število brezdomnih mačk začelo zmanjševati, saj bo mačjega prirasta neprimerno manj, s tem pa bodo tudi stroški morebitnih prihodnjih akcij manjši.

Novembrske prireditve

Petek, 2. novembra

MLADINSKI CENTER JESENICE ob 10. uri
Počitniško ustvarjanje za osnovnošolce z Jagodo Hmeljak
Info: Mladinski center Jesenice, 04/588 46 80, 81

MLADINSKI CENTER JESENICE ob 12. uri
Počitniške animacijske igre za osnovnošolce s Tino Jakopič
Info: Mladinski center Jesenice, 04/588 46 80, 81

Ponedeljek, 5. novembra

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE - OTROŠKI ODDELEK ob 16. uri
Ustvarjalne delavnice
Info: Občinska knjižnica Jesenice, 04/583 42 01

Torek, 6. novembra

KNJIŽNICA SL. JAVORNIK-KOROŠKA BELA ob 16. uri
Ustvarjalne delavnice
Info: Knjižnica Sl. Javornik-Koroška Bela, 04/583 42 11

MLADINSKI CENTER JESENICE ob 17. uri
Klub mladi: Izdelovanje mozaikov iz keramičnih ploščic s Katjo Frelih - za mlade nad 15 let
Info: Mladinski center Jesenice, 04/588 46 80, 81

KOSOVA GRAŠČINA ob 18. uri
Odprtje fotografske razstave Človek in kovina (na ogled do 30. novembra)
Info: Fotografsko društvo Jesenice in Gornjesavski muzej Jesenice, 04/583 35 00

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE ob 18. uri
Filmsko gledališče - Izdajalec (triler)
Info: Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, 04/583 31 03

Sreda, 7. novembra

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE - OTROŠKI ODDELEK ob 16. uri
Ustvarjalne delavnice
Info: Občinska knjižnica Jesenice, 04/583 42 01

KASARNA NA STARI SAVI ob 16. uri
Brezplačna ustvarjalna delavnica - železarski spominki (pokrovitelj SIJ in Acroni). Info: Gornjesavski muzej Jesenice, 04/583 35 00

Četrtek, 8. novembra

ZBOR ZA GLEDALIŠČEM TONETA ČUFARJA ob 8. uri
POHOD: pl. Blato (1088 m) - pl. Krstenica (1655 m) - pl. v Lazu (1560 m)
Info: Društvo upokojencev Jesenice - sekcija za pohodništvo, 04/583 26 70

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE - OTROŠKI ODDELEK ob 17. uri
Ura pravljic
Info: Občinska knjižnica Jesenice, 04/583 42 01

MLADINSKI CENTER JESENICE ob 19. uri
Skok čez mejo - predstavitev mednarodnih programov za mlade (Evropska prostovoljna služba, mladinske izmenjave ...)
Info: Mladinski center Jesenice, 04/588 46 80, 81

Petek, 9. novembra

KULTURNI DOM SL. JAVORNIK - KOROŠKA BELA ob 18. uri
Razstava ročnih del članic DU Sl. Javornik-Koroška Bela
Info: DU Sl. Javornik-Koroška Bela, 04/583 10 14

MLADINSKI CENTER JESENICE ob 19. uri
Podjetniški izziv - uvodno srečanje podjetniškega krožka za študente, absolvente in druge zainteresirane mlade, vodi Stevo Ščavničar, direktor Razvojne agencije zgornje Gorenjske
Info: Klub jeseniških študentov, Ragor in Mladinski center Jesenice, 04/588 46 80, 81

Sobota, 10. novembra

DOM DU JESENICE ob 18. uri
Martinovanje
Info: DU Jesenice, 04/583 26 70

FOTOGALERIJA FD JESENICE
Fotografska razstava na temo Čufarjevih dnevov
Info: Fotografsko društvo Jesenice, 04/583 12 74

Torek, 13. novembra

MLADINSKI CENTER JESENICE dopoldne
Mladi, alkohol in (ne)varnost v prometu - predavanje za dijake Srednje šole Jesenice v okviru Meseca boja proti odvisnosti (v sodelovanju s PP Jesenice, Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj in SŠ Jesenice)
Info: Mladinski center Jesenice,04/588 46 80, 81

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE ob 18. uri
Filmsko gledališče - Pot v Guantanamo (dokumentarna drama)
Info: Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, 04/583 31 03

Sreda, 14. novembra

KOSOVA GRAŠČINA ob 13. uri
Odprtje muzejske razstave o zgodovini jeseniškega hokeja Moč jeklenih
(na ogled do konca meseca januarja 2008)
Info: Gornjesavski muzej Jesenice, 04/583 35 00

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE
Jubilejni Čufarjevi dnevi (do 19. novembra)
Info: Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, 04/583 31 00

Četrtek, 15. novembra

KOSOVA GRAŠČINA ob 18. uri
Muzejski večer - dr. Janez Gregori: Kranjska čebela
Info: Muzejsko društvo Jesenice, 04/586 25 82

GLASBENA ŠOLA JESENICE ob 18. uri
Koncert učiteljev
Info: Glasbena šola Jesenice, 04/586 60 30

MLADINSKI CENTER JESENICE ob 19. uri
O obrazih - odprtje razstave mlade likovne umetnice Simone Borštnar
Info: Mladinski center Jesenice, 04/588 46 80, 81

MLADINSKI CENTER JESENICE
Več o dnevnih in tedenskih dogodkih na **www.mc-jesenice.si**

Enkrat tedensko igranje namiznega nogometa Garlando s Simonom Zormanom; vsako sredo ob 17. uri svetovalnica za mlade in starše s Pavlo Klinar, univ. dipl. soc. ped.

Prijave na tečaje sprejemajo na 04/588 46 80, 81 ali na **mcj-info@siol.net** ter na dan pričetka tečajev.

ZAVOD ZA ŠPORT JESENICE
Več o dogodkih v športnem parku Podmežakla na spletni strani www.zsport-jesenice.si
Info: Zavod za šport Jesenice 051 685 240, zsj.programi@siol.net

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE
V TEDNU OTROKA so začeli v knjižnici izvajati projekt BEREM Z BRIHTO. Vsi mladi bralci, ki bi bili za svoje branje radi še dodatno nagrajeni, vabljeni k sodelovanju.

Ponedeljek od 16.00 do 17.30 - Ustvarjalna delavnica

Torek od 16.00 do 18.45 - Angleške urice

Sreda od 16.00 do 17.30 - Ustvarjalna delavnica

Četrtek od 17.00 do 17.45 - Ure pravljic

Četrtek od 18.00 do 18.45 - Lepo je biti bralec - žrebanje uganke meseca - (vsak zadnji četrtek v mesecu)

Ponedeljek - Petek od 7.30 do 18.30 in sobota od 7.30 do 12.30 - Otrokom so na voljo štirje računalniki (internet, Word, računalniške igrice).

Na ure pravljic ste vabljeni otroci od 4. leta dalje, na ustvarjalne delavnice pa od 6. leta dalje.

Info: Občinska knjižnica Jesenice, 04/583 42 02

NA VSE PRIREDITVE VLJUDNO VABLJENI!
Pripravil: TIC Turistično-informacijski center Jesenice

Tel.: 04/586 31 78, fax.: 04/581 34 11,
http://www.jesenice-tourism.net
e-naslova: **tic@ragor.si, tic.jesenice@siol.net**

Koledar prireditev sestavljajo prireditve v občini Jesenice, ki so jih javili organizatorji prireditev in s tem tudi odgovarjajo za pravilnost podatkov. Organizatorji morajo spremembe za že objavljene prireditve sami objaviti v medijih.

jeseniške novice GG

Prva glaska sta Nina in Žan

Strokovno žirijo so sestavljali: Grega Sulejmanović, Slavko Mežek, Marija Reichman in Katja Pavlič Josifov.

Na enajstem Prvem glasku Gorenjske, ki je v organizaciji Radia Triglav potekal v jeseniškem gledališču, sta slavila Nina Jagodic iz Rateč in Žan Zelič iz Kranja.

Zmagovalka po izboru občinstva, enajstletna Nina Jagodic iz Rateč je zapela pesem Lahko noč, Piran. Nina se solo petja in klavirja uči pri Sandiju Vovku v Mojstrani, trenira pa tudi tek na smučeh.

Strokovna žirija je največ točk namenila dvanajstletnemu Žanu Zeliču iz Kranja. Prepričal jo je s pesmijo Prelep nov svet. Žan poje v šolskem zboru in v pevskem zboru RTV Slovenije. Ko bo velik, bo zdravnik in pevec.

Prireditev sta vodila Suzana Adžič in Robert Svetina.

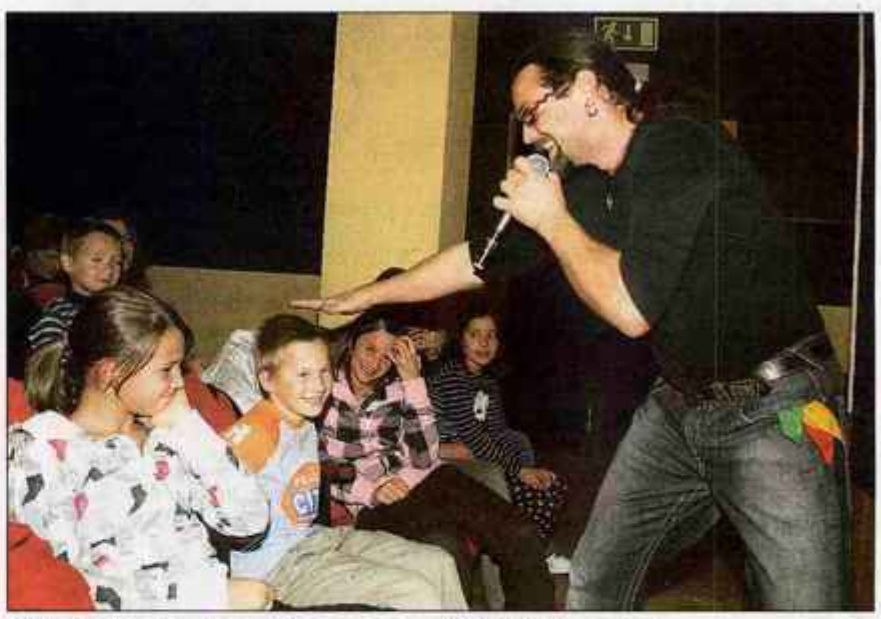

Občinstvo je zabaval čarovnik Grega s čarovniškimi triki in pesmimi.

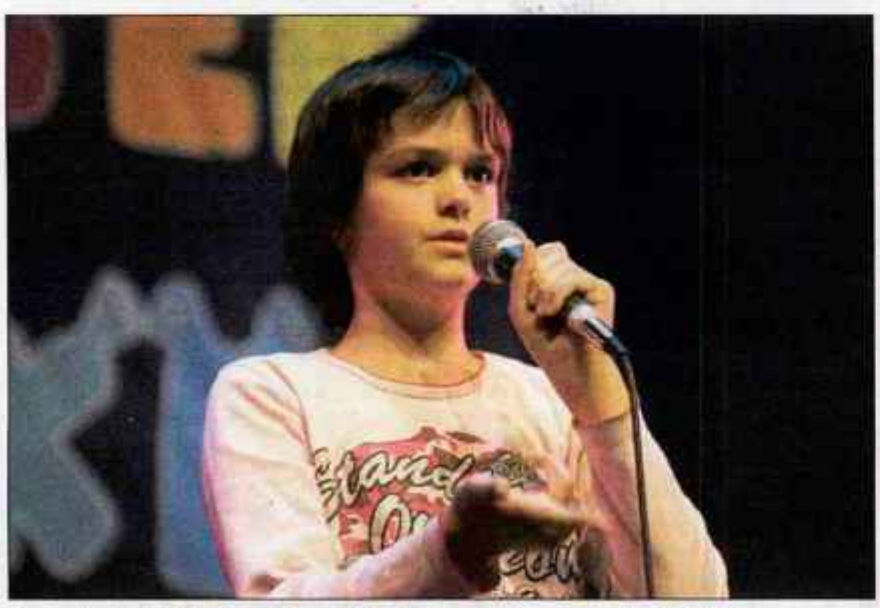

Nastopila sta tudi dva Jeseničana - Anja Bolte je zapela pesem Glasbeni kužki ...

... Vid Jeraša pa pesmico Avtoštop. / Besedilo: Urša Peternel, fotografije: Anka Bulovec

RAZUBRIL GG
PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

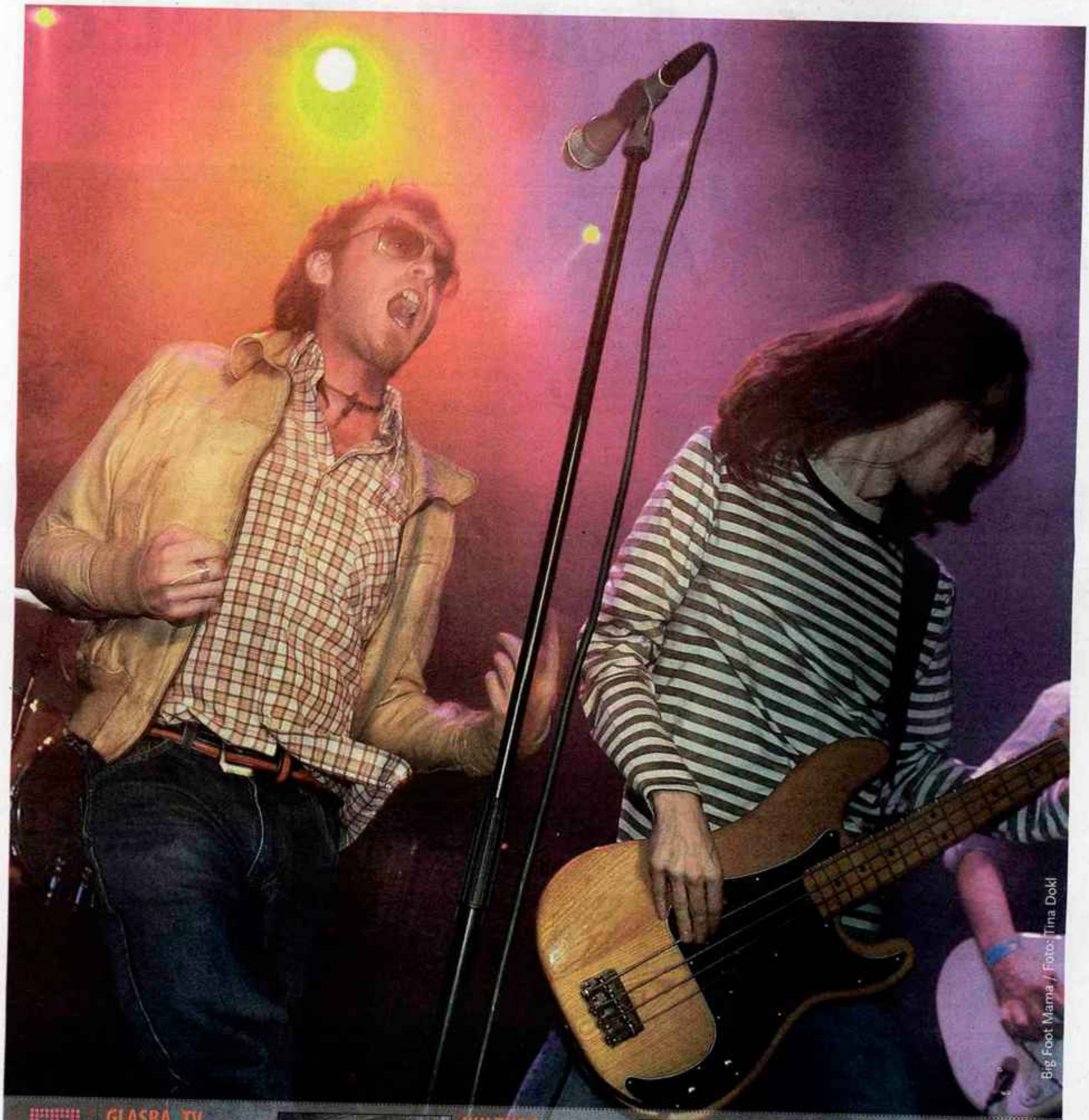

Big Foot Mama / Foto: Tina Dokl

GLASBA, TV

MAMI ZRASLA BRADA, DO BABICE JE ŠE DALEČ

Ni dolgo, odkar so fanje z naše naslovnice prepevali Neki sladkega, pred nekaj dnevi pa so Big Foot Mama v Mal premal razglabljali, kako so nekaj čudnega počeli.

02

KULTURA

DANETU ZAJCU V SPOMIN

Igralski del Kulturnega društva X (KDX) je v dvorani na Breznici pripravil literarno gledališki dogodek v spomin na velikega slovenskega pesnika, dramatika in esejista Daneta Zajca.

03

LJUDJE

ALENKA TEKLA S KAMERO

Ljubljanski maraton je dogodek za vse generacije: najmlajši na Ljubljanem teku še v vozičku, najstarejši se približujejo devetdesetim. Za popestritev znova skupina The Stop. / Foto: Maja Bertoncelj

08

PETEK_2. 11. 2007

GLASBA, TELEVIZIJA

Bronasta činela za skupino Paraziti P.13

Pred kratkim je v klubu Sing Sing v Kočevju potekalo 8. državno tekmovanje rockovskih skupin iz Slovenije in zamejstva za zlato činelo, ki ga prireja javni sklad za kulturne dejavnosti. Na tekmovanje se je uvrstilo sedem skupin, ki se uveljavljajo na rockovski sceni. Strokovna žirija v sestavi **Goran Gluvić** in **Andraž Hribar** je zlato činelo dodelila skupini ESF iz Črnomlja, srebrno skupini Heretic iz Slovenskih Konjic, bronasto činelo pa je dobila gorenjska zasedba Paraziti P.13 iz Križev. **A. H.**

Narodnozabavni ansambel išče pevko

Novoustanovljeni narodnozabavni ansambel z Gorenjskega išče pevko. Pogoj je sopran oziroma mezzosopran, zaželene so izkušnje in starost od 18 do 30 let. Morebitne kandidatke lahko druge informacije dobijo na telefonskih številkah 040/241 660 ali 051/309 916. **A. H.**

Ostriga gosti štajerski Muškat Hamburg

Danes zvečer v loški Rdeči Ostrigi nastopajo **Muškat Hamburg**, ki navdušujejo in vabijo k sočnemu, nabritemu rock'n'roll hedonizmu. Pri založbi FV je 1. novembra izšel njihov težko pričakovani prvenec, z naslovom Uživaj pokončno. Mariborska rockovska peterica je s svojimi odločnimi koncertnimi akcijami navdušila slovensko javnost in čas je za okušanje njihove bogate in polne studijske poslastice. **A. B.**

Še vedno prvi na vasi

V **nedeljo ob 20. uri se na TV Pika** pridružite **Klavdiji Kerin**, ki vas bo vodila med slovenskimi melodijami v oddaji **Prvi na vasi**. Tokrat vas bodo zabavali ansambel **Gregorji**, **Navihanke**, **Brigita Šuler** in **Atomik harmonik**, ki bodo poskrbeli za posebno presenečenje. Navihani Tinček pa obljublja, da bo spet kakšno ušpičil. **A. B.**

Akustični solo koncert Kemala Montene

V ljubljansko Cvetličarno prihaja v četrtek, 8. novembra, ob 21. uri nova glasbena poslastica iz serije Limited Edition koncertov. Kemal Monteno, prvi glas Sarajeva, največji bosanski šansonjer in eden najboljših kantavtorjev na območju nekdanje Jugoslavije, bo slovensko občinstvo razveseljeval s svojimi največjimi hiti. Ob njegovih pesmih so se srečevale in zaljubljale generacije, bil je tudi reden gost in pogost zmagovalec številnih glasbenih festivalov. Pisal je pesmi tudi za izvajalce, kot so Arsen Dedić, Zdravko Čolić, Oliver Dragojević, Tereza Kesovija, Gabi Novak, Mahir Paloš, Neda Ukraden, Ismeta Krvavac, Dražen Žerić. Legendarni Kemal Monteno bo nastopil ob spremljavi svojih desetih prstov na kitari. Obeta se kvaliteten glasbeni večer, po katerem bo po stari navadi v Cvetličarni tudi tematska glasbena zabava. **A. B.**

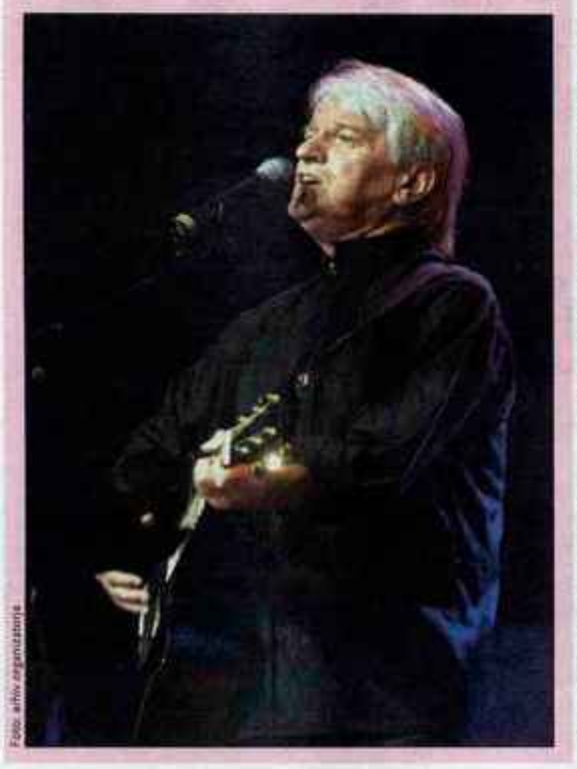

Foto: arhiv organizatorja

MAMI ZRASLA BRADA, DO BABICE JE ŠE DALEČ

Ni dolgo, odkar so prepevali Neki sladkega, pred nekaj dnevi pa v Mal premal razglabljali, kako so nekaj čudnega pojedli, a jim vseeno ni bilo slabo. Izšel je novi album večno mladih rokerjev Big Foot Mama.

Alenka Brun

Važno, da zadane je naslov novega albuma fantov, ki so že zrasli v može, odraslost jih zanima toliko, kolikor je nujna za preživetje, glasbena ustvarjalnost pa ne preneha. Novi album vsebuje devet pesmi, deseta je označena kot 'plus komad'. Gre za priredbo komada Moja mama skupine Videoseks.

Kdor je gledal novo nedeljsko zabavno oddajo A si ti tud' notr' padu?!, je lahko slišal kar nekaj novih pesmi Big Foot Mame, prisluhnil pa tudi kombinaciji godrnjajočega glasu Grega Skočirja in prijetnega glasu Anje Rupel. Ravno v pesmi Moja mama. Skoraj vse pesmi na novem albumu Big Footov so delo njihovega basista in spremljajočega vokalista Alena Stržaja.

Promocijo novega albuma je pospremil tudi ponedeljkov koncert Big Foot Mame v ljubljanskem nabito polnem KUD-u France Prešeren. Trlo se je mladih oboževalcev, predvsem oboževalk. Pred sedemnajstimi leti so Bigfootovci na podoben način pospremili v 'širni svet' prvenec Nova pravila.

Koncert je trajal dobro uro. Občinstvo je slišalo kar simpatičen izbor pesmi. Med novimi tudi nekaj starih, ki so jih na spletni strani skupine že pred koncertom izbrali njihovi oboževalci. Dvorana je prepevala in plesala z bendom. Vizualna podoba vsem znanega benda je tokrat delovala (skoraj) urejeno. Predvsem je Skočir s svojo kozjo bradico, novo pričesko, prijazno karirasto srajco (v KUD-ovi galeriji so fotografi opazili, da je na vseh razstavljenih fotografijah v srajci s karirastim vzorcem) in rjavo jakno deloval na ženski svet v prvih vrstah pod odrom pobalinko odraslo. Brez sončnih očal tudi tokrat ni šlo. Vtis pričakovan: bigfootovski, že klasičen.

Na plazmah, razporejenih po Kud-ovih prostorih so ves večer predvajali videospote skupine skupaj z najnovejšim Važn' da zadane. Bigfootovci so se po koncertu pridružili obiskovalcem in gostom, med katerimi smo opazili Dadi Daza, Martina Janežiča alias znanega Bucota, frontmana skupine Siddharta Tomija z njegovim dekletom, lepotičko Iris Mulej in njenega novinarja, ljudi iz športnega sveta.

Predstavitveni koncert je začetek nastopov, ki bodo vrhunec dosegli v predpraznočnem času, novi album pa že najdete na policah glasbenih trgovin.

Foto: Tina Dokl

Big Foot Mama svojih oboževalcev niso razočarali. Njihova 'bigfootovskost' je postala klasika. Ženske jih še vedno obožujejo, moški si požvižgavajo melodije njihovih pesmi. Mladina še vedno pleše na njihove komade. Frontman, pevec Gregor Skočir, je tokrat presenetil s pobalinsko urejenostjo.

OČE HOUSA NA BLEDU

Anka Bulovec

V noči na sredo je bila v blejskem clubu Stop težko pričakovana plesna zabava z močno mednarodno zasedbo. Za glasbenim pultom je sprva ogreval italijanski DJ **Davide Manali**, sicer znanec slovenskih diskotek, nepozabna zvezda večera pa je bil vsekakor producent in DJ **Marshall Jefferson** iz Amerike.

Lahko bi rekli, da je Marshall poskrbel za pravo 'malo šolo' o house glasbi, saj smo v njegovem nastopu slišali znane ritme - od samega začetka razvoja tovrstne kulture in vse do novejših melodij, presenetil pa je tudi s svežimi, ki šele prodirajo na tovrstno svetovno sceno.

Brez njegovih legendarnih hitov, ki so v preteklosti dobesedno preplavili klube in diskoteke po vsem svetu, ni šlo. Ljubitelji in soustvarjalci tovrstne glasbe DJ-ju iz Chichaga pravijo kar 'godfather of house music', saj je pravzaprav inovator na tem področju. Njegovi začetki segajo vse v leto 1983, najbolj znan pa je po tem, da je leta 1986 na platinasti plati Move your body prvi uporabil klavirski zvok v house glasbi in s tem povzročil pravo eksplozijo že omenjene glasbe po vsem svetu. Produciral je tudi albume znanih svetovnih glasbenih izvajalcev, kot so Tom Jones ali Duran Duran ter sodeloval s številnimi znanimi imeni.

Foto: Anka Bulovec

KULTURA

DANETU ZAJCU V SPOMIN

Igralski del Kulturnega društva K (KDK) je v dvorani na Breznici priredil literarno gledališki dogodek v spomin na velikega slovenskega pesnika, dramatika in esejista Daneta Zajca.

Anka Bulovec

Predstava je bila uprizorjena minuli petek na obletnico književnikovega rojstva, njeni ustvarjalci so jo poimenovali po njegovi zadnji pesniški zbirki z naslovom *Dva*, režiral jo je Niko Kranjc. Za prijetno presenečenje je poskrbela zelo nenavadna in domiselna scenografija Gorazda Klöckla, saj si je bilo predstavo, v katero je bila zajeta izbrana poezija celotnega umetnikovega opusa, mogoče ogledati le od zgoraj navzdol. Občinstvo, sedeče na balkonu, je zrlo proti dnu v široko razpeto mrežo poezije, globoke, čiste misli, prebujene preko interpretov, pa so izhajale iz zemlje, ki jo je ponazarjalo listje. Daneta Zajca je poezija namreč omrežila, zasvojila, v pesniških zbirkah, kot sta *Požgana trava* ali *Kepa pepela*, pa je govoril o tem, da bo zaklenil svoja usta, zato spregovori jezik zemlje. Umetniški vodja Niko Kranjc je povedal, da v KDK še vedno prisegajo na slovenstvo in avtonomnost, zato so Zajčevo poezijo, ki so jo prvič ugledališčili že lani, oživeli in predstavili predvsem iz spoštovanja do slovenske umetnosti, umetnika ter njegovega dela. V tej nenavadni predstavi so nastopili: Urška Urevc, Tanja Kramar, Katarina Košnik, Mina Kovač in Matic Mežek, za luč je poskrbel David Panzalovič, za kostumografijo in masko pa nastopajoči sami.

Zanimiva odrska postavitev je gledalcem omogočala le pogled iz zraka.

PREDOSLJANI ZA ŽELEZNIKARJE

Igralci KUD Predoslje bodo na dveh brezplačnih uprizoritvah zbirali denar za Železnike.

Igor Kavčič

V KUD Predoslje so se odločili pomagati Železnikarjem in prijateljem iz KUD Železniki, zato bodo danes, **v petek, 2. novembra, ob 19. uri v Predosljah** in jutri, **v soboto, 3. novembra, ob 19. uri v Šenčurju** dvakrat uprizorili komedijo *Vse zastonj, vse zastonj*, pri čemer bo vstop za ogled predstave prost, zbirali pa bodo prostovoljne prispevke za Železnikarje. "Velikokrat so nam odstopili prostor v dvorani, kjer smo igrali predstave, tokrat pa bomo v zameno za njihov posluh v preteklosti mi njim ponudili pomoč," je povedal predsednik KUD Predoslje **Sebastijan Sajovic** in dodal, da kljub temu, da ste najbrž že mnogi na različne načine izkazali pomoč poplavljenim, tokrat še enkrat stopite skupaj, hkrati pa se še nasmejite ob žlahtni komediji, ki jo od pretekle sezone uspešno igra igralska skupina društva iz Predoselj.

Sredstva, ki jih bodo zbrali na obeh predstavah, bodo v celoti namenili za pomoč ljudem v Železnikih. Sredstva bodo nakazana na posebni račun, ki ga je odprla Občina Železniki. Za vse, ki se predstav ne boste mogli udeležiti, lahko pomoč prispevate na TRR, odprt pri Hranilnici LON v Kranju: 60000-0000097750.

PROJEKT PAZI! EVROPSKI OBRAZI

Petra Lotrič

Minuli konec tedna je svoj krst doživel projekt Pazi! Evropski obrazi, ki ga je s pomočjo občine Bohinj in drugih sponzorjev z upanjem na najboljše pripravilo Gledališče 2B. Projekt je daljnoročne in tudi daljnosežne narave, saj so si gledališčniki zadali nalogo vsako polletje v Bohinj pripeljati kulturne ustvarjalce iz države, ki tisti čas predseduje Evropski uniji.

Portugalski umetniki so se torej predstavili prvi. Že v petek je v nakupovalnem centru kupce pozdravil Negibnež Antonio Gomes, ki je uprizoril kip Kekca. Nastopil je tudi v soboto in nedeljo, predstavil pa še en slovenski in en portugalski lik. Petkov večer je postregel tudi z gledališko igro Eurovision v izvedbi portugalskega profesionalnega Teatro Praga. Sobotni portugalski večer pa je obiskovalcem ponudil tri razstave v eni. Ogledali so si lahko slike portugalskih narodnih noš, madeirska je bila predstavljena tudi v tehniki origami, ki jo je izdelal Iztok Šostarec. Razstavljene so bile tudi slike tradicionalnih likov, ki jih je bilo moč včasih srečati na portugalskih ulicah - mornar, oljar, rečni ribič, žid, vodar, smetar, zelenjavarica in brusač. Na ogled pa so bile tudi azulejos ploščice, ki po tradiciji krasijo stene portugalskih domov. Poleg tega je Gledališče 2B pripravilo recital odlomkov iz epopeje Luisa Camoesa Luzijada. Obiskovalci pa so si lahko ogledali še projekcijo promocijskega filma o Lizboni.

Negibnež Antonio Gomes v liku Luisa Camoesa / Foto: Petra Lotrič

KRANJ

Etno folk v Kranju

Prvi konec tedna v novembru Makedonsko kulturno društvo Sv. Ciril in Metod že tradicionalno organizira dva koncertna večera folklornih, pevskih in glasbenih skupin narodov nekdanje Jugoslavije, ki živijo in delujejo v Sloveniji. Letos bo v Makedonskem kulturnem centru tako potekal že 9. Etno folk. Jutri, v soboto, 3. novembra, od 18. ure naprej bodo nastopili: MKD SV. Ciril in Metod, Kranj, gostujoči ansambel Ljupčo Santov iz kraja Orizari iz Makedonije, SKD Sloga, Nova Gorica, FS LTD Moščanci, Lendava, KSDB Biser, Jesenice, MKD Biljana, Maribor, KUD Mladost, Ljubljana, KUD Vera Jocić iz Makedonske Kamenice in KUD Mladi svet iz Kranja. V nedeljo, 4. novembra, se bo festival folklore začel že ob 17. uri, nastopili pa bodo: znova ansambel Ljupčo Santov, Orizari, KD Brdo, Kranj, MKD Ilinden-starejši, Jesenice, MKD Ilinder-mlajši, Jesenice, SKUD Vidovdan, Ljubljana, KZ Sandjak, Medvode, s slovenskimi plesi se bo predstavila FS Iskraemeco iz Kranja, festival pa bo zaključil gostitelj MKD Sv. Ciril in Metod. Tokrat se obeta pester festival, saj bo nastopilo več kot štiristo folkloristov in glasbenikov iz petih držav, predstavili bodo 17 različnih koreografij, posebnost pa bodo seveda gostje iz Makedonije. I. K.

NOMINATOR 274

GORAZD ŠINIK

89.8 91.1 96.3
RADIO SORA
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

TV SPORED

PETEK 2. 11.

Reality TV

10.10 Plešavost **11.00** Napaka? **11.50** Proti vrhu **12.40** Dirka **13.30** Poznavalec **14.20** Prevarana smrt **14.45** Gordonova bližnja srečanja z morskimi psi **15.35** Reševanje živali **16.25** Napaka? **17.15** Kritično reševanje **18.05** Plešavost **19.00** Katastrofe stoletja **19.50** Preživeli **20.15** Policijske enote **21.05** Jasnovidni detektivi **22.00** Pokopane skrivnosti **22.50** Prevarana smrt **23.15** Preživeli **23.40** Na zmenku **00.05** Policijske enote **00.55** Pod nožem

Romantica

11.25 Vojna žensk, 118. del **12.20** Dora, 47. del **13.10** Portreti igralcev **14.05** Kriva te ljubezni, 196. del **15.00** Kriva te ljubezni, 197. del **15.55** Osamljena srca, 20. del **16.45** Osamljena srca, 21. del **17.40** Dora, 47. del **18.35** Vojna žensk, 118. del **19.30** Nore in zaljubljene, 120. del **20.20** Portreti igralcev **21.10** Kriva te ljubezni, 197. del **22.05** Osamljena srca, 21. del **23.00** Portreti igralcev **23.55** Vojna žensk, 118. del **00.50** Ljubezenske zgodbe navadnih ljudi

SOBOTA 3. 11.

Reality TV

08.05 Vihame zgodbe **08.55** Zamolčane zdravniške zgodbe **09.45** Zadnja priložnost **10.35** Vihame zgodbe **11.25** Zamolčane zdravniške zgodbe **12.10** Fantje s testosteronom **13.10** Vihame zgodbe **14.00** Zamolčane zdravniške zgodbe **14.45** Zadnja priložnost **15.35** Vihame zgodbe **16.25** Zamolčane zdravniške zgodbe **17.15** Dirka **19.00** Zaobljuba **19.45** Udariti po žensko **20.10** Fantje s testosteronom **21.10** Preizkušnja vzdržljivosti **03.10** Zaobljuba

Romantica

06.00 Tako je življenje, 25. del **06.50** Portreti igralcev **11.00** Naše skrivno življenje, 69. del **11.50** Kriva te ljubezni, 193. - 197. del **16.00** Argentinec v New Yorku, drama, Argentina (1998) **18.00** Tako je življenje, 26. del **19.00** Latinskoameriška glasba **20.00** V kuhinji z Angelom in Mario, 7. del **21.00** Idealen par **22.00** Sanjski moški **23.00** Argentinec v New Yorku, drama, Argentina (1998) **00.40** Latinskoameriška glasba **01.40** Vojna žensk, 114. del **02.30** Vojna žensk, 115. del

NEDELJA 4. 11.

Reality TV

07.40 Mladi zdravniki **08.05** Vihame zgodbe **08.55** Zamolčane zdravniške zgodbe **09.45** Zadnja priložnost **10.35** Vihame zgodbe **11.25** Zamolčane zdravniške zgodbe **12.15** Čme vdove **13.10** Vihame zgodbe **13.55** Zamolčane zdravniške zgodbe **14.45** Zadnja priložnost **15.35** Vihame zgodbe **16.25** Zamolčane zdravniške zgodbe **17.15** Dirka **18.05** Dirka **19.00** Zaobljuba **19.45** Udariti po žensko **20.15** Čme vdove **21.05** Več kot bizamo **01.20** Čme vdove

Romantica

06.00 Tako je življenje, 26. del **06.50** Osamljena srca, 17. - 21. del **11.00** Naše skrivno življenje, 70. del **11.50** Dora, 43.-47. del **16.00** Argentinec v New Yorku, drama, Argentina (1998) **18.00** Tako je življenje, 25. del **19.00** Latinskoameriška glasba **20.00** V kuhinji z Angelom in Mario, 8. del **21.00** Idealen par **22.00** Pepelka, 1. del **23.00** Argentinec v New Yorku, drama, Argentina (1998) **00.40** Latinskoameriška glasba **01.40** Nore in zaljubljene, 116.-120. del

PONEDELJEK 5.11.

Reality TV

11.00 Napaka? **11.50** Proti vrhu **12.40** Dirka **13.30** Rojstvo **13.55** Študenti medicine **14.20** Prevarana smrt **14.45** Majhni čudeži **15.35** Zamolčane zdravniške zgodbe **16.25** Napaka? **17.15** Kritično reševanje **18.05** Predani Las Vegasu **19.00** Katastrofe stoletja **19.50** Rojstvo **20.15** Zamolčane zdravniške zgodbe **21.05** Jasnovidni detektivi **22.00** Prevaranti **22.50** Prevarana smrt **23.15** Delo ni šala **23.40** Na zmenku **00.05** Zamolčane zdravniške zgodbe

Romantica

11.25 Vojna žensk, 119. del **12.20** Dora, 48. del **13.10** Portreti igralcev **14.05** Kriva te ljubezni, 197. in 198. del **15.55** Osamljena srca, 21. in 22. del **17.40** Dora, 48. del **18.35** Vojna žensk, 119. del **19.30** Nore in zaljubljene, 121. del **20.20** Portreti igralcev **21.10** Kriva te ljubezni, 198. del **22.05** Osamljena srca, 22. del **23.00** Portreti igralcev **23.55** Vojna žensk, 119. del **00.50** Ljubezenske zgodbe navadnih ljudi

TOREK 6. 11.

Reality TV

11.00 Napaka? **11.50** Proti vrhu **12.40** Dirka **13.30** Rojstvo **13.55** Študenti medicine **14.20** Prevarana smrt **14.45** Majhni čudeži **15.35** Zamolčane zdravniške zgodbe **16.25** Napaka? **17.15** Kritično reševanje **18.05** Predani Las Vegasu **19.00** Katastrofe stoletja **19.50** Rojstvo **20.15** Zamolčane zdravniške zgodbe **21.05** Jasnovidni detektivi **22.00** Prevaranti **22.50** Prevarana smrt **23.15** Delo ni šala **23.40** Na zmenku **00.05** Zamolčane zdravniške zgodbe

Romantica

11.25 Vojna žensk, 120. del **12.20** Dora, 49. del **13.10** Portreti igralcev **14.05** Kriva te ljubezni, 198. in 199. del **15.55** Osamljena srca, 22. in 23. del **17.40** Dora, 49. del **18.35** Vojna žensk, 120. del **19.30** Nore in zaljubljene, 122. del **20.20** Portreti igralcev **21.10** Kriva te ljubezni, 199. del **22.05** Osamljena srca, 23. del **23.00** Portreti igralcev **23.55** Vojna žensk, 120. del **00.50** Ljubezenske zgodbe navadnih ljudi

SREDA 7. 11.

Reality TV

11.50 Proti vrhu **12.40** Izterjevalci **13.30** Rojstvo **13.55** Študenti medicine **14.20** Prevarana smrt **14.45** Majhni čudeži **15.35** Zamolčane zdravniške zgodbe **16.25** Medicinske zgodbe **17.15** Kritično reševanje **18.05** Predani Las Vegasu **19.00** Katastrofe stoletja **19.50** Rojstvo **20.15** Zamolčane zdravniške zgodbe **21.05** Jasnovidni detektivi **22.00** Prevaranti **22.50** Prevarana smrt **23.15** Delo ni šala **23.40** Na zmenku **00.05** Zamolčane zdravniške zgodbe

Romantica

11.25 Vojna žensk, 121. del **12.20** Dora, 50. del **13.10** Portreti igralcev **14.05** Kriva te ljubezni, 199. in 200. del **15.55** Osamljena srca, 23. in 24. del **17.40** Dora, 50. del **18.35** Vojna žensk, 121. del **19.30** Nore in zaljubljene, 123. del **20.20** Portreti igralcev **21.10** Kriva te ljubezni, 200. del **22.05** Osamljena srca, 24. del **23.00** Portreti igralcev **23.55** Vojna žensk, 121. del **00.50** Ljubezenske zgodbe navadnih ljudi

ČETRTEK 8. 11.

Reality TV

11.00 Medicinske zgodbe **11.50** Proti vrhu **12.40** Izterjevalci **13.30** Rojstvo **13.55** Študenti medicine **14.20** Prevarana smrt **14.45** Majhni čudeži **15.35** Zamolčane zdravniške zgodbe **16.25** Medicinske zgodbe **17.15** Kritično reševanje **18.05** Legende Las Vegasa **19.00** Katastrofe stoletja **19.50** Rojstvo **20.15** Policijske enote **21.05** Jasnovidni detektivi **22.00** Prevaranti **22.50** Prevarana smrt **23.15** Delo ni šala **23.40** Na zmenku **00.05** Policijske enote

Romantica

11.25 Vojna žensk, 122. del **12.20** Dora, 51. del **13.10** Portreti igralcev **14.05** Kriva te ljubezni, 200. in 201. del **15.55** Osamljena srca, 24. in 25. del **17.40** Dora, 51. del **18.35** Vojna žensk, 122. del **19.30** Nore in zaljubljene, 124. del **20.20** Portreti igralcev **21.10** Kriva te ljubezni, 201. del **22.05** Osamljena srca, 25. del **23.00** Portreti igralcev **23.55** Vojna žensk, 122. del **00.50** Ljubezenske zgodbe navadnih ljudi

O šiku, prestižu, misicah in "gazelah" izpod soja žarometov, tokrat bolj iz zaodrja. Vedno, ko je "party" zanimiv, je tudi "back stage" privlačnejši.

Dogajalo se je minuli teden, na predvečer polnega sija tete Lune, in morda smo bili prav zaradi njenega vpliva nekako bolj radoživi. V Linhartovi dvorani Cankarjevega doma se je govorilo o poslu in "odličnjakih" v biznisu, ki so uspeli v tekmovanju in ocenjevanju za prestižno poslovno nagrado, imenovano **zlata gazela**. Drugo, lahkotnejše dogajanje pa se je imelo zgoditi v hotelu Union. Ponujal se nam je **Večer mode Lisca**. Tiste Lisce, katere "najlonke" in tisto, kar je šlo pod kombinežo, so poznale že naše mame. Posodobljena blagovna znamka in z njo kakovostna modna ponudba pa še vedno uspešno igra na našo, no, vsaj na damsko emocijo. Malce smo utegnili počakati ministra za gospodarstvo **Andreja Vizjaka**, saj je imel v CD-ju opravka z gazelami. Poslovnimi. Zatem je "vžgala" glasna muzika, laserska svetlobna igra je očarala ter tako in drugače skromno oblečene "gazele", same znane slovenske "modelke", so pokazale, zakaj si Lisca in ustvarjalci njene mode zaslužijo aplavz. O tem, kako nastopajoče punce, manekenke, skrbijo za svoj stas, videz in še kaj, morda kdaj prihodnjič. Da je Kranjčanka **Sanja Grohar** šik, Cheek by Lisca, že nekaj časa opazujemo od jutra do večera. Miss Slovenije leta 2005 je čedna Sanja s pridom izkoristila. Z obilico poguma in z veliko želje uspeti je vesoljni deželi Kranjski odstrla svoje telesne čare v slovenski reviji Playboy. Samozavesti ji nikakor ne primanjkuje. Z novo, precej prikrajšano frizuro je še prikupnejša. Le da jo ima fotoaparat precej "raje" kot modna steza. Najina naslovnica za **Kranjčanko**, ki nama je uspela za novo leto pred tremi leti v restavraciji Brioni, je vsaj meni lep spomin. In opomnik, kako se dekline spreminjajo. Tozadevnih centimetrskih problemov pa nima letošnja izbranka za miss Slovenije. Visoka, šarmantna **Tadeja Ternar**, devetnajstletna študentka ekonomije, doma iz Beltincev, je bila seveda še posebej opažena. Lepega, sproščenega nastopa je bila miss Tadeja, obsijana z veliko bliskavicami, pripravljena ustreči moji želji. Sliki z modno oblikovalko **Majo Ferme**, ki je "ukrojila" čudovito unikatno večerno obleko z ročno poslikavo, obdano s kristali Steklarne Rogaška. Maja je oblikovala tudi kristalni nakit, zapestnico in ogrlico prestižne vrednosti trideset tisoč evrov. Obleka s spremljajočim nakitom je predstavljena še v spremnem katalogu, katerega fotografije so posneli okoli Bohinjskega jezera. Visoka **Tadeja Ternar** se bo tako "opremljena" - šik gazela - 1. decembra na Kitajskem predstavila na tekmovanju za miss sveta. Svojevrstno zgodbo življenja pa živi **Erazem B. Pintar**. Pred leti, v rosni mladosti tenisač in rocker, zdaj poslovnež, odkrit uživač, hedonist večjega formata, pilot svojega letala in krmar svoje barke. Pozitiven cinik. Vedno ga rad srečam. Nisem ga vprašal, ali je res, da je "dobil nogo". Preveč zadovoljen je bil videti v družbi dvojčic iz Domžal, študentk prava, svoje **Tine** in njene sestre **Katje**. Bravo. Zadovoljnih nasmehov, sredi večera, ki je še obetal, so bili videti minister **Andrej Vizjak** ob soprogi **Slavici** ter direktor Lisce **Goran Kodelja** z ženo **Barbaro**. Lep večer mode in druženja številnih zanimivih "fac".

Sanja Grohar

Tina, Erazem in Katja

Japec Jakopin

"Čestitam za gazelo!" sem pred dnevi iskreno zaželel **Japcu Jakopinu**, ki je bil oni večer "odlikovan" z bronasto gazelo, ki je bila podeljena družbi Seaway group. "Ha, ha, če smo pri nas šele tretji, kako bomo potem prvi na svetu?" se je sebi lastno in proniciljivo spraševal **Japec Jakopin**, doktor kardiološki ved, skupaj s šest let mlajšim bratom Jernejem ustanovitelj svetovno znanega navtičnega podjetja Seaway s sedežem na Zgoši. Čez cesto do Elana. Gazela je živalca, ki hitro in dolgo teče, in je priznanje za uspešnost v hitro rastočem podjetju. Vsaj za zdaj še gorenjski družbi pa se vse do konca leta utegne še veliko zgoditi. In to zelo zanimivega. Od predstavitve novega plovila do splavitve osemdeset čevljev dolge jadmice Shipman. Takole v zaodrju poslovnega dogajanja, skoraj na skrajni južni točki Piranskega zaliva, je bil Japec "opažen" na svoji **Sweet Su**, dolgoletni jadralski ljubezni. Pogled mu je šel na prestižni Skagen 50, ki sta ga upravljala njegova sinova, starejši **Tilen** in **Jakob**, "starejši" iz zdajšnjega zakona. Tilen precej bolj zares, saj je imel na krovu zanimive mednarodne "firbce". Tilnovih morskih zgodbic in izkušenj je že zdaj dovolj. "Si predstavljaš moje-ga fotra, da reče "ne vem"!" je skušal Tilen nazorno opisat hudo morje z neurjem. Skagen je takrat, pred leti, prvič peljal iz Splita proti domu, oče pa mu je prek telefona ob računalniku skušal biti v pomoč. Le ena od zgodb, ki tvorijo nabor nagrad: 21-krat nagrada za jadrnico leta na svetu, edini dvakrat zapored z nazivom evropska jadrnica leta za karbonski krasotici shipman 50 ter 63. Po načrtih J&J Designa je na svetu narejenih okoli petdeset tisoč plovil. Konzorcijski projekt 30-metrske tekmovalne jadrnice "Made in Slovenia" pa bo, če že ne, izzval ves navtični svet. A vmes bodo vsaj še ene volitve, ha.

Tilen in Jakob Jakopin

Maja Ferme in Tadeja Ternar

Slavica, Andrej Vizjak, Goran in Barbara Kodelja

HUMOR

BRAT VSE VIDI, BRAT VSE VE

ZMOGEL LJUBLJANSKEGA, ZREZEK

Na 12. ljubljanskem maratonu je letos prvič nastopila tudi enočlanska ekipa redakcije Velikega brata. Naš tekač je pod težo bremena na poti trikrat padel.

MALI BRAT

Fotomontaža: Ivi Wah

Bilo je minuli petek, ko smo kot ponavadi sedeli v redakciji Velikega brata, moleli vse štiri od sebe in razmišljali, v katerem lokalu bomo izvajali program "petek za metek" po zaporedju; pivo, čik, čik, pivo, pivo, palčke, pivo, čik ... Nakar nekdo zine, da bi se bilo pametno udeležiti letošnjega ljubljanskega maratona. Da, danes že vsi tečejo, mi smo pa tukaj kot eni *zaležani knedli*. Lahko bi imeli svojo tekmovalno ekipo? Vedel sem. V trenutku so vsi pogledali vame, v Malega brata. Upanje umre zadnje, zato sem se vedoč, da ni nikogar za mano, vseeno obrnil, če so pogledi mogoče uprti v drugega in ne vame. Faaaaak. Pa ne jest. Ne grem *laufat*. Poskušam vse, da bi se rešil. Izmišljujem si: v nedeljo se srečava s Putinom, pol pa še z Bushem. Nihče ne verjame. OK. Pol pa pride Boris Cavazza s tamalim k frizerju v Kranj, pa moram dobiti izjavo od njega. Vsi sicer trznejo, a nihče ne verjame. Lojze Peterle bo v nedeljo obril brado, pol bo šel pa v Besnico k maši, jaz bom pa pred cerkvijo prodajal kostanj in zbiral prostovoljne prispevke za ohranjanje besniške voščenke in finske savne. Beeeeee, se mi posmehujejo v redakciji. Da imam na 100 metrov rekord minuto in dvajset sekund, na 21 kilometrov štiri dni, za 42 kilometrov pa imam čisto premalo dopusta. Nič. Sem mogu jet. U Hervisu sem pod ugodno kupil ene rdeče telovadke, belo majico za spodaj imam tako ali tako še eno doma u kostnu. Športne copate sem dobil v košu pod ugodno, lev je bil številka 44, desni pa 43 pa pol. Sodelavcem, ki so me potisnili v to, sem po tihem obljubil maščevanje in sklonjene glave odšel proti Ljubljani.

Ponujali so mi Mag

Stojim na startu pred Bavarskim dvorom. Zebe me ko prasca, najraje bi tekel v ta rjavem mont'lnu pa u špichozah, a jih je organizator tik pred startom prepovedal. Skoraj tisoč ljudi, sami tekači. Eden bolj košč̌en kot drugi. Nobene maščobe, holesterola, nič ušesnega masla. Nobene vode v kolenu. Uh, kako sovražim gnečo. Uspel nam je šele drugi start, ker je prvič en sedemdesetletnik pobegnil. Preden se zavem, da je treba začet teči, me že dva pohodita, tretji me nerodno spotakne, padem kot sem dolg in širok, pol mi pa še en mulc stopi na roko. A je men' tega treba, se vprašam? Mukoma vstanem in stečem za drugimi tekači. Komaj po Dunajski pretečem tristo metrov, mi že pred Delovo stolpnico eden ponuja, naj se naročim na Mag. Pa kje so mene najdl', si mislim, stisnem zobe in stečem naprej. Nekako mi uspe priti do Šiške, kjer me pred bolnišnico Petra Držaja hočeta dva ustaviti za doping kontrolo, jaz pa se delam, da ju ne opazim, in tečem naprej. Tudi če so si zapisali mojo številko, mi je vseeno, saj sem jo na startu zamenjal z enim črncem. On je meni dal njegovo številko, jaz pa njemu 12 nalepk od Mercatorja, 6 od Spara in darilni bon za osem kil pomaranč v Tušu. Ja, tako, da me ne morejo dobit.

Ko smo tekli mimo gostilne Franci na balanci, me je pa premagalo. Vam povem, kako je bla ta štorja, noge me kar same nesejo če... Hitro se skrijem v lokal, sedem tja zadaj pri ženskem skretu, da me nobeden ne vidi, in kar takoj naročim dva pira. Glede na moje zveze in poznanstva ter prepričevalne sposobnosti sem hitro obrnil dva telefona, dobil Lojzeta, moje-ga dobrega prjatla, in dolgoletnega vodjo zapisovalcev tekmovalcev, ki so tekli mimo kontrole v nov krog. "Lojze daj pribeleži zame, kok'r da sem tekel mimo. Saj ne bo noben vidu, da me ni bilo. Tako sem imel do cilja samo en krog. Prav prijetno sem se zasedel tam v Franciju in nikakor se mi ni šlo nazaj v tisti dež ... Čakal me je namreč še najtežji del teka mimo živalskega vrta in potem mimo vlade do parlamenta, do cilja. Nič, dvignil sem rit in *gi muri*.

Tekel pred bikom

To, da me je kelnar'ca dva kilometra peljala v prtljažniku njenega črnega Twinga, bom zamolčal. Sem ji dal vizitko, naj me pokliče, da ji vrnem uslugo. Zložila me je ravno pri živalskem vrtu. Po štirih pirih sem bil malo nabasan, ampak sem hitro prišel k sebi, ko je za menoj pritekel andaluzijski bik. Madona, splašil se jim je v živalskem vrtu. Zdaj pa imam hudiča, jest pa v rdečih telovadkah. Tekel sem kot odvezan, un' pa za mano. Prehiteval sem vse po vrsti. Bik tudi. Črnci so samo gledali. Sam pa sem vedel, da gre za življenje. Pri vladni palači sem padel drugič. Zdelo se mi je, da sem ob oknu videl premiera, kako trenira pokončno držo. Prišel je gledalec v dežnem plašču, mi podal robec, naj si obrišem potno čelo. Da bom zmagal, mi je dejal. Da je že vse zmenjeno. Sem si mislil, ja zmagal, če bom še preživel zadnji kilometer. Hkrati pa sem si mislil, to je znamenje, le zakaj bi mi ponujal robec, da si obrišem pot, če je pa deževalo, kar je moglo in sem bil tako ali tako moker ko pes. Scat me tišči, sem pojamral moškemu v plašču, on pa: "Daj fant, pogum, pravi bratje se ne dajo. Verjemi mi, zmagal boš in spomni se name, na Branka," sem slišal v daljavi in se pognal v zadnji kilometer.

Zmaga je privid

Za Cankarjevim domom sem celo zatajil Borisa Kidriča in najbrž sem zato na ovinku v ciljno ravnino pred parlamentom padel še tretjič. Gledal sem nazaj in videl, da mož v plašču mojim zasledovalcem podeljuje volilne lističe, ti pa se preoblačijo v zelene majice, zaščitni znak predsedniškega kandidata z brado in orglicami. Seveda sem se zložil ko prasec, a še sam ne vem, kje sem zbral zadnje atome moči, se dvignil, prestavil v šesto prestavo, vklopil reduktor in pogon na vse štiri, dodal Calgon, si z njim uničil ves vodni kamen in se kot lev pognal proti cilju. Pred trakom na cilju sem se za trenutek ustavil, ponosno dvignil roke in na glas zavpil "Viva la revolucion, maraton per siempre." Pod trakom sem prestopil cilj in naročil kavo z mrzlim mlekom. Zmaga je bila moja. V trenutku sem se ves poten zbudil na kavču. Vrečka čipsa je bila prazna, pivo popito in televizor je šumel. Hitro pogledam na teletekst. Zmagal je neki Ukrajinec.

S SPAČKOM PO VZHODNI EVROPI (12)

Z METROJEM DO SEKRETA

Javni mestni prevoz navdušuje, ni pa jasno, kaj dobiš na mizo v restavraciji z imenom Sekret.

IGOR KAVČIČ

Ni ga boljšega, kot kampirati le nekaj kilometrov zunaj strogega središča velemesta, kot je Varšava. Zanimalo nas je staro mestno jedro tik ob reki Visli in predel mesta, kjer je bil med drugo svetovno vojno geto, kamor so Nemci strpali žide in... in, človek komaj verjame, ampak med vojno je Varšava za vedno izgubila več kot 650 tisoč prebivalcev. Dnevna vozovnica za javni mestni prevoz stane sedem zlotov, kar je približno 1,90 evra, in velja za vsa tri prevozna sredstva, s katerimi se lahko zapelješ tako rekoč kamorkoli v 1,7-milijonski poljski metropoli. S pomočjo zemljevida mesta smo z lahkoto naštudirali sistem prog in postajališč. Stopimo najprej na avtobus, se spustimo v podzemlje na metro, ki ima sicer le eno progo, a je hiter kot sneta sekira, nenazadnje pa "se spravimo" še na tramvaj. In prav na vsakem prevoznem sredstvu je bila tisto julijsko sredo polno ljudi. Moje navdušenje prežene misel na ljubljanski prometni kaos in dejstvo, da iz Šentvida hitreje prideš v dvajset kilometrov oddaljen Kranj kot pa premagaš štiri kilometre do glavne pošte v centru mesta. Tudi taksi ni drag, od 1,5 do 2 zlota po kilometru.

Še ena zanimivost Varšavo loči od mnogih velikih evropskih mest, kjer tudi v starih mestnih jedrih na vsakem vogalu ponujajo univerzalne hitroprehranske izdelke, kot so različni hamburgerji, kebabi, male pice in podobne zadeve. Tokrat jih nismo našli, smo pa naleteli na kar nekaj malih prodajaln, kjer so ponujali tako imenovane *zapekankim*, malo daljše na pol prerezane štručke, v katere dajo gobice, sir in ketchup. Za prvo silo odlično. Sicer pa ne manjka raznih restavracij s tradicionalno poljsko hrano. Najde se tudi kakšna z zanimivim imenom, kot je Sekret.

Le kako naj se človek sprijazni z restavracijo višjega razreda z imenom Sekret. / Foto: Tom Stare

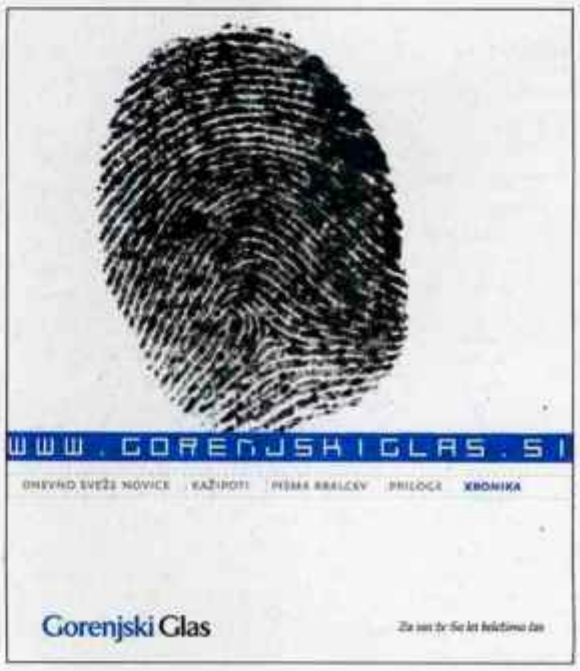

ZA KRATEK ČAS

KAJ NAM PRINAŠA TA TEDEN

3. novembra 2007 Sobota Just, Viktor, Silva	*To je dan za odločitve. Nekateri se bodo odločali o majhnih stvareh, drugi o življenjsko pomembnih. Dan je ugoden in zvezde so na naši strani.*
4. novembra 2007 Nedelja Dragotin, Karli, Borka	*Utrujeni od bremen in odgovornosti celega tedna, se bomo maksimalno posvečali raznim užitkom, na primer lenarjenju, masaži ali pa bo to sprehod.*
5. novembra 2007 Ponedeljek Liza, Zaharija, Savka	*Misli bodo begale in se le stežka sestavile v celoto, vsaj tako, s katero bi imeli kaj početi. Obveznosti bomo pridno prelagali in se ne obremenjevali s tem.*
6. novembra 2007 Torek Lenart, Mito, Lenčka	*Napore, ki nam sledijo v tem dnevu, bomo uspešno premagovali in bomo presenečeni nad svojo notranjo močjo. Energije bo dovolj za vse.*
7. novembra 2007 Sreda Zdenka, Bert, Vili	*Vsi zaljubljeni bodo še bolj zaljubljeni. Tisti, ki tega čustva še ne poznajo, ga bodo danes dobro spoznali. Let metuljev bo visok in čudovit.*
8. novembra 2007 Četrtek Bogo, Vilma, Bogomila	*Manjši prihod temnih oblakov z rahlo nevihto nam bo poskušal vzeti voljo in upanje, a ne bomo se dali, zmaga sonce, ki je skrito v nas.*
9. novembra 2007 Petek Božo, Teodor, Neva	*Dan veselja, zabave in dobre družbe. Tudi tistim, ki se jim ponavadi uspe upreti, tokrat ne bo uspelo. Vsak zakaj ima svoj zato.*

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja novo uganko. Odgovor nam pošljite do torka prihodnji teden na SMS pod šifro **uganka**, pripišite **rešitev + ime** in **priimek** na številko **031/69-11-11**, ali po pošti na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Nikoli ni pražnje oblečen, prijateljev nima, je sam, pošteno živi, ni izbirčen, občutek mu tuj je za sram.

Izžrebali in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli preko SMS, in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Nagrado boste prejeli po pošti. Pravilna rešitev zadnje objavljene uganke se glasi: **smeh.** Izžrebali smo **Danico Varl** in **Antona Korenčana**.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21.3. - 21.4.)
V tem tednu se vam obeta resnično nekaj lepega. Od notranje sreče, ki vas bo napolnila, boste dobili pogum, in naredili boste korak, ki si ga že dolgo časa želite, a niste imeli zaupanja vase in v svoje odločitve.

Bik (22.4. - 20.5.)
Zdravstvene težave, ki se vam bodo sprožile na začetku tedna, boste hitro in uspešno odpravili. Če se vam bodo pri financah pokazale težave, nikar ne delajte panike, saj se bo vse pozitivno rešilo, preden bi sploh lahko prišlo do težav.

Dvojčka (21.5. - 21.6.)
Pred vami so dobri dnevi. Notranje se boste umirili in odgnali vse strahove, ki so vas dušili in obremenjevali. Zaradi partnerskih odnosov boste prevzeli odgovornost in s tem postavili nove temelje.

Rak (22.6. - 22.7.)
Cel teden boste letali okrog in reševali stare uradne zadeve. Videli boste, da je bil ves pretekli strah zaman, saj se bo vse dobro rešilo. Na delovnem mestu se vam obetajo spremembe in končno se odpira možnost za napredovanje. Dali boste vse od sebe in uspeli!

Lev (23.7. - 23.8.)
Veselili se boste nepričakovanega denarja. Prijateljem boste pomagali reševati težave. Na delovnem področju vam bodo končno prišle prav vaše dolgoletne izkušnje. Kljub skromnosti boste ponosni na sebe.

Devica (24.8. - 23.9.)
Zadnje čase ste se počutili, kot da ste vsem odveč in ste skušali biti čimbolj neopazni. Iz več različnih smeri boste deležni dobrih novic in spet se boste počutili zaželeni, kar je tudi prav, saj vas samota ubija. V ljubezni se počasi pripravite na pogovor na štiri oči.

Tehtnica (24.9. - 23.10.)
Veliko premišljevanja vam bo sprožil nekdo, ki je v težavah in ne vidi izhoda iz trenutne situacije. Pomoč, ki jo boste tej osebi nudili, se bo obrestovala in ne samo dotični, tudi vi se boste počutili čudovito. Slej ali prej je vsaka dobra stvar poplačana.

Škorpijon (24.10. - 22.11.)
Počutili se boste osamljene in dvomili boste o vsakem svojem dejanju. Ker so to samo posledice slabih izkušenj iz bližnje preteklosti, vas bodo taki in podobni občutki hitro minili. S strani oseb nasprotnega spola boste malce šokirani in nevede s tem postavljeni pred dejstvo.

Strelec (23.11. - 21.12.)
Z denarjem še nekaj časa ne boste ravnali po svojih zmožnostih in še kar naprej boste prelagali svoje obveznosti. Da se jih je precej nabralo, dobro veste tudi sami. Z določenimi osebami se morate pogovoriti, da ne bodo posledice še slabše.

Kozorog (22.12. - 20.1.)
Nekdo od vas pričakuje odgovor, hkrati pa tudi odkrit pogovor. Na to se še nekaj časa pripravljajte, tako da je že skrajni čas. Staro upanje, ki ste ga že zavrgli, pride spet na plano. Potrudite se in dajte vse od sebe, da vam sreča spet ne uide.

Vodnar (21.1. - 19.2.)
V tem tednu boste imeli na različnih področjih dobre možnosti. Odvisno bo le od vas, če jih boste izkoristili in se seveda tudi primerno potrudili. V ljubezenskem odnosu ste veliko gradili in kmalu se bodo pokazali lepi rezultati.

Ribi (20.2. - 20.3.)
Že nekaj časa vas daje zaljubljenost in počasi se vas bo polotil strah, saj se boste zavedali, da začarani krog raste, in da vam določena oseba več pomeni. Ni samo ljubezen ljubiti, je tudi nasmeh, objem in zaupanje.

JAKA

TANJA ODGOVARJA IN RAZKRIVA SKRIVNOSTI SANJ

"Ločitev"

Prosim, če mi pomagaš z nasvetom. Imam hčer z odraslima otrokoma. Njen zakon je nesrečen in je tik pred tem, da se odloči za ločitev. Jaz ji po svojih močeh stojim ob strani in se strinjam z njo. Moje načelo je, da se človek nikdar ne spremeni. Kakšna je prihodnost moje hčere in mojih vnukov?

Včasih je dovolj samo malenkost. Malenkost, ki preseže mejo, tako razuma kot notranje moči. To se je zgodilo vaši hčerki. Dokler je verjela in imela upanje, da se bo partner spremenil, je vlagala v družino in potrpela. Ker pa je izgubila vero in upanje in spoznala, da se v resnici nikoli nihče ne spremeni, seveda le v sili razmer in to za krajši čas, je prišlo čez rob njenih moči. Prav je, da ji stojite ob strani, njena odločitev je prava. V prihodnosti jo vidim srečno, kar za preteklost ne morem reči. Nekaj časa bo sama, a bo kmalu spozna nekoga, ki ji bo nudil vse tisto, kar do sedaj ni poznala. Skupaj z njo boste srečni tudi vi in njena otroka. Selitev je samoumevna, a ne bodite v skrbeh, vse se bo dobro rešilo. Korak za korakom. Ne rečem, tudi solze bodo, saj nihče ne more zatajiti preteklosti in spominov, a zavest, da je nekje lepša prihodnost, vas bo vse skupaj držala pokonci. Jutri je nov dan. Srečno!

"Maya"

Draga Tanja, čeprav sem redni bralec vaše rubrike, le malokrat zasledim, da se k vam po nasvet obrača moški spol. No ja, vse je odvisno od poguma. Sprašujem vas, ali bom kdaj spoznal punco, s katero si bom ustvaril družino. Zanima me tudi, ali bom zadel na lotu. Hvala.

Res, vse je odvisno od poguma. Moje stranke pri osebnem obisku so tako moški kot ženske. Vsi imamo težave, oziroma vprašanja brez odgovorov ne glede na spol. Si zelo čustven, ljubezen ti veliko pomeni. Nič ni narobe s teboj, če še nimaš resne zveze. Punce so bile okoli tebe, a kaj ko ti ni bila nobena posebej všeč, da bi ti sam kaj naredil. Ravno na koncu tega leta boš na prelomnici. Zelo veliko se ti bo dogajalo in sproti ne boš mogel dohajati dogodkov. Punca bo tvojih let in tudi doma iz tvoje bližine. Že na samem začetku bo vajina veza resna, kar se bo s časom samo še stopnjevalo. Ustvaril si boš družino in imel dva otroka. Denarja na lotu ti ne obljubljam, v pomoč pa ti lahko dam tvoje osebne številke, ki jih lahko za srečo uporabiš na loto listku: 1, 2, 8, 9, 19, 29, 30. Držim pesti in lepo se imej.

NAGRADNA KRIŽANKA

Rina je drugačna — ker je resnična

V vsaki Rini preberite o uspehih 90-dnevne ločevalne diete - o najboljši poti do zdravja in kakovostnega življenja.

NAROČILA:

KATARINA d.o.o.,
Cankarjeva ul. 6,
2250 Ptuj,
tel.: 02 778 17 71,
e-naslov: katarina@amis.net

Nagrade:
1. nagrada: kompiet knjig
2. nagrada: prva knjiga - 90-dnevna ločevalna dieta
3. nagrada: druga knjiga - Naslednjih 90 dni

in tri nagrade, ki jih prispeva Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo) pošljite najkasneje do srede, 14. novembra 2007, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa na istem naslovu.

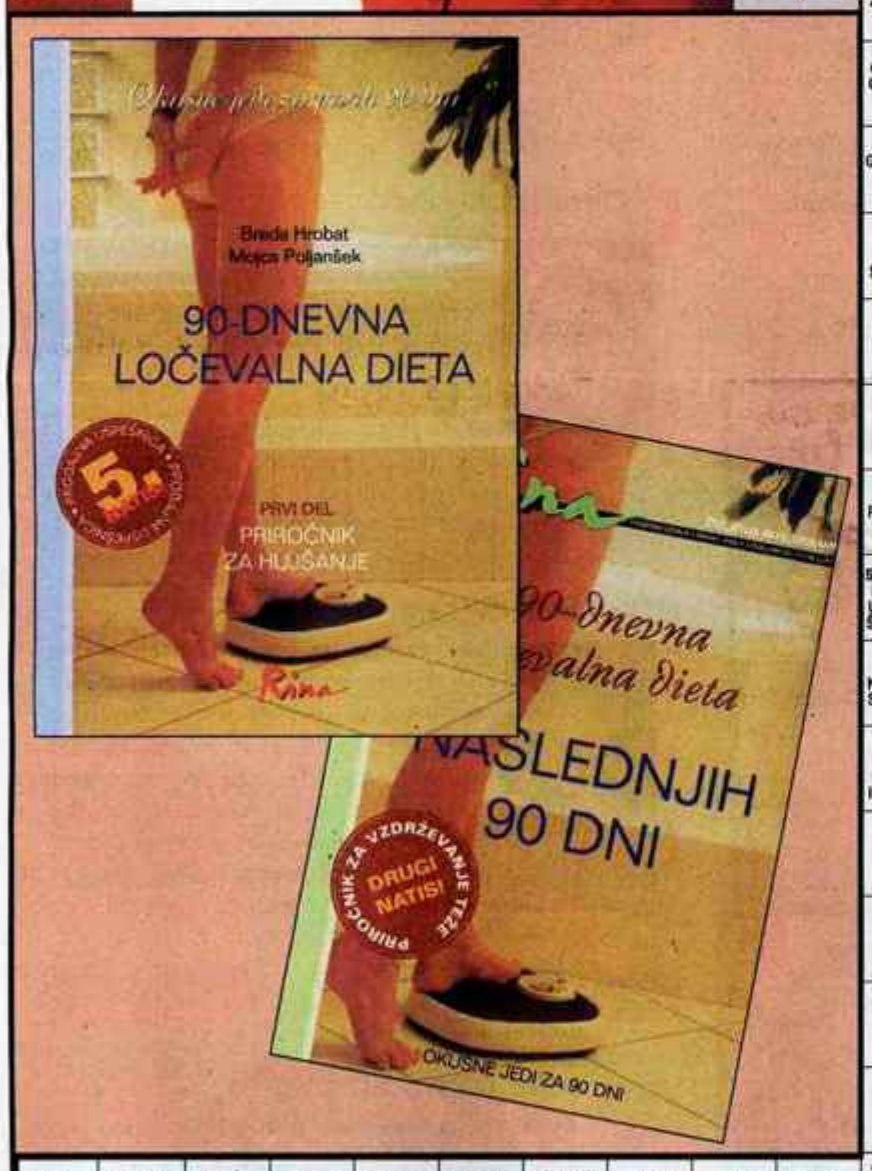

GORENJSKI GLAS	KARIERIST (ŽARG.)	OPRAVLJIVKA	PRIHLJAJ (NAREČNO)	PERGAMONSKI KRALJ, ATAL	LILI NOVY	STATUA	VRSTA RAZSTRELIVA	SESTAVIL: F. KALAN	GOZDNA ŽIVAL Z BODICAMI	MESTO V DALMACIJI	NAŠ PESNIK (BORIS)	STROK. ZA ANALIZO	ITAL. DRŽAVNIK (ANTONIO)
OBLAČILO ZA PLAVANJE			5					IGRALEC ŽNIDARŠIČ				7	
OSEBA, KI OPRAVLJA OBRT								RIMSKA LJUBLJANA / STROK. ZA ANATOMIJO	20				
GLASBENIK DOVŽAN					ENOCELIČNA ŽIVAL						8		
STARA PLOŠČINSKA MERA	25				GOZDNA PTICA PEVKA	ANTON NANUT			VIC / LAHEK, KONČAST MEČ				
MADŽ. MOŠKO IME						MUSLIM. HALJA / SMUČIŠČE NAD ZREČAMI				KITAJSKO BRENKALO / RAMADAN			
ČERMELJ LAVO			NAŠ PESNIK (JOSIP) / SOSEDNJA DRŽAVA			6					TOMAŽ DOMICELJ / MALA FLAVTA		13
GORSKI REŠEVALNI ČOLN		24		PAPIR ZA TISKANJE / SLIKAR ŠUBIC									
S ŠTEVILOM IZRAŽENA UVRSTITEV ŠPORTNIKA							IGRA S TELESNIMI GIBI						
EKRAZIT IVANOVO KARBONAT SALANDRA TINOS	SOL OGLJIKOVE KISLINE	MENIČNO JAMSTVO / NAŠ SLIKAR (NIKOLAJ)					MAJHEN RT	NEVARNA BOLEZEN	17			VRŠINA, GLADINA	NAJMANJŠI DELEC SNOVI
BLOK Z ZAPISOM MESECEV IN DNEVOV							1	OVALNA POSODA	ŠRH / POSTOPEK NAKUPA PREKO NAROČILNICE				
STAREJŠI MODEL VOZILA CITROEN	9			SORAZMEREN DELEŽ	LETOVIŠČE PRI KOPRU	POHORSKI GRANIT							
REJNICA						MESTO SV OD MOSKVE / IGOR OSTERC							
SL. SKLADATELJ (MATIJA)			18							NEKDANJI SULTANOV URADNIK	OLIVER MLAKAR	14	
OLIVER STONE			ORGAN VIDA / SAMOSTANSKI BRAT			11	PREGON DIVJADI			21	LESENA BAJTA	REŽISER PAKULA	ZGORNJI DEL STOPALA

GORENJSKI GLAS	ELEMENT STOPNIŠČA	NAŠ PEVEC (LADO)	SVETLO ANG. PIVO	MAROGAST VOL	ČRTOMIR GAJŠEK	NEKDANJI SULTANOV RAZGLAS	STAR IZRAZ ZA KUČMO	IZREK, DOMISLICA	DIVJA MAČKA	GORLJIVA TEKOČINA / NACE SIMONČIČ						SKAND. MOŠKO IME	GREGOR TOZON	PRAŠIČJI PODOČNIK				
LOKAL, KI POSTREŽE S SLAŠČICAMI			4									MORSKI RAK BREZ KLEŠČ / BORILNA VEŠČINA						MESTO NA OBALI / OSKAR KOGOJ	2			
ŽENSKA, KI DELA OB TELEGRAFU									28		23			LIČAR AVTOMOBILOV / ENKA								
OGRAJEN PROSTOR OB STAJI					IZRAELSKI PREROK / SLOV. IZUMITELJ (MARIO)					GRŠKI OTOK V KIKLADIH	GL. MESTO GRČIJE / MOŠTVO, SKUPINA				3		KURENT (NAREČNO)					27
PETER KLEPEC	10		POSODA ZA PEPEL POKOJNIKA	DVIGNJEN DEL, KJER SO NASTOPAJOČI		16			OZEMLJE, ZEMLJIŠČE						UMETNO USNJE							
REZALNA PRIPRAVA				INDIJSKO ŽENSKO OBLAČILO / HOKEJIST ZUPANČIČ					IKAR (DALJŠI ZAPIS) / GLAVNI ŠTEVNIK						26							
SLIKARKA KOBILCA		19				ALFRED NOBEL	ZEMELJSKO NADGLAVIŠČE	15				12	JURE KOŠIR / RUDOLF MAISTER									
DAJATEV OB UVOZU BLAGA				22			RASTLINA Z ENIM SRČASTIM LISTOM															
GOROVJE V MJANMARU							GNETLJIVA SNOV					POMLADNI MESEC										

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

DRUŽABNA KRONIKA

ALENKA TEKLA S KAMERO

Ljubljanski maraton je dogodek za vse generacije: najmlajši na Lumpijevem teku še v vozičku, najstarejši se približujejo devetdesetim. Za popestritev znova skupina The Stroj.

Maja Bertoncelj

V nedeljo se je končal dvodnevni tekaški praznik v Ljubljani, ki se ga je na različnih razdaljah udeležilo okoli deset tisoč tekačev. Sodelovali so tudi znani obrazi: politiki, gospodarstveniki, glasbeniki in drugi.

Gneča v okolici parlamenta je bila že v soboto, ko so na tek prišli tudi najmlajši. Lumpijevega teka za predšolske otroke se je udeležilo okoli tisoč otrok. Tek ni bil tekmovalnega značaja, brez startnine. Otroci so za nagrado dobili Lumpijevo majico, sladkarije ter obvezno medaljo, za številne sploh prvo, kar šteje največ. Njihova "zajca" na dvesto metrov dolgem teku sta bila zakonca **Matija** in **Marija Šestak**. Svoje otroke so na tek pripeljali številni znani obrazi. Med njimi je bila tudi atletinja **Alenka Bikar**, ki je tokrat s kamero v roki spremljala prvi skorajda že pravi tek dobro leto stare hčerke **Pike**, ki je na progi za rokico držala očija **Marjana**. "To je že njena druga medalja, saj je bila na Lumpijevem teku že lani, a takrat še v vozičku," je pojasnila Alenka. Na Lumpijevem teku je bila tudi **Lana**, najmlajša radijska voditeljica z radia Ekspres. Njena mamica je prav tako športnica **Tina Jarc**, plesalka in asistentka na Fakulteti za šport.

Po koncu sobotnega tekaškega programa je bila še obvezna testeninka. V nedeljo zjutraj so se tekači podali na start maratona, in to v dežju. Kljub slabemu vremenu prijavljeni tekači niso ostali doma v topli postelji. Na startu treh nedeljskih tekov jih je bilo nekaj manj kot 6.700. Za ogrevanje je tradicionalno poskrbela skupina **The Stroj**, ob progi so tekače poleg gledalcev spodbujale še godbe na pihala in mažoretke. Zmagovalci so bili vsi, ki so prišli na cilj, tudi najstarejša. Pri moških je bil to **Stane Konštantin** iz Škofje Loke, letnik 1920, ki je tekel na 21 kilometrov, potem pa iz rok ljubljanskega župana **Zorana Jankoviča** prejel posebno priznanje. Razumljivo je veliko pred njim v cilj prišla televizijska voditeljica **Jerca Zajc** z Verja pri Medvodah. Glede na rezultat nekaj sekund nad uro in 40 minut je kondicijsko zelo dobro pripravljena. Izmed skoraj devetsto tekačic je končala kot petdeseta, le nekaj za atletinjo **Cito Cvirn**, zmagovalko letošnjega prvega teka v petkah. Pozornost so pritegnili tudi številni drugi. Neki očka je pol maratona pretekel kar s porivanjem vozička, v katerem je imel svojega otroka. Za konec velja, če bi radi doživeli Ljubljanski maraton, nova priložnost bo že prihodnje leto.

Alenka Bikar je na Lumpijev tek pripeljala hčerko Piko. Z njo je tekel oči Marjan (levo). / Foto: Maja Bertoncelj

Trije z Radia Ekspres: Željko Čakarević - Željkić, Lana in Mojca Briščik, ki je tekla na humanitarnem teku. / Foto: arhiv radia Ekspres

Skupina The Stroj je skrbela za vzdušje pred startom. / Foto: Rožle Bregar

Valerija Mrak iz Gorenje vasi je bila v cilju pred možem Matjažem, a ne za veliko. / Foto: Maja Bertoncelj

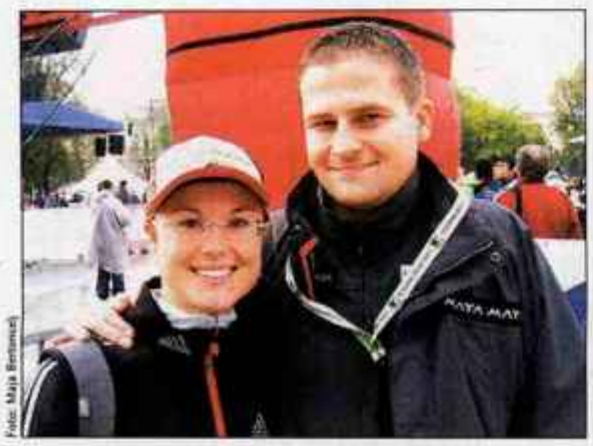

Foto: Maja Bertoncelj

TV voditeljico Jerco Zajc je pričakal fant Tomaž Šušteršič, predstavnik za stike z javnostmi biatlonskih reprezentanc.

Škofjeločan Stane Konštantin je bil znova najstarejši maratonec. / Foto: Maja Bertoncelj

VRTIMO GLOBUS

Pavarottijeva vdova ima multiplo sklerozo

Nicoletta Mantovani je prvič po moževi smrti spregovorila o finančnih in družinskih zadevah. Za italijansko televizijo je povedala, da ni nikoli mislila, da bo javno govorila o osebnih stvareh, vendar pa to počne zaradi najbližjih, predvsem štiriletne hčerke Alice. Zanikala je namigovanja, da ji je Pavarotti zapustil dolgove in da se je zaradi dediščine sprla z njegovimi hčerami. Prvič je tudi priznala, da ima multiplo sklerozo. Za diagnozo je izvedela pred 13 leti, kmalu po tem, ko sta s tenoristom postala par.

Borat je postal očka

Britanski komik **Sacha Baron Cohen**, znan kot Borat, in njegova zaročenka **Isla Fisher** sta postala starša. Zdravo deklico, ki se je pred dvema tednoma rodila v Los Angelesu, sta poimenovala Oliva, z izbiro imena pa sta zato čakala tako dolgo, ker sta prvorojenko najprej želela videti. Avstralska igralka je napovedala, da si bo za materinstvo vzela čas in ne bo hitela nazaj na delo ter se obremenjevala s tem, kako bi čim prej izgubila odvečne kilograme.

V mladosti prodajal drogo

Jon Bon Jovi je priznal, da je kot najstnik preprodajal drogo. Med odraščanjem v New Jerseyju je kadil travo, ker ga je gnala tudi podjetniška žilica, je na ta način skušal priti do denarja. Kupoval je večje količine marihuane in jo nato prodajal naprej. Pravi, da je ta izkušnja pripomogla, da je kasneje kot uspešen rocker vseskozi ostal trezen: "Nikoli nisem bil ljubitelj drog. Prepričan sem bil, da nisem dovolj stabilen za to."

Počuti se krivo

Južnoafriška policija preiskuje domnevne zlorabe, do katerih je prihajajo v zasebni šoli, ki jo je ustanovila **Oprah**. Šlo naj bi za spolno, fizično in psihično zlorabljanje učenk, kraljica pogovornih oddaj pa je, odkar je izvedela za obtožbe, zgrožena. V zadnjem času je večkrat odpotovala v Južno Afriko in se pogovarjala s starši deklet, opravičila pa se je tudi javno: "Razočarala sem vas. Zelo mi je žal."

Enaindvajsetletna Tamara Dragšič je rojena v znamenju kozoroga. Ljubi živali in naravo. Študira, honorarno deli srečo (dela pri loteriji), poletja pa preživlja ob morju. / Foto: Janez Pipan